Ponson du Terrail – Rocambole

Seria a IX-a
(ultima serie)

Funia spânzuratului

Volumul 1
Nebunul din Bedlam

Pierre Alexis Ponson du Terrail

(8 Iulie 1829 – 20 Ianuarie 1871)

Versiune electronică: **[V3.0]**

Ponson du Terrail

ROCAMBOLE

Ciclul „Dramele Parisului”

Seria a IX-a
FUNIA SPÂNZURATULUI

(La Corde du Pendu)

Volumul 1

NEBUNUL DIN BEDLAM

(Le Fou de Bedlam)

NEBUNUL DIN BEDLAM

Capitolul I

Prăbuşirea subteranei continua.[1]
Bolta galeriei cădea în blocuri enorme.
Solul mugea şi tremura.
S-ar fi zis că e un cutremur de pământ.
Vanda căzuse în genunchi şi se ruga.
Pauline, agăţată de gâtul lui Polyte, îi spunea:
— Cel puţin murim împreună!
Milon urla de furie şi repeta strângând din dinţi:
— Ah! Tâlharii de feniani! Canaliile!
Marmouset îl privea pe stăpân.

Acesta era în picioare, liniştit şi cu fruntea sus. Părea că aşteaptă sfârşitul acestui cataclism cu liniştea unui om care se ştie deasupra morţii.

În fine, prăbuşirea încetă.
— Înainte! zise atunci Rocambole.
Vanda se sculă cu privirea înflăcărată.
— Ah! zise ea, suntem salvaţi!
— Nu încă, răspunse el, dar să înaintăm.

Subterana era plină de enorme blocuri de stânci. În acest timp Rocambole, înarmat cu un târnăcop, îşi făcea drum printre dărâmături. Tovarăşii săi îl urmau. Făcură astfel vreo sută de paşi.

În mijlocul galeriei un obiect voluminos le atrase atenţia.

Era un butoi, plin cu praf de puşcă. Era uşor să te convingi de asta, văzând fitilul ce ieşea din el. Ce căuta acolo acest butoi? Cine-l adusese? Fenianii cunoşteau şi ei acest drum?

Marmouset se apropiase şi, ca şi stăpânul, se uita cu mirare la butoi şi părea că-şi pune aceleaşi întrebări. Vanda şi ceilalţi se aflau la oarecare distanţă.

---

[1] Ediţia digitală a romanului „Nebunul din Bedlam” este o compilaţie şi este realizată astfel: primele 5 capitole ale volumului se bazează pe textul ediţiei Logos, toate celelalte capitole ale volumului au la bază ediţia de la editura Cartea Românească.

Rocambole spuse:

— E cu neputință ca fenianii să-l fi adus aici.

— Atunci cine crezi că l-a adus? întrebă Marmouset.

Rocambole se învârtea în jurul butoiului.

În sfârşit fruntea se descreți şi un surâs îi apăru pe buze.

— Copii, zise el, noi nu eram născuți în ziua când acest butoi a fost adus aici.

— Adevărat? murmură Marmouset.

— Iar praful de puşcă are pe puțin două sute de ani, continuă Rocambole.

— E oare cu putință?

— Vezi acest butoi? examinează-l. Lemnul e putred.

— Adevărat, zise Marmouset.

— Nu vă atingeți de fitil, mai spuse stăpânul, căci e aşa de vechi încât s-ar rupe imediat.

— Deci, zise Polyte, cred că e inofensiv.

— Crezi?

Şi Rocambole îl privi surâzând pe ştrengarul Parisului.

— Drace! zise Polyte, un praf de puşcă aşa de vechi trebuie să fie inofensiv.

— Te înşeli.

— Ah!

— E de zece ori mai periculos decât cel nou.

— Ei drăcie, atunci să fim cu băgare de seamă.

— La ce?

— Să nu ia foc.

— Dar, după ceea ce ni s-a întâmplat…

— Să lăsăm butoiul şi să mergem înainte, zise Rocambole.

Şi porni la drum.

Subterana începuse să se încline.

Era o dovadă că se apropiau de Tamisa.

Dar, deodată, Rocambole se opri din drum şi zise:

— Ah! iată de ce mă temeam.

Subterana era închisă de un bloc enorm de piatră.

— Prizonieri! murmură Vanda cuprinşi din nou de spaimă.

Rocambole nu răspunse.

El vedea ultima sa speranță spulberându-se.

Drumul era tăiat.

Să se întoarcă înapoi ar fi fost cu neputință.

Ar fi căzut în mâinile polițiştilor, care, după ce le va trece primul moment de uimire, vor năvăli în acea subterană necunoscută până

atunci.

— Trebuie să învingem sau să murim, zise Rocambole după un moment de tăcere.

— Sunt voinic, zise Milon, dar nu pot să mişc acest bloc de piatră.

— Am putea să-l săpăm? zise Marmouset.

— Cu ce? N-avem unelte.

— Asta e adevărat.

— Ah, zise Vanda, aici vom muri.

— Poate… zise Rocambole.

Pauline se atârnase din nou de gâtul lui Polyte.

Acesta îi spunea:

— Nu plânge, nu e totul încă pierdut. Priveşte-l pe acest om, cât e de liniştit…

Într-adevăr, Rocambole era tot aşa de liniştit ca şi cum s-ar fi aflat în salonul guvernatorului din Newgate.

— Marmouset, zise el în fine, şi tu, Milon, ascultați-mă bine.

— Vorbeşte, stăpâne!

— N-auziți un zgomot surd?

— Ba da.

— E Tamisa, care e foarte aproape.

— Bine! zise Milon.

— Examinează acum bolta acestei galerii tăiată în piatră.

— Da, zise Marmouset, şi o stâncă de piatră ne împiedică să mergem mai departe.

— Da, zise Rocambole. Cu toții însă ați avut în mână arme de foc?

— Da! răspunse Marmouset.

— Ei bine! Urmăriți raționamentul meu. Să presupunem două lucruri: întâi că această galerie e foarte aproape de Tamisa.

— Asta e sigur, zise Milon.

— Şi să mai presupunem că galeria e ca o țeavă de puşcă.

— Bun! zise Marmouset.

— Şi că această stâncă pe care o avem înaintea noastră e un glonț. Praf de puşcă avem, continuă Rocambole.

— Vrei să arunci în aer stânca?

— Nu, dar s-o împing înainte, până la marginea galeriei, unde va întâlni Tamisa.

— Asta mi se pare greu, zise Marmouset.

— De ce?

— Fiindcă praful de puşcă, neavând nicio piedică înapoi, nu va

avea punct de sprijin şi tot ceea ce vom realiza e o nouă prăbuşire în galerie, care ne va îngropa de vii de data asta.

— Marmouset are dreptate, zise Vanda.

— Ba deloc, răspunse cu răceală Rocambole. Milon şi cu mine vom împinge butoiul şi-l vom culca astfel încât să fie cu spatele la stâncă şi cu fitilul înapoi. Apoi vom aduna toate bucăţile de piatră şi vom ridica un fel de zid în spatele butoiului. Vom face acest zid de şase ori mai gros decât stânca pe care vrem s-o împingem.

— Şi câte ore crezi că ne va lua un asemenea lucru?

— Şase ore, cel puţin.

— Dar, zise Vanda, poate că într-o oră suntem pierduţi!

— De ce?

— Pentru că poliţiştii şi soldaţii vor năvăli în subterană.

Rocambole dădu din umeri.

— Mai întâi, zise el, prăbuşirea completă a sălii circulare pe care am lăsat-o în urma noastră ne apără. Apoi, e probabil că ei ne cred morţi.

— E ceva timp, şase ore, zise Milon.

Rocambole surâse.

— Găseşti că e mult? Ei bine, să zicem că zidul pe care e vorba să-l ridicăm este construit.

— Bun.

— Şi că nu ne mai rămâne decât să dăm foc butoiului.

— Ei bine?

— Tot va trebui să aşteptăm şapte sau opt ore.

Şi cum toţi îl priveau fără să înţeleagă, el continuă:

— Zgomotul surd pe care-l auzim ne dovedeşte, că suntem lângă Tamisa.

— Da, zise Milon.

— Acum e ora când apele sunt crescute, deci trebuie să aşteptăm ca ele să scadă.

— De ce?

— Pentru că blocul de piatră va întâmpina o forţă de rezistenţă invincibilă din partea apei fluviului, atâta timp cât aceasta nu va coborî sub gura subteranei.

— Toate acestea sunt adevărate, zise Marmouset. Dar mai am o obiecţie.

— Care?

— Cum dăm foc butoiului după ce-l vom pune între blocul de piatră şi zidul pe care-l vom ridica?

— Prin fitilul pe care-l vom lăsa să iasă printre pietre.

— Dar fitilul e prea scurt.

— Îl vom lungi cu cămăşile noastre, tăiate fâşii.

— Fitilul tot nu va fi suficient de lung pentru cel care îl aprinde.

— Da, zise Marmouset..

— Un singur om îi va da foc şi acela sunt eu, zise Rocambole.

— Cum? Dumneata! exclamară în acelaşi timp Milon, Vanda şi Marmouset.

— Eu, repetă Rocambole liniştit. Mă numiţi stăpânul, deci, când ordon, trebuie să vă supuneţi!... La lucru, deci!

Capitolul II

Stăpânul vorbise.

Ceilalţi trebuiau să se supună.

De altfel ora pericolului era încă departe.

Marmouset şopti la urechea lui Milon:

— Să construim zidul şi vom vedea apoi.

— Aşa e, zise Milon.

Şi se apucară de lucru.

Afară de Marmouset, Milon, Vanda, Polyte şi Pauline, se mai aflau încă trei persoane în subterană.

Unul era matelotul Williams, cel pe care odinioară Omul Gri îl trântise la pământ. Apoi Moartea-Bravilor şi, în fine, Jean Măcelarul, care la ocnă se numea Jean-Călăul. Aceştia nici nu îndrăzneau să discute ordinele stăpânului.

Rocambole le făcu un semn. Cei trei se întoarseră spre a lua butoiul cu praf de puşcă. Milon îi urmă. Butoiul era greu, dar târât de cei patru oameni fu scos din locul pe care-l ocupa de peste două sute de ani. Apoi fu lipit de stâncă.

— Acum să facem zidul, zise Rocambole uitându-se la ceas.

Toţi aveau torţele aprinse.

— Stingeţi torţele, zise Rocambole, una singură, ajunge.

Fiecare îşi stinse torţa afară de el.

— Stăpânul e prudent, murmură Milon.

— Fără îndoială, răspunse Marmouset pe şoptite. Suntem aici pentru şapte sau opt ore, poate, şi dacă ardem cu toţii torţele, riscăm să rămânem în întuneric.

Se apucară deci de lucru. Pietrele fură aduse una câte una. Cu târnăcopul pe care-l avea, Rocambole făcea pe zidarul. Zidul urca puţin câte puţin. Când fu la două picioare de sol luară fitilul şi-l

lungiră cu grijă, adăugându-i cămaşa lui Milon ruptă fâşii. Apoi continuară construirea zidului.

După patru ore, zidul ajunsese la boltă.

Butoiul cu pulbere se afla între stâncă şi acel zid, care avea o grosime de zece sau douăsprezece picioare.

După calculele lui Rocambole, zidul trebuia să aibă e forță de rezistență de trei ori mai mare decât stânca.

Atunci stăpânul se uită la ceas.

— E momentul? întrebă Milon.

— Nu încă, răspunse Rocambole.

— A trecut totuşi destul de mult timp de când lucrăm.

— Numai patru ore.

— Ah!

— Şi Tamisa nu a coborât încă.

Milon suspină şi după un moment de tăcere, întrebă:

— Cât timp mai aşteptăm?

— Trei ore.

— Ah! Poliţiştii au timp să vină.

— Să sperăm că nu vor veni, zise Rocambole, liniştit, şi se aşeză pe o piatră.

Toți se strânseră în jurul său.

Atunci Rocambole le spuse:

— Ascultați-mă bine acum!

În subterană se făcu liniște.

Rocambole continuă:

— Cred că vom scăpa. Totuşi se poate să mă înşel în socotelile mele.

— Nu cred, zise Marmouset.

— Nici eu, dar trebuie să prevedem totul.

— Bine! murmură Milon.

— Dacă nu putem să împingem stânca înainte trebuie să ne aşteptăm la o nouă prăbuşire.

— Şi atunci, zise Vanda, vom fi cu toții uciși?

— Poate că da, poate că nu!

Şi Rocambole, cu surâsul pe buze, continuă:

— Când va sosi momentul să dăm foc fitilului vă veți duce la cealaltă extremitate a subteranei şi nu vă veți opri decât în sala circulară unde ne va aştepta această tânără fată.

Şi o arătă pe Pauline.

— Dar dumneata, stăpâne?

— Nu e vorba de mine, zise Rocambole, ascultați!

El pronunță aceste cuvinte cu un ton poruncitor şi toți îşi plecară frunțile.

— Explozia va avea loc, continuă el. Atunci din două una: sau stânca va fi împinsă cu violență înainte, ca o ghiulea de tun…

— Sau vom fi cu toții zdrobiți, zise Marmouset.

— Nu. Voi fi zdrobit doar eu.

— Stăpâne, zise Vanda, iată ce nu vreau.

— Şi ceea ce vreau eu!

— Am putea trage la sorți pe cel care va da foc, murmură Milon.

— Ai dreptate numai în aparență, zise Rocambole.

— Ah!

— Dar în realitate nu.

— De ce? întrebă Milon.

— Pentru că dacă are loc prăbuşirea, orice fugă pentru cei din sala circulară devine imposibilă. Vor cădea în mâinile polițiştilor.

— Şi apoi?

— Dacă voi fi printre ei, voi fi spânzurat. Ori, de o fi să mor, prefer să mor aici.

Nimeni nu zise nimic.

— Voi, din contră, continuă Rocambole, nu sunteți vinovați şi chiar dacă veți fi duşi la închisoare, veți fi eliberați.

— Cine ştie? mai spuse Milon.

— Cunosc legile engleze, zise Rocambole, şi sunt sigur de ceea ce spun.

— Dar, zise Vanda, ce ne pasă nouă de viață şi de libertate, dacă mori tu, stăpâne?

— Veți continua opera mea, zise cu răceală Rocambole.

— Vorbeşte stăpâne!

— Dacă voi fi ucis o veți căuta pe Ellen.

— Ea ne aşteaptă pe vapor.

— O vei regăsi oriunde ar fi.

— Fără îndoială, şi apoi?

— Vă veți duce împreună la Rotherhithe, de cealaltă parte a Tamisei, lângă tunel.

— Apoi? întrebă Vanda.

— Veți intra în Adam's Street, o străduță strâmtă şi întunecoasă, şi veți căuta casa cu numărul 17.

— Bine! răspunse Vanda.

— La catul al treilea al acestei case locuieşte o femeie bătrână numită Betsy-Justice. Îi vei arăta aceasta.

Şi Rocambole scoase de la gât o mică medalie de argint atârnată

de un fir de mătase.

— Şi apoi? mai întrebă Vanda.

— Atunci Betsy-Justice îți va da nişte hârtii.

— Le voi citi?

— Da, şi din ele vei afla ce va trebui să faceți, tu şi tovarăşii noştri.

— Bine, zise Vanda.

Rocambole se uită din nou la ceas.

— În ce zi suntem? întrebă el.

— În 14, răspunse Marmouset.

Stăpânul se gândi puțin.

— M-am înşelat, zise el. Azi apa scade mai devreme cu o oră.

— Ah!

— În acest moment intrarea galeriei trebuie să fie liberă.

— Atunci, a sosit momentul? întrebă Vanda tremurând.

— Peste zece minute.

Milon se aruncă la genunchii lui Rocambole.

— Stăpâne, zise el, în numele cerului, acordă-mi o favoare!

— Care?

— Lasă-mă să rămân cu dumneata.

— Fie, zise Rocambole.

Milon scoase un strigăt de bucurie.

Atunci stăpânul o luă pe Vanda în brațe şi o strânse cu putere la piept. Apoi îmbrățişă pe fiecare din tovarăşii săi şi le spuse:

— Îndepărtați-vă!

Şi ei se supuseră.

Vanda, la fiecare pas, întorcea capul înapoi.

— Mai repede! strigă Rocambole.

După ce ei dispărură în depărtare, îl privi pe Milon şi îi spuse:

— Eşti gata?

— În orice moment, răspunsul colosul.

— Nu ți-e frică de moarte?

— Nu, fiindcă sunt cu dumneata.

— Bine!

Şi Rocambole îşi apropie torța de fitil, dându-i foc.

Apoi, cu brațele încrucişate la piept, aşteptă.

Milon era tot aşa de nepăsător ca şi el.

Fitilul continua să ardă…

Capitolul III

Vanda întorsese capul de foarte multe ori, căci ea mergea ultima, pe când tovarăşii săi se îndepărtau de butoiul cu pulbere şi ajungeau în sala circulară.

„Mai repede! strigase stăpânul, mai repede!”

Marmouset, care mergea în frunte, grăbise pasul.

Sosiră astfel cu toţii în sala circulară.

Atunci Marmouset îi spuse Vandei:

— Suntem la patru sute de metri distanţă de butoi dar cum galeria subterană este în linie dreaptă, putem vedea explozia.

În acelaşi timp ridică torţa pe care o ţinea în mână.

Atunci îi văzură pe Rocambole şi Milon în depărtare.

Cei doi stăteau unul lângă celălalt, nemişcaţi, aşteptând explozia.

Vanda tremura din tot corpul. Nu pentru ea, căci dăduse dovezi de eroism şi de dispreţ faţă de moarte, pentru Rocambole, pe care încă îl iubea.

Trecură două minute.

— Durează cam mult, ziseră ceilalţi.

— Nu, răspunse Marmouset, îi trebuie timp fitilului să ardă.

Apoi adăugă:

— Culcaţi-vă la pământ!

— De ce? întrebă Moartea-Bravilor.

— Fiindcă explozia vă va culca la pământ şi fiindcă aşteptând până atunci riscaţi să fiţi răniţi.

Toţi se conformară afară de Vanda.

— Eu vreau să văd! zice ea cu ochii fixaţi asupra lui Milon şi Rocambole, care se zăreau în depărtare în mijlocul unui cerc de lumină descris de torţă.

— Ei bine. Şi eu zise Marmouset.

Şi, ca şi Vanda, rămase în picioare.

. . . . . .

Niciodată un bubuit n-a fost mai teribil.

Şi zguduitura fu atât de puternică, încât Vanda şi Marmouset fură aruncaţi cu faţa la pământ. Dar ei rămaseră cu ochii deschişi.

În locul torţei, pe care Rocambole o avea în mână şi care se stinsese brusc, se vedea o lumină albă la extremitatea subteranei.

Stăpânul nu se înşelase în calculele sale. Galeria jucase rolul unui tun.

Iar lumina care strălucea în depărtare era lumina zilei.

În acelaşi timp două umbre se zăriră.

Erau Milon şi Rocambole, care se sculau de la pământ.

Vocea stăpânului ajunse la urechile Vandei.

— Înainte! Înainte!

Ceilalți tovarăşi ai lui Marmouset şi ai Vandei se sculară de asemenea.

— Înainte! repetă Marmouset.

Şi toți porniră pe urmele lui Rocambole şi Milon.

Dar, deodată, se auzi un nou zgomot.

Lumina albă dispăru…

Solul tremură din nou şi Marmouset, care mergea înainte, se opri înspăimântat.

Se prăbuşea bolta galeriei şi un nou bloc de piatră închidea pentru a doua oară subterana.

De astă dată o teamă de nedescris îi cuprinse pe tovarăşii stăpânului.

Torțele erau stinse, şi Marmouset, Vanda cu ceilalți se aflau în cel mai deplin întuneric.

Pământul tremura încă sub picioarele lor.

— Suntem pierduți! zise Vanda.

— Cine ştie! răspunse Marmouset.

Şi scoase un chibrit cu care aprinse o torță.

Zgomotele încetaseră, solul nu se mai cutremura, totul reintrase în normal.

— Înainte! repetă Marmouset.

— Înainte! zise Vanda.

Polyte o ducea în brațe pe iubita sa Pauline, care leşinase de spaimă.

Marmouset, cu torța în mână, mergea în frunte.

Ajunseră la locul unde luase foc butoiul.

— Mai departe! spuse Marmouset.

În fine, sosiră la locul de unde dispăruse lumina.

O stâncă enormă, mai mare chiar decât cea dintâi se desprinsese din boltă închizând galeria.

Marmouset şi Vanda se priviră.

Erau palizi şi muți.

Aceeaşi întrebare le stătea pe buze, dar niciunul nu îndrăznea s-o pună.

Ce se întâmplase cu stăpânul?

Fusese zdrobit?

Sau stânca căzuse după el despărțindu-l de ei şi avusese timp să ajungă la Tamisa?

— Prieteni, zise în fine Marmouset, nu trebuie să ne mai gândim dacă să mergem mai departe, vedeți drumul nu este tăiat.

— Ei bine? zise Jean Măcelarul, să ne întoarcem înapoi şi, dacă vom da de polițişti, vom vedea…

Vanda nu pronunța niciun cuvânt.

Era cu totul zăpăcită de această nouă catastrofă.

Rocambole era mort sau viu?

Moartea-Bravilor zise la rândul său:

— Sunt sigur că stăpânul şi Milon s-au putut salva!

Marmouset nu răspunse.

Se întoarseră şi ajunseră în sala circulară. Acolo Marmouset se opri.

— Ei bine, să ne sfătuim asupra celor ce avem de făcut, zise el.

Şi arătă cu degetul galeria prin care, cu câteva ore înainte ajunsese în subterana din Newgate..

— Ştim unde duce asta, zise el.

— Mulțumesc, zise matelotul Williams, doar n-o să ne dăm pe mâna polițiştilor?

— Nu riscăm mare lucru cu asta.

— Riscăm să fim băgați în închisoare.

— Voi, poate, dar eu… care sunt englez…

Polyte o lăsase pe Pauline la pământ. Tânăra fată începuse să-şi vină în fire şi întrebă ce se petrecuse.

Polyte reaprinse torța sa şi pe cea a lui Marmouset.

— Mă duc nițel înainte! zise el.

Şi porni în galerie.

Dar abia făcu cincizeci de paşi şi se reîntoarse.

— Nu mai trebuie să ne batem capul.

— Cum? întrebă Marmouset.

— N-avem de ce ne teme de polițişti.

— Ce vrei să spui?

— Că o prăbuşire s-a produs şi în această galerie şi că e închisă de asemenea.

— Ah!

— Ceea ce înseamnă că suntem blocați aici.

— Prizonieri, zise Moartea-Bravilor, şi condamnați să murim de foame.

Marmouset dădu din umeri.

— Iată o altă galerie, pe care n-am explorat-o, zise el.

— E adevărat, răspunse Vanda.

— Să vedem unde duce!

Şi Marmouset porni pe galeria a treia.

Aceasta, în loc să coboare urca.

Marmouset se reîntoarse spre tovarăşii săi:

— Vom ajunge poate, la suprafață.

— Să înaintăm, spuse Moartea-Bravilor.

Dar, deodată, Marmouset îşi stinse repede torța.

— Tăcere! zise el şoptit.

Apoi se opri zicând:

— Nimeni să nu mişte!

În mijlocul tăcerii ce domnea în catacombe, un zgomot ajunse la urechile fugarilor.

Era murmurul a două voci omeneşti.

Erau polițiştii sau fenianii care-l căutau pe cel pe care voiau să-l elibereze?

În timp ce Marmouset îşi punea această întrebare, o lumină străluci în depărtare.

Apoi se arătă un om cu o lanternă în mână.

Marmouset îl recunoscu.

— E Shoking. Suntem salvați!

Capitolul IV

Marmouset nu se înşela. Era chiar Shoking. Acesta mergea cu o lanternă în mână, alături de un alt om, pe care Marmouset îl recunoscu îndată. Era şeful fenian, care făgăduise să-l salveze pe Omul Gri.

Marmouset, întorcându-se spre tovarăşii săi, spuse:

— Putem să înaintăm, sunt prieteni.

Shoking îi zărise la rândul său. Recunoscându-l pe Marmouset, scoase un strigăt de bucurie şi se aruncă în brațele lui.

— Ah! zise el, e mult timp de când vă căutăm.

— Adevărat, zise fenianul.

— Ne temeam că ați fost îngropați de vii, continuă Shoking.

În acelaşi timp îl căuta pe Rocambole din ochi şi, nevăzându-l, strigă:

— Dar unde e Omul Gri?

Marmouset clătină din cap.

Shoking scoase un nou strigăt:

— Mort?

— Să sperăm că nu, murmură Marmouset.

— Cum? Ce vrei să spui?

Şi Shoking, foarte îngrijorat îl privea fix pe Marmouset.

Acesta, în câteva cuvinte, îi povesti ce se petrecuse.

Atunci, un surâs reveni pe buzele lui Shoking.

— M-am liniştit, zise el.

Şi cum Vanda, Marmouset şi ceilalți îi priveau întrebători, adăugă:

— Am fost tovarăş cu stăpânul şi din moment ce nu l-ați văzut mort, sunt sigur că va şti să iasă din încurcătură.

Încrederea lui Shoking cuceri pe toată lumea, afară de Vanda.

Aceasta era bântuită de cele mai sinistre presimțiri.

— În fine, zise Marmouset cum de sunteți aici?

— Vă căutam, zise şeful fenian.

— Ah!

— Ați luat-o înaintea planurilor mele şi, dacă se va întâmpla vreo nenorocire, sunteți singurii vinovați.

Marmouset ridică fruntea cu mândrie.

— Crezi? zise el.

— Fără îndoială, răspunse fenianul liniştit. Dacă nu v-ați fi îndoit de cuvântul nostru…

— Ah! zise Shoking intervenind, nu e nici locul nici momentul pentru ceartă. Trebuie să ieşim de aici, căci prăbuşirile pot să reînceapă.

— Dar pe unde ați venit? întrebă Marmouset.

— Printr-o a treia ieşire.

Shoking le cunoştea deci pe celelalte două.

Şi cum Marmouset făcu un gest de surprindere, bunul Shoking adăugă:

— Fenianii cunoşteau tot aşa de bine ca şi dumneata existența subteranelor.

— Adevărat?

— Şi ei urmau să arunce în aer o parte din Newgate, dacă nu v-ați fi grăbit atâta.

— Dar, în fine, întrebă Marmouset. Care era planul lor?

— Ți-l voi spune, răspunse şeful fenian. Am pus şase butoaie cu praf de puşcă, trei în subterane şi trei lipite de zidul închisorii.

— Şi apoi?

— Le-am dat foc la cele din subteran. Acestea erau destinate să dărâme o parte din casele din Old Bailey.

— În ce scop?

— În scopul de a face o asemenea dezordine încât, dărâmându-se şi zidul din Newgate, să se poată salva Omul Gri. Dar numai unul din butoaie a luat foc.

— Şi cele lipite de zidul închisorii?

— Când am aflat că Omul Gri şi voi eraţi în subterane, am stins fitilurile.

Dar atunci, Old Bailey s-a dărâmat?

— Nu.

— Cum aşa?

— Numai o casă din Vermon Lane s-a dărâmat iar zgomotul produs a fost atât de mare încât nu s-a ştiut cauza acestei prăbuşiri.

— Atunci închisoarea Newgate e în picioare?

— Da. Guvernatorul a povestit evadarea noastră. Poliţiştii au coborât în subterane, dar au trebuit să se întoarcă înapoi.

— De ce!

— Mai întâi pentru că prăbuşirile continuau şi apoi fiindcă drumul le era închis.

— Ah! e drept, zise Marmouset, care îşi aminti că Polyte nu putuse merge mai departe.

Apoi adăugă:

— Dar, în fine, voi aţi venit pe un alt drum?

— Evident.

— Atunci putem să ieşim?

— Când veţi dori, zise Shoking. Urmaţi-mă!

Şi se întoarse înapoi.

Cu toţii îl urmară.

După un sfert de oră de mers se aflau pe treptele unei scări.

— Unde duce? întrebă Marmouset.

— În pivniţa unei cârciumi.

— Ţinută, de unul dintr-ai noştri, adăugă şeful fenian.

— Şi unde e situată această cârciumă?

— În Farringdon Street.

— Ceea ce înseamnă că ne aflăm la est de Newgate?

— Da.

Shoking mergea înainte, Vanda la urmă. S-ar fi zis că îşi lăsa întreg sufletul în subterană. Din când în când întorcea capul şi murmura:

— Poate că în acest moment zace îngropat de viu sub vreo stâncă.

Scara avea treizeci de trepte.

La a treizecea treaptă se afla o trapă.

După ce ridică acea trapă, Marmouset, care-l urma pe Shoking, se pomeni în sala de jos a unei cârciumi. Toată lumea îl urmă.

Prăvălia era închisă.

Cârciumarul îl căuta din ochi pe Omul Gri şi nu-l văzu.

Marmouset îi zise atunci lui Shoking:

— Suntem deci în Farringdon Street?

— Da.

— Mai sus sau mai jos de Fleet Street?

— Mai jos.

— Prin urmare, foarte aproape de Tamisa?

— Desigur.

— Ei bine! Trebuie să pornim îndată în căutarea stăpânului.

— Asta va fi cu atât mai uşor, spuse Shoking, cu cât am o luntre.

— Să mergem, zise Marmouset.

— Vin cu voi, răspunse Vanda.

— Şi eu…

— Şi eu… spuseră în cor ceilalţi.

— Nu, zise Marmouset cu autoritate. Voi veţi sta aici.

În lipsa lui Rocambole, Marmouset era întotdeauna ascultat.

Polyte nu era deloc supărat că nu face parte din această nouă expediţie, căci Pauline a lui era zdrobită de oboseală şi de emoţie.

Marmouset, Shoking şi Vanda ieşiră deci din cârciumă. Noaptea era cețoasă. Totuşi o rază de lună străbătea prin ceață.

Vanda şi tovărăşii ei coborâră deci spre Tamisa. Luntrea lui Shoking se afla acolo. Urcară cu toţii şi Shoking luă lopeţile.

— Deoarece fenianii cunosc subteranele, zise Marmouset, trebuie să ştii unde e gura galeriei care duce la Tamisa.

— Mergem drept acolo.

— E departe? întrebă Vanda.

— Vom ajunge în zece minute.

Şi Shoking începu să vâslească cu putere.

În fine barca se opri.

— Am ajuns, zise Shoking.

Marmouset examină tufişurile şi, privind-o pe Vanda zise:

— E clar că niciun om n-a trecut pe aici.

— Of, Doamne! Stăpânul şi Milon n-au ieşit din subterană.

Marmouset dădu la o parte tufişul şi sări cu uşurință din barcă.

— Mai ai lanterna? îl întrebă pe Shoking.

— Da, răspunse acesta.

— Dar nu o vom aprinde decât când vom fi înăuntru.

Şi intrară toți trei în subterană.

Atunci Shoking aprinse lanterna. Îndată ce subterana fu luminată, Vanda şi Marmouset scoaseră un strigăt de spaimă…

Capitolul V

S-ar putea crede, după acest țipăt de spaimă scos în acelaşi timp de Vanda, Marmouset şi Shoking, că se aflau în fața cadavrelor mutilate ale lui Rocambole şi Milon. Nu era totuşi aşa.

Ceea ce îi înghețase de spaimă era o stâncă enormă care închidea intrarea galeriei. Această stâncă nu putea fi cea pe care din sala circulară, Marmouset şi tovarăşii săi o văzuseră căzând în urma lui Rocambole şi a lui Milon. Era o alta.

Presupuseră deci că acele prăbuşiri începute în spatele fugarilor continuaseră şi înaintea lor şi că îl zdrobiseră.

Exista, de altfel, un mijloc sigur de a se convinge.

Marmouset, inspectând iarba, era sigur că nici Rocambole nici Milon nu avuseseră timp să iasă din galerie.

Dar exista un alt mijloc de control. Când apele urcau, Tamisa năvălea în subterană pe o distanță de mai multe sute de paşi. Retrăgându-se, depunea un strat de nămol, care ar fi păstrat urma paşilor celor doi.

Marmouset, aplecând lanterna la pământ, nu zări nimic.

Apoi, stânca dezlipită din boltă era uscată, dovadă că ea căzuse după ce apa se retrăsese.

Vanda, Marmouset şi Shoking se priveau deci cu spaimă. Îndoiala nu mai era cu putință. Sau Rocambole şi Milon fuseseră zdrobiți în timp ce fugeau, sau se aflau închişi între cele două blocuri de stâncă. Această din urmă ipoteză era ultima speranță pe care Vanda o mai avea.

Privindu-l pe Marmouset murmură:

— Ce să facem? Ce să facem?

Atunci el avu o idee. Îi dădu lanterna lui Shoking, se apropie de blocul de piatră şi îşi lipi urechea de el. Vanda privea fără să înțeleagă. Marmouset asculta… Această experiență semăna puțin cu cea a medicului aplecat asupra bolnavului care nu mai da niciun semn de viață, căutând să surprindă o ultimă bătaie a inimii.

Dar deodată fața lui Marmouset se lumină.

— Aud ceva, zise el.

— Ce? întrebă Vanda abia respirând.

Se auzea un zgomot surd, care semăna cu o voce omenească.

Vanda îşi lipi la rândul ei urechea de stâncă.

— Şi eu, zise ea. Aud ceva.

— E o voce... Ascultă... Ascultă...

— Da, zise ea, dar nu una, ci două.

Se apropie... Şi Vanda scoase un strigăt de bucurie.

— Ce mai e? întrebă Marmouset.

— Sunt vocile lor; una clară şi sonoră, cealaltă grava şi groasă.

Şi Vanda începu să strige:

— Stăpâne! Stăpâne!

— Linişte! zise Marmouset.

Vanda îl privi întrebător.

— Lasă-mă să-ți explic, zise el, şi nu mai striga în zadar.

— În zadar?...

Şi Vanda, nebună de bucurie, îl privea pe Marmouset şi părea că se întreabă dacă nu-şi pierduse cumva mințile.

— Într-adevăr, răspunse acesta, ai dreptate..

— Ah! Deci am auzi voci?

— Da.

— Şi aceste voci?...

— Sunt ale lor. Ca şi tine, le-am recunoscut.

— Ei bine, de ce nu vrei să-i strigi, ca să ştie că suntem aici?

— Nu te vor auzi.

— Dar noi îi auzim foarte bine.

Marmouset surâse.

— Nu e acelaşi lucru.

— De ce?

— Fiindcă în subterană, între cele două blocuri de stâncă, e o sonoritate care nu există în aer liber.

Argumentul era fără replică.

Marmouset continuă:

— Zgomotul care vine până la noi e de voci. Dacă ar fi răniți, ar geme.

— E drept, zise Vanda.

— Sunt deci teferi.

— Da, dar sunt prizonieri, şi vor sfârşi prin a muri de foame.

— Îi vom elibera! zise cu calm Marmouset.

— Cum?

— Oh, reluă tânărul, îți dai seama, sper, că nu vom mai putea întrebuința praful de puşcă.

— Sigur că nu.

— Nu trebuie să ne gândim nici la a perfora această stâncă.

— Ce facem atunci?

— Să ne urcăm în luntre şi, când vom fi pe Tamisa, îți voi spune.

Marmouset era atât de liniştit, încât Vanda avu încredere.

Cât despre Shoking, cum ei vorbeau în franceză, nu pricepu mare lucru.

Tot ceea ce ştia era că stăpânul şi Milon erau în viață.

Se urcară în luntre.

Shoking puse mâna pe lopeți şi Marmouset îi spuse în limba engleză:

— Ieşi în larg şi menține-te în linie dreaptă cu galeria.

— Pentru asta, zise Shoking, trebuie mai întâi să urc curentul.

— Fie, zise Marmouset.

— Apoi vom veni perpendicular la gura subteranei.

— Bine, mai spuse Marmouset.

Şi, în picioare, privea spre malul stâng al Tamisei.

Vanda îl privea fără să înțeleagă.

Barca urcă până în punctul numit Moinet-Voires.

Marmouset nu pierdea din vedere casele vechi de pe mal.

Deodată strigă:

— E acolo!

— Ce? întrebă Vanda.

Dar Marmouset, în loc să răspundă îi zise lui Shoking:

— Poți să vâsleşti în larg.

— Ah! zise Shoking.

Şi lopețile recăzură în apă.

După cinci minute Marmouset coborî pe uscat şi porni pe Farringdon Street.

— Dar unde mergem? întrebă Vanda.

— Vino şi vei vedea…

Prima stradă, perpendiculară cu Farringdon, după ce ai părăsit marginea Tamisei se numeşte Carl Street.

Thames Street este în continuarea ei, spre est.

Marmouset mergea cu pas repede şi Vanda îl putea urma.

El făcu câțiva paşi pe Carl Street şi se opri în fața unei case mai înalte ca celelalte.

Era cea pe care o zărise din mijlocul Tamisei.

— Acum, zise el Vandei, ascultă-mă bine.

— Vorbeşte…

— Dacă nu mă înşel această casă este aşezată chiar deasupra galeriei subterane.

— Crezi?

— Şi se află între cele două stânci, unde sunt Rocambole şi Milon.

— Ei bine?

— Stai puțin, zise Marmouset.

Şi se apropie de poarta casei.

Cu lanterna lui Shoking, examină poarta.

— Eram sigur, zise el în fine.

— Sigur de ce? întrebă Vanda.

— Această casă e a unui şef fenian, numit Farlane: iată numele lui e pe poartă.

— E un fenian?

— Da.

— Vanda îl privea pe Marmouset uluită.

Marmouset surâse şi stinse lanterna.

. . . . . .

Acum să ne reîntoarcem la momentul în care avusese loc explozia.

Zguduitura fusese aşa de puternică, încât Rocambole şi Milon fură aruncați cu fața la pământ. Dar se sculară imediat.

— Victorie! strigă Rocambole. Drumul e liber.

Într-adevăr, se vedea în depărtare cerul.

Se întoarse spre sala circulară strigând:

— Urmați-mă! Urmați-mă!

Şi începu să alerge.

Milon se afla lângă el.

Făcură astfel vreo douăzeci de paşi.

Deodată, un zgomot teribil se auzi în spatele lor.

Rocambole scoase un țipăt şi se întoarse.

Prima prăbuşire se producea, despărțindu-i de tovarăşii lor.

Dar Rocambole nu-şi pierdu cumpătul.

— Înainte! repetă el, adresându-se lui Milon. Să ieşim mai întâi. Când vom fi liberi vom găsi vreun mijloc de a-i scăpa.

— Înainte! zise Milon.

Şi continuă să alerge după stăpân.

Deodată, un nou zgomot se produse, mai puternic decât cel

dintâi.

De astă-dată lumina către care alergau dispăru şi întunericul îi înconjură.

Zguduitura fu aşa de teribilă, încât Rocambole şi Milon căzură cu faţa la pământ.

Urmară şi alte prăbuşiri mai neînsemnate. Pietre cădeau ici-colo, şi una din ele fu cât pe ce să-l lovească pe Rocambole în cap.[2]

Capitolul VI

Explozia cutremurase din temelii zidurile închisorii Newgate.

Ca prin minune, Rocambole nu fusese strivit sub dărâmături. De undeva, din întuneric, străbăteau strigătele disperate ale lui Milon:

— Stăpâne! Stăpâne! Unde eşti?…

— Aici! se auzi răspunsul lui Rocambole.

— Rănit?

— Nu.

— Slavă Domnului! Nici eu!

— Să nu ne mişcăm, sugeră Rocambole. Să aşteptăm…

Prăvălirea zidurilor încetă şi nici pietrele nu se mai rostogoliră. Cu atenţia încordată şi cu mişcări uşoare de reptilă, Rocambole se ridică.

Vocea lui Milon se auzi din nou:

— Trebuie să recunoaştem, stăpâne, că am avut şi de data asta un noroc nesperat!

Cu toată zguduitura exploziei, Rocambole nu slăbise din mână torţa, dar suflul puternic o stinsese. Odată cu torţele, Marmouset împărţise fiecăruia dintre ei şi câte o scăpărătoare cu fitil.

— Stăpâne, întrebă Milon, crezi că pot să mă ridic?

— Ridică-te cu atenţie şi nu te mişca din loc. Aşteaptă puţin…

---

[2] Această primă parte de circa 5 capitole apare doar în varianta foileton publicată în gazeta „La Petite Presse, 1870”; varianta „La Petite Presse” stă la baza traducerii după care s-a realizat reeditarea Ed. Logos.

Editura Dentu din Paris publică prima ediţie în volume în anul 1872. Versiunea Dentu nu cuprinde această parte, ci începe cu fraza „Explozia cutremurase din temelii zidurile închisorii Newgate”. Ediţia editurii Cartea Românească se bazează pe traducerea primei ediţii Dentu.

Milon căută scăpărătoarea, o găsi şi aprinse torța.

De-abia atunci se putu convinge că stăpânul lui scăpase într-adevăr nevătămat.

— Mare noroc am avut! răsuflă uşurat uriaşul Milon.

— Nu atât de mare pe cât crezi… îi răspunse Rocambole.

Şi cu torța în mână, păşind cu grijă peste pietre, se îndreptă spre locul unde se produsese spărtura. Subteranul era acum închis de un bloc enorm de zidărie care în cădere se sfărâmase pe la colțuri şi închisese atât de perfect galeria, încât părea clădită astfel de mână de om.

— Vino să vezi şi tu, spuse Rocambole, ai să te convingi că nu stăm deloc bine…

— Hai să ne întoarcem, să vedem ce s-a întâmplat şi în partea cealaltă, sugeră Milon.

Explorară cu grijă locul, dar ajunseră, spre surprinderea lor, în fața altei surpări.

— Poftim! Nici pe aici nu ne putem strecura.

— Dar atunci, zise Milon înfiorându-se, suntem captivi?

— Nu captivi, ci îngropați de vii.

— Şi n-avem la noi nici unelte, nici vreo rezervă de praf de puşcă! gemu Milon.

Rocambole nu îşi pierduse nici în aceste împrejurări calmul său proverbial.

— Bunul meu prieten, spuse el, în loc să ne jeluim, cred că ar fi mai bine să judecăm la rece. Nu stăm strălucit, vezi bine, dar situația nu este nici disperată!

— Ah, ce spui?

Şi, plin de speranță, îşi privi stăpânul cu atenție.

— S-ar părea ca Marmouset şi ceilalți să nu fi fost îngropați sub dărâmături odată cu noi, zise Rocambole.

— Să admitem, dar sunt captivi, tot ca noi…

— Cu speranța însă de a fi salvați.

— Cine să-i salveze?

— Polițiştii care sunt, de fapt, pe urmele mele.

— Bine, dar asta ar însemna că ei vor fi duşi la închisoare?

— În primele ore, apoi nu vor întârzia să le dea drumul.

— Crezi?

— Sunt sigur.

— Şi atunci?

— Atunci Marmouset, băiat plin de calități, împreună cu Vanda, care şi-ar da şi viața pentru mine, vor găsi ei un mijloc să ne vină

în ajutor.

— Fie, zise Milon, dar o să aşteptăm destul până atunci!

— Două-trei zile, poate…

— Destul ca să murim de foame!

— Ascultă, Milon, în cel mai rău caz, un om poate să trăiască patru zile fără să mănânce nimic, zise Rocambole, şi liniştit se aşeză pe un bloc de piatră.

Milon, în schimb, nu avea astâmpăr. Cerceta toate ungherele subteranului, ca o sălbăticiune ce se învârteşte fără încetare în cuşcă.

— Nu e cazul să te întristezi de pe acum, îi zise Rocambole, presupun că nu ți-e foame încă…

— O, nu, răspunse Milon, dar mi-e sete!

— Peste vreo patru-cinci ore ai să poți bea.

— Nu mai înțeleg nimic…

— Când va reveni fluxul, apele Tamisei vor inunda galeria…

— Da, şi?

— Ei bine, nu se poate să nu descoperim noi vreo infiltrație.

— Apă sărată, stăpâne…

— Ba nu, apă dulce.

— Totuşi, din moment ce Tamisa e supusă mareei…

— Habar nu ai, Milon, de nimic. Curentul împinge apele Tamisei înapoi, dar ele nu au timp să se amestece cu ale mării.

— Ah, da! se miră uriaşul.

— Aşa că mai bine vino şi aşează-te aici, lângă mine, îl linişti Rocambole, şi să aşteptăm…

Milon ascultă supus, fără să mai facă altă observație.

— …Şi cum vorbele nu au culoare, nu are rost să mai ardem torța de care, fără îndoială, vom avea nevoie mai târziu.

Spunând acestea, Rocambole o stinse. Apoi continuă:

— Milon, tu bănuieşti de ce nu sunt eu disperat?

— Oh, dumneata, stăpâne, zise Milon oftând, dumneata eşti totdeauna liniştit, ca destinul.

— Nu e chiar aşa, exagerezi, dragul meu.

— Dar cum?

— Eu îmi impun un crez, de la care nu mă abat. Crezul meu este că, atâta vreme cât am îndatoriri de îndeplinit, nu există încurcături din care să nu ies…

— Adevărat? Ăsta e secretul? Atunci, stăpâne, înseamnă că dumneata nu o să te odihneşti niciodată?

— Nici nu-mi place, răspunse Rocambole. Nu, n-am să mă

odihnesc niciodată, cel puțin aşa sper…

— Mi se pare totuşi, îl întrerupse Milon, că ar fi timpul să te întorci la Paris şi să trăieşti şi pentru dumneata…

— Am treabă aici.

— Ah, da. Mereu fenianii[3]!

— Nu.

— Pe cuvântul meu, stăpâne, Anglia nu e deloc o țară atrăgătoare!

— Depinde, răspunse Rocambole. Şi apoi, îți repet, am aici o nouă datorie de împlinit.

— Şi nu e în legătură cu nefericiții aceia de feniani?

— În niciun caz!

Milon nu mai zise nimic. Părea că aşteaptă explicații. Rocambole păstră o clipă tăcerea, apoi deodată întrebă:

— Tu crezi în superstiții?… În funia spânzuratului?

— Cum aşa?

— Se spune că funia unui spânzurat poartă noroc.

— Da, aşa se spune, zise Milon, dar eu nu cred câtuşi de puțin în superstiții de-astea… Dar dumneata?

— O să ne convingem… dacă ne-ajută să ieşim de-aici…

— Ce?! se miră Milon. Nu cumva ai dumneata aşa ceva?

— Da, am.

— Chiar la dumneata?

— Da, chiar la mine.

— Atunci, nu ne rămâne decât să aşteptăm şi să ne convingem.

— Deocamdată, zise Rocambole, ținând seama că avem destul timp până la sfârşitul captivității noastre, am să încerc să-ți spun o poveste…

— O poveste cu… funie?

— Povestea funiei şi a spânzuratului care m-a numit pe mine executorul lui testamentar, spuse Rocambole.

— Te ascult, stăpâne, sunt numai urechi.

---

[3] feniani — membri ai unei asociații revoluționare irlandeze creată în 1858 care preconiza lupta pentru independența Irlandei față de dominația engleză (n.t.)

Capitolul VII

— Îți mai aduci aminte împrejurările în care ne-am împrietenit? întrebă Rocambole.

— Cum să nu, stăpâne… Eram pe atunci tovarăşi de lanț.

— Da, Milon, şi într-o zi ai început să-mi povesteşti necazurile tale… şi să-mi destăinui motivul pentru care ajunseseşi în temniță.

— Aşa e, stăpâne, şi de când ai salvat viața bieților mei copii, ți-am rămas devotat şi stau în preajma dumitale ca un câine credincios.

— Ei bine, ceva asemănător mi s-a mai întâmplat o dată. Numai că în locul temniței de la Toulon a fost închisoarea Newgate. Iar omul cu care m-am împrietenit acolo a murit.

— Spânzurat?

— Din păcate, da.

Şi Rocambole suspină.

— Ascultă, reluă el. Aveam motivele mele, căci dacă n-ar fi fost aşa, îți închipui că aş fi putut să evadez chiar înainte de a se închide în urma mea porțile închisorii. De altfel, nici nu am fost trimis direct la Newgate. Mai întâi m-au dus la comisariatul de poliție din Drury Lane. Comisarul m-a interogat de formă şi m-a reținut în arestul secției, care se afla chiar sub camera de anchetă şi care servea şi ca loc de detenție. În fiecare dimineață o dubă a penitenciarului face turul secțiilor de poliție, ridică oamenii arestați în timpul nopții şi îi repartizează fie la Newgate, fie la Bath Square, fie în oricare altă închisoare centrală. În arestul poliției din Drury Lane am rămas numai şase ore. Dar aici am dat peste o femeie modestă, o bătrânică al cărei obraz mai păstra încă urmele unei rare frumuseți. Când am intrat pe uşă, femeia m-a examinat mai întâi cu neîncredere, apoi cu destulă curiozitate. La un moment dat, privirile ni s-au încrucişat şi, fără îndoială, bătrâna a simțit acel fluid tainic pe care îl exercit asupra anumitor persoane, căci am auzit-o că-mi spune:

— „Cred că dumneavoastră sunteți omul pe care îl caut.”

Şi cum eu mi-am exprimat mirarea, femeia m-a întrebat:

— „Sunteți arestat pentru o crimă ieşită din comun?”

— „Sunt fenian”, i-am răspuns eu fără să vreau.

Ea a tresărit, şi parcă o rază de bucurie i-a luminat obrazul.

— „Ah, atunci înseamnă că mâine o să fiți la Newgate.”

— „N-am nicio îndoială.”

— „Va să zică, am avut dreptate când am spus că sunteți exact omul pe care îl caut de atâta vreme.”

Continuam să o privesc, încercând să ghicesc înțelesul vorbelor ei.

— „Numele meu e Betsy-Justice, se prezentă femeia, şi sunt scoțiană.”

— „Foarte bine. Şi ce treabă aveți cu mine?”

— „Uite, domnule, în curând se împlineşte o lună de când mă tot las arestată, în fiecare seară, pentru beție. Dar eu nu sunt beată niciodată, cum de altfel vă puteți da seama acum şi dumneavoastră...”

— „Atunci?...”

— „Mă prefac. Ei mă înhață, mă iau la poliție, comisarul mă reține în arest, a doua zi mă condamnă la o amendă de doi şilingi şi pe urmă mă lasă liberă...”

— „Şi de ce te prefaci, când de fapt dumneata nu eşti beată?”

— „Păi nu înțelegeți? Tocmai ca să fiu arestată. Şi joc scena asta când într-un cartier, când în altul. Până acum am trecut aproape prin toate aresturile secțiilor de poliție din Londra.”

— „Dar pentru ce?” m-am mirat eu.

— „Pentru că eu, domnule, caut un om în care să pot avea încredere, un om care ar urma să fie trimis la Newgate.”

— „Şi cu ce îți poate fi de folos acel om?”

Femeia m-a examinat iarăşi cu atenție.

— „Păreți a fi un om cinstit, un om cumsecade, domnule. Cum vă numiți?”

— „Omul Gri”, i-am răspuns eu.

— „Ah, dumneata eşti cel căruia i se spune Omul Gri?” s-a mirat ea.

— „Da.”

— „Şi, bineînțeles, te-ai lăsat arestat, nu-i aşa?”

— „Da.”

— „Şi ai să poți să ieşi din închisoare când ai să vrei?”

— „Poate...”

— „Oh, e sigur, lasă, că ştiu eu! De altfel, cine n-a auzit de dumneata? Se ştie că faci tot ce vrei.”

Fericită că în sfârşit găsise omul pe care îl căuta de atâta vreme, femeia, care nu părea deloc lipsită de bun-simț, mi se adresa când ca unei vechi cunoştințe, când cuviincioasă şi plină de respect.

— „Până una-alta, i-am spus eu zâmbind, am să mă duc la

Newgate.”

— „Oh, din moment ce dumneata eşti Omul Gri, atunci pot să-ți spun ce mă doare!…”

— „Vorbeşte!…”

— „Domnule, bărbatul meu este la Newgate.”

— „La Newgate?”

— „Da. Şi este condamnat la spânzurătoare. Treaba asta se va întâmpla în ziua de 17, luna viitoare.”

— „Dar ce crimă a comis?”

— „A omorât un lord.”

— „În ce scop?”

— „Ah, asta e o poveste prea lungă şi ar fi greu să v-o spun cum trebuie acum şi aici, zise femeia. De altfel, nici nu avem timp. Dar când o să ajungeți la Newgate, o să vă spună bărbatul meu toată tărăşenia.”

— „Fie. Şi dumneata vrei să-i transmiți prin mine un mesaj?”

— „Exact.”

— „Atunci, dă-mi-l.”

— „Ah, dar nu e vorba de vreo scrisoare… Nu! De altfel, v-ar opri-o la grefă. Eu am să vă spun doar câteva cuvinte, pe care să i le transmiteți.”

— „Te ascult.”

— „Domnule, nu se poate să nu găsiți dumneavoastră un mijloc să-l vedeți pe bietul meu bărbat la Newgate: e condamnat la moarte, dar, la fel ca pe ceilalți deținuți, îl scot zilnic la plimbare în curtea interioară.”

— „Ei bine! Ce trebuie să-i spun?”

— „Să-i spuneți aşa: Am văzut-o pe Betsy, pe nevasta dumitale. Mori împăcat, are hârtiile.”

— „Atâta tot?”

— „Atâta tot!” spuse Betsy şi începu să plângă.

Şi oricât am insistat, nu a mai vrut să spună nimic. În zorii zilei următoare m-au ridicat de la Drury Lane şi m-au dus la Newgate. Trei zile m-au ținut în arest secret, deci n-am putut să-l văd pe bărbatul lui Betsy-Justice. Dar până la urmă regimul închisorii s-a mai îmblânzit în ceea ce mă privea. Credeau că mă vor determina să fac mărturisiri. Şi tocmai de aceea am lăsat să se înțeleagă că aş fi dispus să vorbesc dacă mă vor trata cu indulgență. Ei bine, din acel moment puteam să fac aproape tot ce voiam; ba, mi s-a îngăduit, ca şi celorlalți deținuți, să cobor de două ori pe zi în curtea interioară. În prima zi când am apărut acolo, n-am vorbit

cu nimeni, dar am încercat să identific, după descrierile lui Betsy-Justice, pe condamnatul la moarte. În cele din urmă, mi-am dat seama că nu putea fi altul decât acela care stătea izolat într-un colț, cu bărbia în piept şi cu brațele imobilizate în cămaşa de forță. L-am examinat cu atenție. Să fi avut în jur de şaizeci de ani. Mic, îndesat, cu umerii lați şi capul mare, susținut de un gât de taur, omul părea de o forță herculeană. Am trecut pe lângă el şi imediat omul a ridicat capul. Privirea limpede, blândă şi cinstită, contrasta în mod ciudat cu înfățişarea lui aproape respingătoare. Acest om făptuise o crimă. Dar puteam să jur că nu era un criminal. A doua zi am coborât iarăşi în curte, la aceeaşi oră. Condamnatul la moarte părea că mă aşteaptă. Se plimba. M-am dus direct spre el. Omul s-a oprit pe loc şi din nou am întâlnit aceeaşi privire cinstită, aproape timidă, care mă frapase cu o zi înainte.

— „Dumneata eşti acela care ai omorât un lord?" l-am întrebat eu direct.

— „Da."

Mi-a răspuns cu atâta franchețe, încât mi-a întărit şi mai mult convingerea din ajun. Îndeplinise sau poate a crezut că îndeplineşte o datorie.

— „Nu eşti dumneata soțul lui Betsy-Justice?" l-am mai întrebat.

Omul a tresărit şi m-a privit deodată cu mai multă atenție.

— „O cunoaşteți pe Betsy a mea?" a întrebat el în cele din urmă.

— „Da, am stat cu ea la arestul din Drury Lane."

— „Ah!" se miră el puțin bănuitor.

— „Acolo am cunoscut-o şi mi-a încredințat un mesaj pentru dumneata", m-am grăbit eu, vrând să-l liniştesc.

— „Chiar aşa?" a întrebat el rezervat.

— „Îmi dau seama că dumneata nu mă cunoşti, de altfel nici nu ai avea de unde."

— „Dar, în definitiv, cine eşti dumneata?"

— „Omul Gri. Aşa mi se spune. Omul Gri".

Parcă surprins, omul a făcut un pas înapoi.

— „Dumneata! Dumneata!" a bâiguit el şi de pe chipul lui s-a risipit ca prin farmec acea expresie de neîncredere.

— „Da, eu sunt Omul Gri, şi Betsy m-a rugat să-ți spun că are hârtiile..."

Atunci bărbatul lui Betsy, condamnatul la moarte pentru crima de a fi ucis un lord, a scos un strigăt, un strigăt de bucurie nestăpânită, de parcă i-aş fi adus grațierea.

— „Ah, a oftat el, domolindu-şi în cele din urmă emoția care îl cuprinsese, acuma pot să mor liniştit! Dar, începu el neslăbindu-mă din ochi, dacă dumneavoastră sunteți Omul Gri şi dacă sunteți aici, înseamnă că vreți într-adevăr să fiți aici…”

— „Poate.”

— „Şi bineînțeles veți ieşi de aici când veți găsi nimerit?”

— „Să zicem.”

Apoi, după un moment de ezitare:

— „Ah, în sfârşit, dacă aş îndrăzni… Ştiți, nevastă-mea este o femeie curajoasă, nu zic nu, dar la urma urmelor, nu e decât o biată femeie, şi de aceea mă tot frământ, cum să poată ea singură să ducă la bun sfârşit acțiunea noastră?…”

La rândul meu l-am privit mirat.

— „Domnule, se hotărî el să vorbească, trebuie să vă spun toată întâmplarea. Sunt sigur că o să vă intereseze cazul acesta. Un om ca dumneavoastră poate totul… şi, de altfel, eu am să vă las moştenire frânghia cu care o să fiu spânzurat, iar frânghia asta să fiți sigur că o să vă aducă noroc.”

În acest punct al povestirii sale Rocambole se opri o clipă.

— Pe cuvântul meu, zise Milon, nici nu-mi mai pasă că suntem în hruba asta, prinşi fără scăpare între două stânci şi cu aproape jumătate de oraş deasupra noastră!…

Capitolul VIII

Rocambole continuă:

În ziua aceea condamnatul la moarte nu a vrut să-mi dea mai multe lămuriri.

— „Întâmplarea pe care vreau să v-o povestesc este foarte lungă, domnule, mi-a spus el; de altfel, a sunat şi trebuie să mă întorc în celulă. Dar mâine…”

— „Mâine poate găsesc o modalitate să petrecem mai multe ore împreună”, i-am răspuns eu.

Omul a tăcut o clipă, apoi mi-a spus:

— „De fapt, ce să mă mir? Oricare altul dintre cei care se află aici n-ar îndrăzni să gândească aşa ceva, dar pentru dumneavoastră nu există piedici din moment ce sunteți Omul Gri.”

Şi a plecat spre carcera lui, în timp ce şi eu m-am dus liniştit în celula mea. Când unul din gardieni se pregătea să-mi încuie uşa, mi-a venit o idee năstruşnică:

— „Domnule, i-am spus eu, vă rog să-i comunicați domnului director că aş vrea să-i vorbesc…”

Probabil gardianul a transmis dorința mea de îndată, căci nu a trecut niciun sfert de oră şi directorul a şi apărut. Ai avut şi tu de-a face cu el şi ți-ai dat seama cât e de naiv, nu-i aşa, Milon?

— Oh, chiar prea naiv, observă Milon.

— Deci sir Robert sosi plin de zâmbete şi cu priviri galeşe, convins că aveam să-i fac cine ştie ce destăinuiri. Căci reprezentanții Angliei libere nu se mulțumeau că le picase în mână omul care părea să fie unul din şefii fenianilor şi fără îndoială socotit de ei drept cel mai periculos dintre toți, ei voiau să pătrundă şi în misterul cu care se învăluia acest om.

— „Domnule director, l-am întâmpinat eu, doresc să vorbesc cu dumneavoastră…”

— „Ah, m-a întrerupt el cu efuziune, ştiam bine că până la urmă ne vom înțelege şi vei deveni rezonabil.”

— „Nu am încetat nicio clipă să fiu rezonabil.”

— „O, nu s-ar putea spune!”

În celula mea erau două scaune; directorul luă unul şi se aşeză comod, ca la el acasă.

— „Ei, să auzim, scumpul meu prieten, ce ai să-mi spui?”

— „Scumpul meu director, începui eu pe acelaşi ton, mai întâi aş vrea să vă pun câteva întrebări.”

— „Vă ascult.”

— „Dacă voi fi condamnat la moarte, executarea sentinței se va face prin spânzurătoare?”

— „Din păcate, mă tem că da, prietene. Spânzurătoarea este deocamdată singurul supliciu uzitat la noi în Anglia.”

— „Bun! Dar dumneavoastră personal credeți că voi fi condamnat?”

— „Dacă ne faci mărturisiri care să atragă indulgența judecătorilor…”

— „La asta mă gândesc şi eu…”

— „Ah, mi-am închipuit, mi-am închipuit!” se bucură sir Robert nemaiputându-se stăpâni.

Şi, credul, chiui de bucurie.

— „Dar, am continuat eu surâzând, aş avea nevoie în prealabil să mă lămuresc asupra anumitor lucruri.”

— „Care anume?”

— „Iată, în primul rând nu am câtuşi de puțin teamă de moarte.”

— „Totuşi…”

— „Cu atât mai mult de cea prin strangulare… Am auzit chiar…”

— „Aha, da, m-a întrerupt făcându-mi cu ochiul, ştiu… o prejudecată veche… Dar, scumpul meu prieten, ar trebui să vezi cum arată chipul spânzuratului după ce i se scoate boneta neagră; este tumefiat, albăstrui, îngrozitor la vedere! Şi limba!… Oh, este de-a dreptul odios!”

— „Chiar aşa?”

— „Exact aşa cum am onoarea să-ți spun, dragul meu prieten. Crede-mă, fă-ne destăinuiri complete şi scapi de coşmar…”

— „Staţi puţin”, l-am întrerupt eu.

— „Şi să ştii, destăinuirile dumitale, cu cât vor fi mai spontane, cu atât judecătorii…”

— „Ştiu asta, dar, vă repet, nu mă înspăimântă deloc moartea prin spânzurătoare.”

— „Greşeşti, dragul meu prieten, îți repet, greşeşti…”

— „În Franța, unde se ghilotinează, este cu totul altceva!… Oh, asta da moarte care m-ar înspăimânta… Dacă aş fi condamnat la ghilotină, aş face pe loc mărturisiri…”

— „Regret, dar nu se pot schimba lucrurile special pentru dumneata. Eu însă îți repet, spânzurătoarea are în ea ceva cumplit!”

— „Ei aş!”

— „Uite, a continuat sir Robert, avem aici la noi un condamnat la moarte.”

— „Am auzit…”

— „Ei, dacă ai şti, dacă ai cunoaşte prin ce chinuri trece!”

— „L-am văzut prin curte şi mi s-a părut că e destul de liniştit…”

— „Nu, domnule, te înşeli… Ia să petreci două-trei ore, între patru ochi, numai cu el…”

— „Credeți că m-ar cuprinde şi pe mine spaima lui?”

— „Sunt sigur. Uite, dacă vrei…”

— „He! He! Asta m-ar atrage grozav…” şi am râs fericit că l-am prins în capcană.

— „Iată ce m-am gândit… am să fac pentru dumneata ce n-am făcut pentru nimeni…”

— „Ce anume?”

— „Un lucru pe care, la urma urmelor, am dreptul să-l fac.”

— „Ce oare?”

— „Am să dau dispoziții ca începând din noaptea asta să împărți aceeaşi celulă cu condamnatul la moarte.”

— „Veți face dumneavoastră aşa ceva?”

— „Da. Însă mâine dimineață, la prima oră, să trimiți după mine.”

— „Pentru ce?”

— „Să-mi faci mărturisiri, căci, ascultă-mă, numai datorită lor îi vei îndupleca pe judecători.”

— „Foarte bine, i-am răspuns eu, dacă aceasta este voința dumneavoastră, nu văd nici cel mai mic impediment…”

— „Mă bucur; chiar acum mă duc să dau dispozițiile necesare”, spuse sir Robert ridicându-se de pe scaun foarte bine dispus.

Mi-a strâns mâna cu căldură şi din nou m-a copleşit cu apelativul „scumpul meu prieten”. A plecat fără să bănuiască, bietul de el, că de fapt îmi oferise fără să-şi dea seama exact ce voiam eu să-i cer. În ziua aceea mi s-a adus ca de obicei o cină copioasă. Apoi temnicerul care mă servea mi s-a adresat făcându-mi cu ochiul:

— „Se pare că înălțimea-voastră este excentrică…”

Excentric este cuvântul care semnifică cel mai mare elogiu pe care un englez pursânge îl poate aduce cuiva.

— „Înălțimea-voastră se gândeşte să doarmă în aceeaşi celulă cu condamnatul la moarte?”

— „Da, prietene”, i-am răspuns eu.

— „Sir Robert M… mult iubitul nostru director, a continuat temnicerul destăinuindu-mi parcă un secret, mi-a dat dispoziții…”

— „Ah, da, ştiu…”

— „Şi dacă înălțimea-voastră îmi îngăduie, am să vă conduc.”

Eu am dat din cap în semn afirmativ, iar temnicerul, la fel de naiv ca directorul lui, m-a invitat să părăsesc celula de la primul etaj, să cobor cu el la parter, şi apoi mi-a deschis uşa carcerei unde fusese închis bărbatul lui Betsy-Justice.

Auzind zgomot, nefericitul s-a ridicat din pat. Eu am pus un deget la buze ca să îi recomand tăcere. La rândul lui, mi-a făcut un semn discret de complicitate. De altfel, bănuise că urma să aibă un tovarăş, căci se aduseseră în celulă încă un pat, o saltea şi o pătură.

— „Ei bine, i-am spus imediat ce am rămas singuri, mi-am ținut făgăduiala şi o să stăm de vorbă liniştiți toată noaptea!”

— „Văd că dumneavoastră puteți face tot ce doriți”, îmi răspunse el cu o admirație copilărească.

— „Acum, l-am îndemnat eu, te rog să începi să-mi povesteşti…”

Şi, cum e uşor de închipuit, nu am dormit toată noaptea. În zorii zilei uşa celulei s-a deschis, iar temnicerul m-a luat în primire.

— „Sir Robert M… vă aşteaptă”, mi-a spus el.

I-am făcut un semn de rămas bun tovarăşului meu de celulă.

— Dar… nu-mi spuneți ce v-a povestit condamnatul? îl întrebă Milon.

— Ai răbdare. O să afli tot, dar mai întâi să vorbim despre directorul închisorii.

Şi Rocambole, după o scurtă pauză, continuă:

— Am fost condus deci la sir Robert… Eram palid, aşa cum ar arăta oricine după o noapte de nesomn.

— „Ei bine? m-a întrebat el foarte vesel. Ce zici, tot cu atâta superficialitate tratezi moartea prin spânzurătoare?”

— „Da, i-am răspuns eu liniştit, tot nu mă sperie.”

— „E cu putință?”

— „Întocmai cum vă spun.”

— „Asta înseamnă că… nu vrei să vorbeşti?”

— „Încă nu.”

Sir Robert şi-a muşcat buzele, dar nu s-a supărat.

— „Lasă, domnule, că până la urmă tot am să te conving eu… ai să vezi…”

— „Doar nu mă veți trimite din nou în celula condamnatului?”

— „Ba, voi face mai mult.”

— „Nu înțeleg.”

— „Voi da dispoziții să asişti la executarea lui.”

Şi cum eu îl priveam mirat, el a continuat:

— „Acum o lună, treaba asta ar fi fost mai grea, poate chiar imposibilă… Dar astăzi execuțiile se fac în interiorul închisorii.”

— „Îmi va fi îngăduit să stau la o fereastră de la care să privesc sinistrul spectacol?”

— „Întocmai.”

Rocambole voia să-şi continue povestirea, dar Milon îl întrerupse din nou:

— Stăpâne, Stăpâne! strigă el cu spaimă.

— Ce e, domnule, ce ai?

— Priviți!

Şi prin întunericul de nepătruns, Rocambole văzu strălucind două puncte luminoase, ca doi licurici.

Capitolul IX

De felul lui, Milon era curajos, dar ca toți oamenii mai simpli, el nu putea face față decât situațiilor pe care le înțelegea. De aceea, cuprins de spaimă, se tot întreba ce puteau fi acele puncte luminoase apărute deodată în apropierea lor.

Rocambole se ridică şi înaintă cu grijă câțiva paşi. Cele două luminițe nu îşi schimbaseră locul. Atunci bătu din palme. Imediat cele două puncte ca de foc dispărură.

— Fricosule! râse Rocambole. Acum înțelegi ce a fost?

— Nu.

— O pisică.

— Mare prost mai sunt, stăpâne! zise Milon, dându-şi cu palma peste frunte.

— Dacă a pătruns până aici o pisică, înseamnă că trebuie să fie o ieşire pe undeva, zise Rocambole.

— Credeți?

— Bineînțeles! Ba mai mult, cred că este o ieşire prin care ne vom putea strecura şi noi.

— Dacă n-o fi fost cumva şi pisica surprinsă aici odată cu noi, zise Milon.

— Cu neputință! Am fi văzut-o mai devreme.

— Da, ai dreptate.

— Şi apoi, cum îți închipui că o pisică poate să trăiască în subterane? întrebă Rocambole.

— Păi noi nu suntem aici?

— Da, dar noi am găsit intrarea care fusese zidită cu ani în urmă.

— Atunci…

— Uite ce cred eu că s-a întâmplat. Pisica o fi fost într-una din pivnițele de deasupra noastră. Când s-a produs explozia, prin vreo crăpătură sau prin vreo gaură făcută în urma prăbuşirii, ea a reuşit să ajungă până aici, fără îndoială destul de speriată.

— Da, se poate.

— Deci, continuă Rocambole, noi trebuie să vedem dacă nu putem ieşi exact pe unde a venit pisica.

Şi cu aceste cuvinte, stăpânul îşi reaprinse făclia.

— Acum, hai să căutăm, îl îndemnă el pe Milon.

Cu grijă, începu să exploreze strâmta lor închisoare. Două blocuri mari de piatră închideau galeria. Rocambole se îndreptă

spre cel care căzuse în spatele lor. Într-acolo dispăruseră cele două puncte luminoase.

Zidul oferea un fel de treaptă. Rocambole se urcă, apoi sălta capul. Văzu o deschizătură largă în bolta galeriei.

— Urcă aici, îl îndemnă el pe Milon.

Milon se execută.

— Ține făclia, îi mai spuse Rocambole. Să mi-o dai când ți-o cer.

Şi, cățărându-se pe umerii puternici ai lui Milon cu uşurința unui circar, dispăru pe jumătate în acea gaură.

— Dă-mi făclia!

Milon i-o întinse. Rocambole privi mai întâi deasupra capului, apoi drept înainte. În față, gaura se adâncea în aceeaşi direcție cu galeria.

— Fii atent! îi strigă lui Milon.

Şi spunând acestea, aruncă făclia. Apoi, agățându-se de un colț, îşi luă elan de pe umerii lui Milon şi sări. Atunci se pomeni în galeria superioară. Torța nu se stinsese în cădere.

— Aşteaptă-mă, îi spuse lui Milon. Mă duc să cercetez.

Şi luând făclia cu multă băgare de seamă, înaintă uitându-se pe jos. Nu fu nevoie să caute mult şi îşi dădu seama că se afla într-una din acele pivnițe lungi şi încăpătoare ale berarilor de pe malul Tamisei.

În momentul exploziei podeaua se prăbuşise, iar locul prin care se strecurase Rocambole fără îndoială că nu existase înainte.

Poate că berarul respectiv nici nu bănuise vreodată că pivnița lui avusese la bază o hrubă.

Rocambole se întoarse şi se aşează pe marginea crăpăturii.

— Ajută-te de piciorul meu şi ridică-te până aici, îi spuse lui Milon.

Uriaşul Milon se agață imediat, şi Rocambole îl ridică fără greutate, demonstrând o forță nebănuită sub aparența lui delicată, aproape fragilă.

— Acum să înaintăm încet împreună, până la urmă nu se poate să nu găsim o ieşire, îl îndemnă Rocambole de îndată ce îl văzu lângă el.

Pivnița se îngusta la un moment dat. După câțiva paşi dădură peste un şir de butoaie.

— Să mergem mai departe, fu de părere Rocambole.

— Aşteaptă puțin, stăpâne, parcă se aude ceva.

Rocambole se opri.

— Da, ai dreptate, ăsta e zgomotul Tamisei.

Şi continuară să înainteze, de astă dată printre două şiruri de butoaie; în scurt timp simțiră un curent de aer rece şi fericiți îşi dădură seama că aerul proaspăt venea de undeva dinafară.

Într-adevăr, zidul descria acum o uşoară curbă. Tot înaintând, Rocambole, care mergea înainte, zări o lumină alburie.

— Cred că e cerul, spuse el, sau poate e ceață, în orice caz se vede afară.

Şi, fără să se oprească, stinse făclia.

— Ce faci, stăpâne? se sperie Milon.

— Sunt prudent, îl linişti Rocambole. Ne aflăm într-o pivniță de antrepozite şi uşa parc-ar fi deschisă... Priveşte drept în față, cam la treizeci de paşi... uită-te atent, poți să o vezi şi tu. Pe acolo se zăreşte cerul.

— Da, dar de ce ați stins făclia?

— Păi nu înțelegi că nu ne mai e de folos? În plus, dacă am mai ține-o aprinsă, riscăm să fim reperați dinafară.

— Ai dreptate, stăpâne, ai dreptate, parcă nici nu mai judec...

Rocambole continua să înainteze. În cele din urmă ajunseră până la acea uşă pe care o găsiră într-adevăr deschisă, dată de perete. Câteva lumini străluceau ici şi colo prin ceață. Rocambole se opri în pragul ei şi-i spuse lui Milon:

— Uşa asta este de fapt o fereastră...

Cam la douăzeci de paşi dedesubtul lor se vedea pământul şi ceva mai departe curgea Tamisa. Aşa-zisa uşă a pivniței era deci o fereastră la înălțimea primului etaj al unei case ale cărei fundații fuseseră turnate la înălțimea albiei fluviului. Oraşul Londra nu are cheiuri. La nivelul cel mai scăzut al fluxului, când Tamisa se retrage, lasă un spațiu deschis, variind între trei până la cinci metri. La cota maximă a fluxului, apa acoperă acest spațiu şi izbeşte furioasă în zidurile caselor, din care majoritatea au fost transformate în depozite.

— Acuma ce e de făcut? întrebă Milon.

— Ei, acum, dacă vrei să-ți frângi gâtul, n-ai decât să sari...

— Dar poate găsim...

— Nu găsim nimic! i-o tăie scurt Rocambole. Cât o fi ceasul?

— E trei dimineața, spuse Milon, consultându-şi frumosul ceas pe care îl şi întoarse cu această ocazie.

— Splendid! Într-o oră urcă fluxul, spuse Rocambole.

— Credeți?

— Da, bineînțeles, iar apa o să scalde fundația acestei case; atunci o să ne aruncăm amândoi în valuri şi o să pornim înot.

Milon oftă. Această ultimă oră care îi despărțea de libertate i se părea fără sfârşit. La un moment dat Rocambole începu să zâmbească.

— La ce te gândeşti, stăpâne?

— Cu puțin timp înainte, zise Rocambole, stăteam închişi într-o subterană cu perspectiva de a muri de foame; iar acuma, când respirăm aer curat şi ne apropiem de libertate, tu oftezi şi eşti nemulțumit.

— Ai dreptate, stăpâne, sunt o brută, spuse Milon umilit.

— Ca să nu ți se pară prea lungă aşteptarea, am să-ți povestesc mai departe…

— Şi o să aflu în sfârşit secretul bărbatului lui Betsy-Justice?

— Nu, nu încă. Ai răbdare. Mai întâi am să-ți povestesc cum a decurs execuția lui.

— Va să zică, până la urmă, tot ai asistat, stăpâne…

— Da, am asistat.

Rocambole se aşeză cât putu mai bine pe marginea acelei ferestre deschise spre Tamisa, ale cărei valuri, împinse puternic spre mal de maree, începeau să urce…

Capitolul X

— Bunul director, sir Robert M… începu Rocambole, nu pierdea nădejdea că îmi va smulge mărturisiri. De aceea îşi dubla atențiile şi amabilitățile față de mine. În fiecare zi puteam să-l văd pe condamnatul la spânzurătoare şi să-i aduc, chiar prin simpla mea prezență, o mângâiere. Şi tot în fiecare zi sir Robert îmi spunea:

— „Ei, nu-i aşa că este cumplit să vezi un om care trebuie şi ştie că trebuie să moară?”

Zilele treceau una după alta, fiecare la fel.

Într-o seară sir Robert M… a intrat în celula mea şi mi-a spus:

— „Ştii că execuția condamnatului este fixată pentru mâine?”

— „Ah, sărmanul de el!”

— „Ții totuşi să asişti?”

— „Neapărat!”

— „În cazul acesta, va trebui să schimbi celula şi să cobori la parter.”

— „Cum veți dori.”

— „Dacă totuşi…”

Sir Robert părea nehotărât.

— „Spuneți, vă rog”, l-am îndemnat eu.

— „Dacă totuşi ai vrea să petreci noaptea asta cu el…”

— „V-aş fi chiar foarte recunoscător…”

— „Sunt convins că îți vei schimba părerile, pentru că nu vei putea rezista acestei ultime încercări.”

— „Vă referiți la funestul spectacol?”

— „Asta în primul rând, şi apoi zbuciumul nenorocitului care nu mai are de trăit decât câteva ore.”

— „Se poate”, i-am răspuns eu cu indiferență.

— „Vei fi copleşit de o spaimă salvatoare, domnule”, mi-a spus el, plin de compasiune.

— „Nici nu doresc mai mult.”

— „Îți repet, scumpul meu prieten, dacă vei face mărturisiri complete şi sincere, îți vei atrage bunăvoința judecătorilor.”

Am tăcut, de parcă n-aş fi auzit nimic.

— „De altfel, a continuat el, nu vei fi numai dumneata în carceră cu condamnatul. Două călugărițe ale închisorilor îşi vor petrece şi ele noaptea acolo şi vor face rugăciuni. Te vei convinge odată mai mult cât este de lugubru…”

— „Bine, dar regulamentul nu prevede aşa ceva.”

— „Dimpotrivă, scumpul meu prieten, m-a contrazis sir Robert. Legea prevede ca un condamnat la moarte să-şi petreacă ultima noapte împreună cu o rudă, un prieten sau chiar cu un deținut binevoitor.”

— „Ei bine, eu voi fi acel deținut…”

— „Un moment, scumpul meu prieten… aceeaşi lege mai prevede ceva care sunt convins că dumitale îți scapă; corpul condamnatului la moarte aparține călăului Calcraft, care de obicei îl vinde chirurgilor.”

— „Ştiam…”

— „Zdrențele cu care e îmbrăcat revin tot lui Calcraft. Dar legea asta a noastră mai stipulează că frânghia cu care va fi spânzurat să devină proprietatea condamnatului; aşa că nefericitul are dreptul să dispună de ea şi să o lase moştenire cui doreşte.”

— „Şi funia spânzuratului poartă noroc?”

— „Aşa se spune.”

— „În cazul acesta, parcă văd că n-o să fiu spânzurat…”

— „Mai cu seamă dacă vei face mărturisiri”, a ținut să-mi atragă atenția sir Robert.

Eu am început să râd.

— „Nu cred, domnule, în puterile magice ale acestei funii, a

continuat sir Robert; dar, în sfârşit, dacă condamnatul te va face moştenitorul lui, nu văd niciun inconvenient; ba chiar voi da ordin să intri imediat în posesia ei.”

— „Sunteți cel mai gentil director”, l-am flatat eu.

— „Adevărat! a suspinat el. Chiar aşa e, iar dacă ne faci mărturisirile, te voi îndrăgi ca pe propriul meu frate.”

Şi a plecat. O oră mai târziu am fost condus în celula condamnatului la moarte. Călugărițele se pare că erau de mult la posturile lor. Bărbatul lui Betsy-Justice m-a întâmpinat surâzător, ca pe un oaspete.

— „Mâine se împlineşte sorocul” mi-a spus el.

— „Nu ți-e deloc frică de moarte?” l-am întrebat, plin de admirație.

— „Deloc. Şi ridicând mâna spre fereastra celulei, printre gratiile căreia se zărea un colț de cer, mi-a spus liniştit: Când un om moare pentru că şi-a făcut datoria, să ştiți de la mine, moare liniştit.”

— „Nu mai ai nimic să-mi spui?”

— „Nimic. V-am spus tot ce trebuia să ştiți. M-am gândit să vă las dumneavoastră frânghia cu care mă vor spânzura. E dreptul meu…”

— „Da, mi-a spus directorul, care s-a arătat chiar încântat de a mă şti moştenitorul dumitale.”

Condamnatul a început iar să surâdă.

— „Vai de capul lui de director! E el în stare să lupte cu dumneavoastră!…”

Călugărițele închisorilor nu au încetat să se roage până la ziuă, iar condamnatul şi cu mine am vorbit tot timpul în şoaptă. La ora 5 dimineața uşa celulei s-a deschis. Unul din temniceri a intrat însoțit de capelanul care avea trista misiune de a-l îmbărbăta pe Tom înainte de moarte. Călugărițele s-au retras. L-am îmbrățişat pentru ultima oară pe bărbatul lui Betsy-Justice.

— „Nu uitați ce mi-ați făgăduit”, au fost ultimele lui cuvinte.

— „Mori împăcat”, l-am asigurat eu, şi am ieşit la rândul meu din celulă.

Temnicerul m-a luat în primire şi mi-a spus:

— „Am ordin să vă conduc într-o celulă care să aibă o fereastră spre curtea unde…”

— „Foarte bine”, am zis eu şi i-am făcut semn să mă conducă.

Celula aleasă de sir Robert era vastă, cu o fereastră mai mare decât cele obişnuite. Cu ajutorul unei scărițe sprijinite de zid până

sub gratii am putut privi afară nestingherit. Bătuse ora şase şi se arătau zorile, sau mai curând fâşii palide de lumină spărgeau pe alocuri ceaţa. Umbre confuze se conturau în stradă, agitaţia era în toi în jurul eşafodului pe care se înălţa stâlpul spânzurătorii. Ziua creştea puţin câte puţin; am văzut mai întâi nişte soldaţi şi după aceea pe sir Robert M… în uniformă de ceremonie şi cu surâsul pe buze. Când m-a zărit, mi-a făcut semn cu mâna, trimiţându-mi un salut amical. Apoi, ca un surplus de curtoazie, a venit până sub fereastra mea.

— „De acolo vei putea asista cum nu se poate mai bine!" a strigat el.

— „Cred, am răspuns eu de acolo, de sus. Dar ce e cu oamenii aceia îmbrăcaţi în negru?"

— „Sunt juraţii care l-au condamnat pe nenorocit şi pe care legea îi obligă să asiste la execuţie."

— „Extraordinar! Grozavă lege! Dar celălalt grup care stă mai deoparte?"

— „Sunt reporterii de la diferite gazete."

— „Vă mulţumesc, sir Robert, sunteţi o gazdă excelentă."

— „Acuma am să te rog să mă scuzi, dar trebuie să-i spun o vorbă lui Calcraft."

Şi cu aceste cuvinte sir Robert s-a depărtat. Mă uitam după el şi aşteptam plin de nelinişte momentul acela îngrozitor. Omul a cărui existenţă nici nu i-o bănuisem cu trei săptămâni înainte acum îmi devenise drag, iar gândul că avea să moară îmi încrâncena sufletul, cu atât mai mult cu cât îi cunoşteam taina. La ora şase fără un sfert, Calcraft a sosit, însoţit de ajutoarele lui, şi împreună s-au urcat pe eşafod, au uns pe rând funia, s-au asigurat dacă trapa funcţiona bine şi după aceea au coborât. La ora şapte fix, în partea opusă curţii s-a deschis o poartă; pentru o clipă s-a făcut linişte şi apoi a apărut condamnatul. Era palid şi tras la faţă, dar mergea cu pas hotărât şi cu capul sus. După ce s-a urcat pe eşafod, m-a căutat din ochi şi, când m-a descoperit, un zâmbet larg i-a luminat faţa.

Privirile noastre s-au încrucişat şi imediat l-am auzit strigând:

— „Să nu uitaţi!"

— „Mori liniştit!" i-am răspuns eu cu aceleaşi cuvinte pentru a doua oară în dimineaţa aceea.

Oamenii lui Calcraft i-au trecut boneta neagră de lână peste cap, apoi însuşi Calcraft, cu gesturi largi, i-a aruncat funia în jurul gâtului. O clipă după aceea, bărbatul lui Betsy-Justice era zvârlit

în eternitate.

După ce au plecat spectatorii, sir Robert M… a venit foarte aferat să mă vadă.

— „Ce zici?” m-a întrebat el de cum a intrat pe uşă.

— „Ce să zic! Am văzut totul şi vă mulţumesc.”

— „Şi… ce impresie ți-a făcut?”

— „Nicio impresie!” am strigat cu şi am început să râd.

— „Va să zică, nu vrei să mărturiseşti?” a izbucnit sir Robert, nemaiputându-se stăpâni.

— „Trebuie să mă mai gândesc, sir Robert, voi vedea mai târziu”, i-am răspuns eu fără să-l mai privesc.

Fascinat, Milon îşi ascultase stăpânul fără să-l întrerupă.

Dar iată că Rocambole se ridică de pe marginea ferestrei şi îi spuse:

— Milon, apa Tamisei a urcat aproape până aici. Ce zici, vrei să ne încercăm norocul?

— Dar… funia?…

— Funia e la mine.

— Unde?

— Înfăşurată în jurul şalelor.

— Şi nu-mi povesteşti taina aceea pe care bărbatul lui Betsy-Justice ți-a încredințat-o înainte să fie spânzurat?

— Mai târziu, o să avem timp destul! îl bruscă Rocambole. Acuma trebuie să ne gândim cum să facem să nu ne prindă ziua aici.

— Şi unde o să ne ducem?

— Nu ştiu, vedem noi! Gata! După mine!

Şi, luându-şi elan, Rocambole sări în apa care lovea furioasă zidurile caselor de pe mal.

Milon îl urmă şi amândoi dispărură pentru o clipă sub valuri, apoi ieşiră pe rând la suprafață şi începură să înoate voiniceşte în direcția Podului Londrei.

Capitolul XI

Să ne întoarcem acum la Marmouset, pe care l-am lăsat cu Shoking şi cu Vanda.

Marmouset mergea însoțit de Shoking şi Vanda. La un moment dat se opri în fața unei case şi, arătându-le tovarăşilor lui inscripția de pe uşă – „Farlane & Co” – spuse:

— Din moment ce încă nu ați înțeles, vă rog fiți atenți şi ascultați-mă…

— Vorbeşte odată! îl îndemnă îngrijorată Vanda.

— După toate socotelile mele, casa asta ar trebui să fie chiar deasupra galeriei subterane, exact între cele două prăbuşiri pe care le-am văzut cu ochii noştri…

— Şi atunci? întrebă tot Vanda.

— Ei bine, casa este a unui fenian, zise Marmouset, şi lucrul acesta este foarte important.

— Important? De ce?

— Negreşit, casa are pivniță, îşi continuă ideea Marmouset; dacă o să ajungem în ea, n-am nicio îndoială că o să găsim o modalitate să ajungem sub galerie.

— …de unde va trebui să-l salvăm pe Omul Gri, completă Shoking.

— Da, da, acum totul pare foarte limpede, spuse Vanda, dar poți să fii sigur, Marmouset?…

— Ce? Că această casă este chiar deasupra galeriei subterane?

— Da.

— Ei bine, de asta sunt sigur.

— Pe ce te bizui?

— Ştiți bine, spuse Marmouset zâmbind, că eu am făcut studii de inginerie şi – după unii – aş fi chiar foarte tare la matematică.

— Ah, da, ai dreptate!

— Am calculat distanța şi amplasamentul casei față de galerie, şi n-am niciun dubiu asupra exactității calculelor mele.

— Să dea Dumnezeu aşa să fie!

— Ba, mai mult, pot să afirm că vom avea de străbătut o gaură de vreo optsprezece picioare în adâncime.

— În cazul acesta, fu de părere Shoking, nu ne rămâne decât să intrăm în casă şi să îl căutăm pe Farlane.

— Nu, nu e bine, răspunse Marmouset. Farlane nu are de unde să ne cunoască; noi nu suntem feniani şi nici nu le cunoaştem parola.

— Şi atunci?

— Atunci, spuse Marmouset, va trebui ca dumneata, Shoking, să te întorci în Farringdon Street.

— De acord!…

— Şi de acolo, după ce îi vei spune şefului fenian despre ce e vorba, veniți degrabă împreună aici. Numai el ne poate prezenta domnului Farlane.

— Alerg într-acolo, spuse Shoking.

— Te aşteptăm, spuse Marmouset.

Shoking plecă. Vanda şi Marmouset rămaseră în stradă în faţa casei a cărei uşă nădăjduiau să le fie în curând deschisă.

După vreun sfert de oră, Shoking se întoarse însoţit de un om. Nu încape îndoială că îi povestise despre ce era vorba, căci amândoi aduceau scule potrivite pentru săpat şi spart piatra.

Se făcură prezentările. Şeful fenian salută, apoi, în loc să tragă de şnurul cu care se suna, ciocăni în uşă cu degetele într-un anumit fel.

Trecură câteva minute, fără să primească vreun răspuns.

— Se doarme zdravăn înăuntru! izbucni Marmouset simţind că îşi pierde răbdarea.

— Păstrează-ţi calmul, domnule, îl linişti şeful fenian.

Şi bătu din nou, dar cu totul altfel.

— Poate casa asta o fi părăsită? se miră Vanda.

— Nu, doamnă, nu e părăsită o asigură fenianul şi ciocăni a treia oară, într-alt ritm.

Şi iată că se zări o lumină. Apoi, din interiorul coridorului se auzi clar un pas domol şi măsurat. În sfârşit, uşa se deschise.

Văzură un om îmbrăcat sumar, ţinând în mână un felinar. Era mic de statură, îndesat, viguros, cu capul înfipt parcă în umeri, cu părul şi barba în dezordine. Acesta era master Farlane. Şeful fenian făcu semnul-parolă, Farlane răspunse cu acelaşi semn, iar privirea lui, bănuitoare la început, se înseninã pe dată. Toţi patru intrară înăuntru. După ce închise uşa, Farlane întrebă:

— Ei, ce e cu explozia, a dat rezultatul dorit?

Cum omul vorbise în dialect irlandez, Vanda, Marmouset şi chiar Shoking nu înţeleseră nimic.

— Nu, nu a dat rezultatul dorit, îi răspunse şeful fenian.

— Cu toate astea, insistă Farlane în acelaşi dialect, am crezut că se prăbuşeşte cel puţin jumătate din Londra…

— Şi casa ta a fost scuturată?…

— Ca de cutremur. Nici nu m-aş mira să am crăpături serioase prin pivniţe.

— Noi tocmai de-asta am venit, ca să coborâm în ele…

Plin de curiozitate, Farlane îşi măsură pe rând vizitatorii nocturni.

— Îţi vom explica totul, spuse şeful fenian, dar mai întâi trebuie să coborâm. Suntem foarte grăbiţi.

— Şi cu uneltele astea ce aveţi de gând să faceţi? întrebă

Farlane.

— Vei vedea…

Cu toate că Farlane deținea funcția unui înalt demnitar în fenianism, nu încape îndoială că era subordonat omului pe care Shoking se grăbise să îl aducă din Farringdon Street, căci nu mai insistă şi nici nu mai întrebă nimic. Deschise o uşă din vestibul, şi Marmouset şi Vanda, care mergeau în urma lui zăriră scara care ducea spre pivnițe.

Şeful fenian venea după ei. Coborâră vreo douăzeci de trepte şi se pomeniră în fața unei uşi. Această uşă dădea într-o galerie lungă, dar destul de îngustă. Un curent de aer rece îi lovi în față. Tot atunci zăriră un şir dublu de butoaie…

— Acum, îl auziră pe şeful fenian, orientați-vă singuri, o să vă dați seama dacă ați calculat exact.

Marmouset luă felinarul din mâna lui Farlane şi le spuse:

— Aşteptați-mă aici.

Porni înainte, în direcția de unde venea curentul de aer rece. Galeria cobora lin, descriind o curbă. După câțiva paşi, Marmouset văzu în depărtare o rază de lumină alburie. Pe măsură ce înainta, îşi dădea seama că ceea ce se profila în fața lui nu era altceva decât zorii dimineții; deci pivnița asta îşi întindea zidurile până la malul Tamisei.

Fluviul creştea, iar fluxul îi împingea valurile din larg spre podurile Londrei.

— Este exact cum am prevăzut, se pomeni vorbind singur Marmouset.

Şi întorcându-se spre tovarăşii lui, care rămăseseră în pragul uşii, le strigă:

— Pe aici… Uşa asta dă în mijlocul galeriei, iar galeria se prelungeşte mult spre nord.

Porni în fruntea lor şi ajunseră într-un loc unde pardoseala era toată crăpată.

— Eram absolut sigur de asta! spuse Farlane. Aici se văd bine urmele exploziei…

Marmouset puse felinarul pe marginea unei crăpături largi şi se aventură prin ea, vrând să-i sondeze adâncimea. Din fericire, picioarele lui atinseră imediat un punct de sprijin.

— Dați-mi felinarul, spuse el, ridicându-şi mâinile deasupra capului.

După ce i-l dădură, Marmouset dispăru. Ceilalți rămaseră în întuneric. După vreo cinci minute lumina reapăru şi îl văzură pe

Marmouset radios.

— Stăpânul este salvat! strigă el.

— Salvat? Eşti sigur? întrebă Vanda.

— Salvați amândoi! Şi el şi Milon! îi asigură Marmouset.

— Dar unde or fi?

— În orice caz au trecut pe aici.

— Cum ți-ai dat seama întrebă Shoking.

— Simplu, spuse Marmouset. Veniți după mine, veți vedea…

Şi ținând felinarul aproape de pardoseală, se apropie de fereastra care dădea spre fluviu.

— Priviți! zise el şi le arătă urmele ude lăsate de paşi.

Ajunseră cu toții până la fereastră. Fluviul vuia la picioarele lor.

— Acum înțelegeți? întrebă Marmouset. Şi arătând spre valurile agitate ale Tamisei, adăugă: Ştiți bine că amândoi sunt buni înotători, nu-i aşa?…

Vanda căzu în genunchi şi-i mulțumi lui Dumnezeu!

Capitolul XII

Trecură opt zile.

Îi regăsim pe Vanda şi pe Marmouset la primul etaj al unei case din Saint George Street, în Wapping. Se însera şi în oraş începeau să se aprindă felinarele. Aşezați lângă fereastră, Vanda şi Marmouset vorbeau încet şi, din timp în timp, aruncau câte o privire în stradă, părând că aşteaptă pe cineva.

— Pe scurt, spuse Vanda, au trecut opt zile şi toate căutările noastre se dovedesc zadarnice. Ce-o fi cu Rocambole? Oh, sunt sigură că a murit.

— Nu se poate! o contrazise Marmouset. Dacă el şi Milon s-ar fi înecat, până acum li s-ar fi pescuit cadavrele. Am văzut toți înecații scoşi din Tamisa, şi apoi, reflectă el, ştii bine că amândoi sunt excelenți înotători.

— Atunci ce să se fi întâmplat cu ei?

— Mister! spuse Marmouset, ridicând din umeri.

— Fenianii l-au căutat peste tot pe Omul Gri…

— Nu mă îndoiesc.

— Miss Ellen, care a venit iarăşi azi de dimineață, ne-a asigurat că poliția engleză nu a pus mâna pe el. Dar oare poate fi ea sigură de acest lucru?

— Bineînțeles că poate să fie sigură, spuse Marmouset.

— De ce?

— Pentru că miss Ellen s-a împăcat demult cu tatăl ei, lord Palmure. Iar lord Palmure se interesează acum îndeaproape de Omul Gri, în aceeaşi măsură în care altădată îl ura, şi cum este şi membru al Camerei Lorzilor, are dreptul oricând să i se deschidă toate închisorile şi să cerceteze deţinuţii.

— Vorbele tale ar trebui să mă liniştească, Marmouset, şi, totuşi…

— Şi, totuşi, eşti mai îngrijorată ca oricând. Pentru ce?

— Pentru că reverendul Patterson este cel mai îndârjit duşman al Omului Gri.

Marmouset ridică din umeri.

— Patterson nu se poate măsura cu Rocambole, spuse el.

— În sfârşit, murmură Vanda, cum de nu a încercat el să dea de noi? Ne crede cumva îngropaţi în subteran?

Marmouset tăcu, dar deodată, ridicându-şi capul, spuse iluminat parcă de un gând:

— Scumpa mea prietenă, poate că stăpânul a părăsit Londra; iar noi suntem foarte vinovaţi!

— Vinovaţi? se miră Vanda.

— Da, pentru că ne-a slăbit memoria… Ţi-aduci aminte că, înainte de a da foc butoiaşului cu pulbere, Rocambole ne-a spus: „Trebuie prevăzut totul. Nu ar fi exclus să mor, sau foarte curând să fim despărţiţi pentru totdeauna, şi atunci va trebui ca voi să continuaţi lupta…”?

— Aşa e, spuse Vanda, într-adevăr aşa ne-a spus, ba chiar ne-a poruncit ca, dacă i se va întâmpla ceva, să ne ducem în Rotherhithe, de cealaltă parte a tunelului, şi acolo s-o căutăm pe bătrâna Betsy-Justice…

— Vezi? Şi noi n-am făcut nimic din toate astea.

— Pentru că am nădăjduit ca stăpânul să nu fie mort…

— Da, dar trebuia să începem cercetările…

— Pentru ce?

— Pentru că sunt convins că şeful nostru s-a şi dus la această femeie.

— Da? se entuziasmă Vanda. Dacă ar putea fi adevărat…

— Cine ştie…

— Atunci hai să plecăm, hai să plecăm numaidecât!

— Nu, deocamdată trebuie să aşteptăm vizita lui Farlane, care trebuie să ne pună la curent cu rezultatul cercetărilor continuate de feniani. Şi spunând acestea, Marmouset avu un gest de

satisfacție. Priveşte, mai zise el arătând pe fereastră. Iată-l!

— Cine, Farlane?

— Da, el, tocmai traversează strada.

— Singur?

— Nu, nu e singur, e împreună cu Shoking.

Într-adevăr, după scurt timp, se auziră paşi pe scară şi imediat o bătaie în uşă. Marmouset se grăbi să deschidă. Master Farlane şi vechiul nostru prieten Shoking intrară. Amândoi păreau abătuți.

— Ei bine? întrebă Marmouset.

— Nimic, spuse Farlane.

— Absolut nimic, completă Shoking.

— Asta înseamnă că noi terminăm acolo unde ar fi trebuit să începem…

— Ce vrei să spui, Marmouset? se miră Shoking.

— Tu ştii unde este Adam's Street?

— Sigur că ştiu, răspunse Shoking, în Rotherhithe.

— Aleargă şi adu o cabrioletă!

Shoking nu ceru explicații şi nu se lăsă rugat. Plecă imediat. Vanda îşi şi aruncase pe umeri un şal. Între timp Marmouset îi spuse lui Farlane:

— Aşteptați până mâine; va trebui ca oamenii dumneavoastră să întreprindă noi cercetări…

— Unde?

— Poate că mâine vom reuşi să avem un punct sigur de plecare…

— Facem cum veți dori, spuse Farlane cu acelaşi calm britanic.

Shoking se întoarse după câteva minute.

— Cabrioleta aşteaptă jos, spuse el.

Marmouset îi întinse mâna lui Farlane şi îşi luă rămas bun.

— Pe mâine!

— Pe mâine, cât mai devreme! răspunse Farlane şi plecă.

— Hai să ne grăbim! spuse Marmouset.

— Pe mine nu mă luați cu voi? întrebă Shoking.

— Vino, dacă vrei…

Marmouset şi Vanda se urcară în cabrioletă, iar Shoking sări lângă vizitiu. Acesta dădu bice calului şi coborî în goană Saint George Street, trecu pe lângă Turnul Londrei, intră în Thames Street, trecu Podul Londrei, ajunse pe malul drept şi de aici o coti spre Rotherhithe. Când ajunse lângă Rotherhithe Church, adică la biserica din Rotherhithe, Marmouset îi strigă vizitiului să oprească, şi coborî. Shoking se şi grăbise să deschidă portiera.

— Suntem într-un cartier mizer, cu străzi înguste… Nu are rost să continuăm drumul cu trăsura, ca să atragem atenția asupra noastră, zise Marmouset.

Plăti vizitiului şi îl lăsă liber. Apoi toți trei o porniră pe jos. De altfel, Adam's Street, îngustă şi sărăcăcioasă, era la doi paşi. Marmouset îşi amintea şi numărul pe care li-l spusese Rocambole şi foarte curând ajunseră în fața casei cu pricina. Era o clădire modestă, cu trei etaje, cu un aspect trist. Se intra printr-un gang îngust şi întunecat, iar în fund se vedea o mică uşă care dădea în dugheana unui negustor de peşte. Acesta, auzind paşi, scoase capul pe fereastră şi îl auzi întrebând:

— Unde vă duceți?

— Nu locuieşte aici Betsy-Justice?

— Ba da, la al treilea, unde nu e decât o uşă.

— Ştiți cumva dacă o fi acasă? mai întrebă Marmouset.

— Sigur că e acasă, domnule, cum să nu fie! Stă în pat de când i l-au spânzurat pe bărbatu-său.

Toți trei urcară în fugă cele trei etaje. Marmouset bătu în uşă.

— Intră! se auzi dinăuntru o voce firavă. E descuiat…

Betsy-Justice sta întinsă pe un pat mizerabil, într-o totală stare de slăbiciune. La apariția celor trei necunoscuți, femeia țipă înspăimântată:

— Ah, veniți să mă luați şi pe mine, să mă închideți ca pe bietul meu Tom şi să mă spânzurați tot ca pe el? Oh, nu vă mai dați osteneala, şi aşa sunt ca şi moartă!

— Scumpa mea, răspunse Marmouset, noi nu suntem oamenii justiției, noi suntem prieteni…

— Nu mă mințiți? se miră bătrâna.

Şi cu degetele ei slăbite şi descărnate înlătură încâlceala părului alb care îi cădea pe frunte.

— Nu mă mințiți? insistă ea.

— Nu te mințim, suntem prietenii Omului Gri.

Bătrâna scoase un țipăt slab şi oftă uşurată.

— Ai Omului Gri? Chiar ai Omului Gri?

— Da.

— Nu mai e la închisoare?

La această întrebare Marmouset şi Vanda se priviră resemnați. Ultima lor speranță se spulbera. Betsy-Justice nu îl văzuse deci pe stăpânul lor şi, iată, se împlineau opt zile de când, împreună cu Milon, părăsise subterana din Newgate…

— Ah, izbucni Vanda înecând-o plânsul, e tot cum vă spuneam

eu, Rocambole a murit!

În patul ei de suferință, Betsy se ridică, se sprijini în coate şi întrebă:

— Cine adică să fi murit? şi ochii ei arşi de febră se umplură de lacrimi.

Capitolul XIII

Betsy-Justice continua să-i privească uluită.

După izbucnirea Vandei se aşternu un moment greu de tăcere.

Apoi Betsy-Justice spuse exaltată:

— Nu, nu, dumneavoastră vă înşelați... aşa ceva nu se poate întâmpla... Omul Gri n-a murit!

Ştergându-şi ochii, Vanda se mulțumi să dea din cap.

— El i-a promis bietului Tom că va face dreptate, şi nu putea, nu trebuia să moară înainte de a-şi fi împlinit făgăduiala. De altfel, adăugă bătrâna de-abia respirând, Omul Gri nu e un om ca toți ceilalți.

— Asta e adevărat, spuse Shoking, care începu din nou să spere.

— Omul Gri nu poate să moară, repetă dusă pe gânduri Betsy.

Şi, fără să-i slăbească din ochi, îi întrebă:

— La urma urmelor, ce căutați dumneavoastră la mine?

— Ultima oară când am stat de vorbă cu Omul Gri, ne-a spus: „S-ar putea să nu ne mai vedem”...

— Ah, v-a spus el asta? întrebă femeia, continuând să îi privească neîncrezătoare.

— Da, şi ne-a poruncit să venim să vă căutăm...

— Pe mine?

— Da, şi să vă rugăm să ne dați hârtiile.

Betsy părea că nici nu-i mai ascultă. Dar într-un târziu zise:

— Nu, nu se poate, nu veniți din partea lui.

— Îți jur că venim din partea lui, draga mea, insistă Shoking.

— Şi totuşi eu nu vă cred.

Marmouset îi luă mâinile într-ale lui şi îi spuse:

— Uită-te bine la mine: am eu aerul unui escroc, al unui mincinos?

— Nu-mi dau seama...

— Gândeşte-te, continuă Marmouset, dacă Omul Gri a murit, iar dumneata refuzi să ai încredere în noi...

— Ascultă, domnule, eu nu mă gândesc decât la un singur lucru, răspunse scurt Betsy.

— Care anume?

— Atunci când Tom al meu s-a dus la închisoare mi-a spus să nu încredințez nimănui hârtiile! La asta mă gândesc!

— Nici chiar Omului Gri?

— Cu el e altă socoteală.

— Dar bine, noi suntem trimişi chiar de el.

— Dovediți-mi.

Şi sărmana Betsy, pe care necazurile şi mizeria o aduseseră într-o stare jalnică, părea hotărâtă să nu se despartă de prețioasele documente.

— Draga mea, interveni Shoking, dumneata chiar nu mă recunoşti? Numele meu e Shoking.

Auzind acest nume, o amintire parcă se trezi în mintea femeii.

— Ah, da, spuse ea, Shoking cerşetorul?

— Întocmai.

— Am stat împreună o noapte la închisoarea din Mail Road.

— E adevărat, spuse Shoking.

— Dar asta nu dovedeşte că vii din partea Omului Gri.

— Eu sunt prietenul lui.

— Cine mi-o va dovedi?

— Ia stai, spuse Shoking, plin de răbdare ca un adevărat englez, dumneata cunoşti în Londra un om în care să ai încredere absolută?

— Da, cunosc un preot catolic.

— Abatele Samuel cumva?

— Îl cunoaşteți?

Şi Betsy îl privi cu o atenție stăruitoare.

— Nu numai că îl cunosc, spuse Shoking, dar pot să te asigur că el îți va garanta cele spuse de noi.

— Ei bine, spuse Betsy, să vină abatele Samuel aici şi să-mi spună el că pot să vă încredințez hârtiile.

— Şi mi le vei încredința?

— Da.

Shoking se consultă din priviri cu Marmouset. Acesta zise:

— Şeful ne-a dat un ordin şi noi trebuie să-l executăm. Eu am convingerea că şeful trăieşte.

— Şi eu, spuse Shoking.

— Să te audă Domnul, murmură Vanda.

— Trebuie însă să acționăm ca şi cum ar fi murit.

— Sunt de aceeaşi părere, mai spuse Shoking.

— Dar, reluă Marmouset, unde să-l găsim pe abatele Samuel?

— Iau asupra mea treaba aceasta, spuse Shoking. Şi dacă vreți să mă aşteptați…

— Aici?

— Da, cu o cabrioletă voi fi înapoi în mai puțin de o oră.

— Fie, spuse Marmouset.

— Să mă asigure abatele Samuel că pot să am încredere în dumneavoastră, şi imediat vă dau hârtiile, spuse Betsy.

Marmouset îşi plimba privirile prin camera mizeră; nu văzu alte mobile decât patul alb de lemn în care zăcea Betsy, două scaune şchioape şi o masă.

Betsy păru că înțelege ce căuta şi-i spuse:

— Dumneata te uiți prin casă şi te gândeşti unde aş fi putut eu să ascund hârtiile, nu-i aşa?

Şi, izbucnind într-un râs nervos, adăugă:

— Nu sunt aici, domnule, credeți-mă… sunt în afara casei…

— Ah! făcu Marmouset.

— Şi dacă într-adevăr veniți din partea Omului Gri…

— Te vei convinge foarte curând, scumpa mea, spuse Shoking şi ieşi pe uşă.

Vanda şi Marmouset, în aşteptarea lui Shoking se aşezară la căpătâiul patului.

. . . . . .

Shoking era un copil al Londrei şi cunoştea marele oraş ca pe propriul lui buzunar. Odată ieşit din Adam's Street, se întoarse spre Rotherhithe Church, unde ştia că este o stație de trăsuri. Găsi într-adevăr o cabrioletă, se urcă în ea şi-i spuse vizitiului:

— Saint George Church! Cât poți mai iute!

— În Southwark? întrebă birjarul.

— Da. Şi ai şase pence bacşiş dacă mă duci ca vântul…

Omul dădu bice trăpaşului său irlandez. După douăzeci de minute, cabrioleta se oprea în fața grilajului care înconjura biserica şi cimitirul catolic.

Shoking coborî şi traversă cimitirul. Dar, în loc să intre în biserică pe uşa principală, se îndreptă spre cea mică, a corului. El ştia că nimic nu se schimbase în Saint George Church. De strajă rămăsese acelaşi paznic cu barbă albă care te lăsa înăuntru dacă băteai într-un anumit fel.

Bătu. Într-adevăr, moşneagul veni să deschidă. Când îl văzu, o

undă de bucurie îi lumină ochii aproape stinşi.

— Ah, spuse el, e mult de când nu te-am mai văzut, scumpul meu prieten!

— Am fost plecat, se scuză Shoking.

— Adevărat?

— Da, am fost în Franța. Acuma aş vrea să-l văd pe abalele Samuel. Este sus? şi arătă spre uşa clopotniței.

— Da, răspunse bătrânul.

Shoking urcă în clopotniță şi bătu la o uşă adâncită în zid: aici era camera secretă a abatelui Samuel în care Omul Gri şi toți cei urmăriți de ura neînduplecată a reverendului Patterson găsiseră pe rând adăpost. Abatele era în rugăciune. Când deschise şi îl văzu pe Shoking, avu, ca şi paracliserul, un gest de plăcută surprindere.

— Domnule, începu Shoking, dumneavoastră ştiți, nu-i aşa, că am fost prietenul Omului Gri, sau, mai bine spus, servitorul lui devotat!

— Desigur, se miră abatele.

— Sunteți gata să confirmați acest lucru?

— Fără îndoială.

— Atunci, vă implor să veniți cu mine în Rotherhithe, Adam's Street.

— Ah, se linişti abatele Samuel, ştiu ce vrei. Ai fost la văduva unui om executat ca să-i ceri nişte documente?…

— Da.

— Va să zică ai fost la Betsy-Justice?

— Exact.

— Şi ea nu vrea să te creadă că vii din partea Omului Gri?

— Nu, şi nici nu va crede decât dacă îi veți confirma dumneavoastră.

— Ei bine, spuse preotul, hai să mergem; sunt gata să te urmez.

Dar Shoking îl privi atent şi îl întrebă:

— Domnule, nu cumva dumneavoastră cunoaşteți povestea acelor hârtii?

— Ba da.

— Cine v-a spus-o?

— Chiar Omul Gri.

— Ah, se bucură Shoking, dacă aşa stau lucrurile, binecuvântez cerul, înseamnă că Omul Gri, este în viață!

Abatele Samuel nu răspunse nimic.

Capitolul XIV

În timp ce traversau cimitirul, Shoking apucă mâinile abatelui şi-l imploră:

— Spuneți-mi că l-ați văzut!

— Pe cine?

— Pe Omul Gri.

— Fără îndoială că l-am văzut.

— Când? Ieri, astăzi? întrebă Shoking, gâtuit de emoție.

— Nu, spuse abatele Samuel, l-am văzut la Newgate, acum vreo cincisprezece zile.

Shoking scoase un strigăt de uimire.

— Ah, dacă este aşa, înseamnă că nu ştiți nimic!

Preotul îl privi la rândul lui nedumerit.

— Deci, nu ați aflat, continuă Shoking, că Omul Gri nu mai este la Newgate?

— Ba da, am aflat.

— Atunci, poate ştiți şi unde este acum? şi Shoking începu din nou să spere.

— Nu, spuse abatele Samuel. Nu am idee unde se află acum.

— Noi, prietenii lui, îl credem mort.

— Ah! se miră abatele, rămânând totuşi nepăsător.

— Ei bine, izbucni Shoking, se pare că dumneavoastră cunoaşteți ceva care nouă ne scapă…

— Poate că da…

Shoking tăcu. Dar se gândi: „Acum sunt sigur că stăpânul nu e mort. O fi având el motive serioase să nu apară. Iar motivele le cunoaşte şi abatele Samuel”.

Ieşiră din cimitir şi se urcară în birja pe care Shoking o lăsase în squar.

Cabrioleta porni. Când ajunseră în Rotherhithe Church, lăsară liberă trăsura şi îşi continuară drumul pe jos, până la Adam’s Street.

Marmouset îi aştepta în stradă.

— Ah, bine că ați venit, strigă el. Grăbiți-vă!

— Ce s-a întâmplat? întrebă Shoking.

— Se pare că bătrânei i s-a apropiat sfârşitul.

— Ce vorbeşti?

— După plecarea ta, explică Marmouset, a apucat-o o criză nervoasă, apoi a fost cuprinsă de o mare slăbiciune, iar acum abia

mai respiră. Este poate tocmai momentul să-l vadă pe domnul.

Şi înclinându-se, Marmouset arătă spre abatele Samuel.

— Liniştiţi-vă, domnule, spuse abatele în franceză. O cunosc eu bine pe Betsy şi nu o dată am văzut-o în starea aceasta, mai ales după moartea bărbatului ei.

Urcară. Vanda veghea la căpătâiul bătrânei, care gâfâia, abia trăgându-şi sufletul. Când Betsy-Justice îl văzu pe abatele Samuel, faţa i se transfigură şi o rază de bucurie îi străluci în priviri.

— Ah, oftă bătrâna, am crezut că mor şi nu vă mai văd!

— Trebuie să ai curaj, Betsy, îi spuse abatele, luându-i mâna.

— Ah, curaj, ştiţi bine că am, spuse bătrâna, dar este foarte important ca bietul meu Tom să nu fi murit degeaba. Şi arătând spre Shoking, adăugă: îl cunoaşteţi pe omul acesta?

— Da, spuse abatele Samuel.

— Şi e prieten cu Omul Gri?

— Da.

— Şi toţi de aici vin din partea lui?

— Da, repetă preotul catolic.

— Va să zică, pot să le spun unde sunt hârtiile?

— Desigur, fără grijă.

Betsy făcu un efort suprem şi încă o dată reuşi să se ridice şi să se sprijine în perne.

— Atunci, spuse ea, ascultaţi-mă… fiţi atenţi…

Toţi patru înconjurară patul bătrânei femei căreia îi slăbea din clipă în clipă glasul.

— Ştiţi unde e biserica din Rotherhithe? şopti ea.

— Da, îi răspunse abatele Samuel, ştim.

— Este înconjurată de un cimitir.

— Ca toate bisericile din Londra.

— Ei bine, există în cimitirul din Rotherhithe un mormânt care are ca inscripţie doar un nume: Robert. La căpătâiul mormântului este o cruce de fier, continuă Betsy-Justice. Crucile de fier sunt rare în sărăcăciosul cimitir din Rotherhithe aşa că veţi găsi uşor mormântul despre care vă vorbesc.

— Şi hârtiile sunt în acest mormânt?

— Da.

— E perfect, spuse Marmouset, mergem acolo.

— Dar, îl întrerupse Betsy, nu veţi putea intra, cimitirul şi biserica sunt închise noaptea.

— Sărim peste grilaj.

— Nu se poate! se miră Betsy.

— Fii liniştită, am eu metodele mele ca să pătrund în cimitir fără să sparg sau să forţez vreo uşă.

Abatele Samuel făcu un semn din cap, vrând să însemne: „Şi eu…", iar Marmouset îi îndemnă pe toţi să o pornească.

— Dar nu o putem lăsa singură pe biata Betsy, spuse Vanda; rămân eu lângă ea.

— Oh, gemu Betsy, copleşită de tristeţe, nu va trebui să rămâi multă vreme… Cred că de data asta s-a terminat. Dar tare n-aş vrea să mor înainte de-a şti dacă aţi găsit hârtiile…

— Ne întoarcem imediat, răspunse abatele, care ieşi primul.

Când ajunseră cu toţii în stradă, preotul se adresă lui Marmouset:

— Mai e un amănunt care vă scapă, dar pe care Omul Gri îl cunoaşte foarte bine.

— Ce anume?

— Că cimitirul Rotherhithe a servit ca loc de întâlnire pentru feniani. Iar noi, dacă vrem să intrăm înăuntru, vom urma acelaşi drum pe unde au mers ei.

— Ştiţi cumva ce s-a întâmplat cu Omul Gri?

— Ştiu că a evadat din Newgate.

— Bine, dar după aceea?

— Ei, după aceea… păi… şi preotul păru încurcat.

Marmouset clătină din cap:

— Tare mă tem să nu fi murit, spuse el.

— Fii, domnule, serios, Omul Gri nu a murit! mormăi abatele.

— Credeţi că trăieşte?

— Ce să cred? Sunt convins!

— Poate l-aţi şi văzut!

— Nu, dar pot să afirm că este în viaţă.

— Şi eu am această convingere, spuse Shoking.

Marmouset de-abia îşi putea stăpâni bătăile inimii.

— Oh, domnule, spuse el, vă implor, dacă aveţi vreo veste mai recentă de la cel pe care dumneavoastră îl numiţi Omul Gri şi căruia noi îi spunem stăpânul, vă…

— Domnule, îl întrerupse abatele Samuel, eu nu pot să vorbesc. Mulţumiţi-vă să ştiţi că Omul Gri este în viaţă, că este sănătos şi că într-o zi îl veţi revedea.

Marmouset nu mai insistă. Rocambole trăia. Îşi aminti apoi că înainte cu trei sau patru ani stăpânul dispăruse subit, apoi revenise în acelaşi fel.

Tot vorbind, abatele Samuel şi cei doi însoţitori ajunseră în mica piaţă de la Rotherhithe Church. Era acolo o cârciumă care se închidea în fiecare seară devreme, dar printre obloane se vedea lumină până târziu în noapte. Shoking bătu într-un anumit fel la uşa acestei cârciumi. Dinăuntru se auzi zgomot, dar nimeni nu deschise. Atunci Shoking se întoarse spre abatele Samuel.

— Patronul aşteaptă, cred, parola, şi cuvântul magic eu nu îl cunosc.

— Staţi o clipă…

Şi abatele Samuel, apropiindu-şi gura de o mică deschizătură plasată ca din întâmplare în vitrină, pronunţă câteva cuvinte în dialect irlandez.

Atunci uşa se deschise. Patronul, un adevărat irlandez, fu de-a dreptul mirat când dădu cu ochii de abatele Samuel.

— Dar astăzi nu este reuniune, spuse el, făcând aluzie probabil la adunările secrete ale fenianilor.

— Ştiu, spuse abatele, dar avem puţină treabă în cimitir.

— Ah!

Patronul îl cunoştea şi pe Shoking; pe Marmouset însă îl vedea pentru prima oară. Abatele, observând că îl priveşte neîncrezător, îi spuse:

— Dragul meu, acest gentleman este prietenul Omului Gri.

Patronul îl salută respectuos. Apoi aprinse un felinar de la flacăra lămpii care ardea pe tejghea şi zise:

— Din moment ce aveţi treabă în cimitir, poftiţi înăuntru.

Şi spunând acestea, închise bine uşa prăvăliei, o încuie şi apoi ridică un chepeng aflat în mijlocul încăperii. Ţinând felinarul deasupra capului, o luă înainte şi-i îndemnă să coboare după el pe scara ce ducea în pivniţa casei.

Capitolul XV

Ajunşi în pivniţă, abatele Samuel luă felinarul din mâna patronului şi spuse:

— Acuma nu mai avem nevoie de dumneata. Îţi mulţumim…

— Pot să mă întorc sus? Mai aşteptaţi pe cineva?

— Da, poţi să urci la dumneata, nu mai aşteptăm pe nimeni.

Patronul urcă înapoi treptele scării. Rămaşi singuri, fenianul îşi plimbă mâna pe o porţiune umedă a zidului din dreapta, căutând fără îndoială ceva. Într-adevăr, pe neaşteptate se deschise o uşă,

atât de iscusit ascunsă, încât se confunda perfect cu zidăria.

— Pe aici e drumul nostru, spuse preotul.

Uşa masca un coridor subteran foarte strâmt. Unul după celălalt, toți trei pătrunseră în el. Marmouset mergea ultimul, iar abatele Samuel în frunte lumina calea cu felinarul. Subterana era de fapt un canal colector care se prelungea pe o distanță cam de 30 de metri, iar la capătul lui dădură peste o scară cu câteva trepte. Scara ducea până în fața unei uşi. Împinsă uşor, uşa cedă fără efort sub mâna abatelui Samuel. Atunci abatele stinse felinarul.

— Ce faceți? întrebă speriat Marmouset.

— E mai prudent…

— Dar unde suntem?

— Într-un cavou de familie.

Cei doi nu-şi putură stăpâni mirarea.

— Uite, mai spuse abatele, acuma, că am stins felinarul, încercați să priviți drept în fața voastră. Nu zăriți nimic?

— Ba da, printr-o fereastră se zăreşte vag un colț de cer.

— Nu-i nicio fereastră, e o uşă.

Într-adevăr, era uşa cavoului în care ajunseseră prin acel coridor secret.

Abatele Samuel trase un zăvor şi deschise.

— Veniți după mine, ştiu eu unde e mormântul pe care îl căutăm, spuse el.

Afară totul era cufundat în întuneric şi ceață.

— Țineți-vă după mine, îi îndemnă abatele, umblați cu băgare de seamă, ar fi păcat să călcați pe morminte…

În ciuda întunericului, preotul se orienta destul de bine.

— Ce noroc avem că ştiți unde e mormântul! zise Marmouset.

— Da, chiar zilele trecute am remarcat crucea aceea şi inscripția de pe ea…

— Cunoaşteți poate şi conținutul hârtiilor? întrebă tot în şoaptă Marmouset.

— Nu, nu-l cunosc. Totuşi…

— Totuşi? stărui Marmouset.

— Într-o oarecare măsură îl cunosc. Acum vreo trei luni a venit un om la biserica Saint George, care mă căuta pe mine, voia să-mi vorbească.

— Cine era?

— Era Tom, bărbatul lui Betsy.

— Acum trei luni spuneți? Înseamnă că nu era încă la

închisoare…

— Nu, nu era la închisoare. A venit la mine şi mi-a destăinuit toată tărăşenia, implorându-mă să mă interesez şi să acționez în privința asta. Avea convingerea că eu aş putea face totul, şi a adăugat că dacă aş accepta să iau cauza lui în mână, o considera ca şi câştigată. Şi, după o scurtă pauză, abatele continuă: Din nefericire, însă, Tom era scoțian, protestant şi neafiliat la feniani. Nu încăpea nicio îndoială că fraţii noştri ar fi refuzat să-l servească şi i-am şi spus-o. N-a vrut să asculte multe explicații şi a plecat, făcându-mi cu mâna un gest disperat de adio. După două zile l-a ucis pe lordul Evandale.

— Bine, dar nu i-ați vorbit despre Omul Gri? îl întrebă Marmouset.

— Nu, deloc.

— Atunci, Omul Gri cum de a aflat?

— S-au întâlnit la închisoarea Newgate.

— Aşa este, aveți dreptate, zise Marmouset. Îl recunosc foarte bine în treaba asta pe stăpânul meu cât şi felul lui cavaleresc de a reacționa. Dacă a acceptat el frânghia drept moştenire, înseamnă că e vorba de o cauză dreaptă.

Abatele Samuel se opri.

— Aici este locul, spuse el.

Din cauza întunericului nu se putea citi inscripția, dar crucea se profila în ceață.

— Am o scăpărătoare în buzunar, zise Shoking.

— La ce bun?

— Ca să vedem ce scrie pe cruce…

— Nu e nevoie. Sunt sigur că ăsta este mormântul pe care îl căutăm.

În loc de mormânt, ei văzură o simplă lespede de piatră.

— Nu avem unelte să ridicăm lespedea, spuse Marmouset.

— Nici nu e nevoie, zise abatele. Ia uitați-vă…

Preotul o luă cu amândouă mâinile şi o ridică fără prea mare efort. Piatra acoperea o groapă cu pereții zidiți.

Obişnuiți cu întunericul, oamenii desluşiră pe fundul gropii un sicriu. Shoking de-abia îşi stăpâni un gest de spaimă.

— Ce ai, ți-e frică?

— Puțin, răspunse Shoking cu vocea tremurată. Mă gândesc cu groază că hârtiile sunt acolo, în tovărăşia mortului.

— Tot ce se poate…

Marmouset coborî în groapă. Se aplecă şi, fără să vadă nimic, îşi

plimba mâinile pe deasupra sicriului; degetele lui întâlniră un şurub, apoi două, apoi patru. La Londra sicriele nu se bat în cuie, se prind în şuruburi. Îşi scoase din buzunar briceagul; putea la nevoie să-l folosească drept şurubelniță.

Shoking se trăsese mai la o parte. La marginea gropii, în picioare, abatele Samuel îşi încorda atenția să prindă cele mai mici zgomote. Nici cimitirul şi nici biserica din mijlocul lui nu erau păzite, dar ferestrele mai multor case din vecinătate dădeau spre cimitir; pe de altă parte, n-ar fi fost deloc cu neputință ca vreun fenian să aibă fantezia să pătrundă aici în acelaşi fel…

Din fericire, însă, toată treaba nu dură mult; în câteva minute Marmouset scoase cele patru şuruburi.

— S-a făcut! şuieră el din fundul gropii.

Shoking se trăsese şi mai deoparte, ba chiar întorsese capul. Tocmai atunci Marmouset săltase capacul sicriului…

— Ei, Shoking, poți să te apropii, omule!

— De ce? se miră Shoking cu vocea sugrumată.

— Este gol…

— Gol?

Abatele Samuel şi Shoking se aplecară amândoi odată pe marginea gropii.

— În sicriu nu este niciun cadavru! îi linişti Marmouset.

— Nici hârtiile?

— Ba da… cred că le-am găsit.

Într-adevăr, într-un colț Marmouset dădu peste un pachet. Îl luă, îl aruncă abatelui Samuel, apoi aşeză capacul la loc şi îl prinse în şuruburi cum fusese. După aceea ieşi afară din groapă, îi dădu ajutor abatelui să aşeze piatra şi o porniră cu toții înapoi, pe acelaşi drum, îndreptându-se spre Adam's Street.

Când ajunseră acasă la Betsy, sărmana femeie agoniza. Dar, recunoscându-l pe abalele Samuel, o sclipire de viață luci în ochii ei stinşi.

— Am găsit hârtiile, Betsy, îi spuse preotul, întinzându-i pachetul.

— Da, astea sunt… Acum pot să mor…

Acestea fură ultimele ei cuvinte. Respirația nu i se mai simțea; privirea încremeni deodată şi tot trupul îi tresări pentru o clipă de scurte mişcări convulsive. Apoi un oftat adânc îi uşură parcă pieptul.

Femeia murise, în timp ce preotul catolic îi dădea binecuvântarea.

Cei trei bărbaţi şi Vanda veghează noaptea la căpătâiul celei care fusese Betsy-Justice.

Spre ziuă, Marmouset desfăcu pachetul; era înfăşurat în pânză cerată şi pecetluit cu 5 sigilii negre. Ieşi la iveală un manuscris voluminos, în limba engleză, intitulat foarte bizar

JURNALUL UNUI NEBUN DE LA BEDLAM.

Cu voce tare începu să citească.

Capitolul XVI

Munţii Cheviot despart districtul scoţian Roxburgh de districtul englez Northumberland. Crestele lor sunt înveşmântate cu zăpezi eterne. Păduri dese acoperă pantele abrupte ale munţilor, iar în văile de la poale se întind păşunile verzi. La trei leghe[4] de orăşelul Castleton, suspendat pe o stâncă, aidoma unui cuib de vultur şi dominând un peisaj de o aspră şi sălbatică melancolic, se înalţă castelul feudal Pembleton.

Pembleton-Castle, cum i se spune în regiune, are opt turnuri masive, de pază, cu ziduri groase ca ale unei fortăreţe. El domină opt leghe de teritoriu scoţian, cu toate că se află pe pământ englez. Nobilii feudali Pembleton erau scoţieni, şi în Evul Mediu luptaseră sub drapelul unor Robert Bruce sau Wallace.

Lordul Pembleton ocupa un scaun în Parlament, dar şi-a păstrat şi titlul de baron scoţian, pentru care este foarte mândru.

Lordul William Pembleton nu împlinise decât 3 ani când tatăl său murise în lupta de la Navarin, în care Franţa şi Anglia, aliate, alungaseră flota turcă din apele Greciei. William mai avea un frate de 18 luni. Când lady Pembleton află cumplita nenorocire care se abătuse asupra ei, părăsi în mare grabă Londra, unde îşi petrecea de obicei vremea în elegantul lor palat din West End, şi se refugie, împreună cu cei doi copii, la castelul Pembleton. Înveşmântată complet în negru, ea se închise în această veche fortăreaţă pe care nobilul lord, răposatul ei soţ, o abandonase, ca şi strămoşii lui, de altfel, de mai bine de trei sferturi de secol. Jos, în câmpie, însă, se ridica un frumos şi foarte modern castel, înconjurat de o centură de pajişti; era o locuinţă nespus de fastuoasă, unde lordul

[4] Veche măsură de lungime, în medie – 4 km.

Pembleton îşi invita oaspeţii în sezonul de vânătoare şi pe care chiar el o înfrumuseţase cu multe opere de artă şi cu toată strălucirea luxului modern.

Era New Pembleton. Castelul acesta din câmpie îi urmase castelului medieval. Şi totuşi lady Pembleton nu se refugiase la New Pembleton, ci la Old Pembleton, cum încă i se mai spunea castelului scoţian.

Ne aflăm în 1828, în plin secol al XIX-lea, şi trecuse vremea când semeţii baroni îşi declarau reciproc războaie. Nobilimea devenise aristocraţie, marii baroni nu mai erau decât mari proprietari, şi liniştea cea mai desăvârşită domnea în cele trei regate, devenite Regatul Unit.

Ajungând la Pembleton-Castle, lady Pembleton dădu ordine de neînţeles. Puse să se coboare podul mobil, ceea ce nu se mai întâmplase de multe secole. Chemă toţi ţăranii din vecinătate care se mai socoteau încă vasalii ei şi populă castelul cu o adevărată armată. Apoi, la fel ca Jeanne de Montfort, care îşi arătase odinioară fiul nobililor bretoni, ea îşi luă băiatul cel mare în braţe, – care nu avea decât 3 ani – îl arătă credincioşilor ei scoţieni şi le ceru să jure că vor veghea asupra lui.

Muntenii jurară cu entuziasm.

Ce pericol tainic şi îngrozitor îl ameninţa oare pe acel copil care încă de pe acum avea rezervat un loc în Camera Lorzilor? Un singur om ştia poate secretul lui lady Pembleton. Acest om era Tom, fratele de lapte al tinerei şi frumoasei stăpâne care nu împlinise încă 24 de ani când rămăsese văduvă. Numai aşa se explică de ce Tom se instalase din prima zi în aceeaşi cameră în care dormea copilul şi, înarmat cu o carabină, îşi petrecea toată noaptea moţăind într-un fotoliu. La rândul lor, scoţienii patrulau pe zidurile de apărare şi, cum se înseră, aveau grijă să ridice podul mobil.

Lady Pembleton, mereu prezentă în mijlocul lor, era uneori mai liniştită, dar copleşită de tristeţe, chinuită parcă de amintiri cumplite.

În ritmul acesta trecură aproape trei luni, timp în care, spre uimirea populaţiei din regiune, Pembleton-Castle ţinu în incinta lui o adevărată garnizoană. Începură să circule zvonurile cele mai năstruşnice. Că moartea lordului Evandale îi tulburase mintea bietei văduve… Că, exaltată de lectura romanelor lui Walter Scott şi a poemelor lui Byron, lady Eveline Pembleton înnebunise de-a binelea… Că se credea în plin Ev Mediu, ev al luptelor eroice între

elanurile scoțiene şi baronii englezi, şi voia să-şi apere fiul împotriva unor duşmani imaginari…

Chiar scoțienii cumsecade, chemați în ajutor şi care nu putuseră să-i refuze rugămintea, începeau să îşi plece urechea la aceste şuşoteli.

Un singur om susținea că lady Pembleton nu era nici nebună nici exaltată, ci că, dimpotrivă, avea suficiente motive pentru a proceda aşa cum procedase. Acel om era Tom. El însă nu dădea niciun fel de explicații, păstrând cu strășnicie secretul.

După trei luni, lady Pembleton îşi trimise scoțienii înapoi pe la casele lor, porunci să fie coborât podul mobil de la Old Pembleton, ceru să fie scoase trăsurile de plimbare şi, părăsind castelul feudal împreună cu numeroşii ei servitori credincioşi, coborî la New Pembleton, locuința seniorială, unde se instală cu cei doi copii.

Nobilii fermieri de prin împrejurimi şi burghezii din orăşelele învecinate nu scăpară prilejul să comenteze că frumoasa văduvă îşi recăpătase buna judecată.

Singurul motiv al acestei totale schimbări se sprijinea însă pe un mesaj primit de ea de la Londra:

„În dimineața aceasta sir Arthur s-a îmbarcat spre India.”

Cine era sir Arthur? Nimeni altul decât fratele mezin al lordului Evandale, decedatul ei soț. Oare împotriva lui sir Arthur luase lady Pembleton atâtea neobişnuite măsuri de prevedere?

Câteva zile după întoarcerea ei la New Pembleton, lady Eveline primi vizita a doi gentlemeni: lordul Ascott şi fiul lui, baronetul sir James, tatăl şi, respectiv, fratele lui lady Eveline. Lord Ascott se întorcea din Italia, unde de doi ani îşi îngrijise o boală de piept, iar tânărul, aspirant în Marina regală din India, venise în concediu. Amândoi descinseseră la Londra, unde auzind despre purtarea excentrică a lui lady Pembleton şi fiind şi ei convinşi că biata femeie îşi pierduse mințile, se grăbiseră să vină aici.

Pe lady Eveline o găsiră în mare doliu. Copleşită de tristețe, izbucni în plâns; nimic însă din gesturile sau din comportarea ei nu justifica în vreun fel zvonurile care circulau în legătură cu tulburarea facultăților ei mintale.

Era perfect rațională şi rezonabilă. Cei doi gentilomi socotiră totuşi necesar să-i ceară unele explicații. Ea însă refuză categoric să le dea. Atunci lord Ascott, făcând apel la autoritatea sa părintească, îi vorbi cu oarecare severitate. Lady Eveline stărui în refuzul ei. Lordul se supără şi îi dezvălui faptul că cei din familia

răposatului ei soț intenționau să o pună sub interdicție şi totodată să-i retragă tutela şi dreptul la educația copiilor săi.

Lady Pembleton nu înceta să plângă. În cele din urmă, se aruncă la picioarele tatălui ei şi îi spuse:

— Milord, ştiu că îți datorez ascultare, dar tot atât de bine mai ştiu că mărturisirile pe care ar trebui să ți le fac îți vor zdrobi inima. Te rog, deci, nu mai insista…

Lord Ascott se arătă neînduplecat. Atunci, tânăra femeie îl invită în apartamentul ei, deschise un sertar şi de aici luă un mic caiet ale cărui file erau acoperite cu un scris mărunt, greu de citit.

— Poftim, tată, spuse ea, aici am scris tot. Citeşte singur…

Şi lăsând caietul în mâna lordului Ascott, fugi din cameră.

După vreo două ore, bătrânul gentleman, palid ca un cadavru, o căută pe fiica sa şi, strângând-o la piept, cu lacrimi în ochi, îi spuse:

— Eu sunt prea bătrân, dar fratele tău te va răzbuna.

Ce destăinuire teribilă era aceea pe care lady Eveline nu îndrăznise să o facă prin viu grai lordului Ascott?

Vom afla reproducând în mod fidel manuscrisul văduvei lordului Evandale Pembleton, comandor în marina regală engleză, ucis la Navarin sub drapelul civilizației contra barbariei.

Capitolul XVII

Familia Dunderry, al cărei şef este lordul Ascott, este normandă.

Din ziua în care ducele Wilhelm Bastardul deveni Wilhelm Cuceritorul, ramura Dunderry se înrudi prin căsătorie cu cele mai strălucite familii ale aristocrației engleze. Miss Eveline, fiica lordului Ascott, împlinise 16 ani când tatăl ei se gândi să o mărite. Desigur, partidele nu lipseau, şi cele mai răsunătoare nume ale Regatului Unit îşi disputau cinstea unei asemenea alianțe, dar ea fusese multă vreme logodită – după moda englezească – cu lordul Pembleton.

Castelele Ascott şi Old Pembleton, cocoțate pe pantele abrupte ale munților Cheviot, se înfruntau de secole de la trei leghe distanță.

Lord Ascott, tatăl tinerei miss Eveline, şi defunctul lord Pembleton, tatăl tânărului lord, îşi făgăduiseră unul celuilalt copiii, şi când miss Eveline împlinise 10 ani, iar sir Evandale

Pembleton 18, părinții oficiaseră logodna. După aceea tânărul se îmbarcase pentru India în serviciul Marinei regale.

Cele două familii însă nu rămaseră mai puțin legate. Când venea iarna, nu exista săptămână ca lord Ascott şi fiica lui să nu-i facă o vizită lordului Pembleton, pe care guta îl țintuise într-un fotoliu.

Miss Eveline şi sir George Pembleton, fratele mai mic al lordului Evandale, se considerau frați şi amândoi făceau lungi plimbări călare.

Trecură cinci ani. Pentru miss Eveline era o adevărată încântare să fie în compania tânărului sir George, iar sir George se surprindea dorind ca nava pe care servea fratele lui mai mare să eşueze pe undeva, în urma unei furtuni năprasnice, şi să dispară fără urmă cu tot echipajul.

Într-o dimineață îi mărturisi tinerei fete că o iubeşte. Înspăimântată, miss Eveline îi spuse:

— Dar este o nebunie, ştii bine că sunt logodită cu fratele tău?

— Ştiu, îi răspunse tânărul. De aceea am luat o mare hotărâre.

Şi cum ea îl privea neliniştită, sir George continuă:

— Chiar dacă fratele meu ar renunța la tine, familiile noastre tot nu ar consimți să ne căsătorim. Eu sunt mezinul şi, după lege, nu am niciun drept la averea şi titlurile familiei mele.

Miss Eveline îşi lăsă privirile în jos şi începu să plângă.

Sir George continuă:

— Chiar astăzi voi pleca…

— Unde? întrebă ca tremurând.

— Mai întâi la Londra.

— Şi după aceea?

— După aceea mă voi duce să-l întâlnesc pe fratele meu în India.

Miss Eveline avea devotamentul şi demnitatea femeilor din neamul ei; înclinând capul şi întinzându-i mâna, îi spuse:

— Adio… adio pentru totdeauna.

Sir George avea pe atunci 19 ani, vârsta elanurilor cavalereşti.

După şase luni, bătrânul lord Pembleton muri, iar fiul său, lord Evandale, îi moşteni toate bunurile, titlul, precum şi locul la Înalta Cameră.

Dar din India nu te poți întoarce într-o zi, două, şi când se împlinea aproape un an de la plecarea lui sir George, sosi şi lord Evandale acasă.

Miss Eveline ar fi vrut să se arunce la picioarele tânărului lord

Evandale, să îi mărturisească totul şi apoi să îl implore să renunțe la mâna ei. Această hotărâre păli însă în fața voinței de neclintit a lordului Ascott, tatăl său. Exact la un an de la decesul bătrânului lord Evandale, miss Eveline deveni lady Pembleton.

Timpul şterge multe dureri, cicatrizează multe răni. Lady Pembleton se mai gândea uneori la sir George, nefericitul fiu dezmoştenit, care îşi petrecea viața în armata engleză din India. Dar lord Evandale era un soț atât de bun şi o copleşea cu atâta dragoste şi respect!

Apoi lady Pembleton deveni mamă, iar sentimentul acesta până la urmă le domină pe toate celelalte. Pe măsură ce trecea timpul, imaginea lui sir George se estompa. Cel absent începea să nu mai fie cel nedreptățit, iar lord Evandale constata că soția sa îi răspundea cu iubire la iubirea sa.

Întâmplarea însă avea să le rânduiască altfel viața. Cu toate că era lord şi făcea parte din Înalta Cameră, Evandale Pembleton îşi păstrase gradul în Marina regală, unde ajunsese comandor. Într-o zi primi ordin să plece din nou pe mare. Unde anume? Nu putea şti decât după citirea instrucțiunilor sigilate, înmânate lui odată cu ordinul; dar sigiliul avea voie să îl rupă numai după ce ajungea în fața insulei Madera.

Soțiile marinarilor sunt deprinse din copilărie cu aceste despărțiri crude, a căror durată este neprevăzută. Lady Evandale Pembleton se resemnă, şi soțul ei, comandorul Pembleton, plecă. Era în plină vară, şi sezonul, cum spun englezii, se desfăşura în toată strălucirea lui. Bineînțeles lady Pembleton îşi părăsise minunatul castel din munții Cheviot, ca să locuiască în casa din West End, la Londra, în Kensington Road. Kensington este un bulevard mare, paralel cu Hyde-Park, unde nu se văd decât locuințele senioriale ale marilor familii din Londra. Fiecare din aceste case are o grădină, despărțită de Hyde-Park doar de un grilaj, şi fiecare proprietar îşi descuie propria poartă şi intră direct în grădina publică.

Lady Pembleton locuia deci la Londra. Cum însă lordul era plecat, ea nu mai fusese văzută în lume. Trăia izolată, se ocupa de educația fiului ei, care avea atunci aproape 3 ani, şi răsfoia nerăbdătoare ziarele în care spera să găsească ştiri despre nava „Minotaurul”, comandată de lordul Evandale. Singurătatea, cum se ştie, nu este un sfetnic bun. Deseori, lady Pembleton se surprindea gândindu-se la sir George, pe care, nu demult, crezuse că îl uitase.

Într-o seară stătea la o fereastră de la parterul casei şi privea în grădină. Era duminică, şi duminicile la Londra sunt monotone. În ziua aceea fusese o căldură înăbuşitoare, dar seara se răcorise, şi trista lady Eveline respira cu o bucurie melancolică parfumul primelor adieri. Se întunecase, şi curtea părea pustie. Dincolo se vedea Hyde-Park, la fel de pustiu.

La un moment dat lady Eveline desluşi umbra unui om. Într-adevăr, un bărbat se îndrepta spre grilajul grădinii ei. Îşi încordă privirea şi scrută întunericul. Mare îi fu mirarea şi apoi spaima când văzu că omul scoate o cheie din buzunar şi deschide poarta. Când pătrunse în grădină, ea scoase un țipăt. Vizitatorul nocturn nu se intimidă. Dimpotrivă, merse direct spre fereastra ei. Atunci lady se trase degrabă înapoi şi, apucând cordonul clopoțelului, îl scutură cu violență. Dar nimeni nu-i răspunse. Necunoscutul încălecă pervazul ferestrei şi sări în cameră.

Înnebunită de spaimă, lady Eveline se repezi spre uşă; dar în clipa următoare o mână viguroasă o imobiliză şi auzi o voce care o tulbură profund:

— Eveline, nu mă mai recunoşti?

— Sir George! exclamă ea speriată, nevenindu-i a crede.

— Da, eu sunt.

Fratele mezin al lordului Evandale se aruncă la picioarele tinerei femei, paralizată de spaimă.

Capitolul XVIII

Într-adevăr, cel care stătea în fața ei era sir George Pembleton, fratele bărbatului ei. Şi acest om îndrăznise să pătrundă în casă pe fereastră, ca un hoț sau ca un asasin!

— Domnule, spuse Eveline îngrozită, cum ai ajuns dumneata aici?

— Eveline, răspunse el continuând să rămână în genunchi, dragă Eveline, nu mă condamna înainte de a mă fi ascultat.

Glasul lui emoționat, atitudinea umilă de implorare o mai liniştiră într-o oarecare măsură pe lady Eveline.

— George, de unde vii?

— Direct din India, spuse el.

— Ți-ai părăsit serviciul?

— Nu, am obținut o permisie. Numai pentru dumneata m-am întors.

— Pentru mine! se miră ea şi spaima o cuprinse din nou. George, îndrăzneşti să-mi vorbeşti astfel?

— Eveline, te iubesc…

— Taci!

— Eveline, de trei ani viaţa mea este o luptă de fiece oră, de fiece minut, un supliciu fără precedent, o tortură veşnică!

— Dar, nefericitule, uiţi că sunt soţia fratelui tău?

— Fratele meu este departe. Navele noastre s-au încrucişat în faţa coastelor capului Finistere.

— Şi îndrăzneşti…

— Am venit pentru dumneata… numai pentru dumneata…

Lady Eveline îl privea fix, înnebunită. Desigur, acesta nu mai era adolescentul cinstit şi timid care îşi luase rămas bun de la tânăra domnişoară Eveline, acel rămas bun pe care îl crezuse etern.

Sir George devenise bărbat, un bărbat cu privirea întunecată şi hotărâtă, un bărbat pe care îl bănuiai capabil de orice.

În ciuda spaimei sale, lady Eveline nu pierdea nădejdea că îl va îndupleca amintindu-i de sentimentul onoarei.

— Sir George, dumneata eşti fratele lui Evandale, iar eu sunt soţia lui.

— Îl urăsc pe Evandale, răspunse el.

— Şi pretinzi că mă mai iubeşti încă?

— Toate flăcările iadului ard în inima mea, răspunse el exaltat.

— Ei bine, dacă mă iubeşti, respectă-mă! Pleacă imediat de aici şi întoarce-te mâine, în plină zi, pe uşa principală a acestei case, care este locuinţa fratelui dumitale!

Sir George izbucni într-un râs sălbatic.

— Asta nu! strigă el. Nu am venit ca să fiu dat afară de lacheii dumitale!

Lady Eveline simţea roşeaţa ruşinii năvălindu-i în obraji. Şi cum îi ţinea mâinile într-ale lui, ea reuşi să şi le smulgă şi să fugă la celălalt capăt al camerei, strigând:

— Ieşi! Ieşi imediat!

Sir George îi răspunse cu un hohot de râs.

— Ieşi! repetă furioasă femeia.

— Nu, te iubesc!

— Ieşi, sau chem servitorii!

Sir George continua să râdă şi să înainteze spre ea. Atunci lady Eveline alergă din nou spre cordonul soneriei care atârna lângă oglinda şemineului şi trase, plină de furie.

Ecoul clopoțelului nu se auzi însă nicăieri. Lady Eveline scoase un nou țipăt.

— Ajutor! Ajutor!

Sir George mai făcu un pas.

— Ajutor! țipa cât putea lady Eveline.

— Servitorii dumitale au ieşit... Suntem singuri în toată casa, spuse el calm.

Înnebunită, lady Eveline se repezi la uşă şi încercă să deschidă.

— Uşa este încuiată, spuse cu acelaşi calm sir George.

În cele din urmă, lady Eveline se gândi să sară pe fereastră în grădină. Dar, ghicindu-i intențiile, sir George îi tăie calea.

— Nu vei ieşi! îi porunci el.

Pe când lady Eveline scotea țipete deznădăjduite, pline de spaimă şi de groază, frângându-şi mâinile şi implorând îndurare, sir George o luă în brațe şi o sărută pe gură pătimaş.

. . . . . .

Lordul Evandale era în Oceania. „Minotaurul" se îndrepta spre Melbourne, una din cele două capitale ale Australiei. La fiecare escală, el îi trimetea soției sale scrisori pline de duioşie. Uneori se gândea chiar să-şi dea demisia şi să se întoarcă în Anglia. Dar soldatul nu dezertează în ajunul bătăliei, aşa că lordul nu îşi părăsi nava.

„Minotaurul" rămase 2 ani în Australia, punând pe goană pirații. Comandorul nu fu rechemat la Londra decât după 31 de luni. Când reveni, lady Eveline îi ieşi în întâmpinare ținând de mână doi copii. Al doilea se născuse după plecarea sa. Tânăra femeie era palidă şi tristă; părea mult mai în vârstă. Ce se petrecuse oare în timpul îndelungatei sale absențe? Lordul nu putea să bănuiască.

Lady Eveline trăia departe de lume şi îşi petrecea aproape tot timpul anului la Pembleton. Din noaptea aceea nefastă, sir George nu mai apăruse.

Lordul Evandale nu avea cum să ştie că fratele său părăsise vreun moment India pentru a se întoarce în Europa, şi cu atât mai mult nu putea bănui cărui fapt se datora starea soției sale. Speriat de paloarea şi de slăbiciunea ei, lordul Evandale consultase toate celebrițile medicale din Londra. Aceştia pretindeau că pacienta lor era victima unei stări depresive şi îi recomandaseră o călătorie în Italia...

După o lună la Napoli şi alta la Roma, lady Eveline se întoarse

acasă mai abătută, mai suferindă, mai descumpănită şi total nepăsătoare faţă de ce era în jurul ei. Numai două fiinţe reuşeau când şi când să-i smulgă un surâs: fratele ei de lapte, Tom, şi băieţelul ei mai mare, William, cel care urma să moştenească într-o zi toate demnităţile şi averea lordului Evandale.

La puţin timp după voiajul făcut în Italia, se decretă intervenţia anglo-franceză în favoarea Greciei răsculate. Lordul Evandale primi ordin să se întoarcă pe nava sa, şi din nou lady Eveline rămase singură.

Într-o după-amiază se plimba prin Hyde-Park, ţinându-l de mână pe William, fiul cel mare. Tot plimbându-se, începuse să se însereze. Urmată de la distanţă de doi servitori în livrea, tânăra lady mergea fără grijă pe malul Serpentinei. Deodată, doi oameni de rând, doi *rughs*, cum li se spune la Londra, i se postară în faţă şi îi tăiară calea. Speriată, lady Eveline se întoarse şi-şi strigă servitorii. Dar aceştia nu se vedeau nicăieri. Atunci unul din cei doi huligani se aruncă asupra ei şi îi astupă gura, ca să o împiedice să strige. Celălalt înşfăcă în braţe copilul şi o luă la fugă.

. . . . . .

După vreo oră, lady Eveline fusese găsită leşinată în grădină. Fiul ei însă dispăruse fără urmă.

Capitolul XIX

Din fericire, în preajma lui lady Eveline, singură şi disperată, veghea un bărbat hotărât. Acesta era Tom. El nu îşi pierdu cumpătul. Bănui numaidecât motivul răpirii copilului. La Londra se fură copiii tot atât de frecvent cum se înfăşoară un fular în jurul gâtului. Este, la urma urmelor, un comerţ destul de rentabil. Oricare cerşetoare, care de-abia îşi duce zilele, adună aur destul dacă ţine în braţe un copil atunci când imploră mila trecătorilor. Apoi mai există destule doici care nu rareori fac să dispară în fundul Tamisei micile făpturi care le-au fost încredinţate. Într-o bună zi, însă, părinţii acelor copii nedoriţi vin să-i ceară înapoi. Aceştia sunt morţi; trebuie înlocuiţi... Şi mai sunt şi ţiganii, şi saltimbancii, şi comedianţii ambulanţi care caută copii şi îi fură cu o dibăcie neîntrecută.

Tom însă nu se gândi nici la cerşetori, nici la doici, nici la saltimbanci. El îşi spuse: „Hoţul nu poate fi decât sir Arthur

George Pembleton, ofițer în Marina regală…”

De multă vreme sir George nu mai apăruse la Londra, sau cel puțin nu fusese văzut de lume. Nici lady Eveline nu mai auzise nimic de el din noaptea fatală. Dar într-o seară Tom zărise în Hyde-Park un om îmbrăcat ca un golan care se tot învârtea pe lângă grilajul casei Pembleton şi, cu toată această deghizare, nu-i fusese greu să îl recunoască. Nu era altul decât sir George. Deci Tom se hotărî să-l caute, fiind convins că băiatul se afla în puterea lui. Tom era scoțian, dar copilăria şi-o petrecuse la Londra şi cunoştea pe de rost toate ungherele marelui oraş.

De aceea nu fu greu să îi descopere bârlogul; se ascunsese într-o casă înaltă, înnegrită de vremuri, pe o străduță din Wapping de la marginea cartierului White Chapel, unde nu întâlneai decât oameni de rând.

Într-o dimineață, pe când gentilomul mai era încă în pat, Tom năvăli ca un uragan la el în cameră. Înarmat în fiecare mână cu un pistol, îi puse țeava unuia din ele la frunte şi îl amenință:

— Dacă nu-mi înapoiezi copilul, te omor!

Sir George simulă mai întâi o mare surprindere.

— Despre ce copil vorbeşti, mizerabile? strigă el.

— Despre fiul cel mare al bunei mele stăpâne.

Sir George protestă. Nu îl văzuse în viața lui pe copilul despre care vorbea; cu atât mai mult nu înțelegea nimic din ceea ce îi spunea…

Dar Tom i-o tăie scurt:

— Îți dau cinci minute. Dacă în cinci minute nu mi-ai înapoiat copilul, eşti un om mort!

Văzu atâta hotărâre în privirile scoțianului, încât sir George, înfricoşat, mărturisi totul.

Copilul furat fusese dat unor saltimbanci din Mail in Road, foarte aproape de Work House…

Tom îl somă:

— Te cred. Numai că trebuie să vii cu mine. Te omor ca pe un câine dacă încerci să fugi.

Şi amenințându-l astfel îl sili să se îmbrace.

Sir George nu minți se. Într-adevăr, găsiră copilul la acei saltimbanci din Mail in Road. Tom îl luă în brațe şi, cu o trăsură, îl aduse acasă. De atunci trecură multe luni fără ca sir George să-şi mai facă simțită prezența.

Pentru ce răpise sir George copilul? Pentru că era un mizerabil, îşi ura fratele, o ura pe lady Eveline, pe care o iubise cu disperare,

dar îl adora pe cel de-al doilea copil al lui lady Eveline, copilul crimei, copilul lui.

Făcând să dispară fără urmă fiul cel mare, moştenitorul tuturor bunurilor şi titlurilor lordului Evandale, nu însemna oare că sir George asigura aceleaşi titluri şi bunuri fiului cadet, adică propriului său fiu?

De atunci Tom veghea zi şi noapte. Lady Eveline nu mai ieşea singură, iar Tom stătea numai în preajma ei.

Nu după mult timp sosi vestea morții lordului Evandale Pembleton.

După cum se ştie, imediat lady Eveline se refugiase la castelul din munții Cheviot, unde se înconjurase de acea numeroasă garnizoană de săteni şi nu consimțise să coboare la New Pembleton decât după ce aflase că sir Arthur George Pembleton se îmbarcase din nou spre India.

. . . . . .

Acesta fusese înspăimântătorul secret încredințat de lady Eveline jurnalului intim şi pe care, disperată şi numai la insistențele tatălui ei de a afla adevărul, i-l dăduse să îl citească.

Lordul Ascott, după ce termină îngrozitoarea lectură, o luă în brațe ca pe un copil, o mângâie şi îi spuse:

— Nu mai fi mâhnită, scumpa mea, fratele tău te va răzbuna!

După trei luni, sir James se întoarse în India. Acolo nu îi fu greu să îl găsească pe sir George. Află că era la Calcutta. Într-adevăr, sir George se distra în saloanele guvernatorului şi părea omul cel mai fericit din lume.

Sir James merse direct la el şi îl salută, era doar fratele lui lady Eveline şi pe amândoi îi lega o prietenie din copilărie. Cum însă sir James nu avea decât grad de aspirant, iar sir George de locotenent, i se adresă reverențios:

— Am sosit de curând de la Londra cu un mesaj pentru dumneavoastră. Vă rog, de îndată ce se va termina dansul, să binevoiți a ieşi pe terasa care dă spre mare…

— Voi fi acolo, răspunse sir George.

Şi se depărtă în paşi de dans cu fiica unui nabab tot atât de frumoasă pe cât de bogat era tatăl ei.

Un sfert de oră mai târziu, cei doi tineri stăteau față în față pe una din terasele palatului.

— Ştiu totul, îi spuse sir James, privindu-l drept în ochi.

Sir George tresări.

— Ce anume? făcu el.

— V-ați trădat fratele.

— Ce vă interesează?

— Mi-ați dezonorat sora.

Sir George ridică din umeri.

— Numai cu sângele veți spăla această ruşine! adăugă sir James.

— Vă stau la dispoziție, răspunse liniştit fratele lordului Evandale.

— Nădăjduiesc; trebuie totuşi să ne gândim că sunteți superiorul meu şi că nu mă pot bate fără să încalc legile Curții Marțiale.

— Oh, asta nu e o problemă, răspunse tot atât de calm sir George. Mă oblig să iau asupra mea această greutate. Voi cere amiralului, care comandă escadra de manevre ancorată în port, să autorizeze acest duel.

— Pardon, îl întrerupse sir James, poate uitați că suntem totuşi rude prin alianță?

— Ei bine?

— Nu doresc câtuşi de puțin să planeze vreo bănuială asupra surorii mele.

— În cazul acesta ne vom bate fără martori, îi răspunse sir George.

— Este exact ceea ce doream să vă propun.

— Atunci totul este perfect.

— Ba chiar ceva mai mult…

— Să auzim!

— Există cumva o pădure la porțile oraşului?

— Da.

— În pădurea aceasta trăiesc şi tigri?

— Ca în oricare altă pădure din India.

— Atunci ne vom întâlni amândoi la marginea pădurii mâine, la apusul soarelui.

— Şi după aceea?… întrebă uşor ironic sir George.

— Ne vom afunda cât va fi cu putință în această pădure, ne vom bate, iar tigrii vor avea grijă să dispară cadavrul celui care va fi învins.

— De acord, spuse sir George.

. . . . . .

A doua zi cei doi tineri se întâlniră aşa cum fusese stabilit. Ce

s-a petrecut? Nimeni nu ştie. Când însă primele stele începură să strălucească pe cerul indian, sir James se întoarse la Calcutta singur.

De aici îi scrise bătrânului lord Ascott următoarea depeşă:

„Onoarea salvată. Ea este răzbunată!”

Peste câteva zile nişte vânători descoperiră la liziera pădurii resturile unui cadavru devorat de tigri, iar din loc în loc bucăți sfâşiate dintr-o uniformă militară. Aşa se răspândi zvonul că sir George Pembleton fusese victima pasiunii sale pentru vânătoare…

Tom şi lady Eveline erau, sau, mai bine zis, credeau că de aici înainte vor putea trăi liniştiți.

Capitolul XX

Suntem în aprilie 1834, după un răstimp de cinci ani de la cele povestite mai sus.

Într-una din sălile boltite de la Old Pembleton, două persoane stăteau de vorbă în şoaptă. Vechiul castel trăise în aceşti cinci ani zile de strălucire, dar şi zile de restrişte. Pentru a doua oară New Pembleton, locuința modernă, castelul marelui senior, fusese părăsit pentru Old Pembleton, castelul vechilor baroni feudali.

Care să fi fost motivul? Să ascultăm ce-şi spun cei doi, care stau de vorbă la gura sobei.

— Dragă Tom, ascultă ce-ți spun, stăpâna a greşit când s-a întors aici, la Old Pembleton.

— Nu ştiu ce să zic, nu pot să fiu nici de aceeaşi părere cu tine, nici să te contrazic, dragă Betsy.

— Dar de ce eşti atât de încurcat?

— Betsy, scumpa mea, aşa cum sunt eu sigur că tu eşti nevasta mea de atâta vreme, tot aşa nu-mi dau încă seama dacă lady Eveline, nobila şi buna noastră stăpână, a greşit sau a procedat bine când a părăsit mai întâi Londra, apoi New Pembleton pentru ca în final să venim aici cu toții. Totuşi dacă stau să judec bine, parcă aş înclina să cred că a avut dreptate…

— Serios?

— Da, dacă analizez cum trebuie situația, sunt convins, scumpa mea Betsy.

— Eu, răspunse Betsy-Justice, tânăra soție a lui Tom, căci la acea epocă amândoi erau tineri, înclin mai degrabă să cred

contrariul.

— De ce?

— Pentru că sănătatea ei lasă de dorit pe zi ce trece.

— Şi crezi…

— Aerul tare de aici de la munte nu-i va ajuta cu nimic. Pe ea o macină o boală de piept, iar clima care îi trebuie în niciun caz nu este asta.

— Betsy dragă, răspunse Tom, este un sâmbure de adevăr în ceea ce spui tu. Dar şi eu ţin la părerea mea; da, în mod hotărât, acum am o părere.

— Atunci spune-mi şi mie, fă-mă să înţeleg şi eu.

— Acum trei ani, lady Eveline m-a chemat într-o dimineaţă şi mi-a spus:

— „Tom, trebuie să te consult, fiindcă tu eşti un bun sfătuitor."

— „Vorbeşte, Line", am îndemnat-o eu.

Fiindcă tu ştii, draga mea, că eu sunt fratele ei de lapte şi încă din copilărie i-am prescurtat numele mic. Milady deci continuă să-mi spună:

— „Tom, de o lună de zile am nişte vise înspăimântătoare. Sau, mai exact spus, am acelaşi vis, un coşmar înspăimântător."

Aşteptam să-mi povestească visul şi de aceea păstram respectuos tăcerea. Şi ea a continuat:

— „Visul meu are trei părţi. În prima sunt la New Pembleton şi mă plimb prin parc, de mână cu fiul meu cel mare."

— „Cu sir William?" am întrebat-o eu.

— „Exact, cu William."

— Dragul meu Tom, îl întrerupse Betsy, îngăduie-mi o întrebare.

— Te rog, scumpa mea.

— Răposatul lord, pe care l-am cunoscut şi eu, se numea Evandale, nu-i aşa?

— Da.

— Şi tatăl lui purta acelaşi nume?

— Întocmai, Betsy.

— Deci numele Evandale se moşteneşte din tată în fiu.

— Da, se moşteneşte din tată în fiu.

— Şi s-a transmis totdeauna primului născut?

— Asta a fost tradiţia multă vreme.

— Atunci, întrebă nedumerită Betsy, pentru ce monseigneur – cum îi zicem noi tânărului lord – se numeşte William, în timp ce fratele său cel mic poartă numele Evandale?

— Am să-ți explic, Betsy. Sir lord Evandale avea un prieten din copilărie, cu care a fost apoi şi camarad de arme. Amândoi serveau pe bordul aceleiaşi nave şi aveau acelaşi grad. Pe acest prieten îl chema William Dickson. Iar lord Evandale a vrut ca sir William Dickson să fie naşul fiului său.

— Ceea ce face ca monseigneur să-i poarte numele?

— Da, însă nu au dorit prin aceasta ca să se piardă numele Evandale.

— De aceea l-au dat celui de-al doilea născut?

— Aşa cum spui, Betsy.

— De-abia acum am înțeles, dragul meu Tom. Te rog continuă.

— Deci, lady Eveline mi-a povestit:

— „În prima parte a visului mă plimb în parcul de la New Pembleton. Îl țin de mână pe William. Dar deodată mi se năzare că William se face palid şi transparent ca o umbră şi apoi chipul lui se pierde într-o ceață de nepătruns. Încetul cu încetul, ceața aceasta se destramă şi atunci, oh! atunci este înspăimântător, dragă Tom, fiul meu pe care nu l-am lăsat din mână nicio clipă reapare lângă mine. Dar are cu totul alt chip. Nu mai este William, ci Evandale. Şi totuşi eu cu William plecasem la plimbare şi lui nu încetasem să-i strâng convulsiv mânuța în mâna mea."

Auzind-o, am încercat s-o liniştesc:

— „Line dragă, din fericire nu e decât un vis…"

— „Ai răbdare, Tom, a continuat milady. Ori de câte ori am acest coşmar, mă trezesc brusc de propriile mele țipete. Nu o dată am sărit din pat şi am alergat ca o nebună în camera de alături; dar aici scumpul meu William dormea netulburat. Atunci, liniştită cumva, mă culc din nou şi iar adorm. Dar începe a doua parte a visului. De astă dată se pare că am încetat să fac parte dintre cei vii, sunt un portret de familie, care am pozat stând în picioare, îmbrăcată în doliu; nu mai sunt o femeie, ci o pânză încadrată într-o ramă, dar o pânză care gândeşte, vede şi e copleşită de amintiri. Acest tablou e aşezat în sala strămoşilor la Old Pembleton. În fața tabloului meu stă cel al răposatului lord Evandale, bunul meu soț. Ca şi mine, el aude şi gândeşte şi pe şoptite stăm de vorbă toată noaptea. Ferestrele de la sala străbunilor sunt larg deschise, afară se desfăşoară câmpia scăldată de razele lunii şi noi putem vedea acolo, în câmpie, zidurile albe de la New Pembleton şi arborii verzi din parc. Un bărbat se plimbă sub clar de lună. Vedem cum întinde brațul unei femei pe care noi nu o cunoaştem; sunt însoțiți de mai mulți

gentilomi. Iar gentilomii, când i se adresează bărbatului, îi spun milord, iar femeii, milady."

— „Şi bărbatul acela este fără îndoială lordul William?" am întrebat-o eu.

— „Nu, este Evandale."

— „Sir Evandale devenit lord?"

— „Da", mi-a răspuns milady.

— „Dar atunci?..." m-am mirat eu.

— „Atunci... a continuat milady, răposatul lord Evandale şi cu mine, care nu mai eram altceva decât portrete de familie, ne-am privit unul pe altul cu tristeţe şi în ochii noştri pictaţi au apărut lacrimi adevărate..."

— „Dar, scumpă Line, pentru ca sir Evandale să fie lord, trebuie..."

N-am continuat ideea pentru că n-am îndrăznit să spun mai mult.

— „Trebuie ca William să fie mort, nu-i aşa?" a completat ea întrebarea şi nedumerirea mea.

— „Aşa ar trebui", am bâiguit eu încurcat.

— „Te înşeli, Tom."

— „Altfel, cum?"

— „William trăieşte. Şi ştergându-şi o lacrimă, milady a continuat: Deodată luna dispare şi întunericul ia în stăpânire sala străbunilor. Îl aud pe răposatul lord Evandale cum plânge. Apoi se produce un zgomot puternic, ca de tunet, şi un fulger ne arde ochii. Aceasta este cea de a treia parte a visului meu, care de-abia începe. Şi, povestindu-mi, milady a izbucnit în plâns. Ascultă, Tom, mai ascultă, mi-a spus..."

Eu o priveam buimac, cuprins de o spaimă dureroasă.

Capitolul XXI

— Milady a continuat:

— „Crestele acoperite de zăpadă, crestele munţilor Cheviot, câmpia verde în mijlocul căreia se ridică New Pembleton, toate au dispărut. Răposatul lord Evandale şi cu mine suntem tot acolo, în ramele noastre, agăţate pe zidurile afumate ale sălii străbunilor, dar avem însuşirea de a vedea la distanţă. Suntem în plină zi. Soarele de amiază luminează o savană aridă, o privelişte jalnică. Oameni pe jumătate goi, scăldaţi de sudoare, muncesc din greu

sub cerul arzător, cerând pământului îndărătnic ceea ce el se încăpățânează să nu le dea. Oamenii aceştia sunt nişte deținuți, adică nişte condamnați, transportați departe de Anglia, pe pământ australian, pentru a-şi ispăşi pedepsele. Şi noi ştiam că printre ei se află un nevinovat. Un nevinovat care îşi ridică din când în când ochii spre cer, luându-l drept martor al suferințelor lui nemeritate. Ştergându-şi lacrimile, milady mi-a spus: Acel nevinovat era fiul meu."

— „Lordul William?"

— „Da."

— „Oh, Line, am izbucnit eu, neliniştita dumneavoastră imaginație vă tulbură. Cum s-ar putea întâmpla vreodată aşa ceva? Uitați probabil, milady, că noi nu aveam a ne teme decât de un singur om, şi că acel om a murit demult?"

— „Cine ştie?"

— „Cum cine ştie? Ştiți bine că sir James, fratele dumneavoastră, l-a ucis!"

— „Nu, lucrurile nu s-au petrecut deloc aşa cum crezi."

— „Ce vreți să spuneți?"

— „Că James, fratele meu, şi mizerabilul sir George s-au înfruntat într-adevăr, într-o pădure din vecinătățile Calcuttei, iar fratele meu i-a zdrobit coapsa cu un foc de pistol. Atât."

— „Da, dar sir George a căzut şi nu a putut să se mai ridice."

— „Fie. Dar sir James s-a depărtat, lăsându-l pe mizerabil în viață."

— „Oh, milady, i-am spus eu, ştiți bine că un om care are coapsa ruptă nu mai poate ieşi din mijlocul unei păduri indiene. Au grijă tigrii de rest… De altfel, nu vă amintiți că toate gazetele au anunțat atunci că trupul lui sir George a fost găsit aproape în întregime devorat?"

— „Da, s-a găsit trupul cuiva desfigurat, acoperit cu fâşii dintr-o uniformă; dar cine poate garanta că era al lui sir George?"

— „Line, am izbucnit eu, dumneavoastră cedați coşmarului, vă lăsați pradă unor spaime nebuneşti. Vă jur că sir George a murit!"

Milady a dat din cap şi mi-a spus:

— „Nu are importanță! Eu, în orice caz, vreau să părăsesc New Pembleton."

— „Şi unde vreți să vă duceți?"

— „Sus."

— „La castelul vechi?"

— „Da."

Betsy, draga mea, văzând-o atât de hotărâtă, n-am mai insistat. Ce vrea milady vreau şi eu. Ăsta este motivul pentru care suntem acum aici.

Betsy suspină.

— Da, suntem aici, dar sănătatea ei cedează de la o zi la alta.

— Ai dreptate, aşa este.

— Şi medicii susțin că o macină o boală nefastă.

— Cine ştie? făcu Tom.

Betsy dădu din cap.

— Am fost să-l văd pe John Pembrock, mai spuse Tom. Este un scoțian care locuieşte la Perth şi, ca medic, se bucură de o reputație foarte serioasă.

— Şi crezi că John Pembrock va veni aici să o consulte pe milady?

— Îl aştept să sosească dintr-un moment într-altul. Este un om deosebit acest John Pembrock. Este bogat, lucru rar pentru un medic scoțian, şi nu se deranjează niciodată pentru bani.

— Fantastic!

— Vine să îngrijească numai bolnavii pentru care confrații lui de breaslă şi-au pierdui nădejdea, şi rareori se întâmplă să nu-i salveze.

În acest timp se auzi sunetul clopoțelului aflat în afara podului mobil de la Old Pembleton. Cum ştim, în fiecare seară podul mobil se ridica, iar vechiul castel redevenea fortăreață, ca în perioada feudală.

Tom ieşi din sala joasă. În prag îl întâlni pe Paddy, bătrânul valet care nu se dezlipise din preajma lui lady Eveline de când se născuse.

— Tom, i se adresă bătrânul valet, la poartă sunt doi oameni, unul pe jos şi altul călare.

— Şi ce vor?

— Să intre în castel.

— Au spus cum îi cheamă?

— Călărețul spune că vine de la Perth.

— Şi celălalt?

— Celălalt nu a spus nimic.

Tom traversă grăbit sala mare şi vestibulul, apoi curtea şi, aproape în fugă, se îndreptă spre uşița secretă a podului mobil. Afară era foarte frig, iar cerul mohorât prevestea ploaie. Înainte de a face manevra lanțurilor podului mobil, Tom deschise vizeta şi privi. Călărețul aştepta calm pe cealaltă parte a şanțului. Îl

recunoscu pe doctorul Pembrock.

— Ah! strigă el. Vă aşteptam... Dar omul acela este cu dumneavoastră? Îl cunoaşteţi?

— Este un biet indian, răspunse John Pembrock, mi-a cerut de pomană pe drum şi i-am făgăduit ospitalitate.

Tom se încruntă.

— La Londra, spuse el, nu sunt totuşi mulţi indieni, iar în munţii noştri eu nu am văzut niciodată indieni. Milady, stăpâna mea, nu obişnuieşte să primească oameni necunoscuţi; îi dau cerşetorului o coroană şi să se ducă să doarmă jos, în sat.

— Nu voi face aceasta, zise John Pembrock.

— De ce, domnule? întrebă mirat Tom.

— Pentru că omul este obosit, abia se mai ţine pe picioare şi ar putea muri.

— Se va întrema în sat. Îi voi dărui nu o coroană, ci o guinee.

— Tom, insistă John Pembrock, te implor să fii mai omenos.

— Domnule, răspunse Tom, nu pot trece peste jurământul făcut stăpânei.

— Ce jurământ?

— Că nu voi îngădui să pătrundă în Old Pembleton decât persoanele pe care le cunosc.

— Cu alte cuvinte, vrei să spui că refuzi ospitalitate bietului nefericit?

— Nu pot face altfel.

Spunând aceste cuvinte, Tom se scotoci prin buzunare şi, găsind o monedă de aur, o aruncă prin vizetă la picioarele cerşetorului.

John Pembrock, un fel de gigant a cărui statură herculeană îi sugera pe acei scoţieni de la munte cântaţi de Walter Scott, se aplecă în şa, îl ridică pe indian în braţe, îl aşeză în faţa lui pe cal şi, întorcându-şi capul, spuse:

— Tom, eşti un om rău.

Şi, cravaşându-şi calul, o porni în galop, înainte ca Tom, uluit, să fi avut timp să-i răspundă ceva.

Lăsă lanţurile şi podul coborî. Se repezi afară şi, alergând pe urmele lui John Pembrock, strigă:

— Opriţi! Opriţi!

John Pembrock însă nu mai răspunse. Copitele calului răsunau pe panta abruptă care ducea spre sat. Tom nu pierdu curajul. Coborî şi el în sat, intră în han. Indianul, un biet cerşetor, stătea chircit în faţa focului. John Pembrock însă dispăruse, lăsând din

uşă vorbă hangiului:

— Dacă intendentul castelului Pembleton, vine aici şi întreabă de mine, să-i spuneți că nu îmi plac oamenii lipsiți de omenie şi că niciodată nu mă voi mai deranja pentru cei de la castel…

John Pembrock pornise înapoi spre Perth.

Tom urcă din nou la Old Pembleton. Când ajunse acolo, un presentiment lugubru îi strânse inima. Neliniştit, o luă la fugă pe scări, urcând la stăpâna lui.

Milady stătea întinsă pe pat şi părea că doarme. Tom o strigă mai întâi şoptit, apoi, speriat, o strigă mai tare. Dar milady nu îi răspunse.

Atunci se apropie de pat şi o atinse, dar scoase un țipăt de groază.

Milady nu dormea. Murise.

Capitolul XXII

Trecuseră zece ani de când lady Eveline îi părăsise.

Într-o dimineață, de-a lungul marii alei de la New Pembleton, străjuită de ulmi bătrâni, doi tineri gentilomi mergeau călare. Lordul William Pembleton, primul născut în familie, pe care mama sa ajutată de credinciosul Tom îl păziseră cu atâta grijă, era acum un tânăr remarcabil, de 19 ani, înalt, zvelt şi cu alură sportivă. Fratele lui, prin contrast, cu toate că avea doar doi ani mai puțin, era slăbuț, firav şi pipernicit. Lordul William avea o figură deschisă, mereu surâzătoare, cu privirea directă şi sinceră. Sir Evandale, avea chipul colțuros, cu buze subțiri şi privire piezişă. Toată înfățişarea lordului William avea noblețe, distincție şi lealitate. A celuilalt – ceva josnic, şiret, de om invidios.

Călăreau amândoi nişte superbi ponei scoțieni şi purtau haine roşii, specifice vânătorilor de vulpi; se duceau să se întâlnească în pădure cu un grup vesel de prieteni.

Ajungând aproape de capătul aleii şi vrând tocmai să treacă de grilajul parcului care dădea în şosea, le ieşi în cale un om. Părea cerşetor. Avea pielea arămie ca a indienilor. Poate în țara lui omul acesta fusese rege; acum cerşea; era un bătrân cu părul alb şi rar, care îi ieşea de sub tichia de lână cenuşie, iar barba neîngrijită îi ajungea până la piept.

— Frumoşii mei seniori, spuse el ridicându-şi mâinile şi implorându-i pe cei doi tineri, nu treceți nepăsători pe lângă mine,

un biet indian!

Lordul William îi aruncă o guinee şi-i spuse:

— Hai, dă-te la o parte!

Indianul luă guineea de pe jos şi dispăru după un mărăciniş.

— Milord, îl dojeni sir Evandale, ai maniere brutale, mai cu seamă când faci pomană…

— Găseşti? se miră tânărul lord.

— De ce l-ai alungat astfel?

— Pentru că el este cauza morții mamei noastre, răspunse tânărul lord.

— Cum se poate?

— Nu ți-a povestit niciodată Tom întâmplarea?

— Nu, niciodată.

Lordul William suspină:

— Ei bine, am să ți-o spun eu.

Şi cum ajunseseră în şosea, îşi potriviră caii alături şi porniră la pas.

— Dragul meu Evandale, începu lordul William, mama noastră era – cum ştii – foarte bolnavă şi medicii îşi pierduseră orice speranță. Tom s-a dus la un medic scoțian care locuia tocmai în oraşul Perth.

— Doctorul John Pembrock, nu-i aşa? Şi nu a venit?

— Dimpotrivă, s-a prezentat într-o seară în fața podului mobil de la Old Pembleton, dar nu singur. Îl însoțea un om, şi omul acela nu era altul decât cerşetorul de adineauri. Or, scumpul meu, continuă lordul William, trebuie să-ți spun că mama noastră trăia obsedată de spaime misterioase şi pentru unii fără rost. Tom nu a vrut niciodată să-mi explice de ce. Mama noastră se retrăsese deci la Old Pembleton şi în fiecare seară podul mobil se ridica şi nimeni nu mai putea pătrunde în interiorul castelului. Prin urmare, Tom nu a admis să intre decât doctorul, care făgăduise să o vindece. John Pembrock, însă, excentric cum era, văzând că Tom nu îl primeşte pe cerşetor, a refuzat să intre fără el.

— Chiar aşa?

— Da. Şi a făcut calea-ntoarsă. În aceeaşi zi sărmana noastră mamă a murit.

— Ei bine, se miră sir Evandale, înseamnă că John Pembrock a fost un ticălos! Cerşetorul, în fond, nu are nicio vină…

— Poate ai dreptate, dar când îl văd, am totdeauna o senzație ciudată.

— Aşadar, îl întâlneşti des?

— Foarte des. Tot timpul este pe drum.

— Cum se face oare că omul acesta, născut la patru mii de leghe de aici, s-a stabilit în munții noştri?

— Iată, nu aş putea să-ți spun.

— Tom trebuie să ştie.

— Nu mai mult decât mine, nu mai mult decât oamenii din regiune. Nizam, căci aşa îl cheamă, îşi petrece nopțile în pădure, iar zilele pe la porțile caselor din sate sau la ale castelului. Nu i se cunoaşte nicio meserie.

— De altfel, observă sir Evandale, este şi destul de bătrân…

— E bătrân, dar încă destul de robust, şi ar putea fără greutate să practice o meserie oarecare.

— Adineauri am remarcat ceva straniu, spuse sir Evandale.

— Ce, frățioare?

— I-ai aruncat o guinee, nu-i aşa?

— Da.

— Desigur că nu este obişnuit cu un astfel de noroc…

— Sunt convins, de obicei cred că i se dă o jumătate de penny, mai mult în niciun caz… Dar ce spuneai că ai remarcat?

— La plecare ți-a aruncat o privire de ură.

— Oh, este un om rău.

— În timp ce pe mine m-a privit cu totul altfel, mai zise sir Evandale.

— Da?

— M-a privit cu afecțiune, aproape emoționat.

— Ei bine… spuse lordul William râzând, poate pe tine te place, pe când eu îi sunt antipatic.

Pe buzele subțiri ale lui sir Evandale apăru un zâmbet răutăcios.

— La urma urmelor, spuse el, dumneata, milord, ai compensații.

— Care?

— Dacă în ce mă priveşte cerşetorul are vreo slăbiciune, există alte persoane care şi-ar petrece toată viața în genunchi în fața dumitale şi care, în acelaşi timp, nu îşi pot ascunde aversiunea față de mine.

Lordul William ridică din umeri:

— Pariez, spuse el că te referi la sărmanul Tom!

— La Tom şi la soția lui, Betsy.

— Şi crezi că ei nu te iubesc pe tine?

— Sunt convins! De altfel, antipatia este reciprocă.

— Frate!

— Ei, dacă eu nu aş fi un biet cadet, ci aş fi ca tine, lordul Pembleton, stăpân al munţilor şi al câmpiei, al vechiului castel şi al celui nou, dacă peste un an ar urma să mă număr printre membrii Înaltei Camere…

— Ei, ce ai face? întrebă surprins lordul William.

— I-aş alunga pe amândoi – şi pe Tom şi pe soţia lui.

— Ai face o mare nedreptate, spuse cu severitate lordul William. Tom este fratele de lapte al mamei noastre, să nu uiţi asta niciodată, Evandale.

Sir Evandale nu mai răspunse. Porniră în galop, fără să mai schimbe nicio vorbă. Curând intrară pe una din aleile care străbăteau pădurea de la un capăt la altul şi nu departe înaintea lor zăriră un grup de călăreţi îmbrăcaţi în roşu, iar printre ei, ca o imensă floare, rochia albă a unei amazoane. Inima lordului William începu să tresalte şi un val de sânge îi năvăli în obraji. Sir Evandale îl urmărea cu priviri furişe, încărcate de ură şi invidie.

— Iat-o pe miss Anne! spuse exuberant lordul William.

Şi dând pinteni calului, o porni ca o săgeată spre acel grup.

Capitolul XXIII

Miss Anne călărea în mijlocul acelor tineri curtenitori, toţi băieţi de seamă ai districtului care roiau în jurul ei, fiecare suspinând şi nădăjduind să fie cel ales. Miss Anne, e drept, era foarte frumoasă. Avea 18 ani şi, lucru destul de rar pentru o englezoaică, pe lângă frumuseţe, avea şi o zestre foarte mare. Cel cu care va fi să se căsătorească va avea nu numai o soţie minunată, dar şi una dintre cele mai bogate moştenitoare ale Regatului Unit, unica fiică a lui sir Archibald Culton, membru în Camera Comunelor. La rândul lui, cadet al familiei sale, sir Archibald plecase din tinereţe în India şi, cu toate că făcea parte din aristocraţie, nu se jenase să intre în comerţ. Realizase astfel o avere imensă, se căsătorise cu fiica unui nabab, iar din această căsătorie avusese un singur copil, pe miss Anne.

Castelul lui sir Archibald îşi întindea moşia în câmpie, la distanţă de trei mile engleze de cel al lordului William. Ca vecini, lord William şi sir Archibald începuseră să-şi facă vizite. Foarte curând tânărul lord se îndrăgostise de miss Anne, care, la rândul ei, se îmbujora ori de câte ori îl vedea.

Cu şase luni în urmă, într-una din vizite, nemaiputându-şi stăpâni sentimentele, lord William îi spuse lui sir Archibald, cu tot protocolul cuvenit:

— Sir, îngăduiți-mi să vă cer mâna fiicei dumneavoastră, făcându-mi prin aceasta cinstea de a accepta să devin soțul ei…

— Cred că mi-am dat seama că şi fiica mea vă iubeşte; în ceea ce mă priveşte, cererea dumneavoastră mă onorează. Şi, surâzând, sir Archibald adăugă: Dar ar trebui să ştiți că soția mea, pe care din nefericire am pierdut-o de multă vreme, a fost indiană, fiica nababului Moussamy, cel mai bogat om din Pundjala.

— Ei bine, nu înțeleg, sir Archibald, zise lord William.

— Miss Anne este deci şi moştenitoarea lui…

— Bun…

— Aşa stând lucrurile, lord William, eu nu pot consimți la căsătoria fiicei mele fără asentimentul nababului.

De-abia atunci înțelese lord William şi îşi încruntă uşor sprâncenele.

— Dar nu este cazul să vă neliniştiți, zise sir Archibald. Bătrânul nabab o adoră pe miss Anne şi tot ce vrea nepoata lui vrea şi el… prin urmare, dacă fata…

De astă dată lord William se roşise ca o adolescentă.

Toată această discuție, cât şi cea dintre sir Archibald şi fiica sa rămăseseră secrete. Şi tot în secret i se ceruse nababului asentimentul.

Cei câțiva gentilomi din vecinătate continuau deci să îşi facă iluzii, gândindu-se la o viitoare partidă… De altfel, miss Anne se simțea foarte bine în compania lor. Amazoană neînfricată, ea îi însoțea totdeauna la vânătorile de vulpi sărind ca o năluca peste obstacole şi peste şanțuri. Vânător pasionat, sir Archibald îşi poftea vecinii de două ori pe săptămână să facă parte din splendida suită.

De astă dată era deci o întâlnire obişnuită de vânătoare, la care fuseseră invitați şi frații Pembleton. Când lord William o zărise pe miss Anne în grupul tinerilor gentilomi, îşi îndemnase calul. Rămas cu o lungime de cal în urmă, sir Evandale îl urmărea cu priviri pline de ură şi invidie.

Văzându-l, strălucitoarea miss Anne se înroşi ca de obicei şi, întinzându-i mâna, îi spuse lordului William:

— Milord, cred că tatăl meu are veşti bune pentru dumneavoastră…

Dându-şi seama că situația era puțin mai delicată, sir Archibald

înaintă spre el şi îi spuse:

— Milord, răspunsul pe care îl aşteptam din India a sosit. Nababul consimte la căsătoria Annei. Şi apoi adresându-se celor din jur: Domnilor, am plăcerea să vă anunţ apropiata căsătorie a fiicei mele, miss Anne, cu lordul William Pembleton.

Unii dintre tineri fură atât de surprinşi, încât îşi muşcară buzele. Alţii reuşiră să se stăpânească şi să-şi înăbuşe mânia. Cel care păli însă peste măsură şi care suferi cel mai cumplit fu sir Evandale. Rămase totuşi calm, puternica emoţie manifestându-se doar printr-un uşor freamăt al buzelor şi al nărilor. Dar iată că sir Archibald i se adresă direct:

— Sir Evandale, am şi pentru dumneavoastră o veste bună.

— Pentru mine? tresări acesta.

— Da. Nu aţi cerut să intraţi în armată?...

— Într-adevăr, am cerut, spuse ca de pe altă lume sir Evandale.

— Ei bine, numirea dumneavoastră în gradul de aspirant în armata engleză din India a sosit pe adresa mea astăzi de dimineaţă...

— Frate, zise lord William, ai putea să-i mulţumeşti gentilomului sir Archibald pentru amabilitatea şi căldura cu care te-a recomandat şi a insistat la Londra.

Şi cum lord William lua drept bucurie emoţia fratelui său, adăugă:

— Sper însă că nu vei pleca numaidecât, nu-i aşa?

— Eşti şeful familiei şi al casei noastre, răspunse ironic sir Evandale, porunceşte şi mă supun...

— Ei bine, zise fericit lord William, îţi poruncesc să mai rămâi câteva zile şi să asişti la căsătoria noastră!

— Am înţeles! răspunse sir Evandale pe un ton destul de violent.

— Acum, pentru că totul este în ordine, spuse sir Archibald, să pornim la vânătoare, domnilor!

. . . . . .

Vulpea fusese hăituită, câinii chelălăiau, caii parcă zburau, iar câmpia răsuna de gemetele stridente ale cornului...

Un singur gentleman nu urmase convoiul. Se oprise la marginea unei pădurici, îşi legase calul de un copac şi se lungise pe iarbă.

Nu se mai putea stăpâni, plângea de furie, izbind cu pumnii în pământ:

— Fatalitate, nedreptate a sorţii! Ca şi el sunt fiul părinţilor

noştri; acelaşi sânge ne curge în vine şi, cu toate astea, lui îi revin şi rangul, şi averea, şi demnităţile, şi tot lui i-a fost hărăzită cea mai minunată fiinţă! Iar mie? Un epolet în armata Indiilor, atât! Bătaie de joc! Oh, îl urăsc, îl urăsc pe omul acesta, îl urăsc de moarte pe propriul meu frate!

Şi, fără să-şi dea seama, dăduse glas gândurilor şi chiar strigase ultimele cuvinte.

Dar iată din frunzişul unui lăstăriş sir Evandale văzu că răsare ca un duh rău un cap tuciuriu, cu o claie de păr alb; ochii necunoscutului străluceau ca doi tăciuni... Nu, nu era o halucinaţie, era indianul...

— Nu te speria, zise acesta uşor ironic. Eu sunt, indianul, prietenul tău, şi am venit să-ţi ofer serviciile mele, pentru că, la fel ca tine, îl urăsc pe lordul William cu o ură sălbatică!

Capitolul XXIV

Sir Evandale îl privea uimit şi chiar speriat. Omul se apropiase de el. Părea bătrân dacă te uitai numai la părul lui. În rest, totul trăda tinereţea şi, lucru ciudat, dacă n-ar fi fost atât de oacheş, putea să jure că e european, căci trăsăturile şi linia ochilor erau cu totul altfel decât la indieni.

Cu toate acestea, nu era plăcut la vedere, căci dacă ovalul chipului său avea acea linie perfectă, tot obrazul, în schimb, era marcat de o sumedenie de cicatrice.

Când acest indian bătea drumurile şi cerea de pomană, îşi ridica deseori mânecile şi îşi desfăcea cămaşa la piept. Şi, fie că îi vedeai braţul, fie că îi zăreai numai pieptul, încercai o puternică senzaţie de groază. Peste tot ieşeau la iveală cicatrice hidoase, căci pielea care le acoperea avea transparenţa unei foi ce ceapă.

Uneori, ca să-i înduioşeze pe trecători, le povestea crâmpeie din viaţa lui... Fusese, zicea el, surprins de o tigroaică pe când îşi făcea smerit rugăciunea într-o pagodă. Tigroaica îl înşfăcase şi îl dusese cu ea în junglă, hrană puilor puşi pe hârjoană. Cum scăpase el de haita de tigri? Asta era o întâmplare mai stranie... Când puii tigroaicei îl sfâşiau cu ghearele, parcă jucându-se cu trupul lui abia respirând dar plin încă de viaţă, iar el, ca toţi cei din rasa lui, îşi aştepta resemnat sfârşitul îngrozitor hărăzit de zei, ei bine, tocmai atunci s-a auzit un zgomot asemenea bubuitului de tunuri. Lăsându-şi prada, puii se strânseseră speriaţi pe lângă

tigroaică, care părea mai speriată decât ei. Zgomotul acela continua să se audă din ce în ce mai aproape. Pământul duduia de parcă năvălea o armată de uriaşi. Atunci tigroaica scosese un urlet răguşit, un fel de semnal de plecare, căci imediat au şi luat-o la fugă… Hărtănit şi într-o baltă de sânge, el rămăsese acolo. Dar asta nu însemna că se putea socoti salvat. Zgomotul acela formidabil care pusese pe fugă tigroaica şi puii ei se apropia din ce în ce ca o rostogolire fantastică de tunete.

Era o turmă de elefanți care traversau jungla. Indianul se gândise atunci: tigrii m-au iertat, dar elefanții vor trece peste mine fără să mă vadă măcar şi mă vor zdrobi ca pe o muscă…

Turma părea să aibă peste două sute de animale. De unde veneau? Unde se duceau? Poate că era o emigrare, nu un marş de război, se gândise el atunci, căci elefanții aduceau cu ei femelele şi puii, iar în mijlocul turmei mergeau elefanții bătrâni, cu urechile albite. Cam la o sută de paşi în fruntea coloanei păşea un elefant alb. Elefantul sacru pentru indieni. Şi cum credea cu smerenie în puterea zeului Vişnu, îşi zise că însuşi zeul îi trimitea animalul sfânt într-ajutor…

Şi Nizam, căci aşa pretindea că îl cheamă, nu se înşelase.

Când ajunsese lângă el, elefantul alb se oprise pe loc, coborâse trompa, i-o încolăcise în jurul trupului şi cu grijă îl aşezase pe gâtul lui, continuându-şi astfel drumul, urmat de la distanță de redutabila armată.

Ieşiseră astfel din junglă şi ajunseseră într-o vastă câmpie cultivată, în marginea căreia se vedea vatra unui sat indian. Elefantul alb îl lăsase lângă un ogor de orez, de parcă i-ar fi spus: „Aici eşti sub protecția oamenilor, a fraților tăi, şi nu mai ai a te teme de tigri…”

Astfel fusese salvat Nizam. Rănile i se cicatrizaseră una câte una; pielea însă nu i se mai refăcuse şi în locul ei o membrană vâscoasă lăsa să se vadă muşchii, venele şi tendoanele.

Dar de ce părăsise el India?

De ce, ajuns la Londra, plecase şi de aici, ca să vină să trăiască din cerşit în comitatul Northumberland?

La aceste întrebări nu dădea niciodată vreun răspuns.

Acum, pe neaşteptate, Nizam apăruse în fața tânărului Evandale tocmai când voia să fie singur cu ura lui. Se târâse până la tulpina copacului şi i se aşezase la picioare. Sir Evandale continua să-l privească mirat şi puțin speriat. Indianul îşi dădu seama şi se grăbi să-l liniştească:

— Nu-ți fie teamă de mine, sir. Sunt legat de dumneata mai mult decât lianele de trunchiul copacului…

Şi cum sir Evandale tăcea, privindu-l în acelaşi fel, el continuă:

— Te iubesc ca un câine, ca un sclav, tot sângele meu îți aparține…

— Adevărat? se miră cu glas tare Evandale.

— Da, te iubesc şi doresc să te fac lord!

— Ce spui!?

— Aşa cum auzi!

— Din păcate, zise sir Evandale oftând, lucrul acesta este cu neputință.

— Totul este cu putință, spuse sentențios indianul.

— Dar… sărmanul meu prieten…

— Sir Evandale, îl întrerupse cu gravitate interlocutorul său, ții neapărat să te întâlneşti cu grupul vânătorilor de care tocmai te-ai rătăcit?

— Nu, nu țin, voiam să fiu singur.

— Vrei să mă asculți?

— Vorbeşte, dacă asta e plăcerea ta.

— Sir Evandale, o iubeşti pe miss Anne, nu-i aşa?

— Ce ştii tu despre sentimentele mele? tresări tânărul.

— Sir Evandale, când ridici ochii, vezi sus pe munte turnurile vechiului Pembleton?

— Ei şi?

— Când îi cobori spre câmpie, contempli turnulețele de la New Pembleton?

— Şi ce e dacă văd toate astea?

— Pe urmă cuprinzi cu privirea cele zece leghe de păşune, şi lanurile întinse, şi pădurile din jurul celor două castele… şi îți spui: „Dacă eu aş fi fost primul născut, toate astea mi-ar fi aparținut…”

— Ai dreptate, indianule, ai dreptate, recunoscu sir Evandale.

— …şi pe când lumea ți se adresează ca unui simplu gentilom, fratelui mai mare îi spun toți „milord”…

— Şi ce ai vrea să fac?

— Trebuie să fii lord!

— Uşor de zis…

— Păi asta e, dacă *eu* vreau, ai să fii!

— Tu?… se miră sir Evandale, măsurându-l cu dispreț.

— Nu râde, îl sfătui Nizam.

Şi văzând că nu îl poate convinge fără argumente, cerşetorul se

ridică, îşi îndreptă ţinuta voit umilă şi ochii lui avură o strălucire înflăcărată, care îl sperie pe sir Evandale.

— Nu te înţeleg, bâlbâi tânărul.

— În ţara în care suntem, eu întind mâna trecătorilor, iar ei mă privesc ca pe un vierme dezgustător care le inspiră totuşi milă… Dar dacă aş vrea… Oh, dacă aş vrea, aş putea face ca dumneata să fii lordul Pembleton! spuse sentenţios indianul.

— Tu vorbeşti serios? întrebă sir Evandale, prins în hora vorbelor.

— Ascultă-mă…

Nizam se apropie de copac, înaintă câţiva paşi şi apoi se aşeză lângă mezinul Pembleton, păgubit prin lege de orice fel de avere sau titluri aparţinând familiei sale.

Capitolul XXV

]

Nizam se aşezase deci cu familiaritate lângă sir Evandale şi îndrăzni chiar să-l ia de mână şi, mângâindu-l, îl întrebă:

— Câţi ani aveai când ţi-ai pierdut mama?

— Şapte ani, răspunse sir Evandale.

— Erai deci prea tânăr ca să ţi se poată încredinţa o taină.

Sir Evandale tresări.

— Nu te speria, eu am să-ţi dezvălui acea taină.

— Care taină?

— În legătură cu venirea dumitale pe lume…

— Dar, îl întrerupse sir Evandale sfidându-l, venirea mea pe lume nu are în ea nimic misterios, după câte ştiu eu!

— Da şi nu!

Şi cerşetorul îl ţintui cu o privire dominatoare, a cărei răceală îl făcu pe tânărul gentilom să se simtă mic şi supus în faţa acestui vagabond.

— Spune-mi, continuă Nizam, ai auzit vorbindu-se vreodată de un unchi al vostru, de sir George Arthur Pembleton?

— Foarte rar, spuse sir Evandale.

— Deci ţi s-a vorbit câteodată de el?

— Da…

— Cine anume ţi-a vorbit?

— A, i-am auzit pe servitori…

— Pe mama ta niciodată?

— Niciodată!

— Ah! făcu Nizam, şi buzele i se crispară într-un rânjet infernal. Ea nu vorbea niciodată de el?

— Îmi amintesc chiar, zise sir Evandale, că într-o zi, când l-a auzit pe un servitor pomenindu-i numele, a leşinat…

— Altădată nu ar fi leşinat, spuse cu destulă ironie indianul.

— Ce vrei să insinuezi, cerşetorule? strigă Evandale mâniat.

Nizam continua să rânjească.

— Nu mă strivi cu dispreţul ăsta suveran, sir Evandale. Eu sunt puternic, eu, cerşetorul, şi ţi-am spus, dacă-mi vei da ascultare, te voi face lord şi te vei căsători cu miss Anne, frumoasa şi bogata moştenitoare…

— Zi mai departe, îl îndemnă sir Evandale, simţindu-se înfiorat.

— Se pare că mai există încă la New Pembleton un om care să nu fi pomenit niciodată numele lui sir George Pembleton. Mă gândesc la Tom…

— Tom! exclamă sir Evandale. Oh, pe Tom îl urăsc!

— De ce?

— Îl urăsc pentru că nu îl iubeşte decât pe lordul William! strigă Evandale.

— Dacă ai cunoaşte un mic amănunt din trecut, atunci ura ta ar fi nemăsurată.

— Ce amănunt?

— Toate la rândul lor… Dar nu despre Tom e vorba acuma.

— Dar despre cine?

— Despre sir George.

— Hai, vorbeşte odată, că mă enervezi cât o lungeşti!

— Atunci ascultă. Acum douăzeci şi doi de ani, începu indianul, sir George era, ca şi tine, un biet cadet. În timp ce fratele lui avea să fie lord, să se căsătorească cu miss Eveline Ascott, să intre în posesia unei imense averi, cu alte cuvinte, în timp ce lui îi erau rezervate toate bucuriile, sir George trebuia să plece, anonim şi sărac, să servească în marină…

— Ca şi mine, în armata din Indii, oftă sir Evandale.

— Dar sir George o iubea nebuneşte pe miss Eveline.

Şi Evandale tresări.

— …şi miss Eveline îl iubea pe sir George.

Tânărul îl opri cu un gest plictisit şi-i strigă:

— Minţi! Eşti un mincinos!

— Ba nu mint deloc, zise calm indianul, dominându-l cu aceeaşi privire de gheaţă.

Şi cu nebănuită autoritate în vorbă şi gesturi, cerşetorul îi

povesti lui sir Evandale iubirea tainică dintre miss Eveline şi sir George, apoi întoarcerea acestuia şi, în sfârşit, teribila noapte în care lady Pembleton îşi trădase, fără voia ei, îndatoririle de soție.

Sir Evandale îl ascultă şi fruntea i se umpluse de broboane mari de sudoare. Când indianul termină, îi spuse:

— Dar atunci, sir George este…

— Tatăl tău, acceptă calm indianul.

— Tatăl meu!

— Şi el dorise să te facă lord.

— Dar sir George a murit… nu-i aşa?

— Pentru toată lumea, da.

— Ce vrei să spui?

— Pentru mine, însă, nu.

— Cum, e în viață?

— Da, şi am să-ți dovedesc.

Nizam se ridică şi îi spuse:

— Aşteaptă-mă aici, mă întorc îndată.

Se depărtă liniştit printre copacii din pădure. Se îndreptă spre pârâul care curgea prin apropiere, se aşeză pe brânci şi începu să-şi spele bine fața. După câteva minute se întoarse. Sir Evandale scoase un strigăt de uimire. Culoarea arămie a feței lui Nizam dispăruse. Acuma arăta ca un european, ca oricare englez. Şi pentru că tânărul îl privea atât de uluit, Nizam îi spuse:

— Eu sunt sir George!

— Dumneata! Dumneata!… se miră tânărul gentilom.

— Eu, tatăl tău! spuse falsul indian.

Şi, nemaiputându-se stăpâni, îl luă în brațe şi începu să-l sărute în neştire.

. . . . . .

Într-adevăr, omul căruia de zece ani i se spunea în regiune Nizam indianul nu era altul decât sir George Arthur Pembleton. Acelaşi om pe care sir James Ascott îl lăsase cu coapsa zdrobită de o împuşcătură în mijlocul unei păduri din India, bântuită de tigri. În povestea lui, Nizam nu adăugase decât capturarea sa de o tigroaică în pagoda din Vişnu. Restul fusese purul adevăr.

Cu alte cuvinte, după plecarea lui sir James, câțiva tigri, atraşi de mirosul sângelui, se năpustiseră într-adevăr asupra lui; dar nu avuseseră timp să-l sfâşie şi să-l devoreze, căci turma de elefanți pusese fiarele pe goană. Purtat pe gâtul elefantului alb până la marginea unui lan de orez, sir George zăcuse acolo leşinat mai

multe ore. Când îşi revenise, aşa însângerat cum era, se târâse până la coliba unui bătrân indian. Acesta, fiind brahman, văzuse în toată întâmplarea ceva miraculos şi îşi spusese că Vişnu însuşi se încarnase într-un elefant alb ca să îl scoată din ghearele morții. Şi cu atât mai uşor putuse să îl convingă pe sir George de acest lucru, cu cât chiar el nu mai voia să se întoarcă la Calcutta, convenindu-i de minune perspectiva de a se duce vestea că a murit.

Tot în acest timp un soldat din armata din India, care venea noaptea pe la colibe să fure alimente, fusese prins şi sugrumat de indieni. Trupul lui, sfâşiat de păsările de pradă, zăcea într-un lan învecinat. Brahmanul potrivi pe soldat uniforma de ofițer a lui sir George şi îl transportă până la marginea pădurii.

De atunci toată lumea din armata engleză nu mai avu nicio îndoială că sir George murise în împrejurări tragice.

Ajungând în acest punct al povestirii, sir Evandale îl întrerupse şi îl întrebă:

— Dar ce interes aveai ca lumea să te creadă mort?

— Am să-ți spun, fiule, răspunse el zâmbind.

Şi din nou îl îmbrățişă şi îl sărută pe sir Evandale.

Capitolul XXVI

Falsul indian continuă:

— Convalescența a fost lungă… Am stat ascuns aproape două luni în coliba brahmanului, care mi-a lecuit groaznicele răni. Tigrii mă desfiguraseră. Aş fi putut să mă plimb printre ofițerii din armata engleză fără grija că vreunul dintre vechii mei camarazi şi prieteni să mă poată recunoaşte. Dar nu asta mă preocupa. Singura idee care mă chinuia era să mă întorc în Anglia. Nu ca s-o văd pe lady Eveline, ci rodul iubirii noastre, copilul pe care îl divinizam, pe tine…

Vorbea cu atâta patos, încât sir Evandale nu mai avea nicio îndoială că omul acesta era într-adevăr tatăl lui.

— Brahmanul, căruia i-am încredințat o parte din taina vieții mele, m-a învățat cum să dau obrazului o culoare închisă, cu ajutorul unor fierturi de plante. Mi-am vopsit sprâncenele cu roşu; mi-am aranjat câteva tatuaje pe brațe şi, până la urmă, am reuşit să mă asemăn cu acei indieni care au în vine şi sânge european şi care, sub pielea arămie au păstrat ceva din finețea trăsăturilor

oamenilor albi. Astfel deghizat, am venit la Calcutta. Şi nimeni nu m-a recunoscut. Limba indiană o vorbeam. Aşa că m-am instalat într-un district al oraşului negru, care este cartierul indigenilor, oraşul alb fiind numai al europenilor. Bani nu aveam şi trebuia întâi de toate să trăiesc, pe urmă să pun ceva de-o parte ca să-mi plătesc călătoria pe mări. Cumplitele răni stârneau compasiunea, iar povestea vieții mele, ticluită cu dibăcie, m-a ajutat foarte mult. După şase luni adunasem atât cât să mă pot întoarce în Europa. M-am îmbarcat şi, după alte şase luni, am sosit la Londra; am preferat să fac acest ocol decât să trec prin Marea Roşie şi prin Suez. Timp de mai multe luni m-am plimbat prin parcurile şi pieţele din vecinătatea casei Pembleton. Uneori aveam destul noroc şi te zăream când te ducea la plimbare vreun lacheu.

— Stai puțin… îmi amintesc ceva din copilărie… Poate aveam patru ani, era într-o după-amiază frumoasă de iarnă, prin Hyde-Park, la marginea Serpentinei, care era înghețată… Mai mulți copii de vârsta mea se jucau pe gheață şi parcă văd şi acum, la o oarecare distanță, un om de culoare care se uita la noi…

— Eu eram, spuse simplu Nizam. Dar altceva nu-ți mai aminteşti?

— Ba da. Dintr-odată gheața s-a rupt şi unul din copii a căzut, apa şi gheața îl cuprindeau şi el țipa disperat. Atunci omul cu fața roşiatică-tuciurie a sărit în apă şi a adus copilul teafăr înapoi la mal, în aclamațiile mulțimii.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă omul s-a făcut nevăzut.

— Şi de atunci nu l-ai mai întâlnit?

— Fără să-l recunosc, pentru că numai povestea dumitale mi-a evocat acea amintire.

— Atunci am dispărut pentru că apa îmi spălase machiajul…

— Da, se poate…

— Ei bine, continuă Nizam, alias sir George, lady Eveline a părăsit din nou Londra, ca să se stabilească la Old Pembleton. Stăpânit de dorința de a o vedea uneori pe ascuns, am pornit şi eu în această lungă călătorie. Resursele mele băneşti erau epuizate şi iar a trebuit să întind mâna pe drumuri şi pe străzi. La Old Pembleton însă nu se putea pătrunde. Lady Eveline şi blestematul de Tom transformaseră castelul într-o adevărată fortăreață. Zile în şir am dat târcoale prin împrejurimi şi simțeam cum mă cuprindea disperarea; dar într-o seară am auzit galopul unui cal urcând pantele de la Old Pembleton. Călărețul a trecut pe lângă mine. Eu

am întins mâna. El mi-a dat o coroană şi mi-a spus:

— „Ți-e frig, sărmanul de tine, nu-i aşa?”

— „Mi-e frig şi foame”, i-am răspuns.

— „Vino cu mine, vei găsi o cină bună lângă un foc zdravăn.”

— „Unde?” l-am întrebat.

— „Acolo, sus.”

Şi mi-a arătat turnurile de la Old Pembleton.

— „Vă înşelați, i-am spus eu. Porțile castelului nu se deschid niciodată.”

Omul a început să râdă şi a repetat:

— „Vino cu mine. Aşa cum mă cheamă pe mine John Pembrock şi sunt medicul oraşului Perth, tot aşa se vor deschide şi porțile acelea.”

Era pentru mine o perspectivă nesperată. L-am urmat. Dar Tom nu a vrut să mă lase să intru. Atunci, plin de furie, doctorul John Pembrock m-a urcat şi pe mine pe calul lui şi, făcând calea-ntoarsă, mi-a spus:

— „Oamenii de la castel au fost lipsiți de omenie. Cu atât mai rău pentru ei.”

Într-adevăr, a doua zi am aflat că mama ta murise.

— Şi de atunci, întrebă sir Evandale, ai rămas tot timpul pe aici, prin regiune?

— Da.

— Cerşetor?

— Demn în sărăcia mea şi fericit de fiecare dată când puteam să te zăresc.

— Aşadar, se miră sir Evandale, dumneata eşti sir George Pembleton?

— Da…

— Şi eşti… tatăl meu?

— Da, spuse falsul indian, ai cărui ochi se umeziseră.

— Ei bine, tată! izbucni sir Evandale. Eu trebuie să plec în India, vino cu mine, vom trăi fericiți şi voi avea grijă de bătrânețile dumitale.

Sir Evandale vorbea la rândul lui emoționat. Nizam îl îmbrățişă din nou:

— Nu te vei duce în India, spuse el.

— Unde în altă parte?

— Vei rămâne aici.

— Să fiu martor la fericirea fratelui meu, pe care îl urăsc?

— Nu, ci ca să îi iei locul.

Sir Evandale scoase un strigăt. Nizam continuă cu un fel de exaltare:

— Vei fi lord! Te vei căsători cu miss Anne!

— Dar atunci, tată, îl întrerupse tânărul nerăbdător, pentru asta trebuie ca lordul William să moară…

— Poate.

— Dar… lordul William este plin de forță, de tinerețe şi de sănătate.

— Ei aş! Viața omului înseamnă atât de puțin!

Sir Evandale avu un gest de spaimă.

— Oh, spuse el, nu cumva îți trece prin minte să-l ucizi?

— Ce te interesează?

— Nu, nu, strigă hotărât tânărul, nu vreau!

Nizam păru că se gândeşte. Apoi, privindu-l fix, spuse:

— Ei bine, îți propun altceva: toată lumea să-l creadă mort, şi el totuşi să trăiască…

— Dar acest lucru este cu neputință!

— Totul se poate pentru un om ca mine, răspunse Nizam.

— Iar lord William trecând drept mort să fie totuşi în viață? se miră sir Evandale.

— Da.

— Şi eu aş deveni lord?…

— Tu vei fi lord.

— Şi m-aş căsători cu miss Anne?

— Te vei căsători cu miss Anne.

— Dar dumneata îmi făgăduieşti categoric că William nu va muri?

— Ți-o jur!

Nizam vorbea foarte serios şi avea în glas ceva solemn.

— Oh, se linişti sir Evandale, simt că amețesc.

— Lord Pembleton, spuse Nizam, te salut! şi dispăru în mărăcinişul de alături, lăsându-l pe sir Evandale singur şi foarte uluit.

Capitolul XXVII

Sir Evandale nu îl mai văzu toată ziua pe Nizam. Seara, tânărul gentilom se întoarse foarte abătut şi trist la New Pembleton.

— Ce s-a întâmplat cu dumneata, frate? îl întrebă lordul William, care tocmai sosise.

— M-am pierdut de grupul vostru…

— Adevărat?

— Şi cum era vreme frumoasă, iar eu sunt un mare admirator al naturii, am tot mers pe un drum mărginit de garduri de mărăcini care străbate păşunile şi nu mi-am dat seama că mă depărtam considerabil de castel.

— În sfârşit, bine că ai ajuns acasă, spuse vesel lordul William. Ah, frate, am o mulțime de lucruri să-ți spun.

— Mie? tresări Evandale.

— Dumitale. Uite, mai întâi îți voi spune că sunt omul cel mai fericit din lume.

— Într-adevăr!

— În trei săptămâni miss Anne va deveni lady Pembleton.

— Te felicit, murmură sir Evandale, puțin reținut.

— Apoi trebuie să-ți spun că am vorbit mult despre dumneata cu tatăl lui miss Anne.

— În ce privință? întrebă sir Evandale.

— Scumpul meu frate, îmi repugnă legea noastră cu privire la stabilirea drepturilor primului născut…

— Ah! făcu sir Evandale, zâmbind ironic.

— Eu sunt primul născut, continuă lord William. Mie mi se cuvin titlul, mie pământurile, mie autoritatea, şi tot mie mandatul în Parlament.

— Iar mie nimic, spuse sir Evandale, resemnat.

— Şi asta mă umple de indignare.

— Ah! Ah! făcu sir Evandale.

— Din păcate, însă, legea nu-mi îngăduie să renunț la privilegiile pe care mi le dă şi nici să le împart cu dumneata.

— Eu nu îți cer nimic, milord, spuse cu destulă răceală sir Evandale.

— Stai puțin, frate, ai răbdare, spuse lord William, surâzând afectuos.

Evandale îi privea mirat.

— Eu, împreună cu miss Anne şi cu tatăl ei am avut o idee bună.

— Ah!

— Ştii că miss Anne este nepoata unui rajah din India.

— Într-adevăr…

— Un rajah fabulos de bogat.

— Ei bine?

— La rândul lui, acesta are un frate tot rajah şi tot atât de bogat

ca el.

Şi Evandale îşi privea fratele din ce în ce mai nedumerit.

— Rajahul are o fată, continuă lordul William, o singură fată, care va avea o zestre regească.

— Ei şi?

— Tatăl lui miss Anne îți va da scrisori de recomandare pentru cei doi rajahi. Şi nu va depinde decât de tine, sunt sigur de asta, ca să te căsătoreşti cu frumoasa Dai-Natha!

— Ah, aşa o cheamă, Dai-Natha?

— Da, frate, şi se spune despre ea că este şi foarte frumoasă.

— Îți mulțumesc de o mie de ori că te gândeşti astfel la viitorul meu, spuse sir Evandale. Vocea îi era uşor ironică.

Lordul William însă nu îşi dădu seama.

Când rămase singur, sir Evandale spuse printre dinți:

— Nu pe fiica rajahului o vreau, ci pe miss Anne; nu râvnesc la câmpurile întinse de orez şi la plantațiile de indigo, eu vreau păşunile roditoare care înconjoară New Pembleton şi scaunul din Parlament. Asta vreau, William!

Trecuseră două zile.

Sir Evandale se plimba prin împrejurimi, când pe jos, când călare. Se întorsese de multe ori la liziera pădurii, acolo unde îi povestise Nizam toate pățaniile lui. Străbătuse cărările, scurtăturile şi şoselele. La tot pasul aştepta să-i iasă în cale. Dar el era de negăsit.

În cea de-a treia seară, pe când se întorcea descurajat la New Pembleton, în curtea castelului îl văzu pe Tom, îmbrăcat în haine de călătorie, pregătindu-se tocmai să încalece. Lordul William era lângă el şi-i vorbea cu voce scăzută.

— Unde pleacă Tom? îl întrebă sir Evandale apropiindu-se.

— La Londra, răspunse lordul William.

— De ce?

— Să ridice o sumă importantă de bani de la unul din bancherii mei.

— A, da… făcu sir Evandale.

Tom plecă. Trebuia să meargă călare până la următoarea stație, de unde urma să ia trenul, care venea de la Edinburgh şi se îndrepta spre Londra.

Lordul William îl luă de braț pe sir Evandale şi îi spuse:

— Aşa cum ştii, după legile țării noastre, eu sunt în mod obligatoriu deținătorul tuturor bunurilor imobile ale familiei; de numerar, însă, într-o oarecare măsură pot să dispun cum vreau.

Or, tocmai am intrat în posesia a douăsprezece mii de lire sterline pe care le credeam pierdute. Îngăduie-mi să ți le dăruiesc.

— Frate… bâlbâi sir Evandale.

— Te rog să îi primeşti, spuse lord William şi îi întinse un portofel plin de cambii şi bancnote.

. . . . . .

Se înnoptase.

Vara era în toi şi ziua fusese arzătoare. De aceea oamenii respirau bucuroşi slaba adiere a brizei care legăna uşor frunzele copacilor, răcorind cât de cât atmosfera.

Sir Evandale se retrăsese în camera lui şi se culcase. Dar nu dormea. Fereastra rămăsese deschisă. Deodată i se păru că se mişcă o umbră în coroana unui copac de lângă fereastră. Apoi, agil ca o maimuță, un om sări pe pervaz. Omul nu era altul decât Nizam.

— Iată-mă, spuse el.

— Oh, sunt trei zile de când te caut…

— Am fost plecat din regiune, răspunse Nizam.

— Unde?

— La Londra.

— Într-adevăr?

— Da, m-am întors chiar în seara aceasta.

— Şi ce ai făcut acolo?

— Am căutat nişte prieteni de care am nevoie…

Sir Evandale tresări.

— …de care am nevoie ca să mă ajute să te fac lord.

— Cum, voi fi într-adevăr lord? întrebă sir Evandale, tremurând de emoție.

— Vei fi lord!

— Când?

— Până într-o lună.

— Te rog, promite-mi încă o dată că nu îl vei ucide pe fratele meu.

— Ți-o jur!

— Atunci e bine, conveni sir Evandale oftând. După o clipă reluă ideea: Dar se va crede totuşi că e mort?

— Bineînțeles.

— Şi ce ai să faci cu el?

— Prea vrei să le ştii pe toate, spuse Nizam. Mai târziu… mai târziu… Apoi deodată, privindu-l stăruitor: Nu ai nişte bani, ceva

economii? Pentru că am nevoie de bani… îmi trebuie!

— Ba am! spuse sir Evandale şi deschizând sertarul unui mic birou, scoase portofelul pe care tocmai i-l dăduse sir William. Poftim! şi i-l întinse.

Nizam deschise portofelul şi scoase din el două bancnote de o sută de lire.

— Pentru moment este destul. Dacă va fi nevoie, îţi voi mai cere.

Făcu un pas spre fereastră, apoi, întorcându-se, întrebă:

— Tom a plecat?

— Da. Astă-seară.

— Atunci, spuse Nizam, ai cărui ochi scânteiară, a sosit momentul. Putem să acţionăm.

Încălecă pervazul ferestrei şi de acolo mai spuse:

— Vei fi lord!

Şi dispăru.

Capitolul XXVIII

Căldura devenise copleşitoare. Era la amiază şi soarele îşi arunca razele ca nişte sulițe de foc pe pământul şi aşa pârjolit. Câmpia dormea; natura toată părea încremenită. Păsările încetaseră să mai cânte. Oamenii îşi lăsaseră plugurile prin brazde, iar vitele adăstaseră pe unde se nimerise. Te puteai crede la Ecuator. Deodată, din depărtare, se văzu un şir de oameni apropiindu-se. De-abia îşi mai târau picioarele, pe drumul prăfuit. Nefericiții care compuneau acest jalnic convoi erau puşi în lanțuri doi câte doi, cu picioarele goale, raşi în cap, îmbrăcați în nişte zdrențe murdare, ocnaşi condamnați prin diverse comitate ale Scoției, adunați apoi în închisoarea din Edinburgh, iar acum, supravegheați de doi gardieni, se îndreptau spre portul Liverpool, unde urmau să fie îmbarcați pentru Australia. Unii gemeau, alții blestemau. Printre ei erau câțiva care refuzau să mai înainteze. Atunci unul din gardieni ridica bâta şi lovea. Respectivul nefericit scotea un răcnet sfâşietor şi pornea din nou la drum.

— Locotenente Percy, se adresă unul dintre gardieni comandantului său, n-ar fi bine să facem o mică haltă?

— Ba da, răspunse locotenentul. Ai obosit şi tu, John?

— Mi s-au umflat picioarele.

— Eu, unul, mor de sete.

— Şi, când te gândeşti că în regiunea asta nu găsim o picătură

de apă…

— Şi asta numai pentru că zăpada pe care o vezi sus pe munte nu s-a topit încă, răspunse atotştiutor locotenentul Percy.

— S-ar putea să nu se topească niciodată, răspunse sceptic gardianul.

— Ceea ce înseamnă, zise locotenentul Percy, că noi nu trebuie să contăm pe ea.

— Sunt de aceeaşi părere. Dar până la urmă trebuie să găsim un sat, un târg, un han…

— La câteva leghe de aici este orăşelul Pembleton.

— Ah, câteva leghe înseamnă cale lungă…

— O să ne oprim foarte curând.

— Unde, locotenente?

— Vezi tu semnul acela negru care se zăreşte la orizont?

— Da. E o pădure.

— O pădure, şi la marginea ei curge un mic râu.

— Bun! Acolo deci o să facem haltă.

— Da, şi o să ne odihnim până spre seară.

— Zăbovim atât de mult, în loc să mergem spre Pembleton?

— Da.

— Aveți idei cam ciudate, locotenente.

— Vreau să câştig o sută de lire sterline şi să te fac să câştigi şi tu cincizeci, John.

Gardianul de ocnaşi se uită mirat la locotenentul Percy.

— Să fie oare căldura de vină? Nu vă simțiți bine, locotenente?

— De ce? se miră la rândul său locotenentul Percy.

— Păi vă bateți joc de mine?

— Nici nu mă gândesc, John.

— Atunci, cum o să câştigați o sută de lire?

— E secretul meu.

— Ah!

— Şi dumneata vei avea cincizeci.

— Eu?

— Da, prietene; pentru treaba asta însă va trebui să faci ceea ce îți voi spune eu.

— Vă ascult! Cincizeci de lire!… cât nu câştigăm noi într-un an!

— Cincizeci de lire sterline, repetă locotenentul Percy, făcând cu ochiul.

— Dar…

— Prea eşti grăbit să afli, John… ai răbdare!

Locotenentul nu mai scoase o vorbă. Ocnaşii zăriseră şi ei

pădurea.

— Adunătură de câini, strigă locotenentul, ia nu mai gâfâiți atâta şi mai aveți puțin curaj! Într-un sfert de oră o să ne odihnim şi o să vă potoliți şi setea…

Această făgăduială îi mai însufleți pe ocnaşi.

Convoiul era încheiat de un catâr ținut de căpăstru de un al treilea gardian. Catârul ducea în spinare un om. Omul, în vârstă de vreo 20 de ani, tot un condamnat, fusese luat în convoi din spitalul închisorii din Perth. Obrazul lui desfigurat inspira silă chiar tovarăşilor de surghiun: ori de câte ori făceau o haltă, catârul trebuia să rămână mai în urmă, căci se răspândise zvonul că boala care îl măcina ar fi contagioasă. Gardianul îşi punea mănuşile când îi dădea să bea şi să mănânce. De altfel, bolnavul, idiotizat, nici nu mai putea vorbi.

Ce crimă comisese oare? Nimeni nu aflase. Se ştia doar că fusese osândit la deportare pe viață.

În sfârşit convoiul ajunse la marginea pădurii.

— Opriți! se auzi comanda locotenentului Percy.

Dar în loc să se oprească, toți condamnații se năpustiră spre malul râului în a cărui albie mai şerpuia un firicel de apă. Însetați, obosiți şi frânți de căldura îndurată, băură fără să mai țină seama de nimic. Locotenentul distribui fiecăruia ceva de-ale mâncării şi le spuse:

— Dacă vă e somn, puteți să vă culcați. Rămânem aici până spre seară.

Doi câte doi se trântiră la pământ, prin iarbă, la umbra copacilor, şi, după vreo jumătate de oră, toți dormeau.

Numai locotenentul Percy şi secundul său, gardianul de ocnaşi John, stăteau de veghe. Aşezați la o distanță respectabilă de acea pleavă omenească – aşa le spuneau ei ocnaşilor – vorbeau pe şoptite.

— Da, John, prietene, sunt aici de câştigat o sută cincizeci de lire sterline, da, aici, la marginea pădurii ăsteia, o sută pentru mine, cincizeci pentru dumneata, spunea locotenentul Percy.

— Eu tot nu înțeleg.

— Fii atent. Ai băgat de seamă, când ne-am oprit la Perth ca să-l luăm pe condamnatul care nu poate umbla, că temnicerul mi-a dat o cutie mică de tablă?

— Da, cutia pe care o țineți legată în bandulieră?

— Exact. Ştii ce e în ea?

— Nu, şi nici nu am îndrăznit să vă întreb.

— Cutiuța asta ascunde în ea o viperă albastră.

— Ce e asta?

— O reptilă din India, lungă doar cât degetul mic.

— Probabil că muşcătura ei e mortală…

— Nu. Dar veninul viperei albastre are o însuşire îngrozitoare, neobişnuită. Umflă obrajii, îi tumefiază, iar omul muşcat de ea rămâne idiot.

— Înseamnă că amărâtul ăla care e purtat de catâr a fost muşcat de o viperă albastră, spuse John.

— Da.

— Vai de sufletul lui, cum s-a întâmplat oare?

— Gardianul i-a strecurat-o în pat cu două zile înainte de a-l ridica noi. Până atunci fusese un băiat viguros, cu trupul şi cu mintea sănătoase; acum este un biet idiot, înspăimântător la vedere.

— De ce o fi comis fapta asta condamnabilă temnicerul de la închisoarea din Perth? întrebă John.

— Ca să câştige şi el o sută de lire.

— Nu mai înțeleg nimic.

Locotenentul Percy începu să zâmbească.

— Există pe lumea asta un om destul de bogat ca să cumpere toți gardienii din libera Anglie.

— Ah… Înțeleg… şi… acel om…

— Sst! făcu locotenentul Percy. Am să-ți spun îndată mai multe despre toate astea. Şi se ridică.

Ghemuit în iarbă la câțiva paşi de ei, un om a cărui prezență nu putea fi bănuită îşi săltă în acel moment capul şi îi făcu semn discret locotenentului Percy.

Era indianul Nizam.

Capitolul XXIX

Indianul Nizam se ridică în picioare, privi ocnaşii care dormeau şi înaintă prudent. După ce îi cântări din priviri pe cei doi gardieni, se adresă lui Percy:

— Dumneata eşti locotenentul?

— Locotenentul Percy…

— Eu sunt cel pe care îl aşteptați.

— Am bănuit, spuse, ofițerul.

— Ați adus ce trebuia?

— Da, e aici. Şi locotenentul Percy îi întinse cutia.

Indianul scoase din buzunar un portofel murdar, luă din el două bancnote de câte 25 de lire şi spuse:

— Poftim cincizeci de lire, arvuna din cele o sută cincizeci.

— Bine, se învoi locotenentul. Aştept ordinele dumneavoastră.

— Rămâneți peste noapte aici! spuse scurt Nizam.

— Foarte bine.

— Apoi mâine să faceți haltă în orăşelul Pembleton.

Locotenentul Percy aprobă din cap.

— Acolo ai să te prefaci că eşti bolnav şi le vei spune ocnaşilor că nu mai puteți continua drumul.

— Cât timp va trebui deci să rămânem la Pembleton?

— Asta încă nu ştiu, spuse indianul Nizam. Depinde. De altfel, îmi închipui că nenorociții pe care îi însoțiți nu sunt chiar atât de grăbiți…

— Oh, nu!

— Şi dacă găsesc băutură şi de-ale mâncării în orăşelul Pembleton, au să rămână bucuroşi vreo două zile…

— Cu siguranță, se învoi Percy. Pe vremea asta de caniculă tâlharii nu merg decât împinşi de la spate cu lovituri de bâtă.

— Vreau să vă spun încă ceva, zise Nizam. Mai sus de Pembleton, chiar lângă zidurile care înconjoară parcul castelului, este hanul „La Licurici.”

— Acolo va trebui să ne oprim?

— Da. Hangiul este omul meu. El o să vă adăpostească ocnaşii într-o pivniță, iar restul hanului o să fie la dispoziția dumitale, a celor care păzesc condamnații şi a nefericitului pe care îl cărați în spinarea catârului.

— Perfect! spuse locotenentul Percy. Şi pe urmă?

— Pe urmă, cum am mai spus, veți aştepta noi instrucțiuni de la mine.

Şi luându-şi cutia de tablă, Nizam indianul îi părăsi pe cei doi gardieni. Ocnaşii nu se treziseră, Cât despre cel muşcat de vipera albastră, stătea lungit pe iarbă, lângă catâr, şi scotea strigăte slabe nearticulate. Indianul dispăru printre copaci. Deşi în vârstă, el se mişca foarte sprinten şi, după ce îşi dădu seama că nu mai poate fi văzut, începu chiar să alerge. Sărea peste gropi şi trecea peste mărăcinişuri dintr-un salt. Părea o ciută urmărită de o haită înfierbântată.

Astfel ajunse până la un zid destul de înalt. Era zidul ce împrejmuia parcul castelului New Pembleton. Cum acest parc se

întindea pe multe leghe, castelul era încă destul de departe. Nizam escaladă zidul. Apoi îşi continuă drumul în fugă prin grădină.

După vreun sfert de oră se opri să se odihnească puțin. Făcu câțiva paşi şi se opri din nou. Fără îndoială, căuta ceva sau aştepta un semnal.

Deodată se aruncă într-un tufiş şi aici se culcă pe burtă. Tufişul îşi împletise crengile pe lângă unul din acele drumuri acoperite cu nisip pe care englezii le trasează circular în grădinile şi în parcurile lor.

Atent, Nizam încerca să perceapă un zgomot îndepărtat.

Într-adevăr, acel zgomot se apropia. Era trapul mai multor cai şi rostogolirea pe nisip a roților unei trăsuri. Nemişcat, ținându-şi răsuflarea, Nizam pândea din mărăciniş. Văzu o caleaşcă mare, trasă de patru cai, precedată de un însoțitor călare şi urmată de doi lachei îmbrăcați în roşu, la rândul lor călare pe doi ponei zdraveni de Scoția. Caleaşca trecu foarte aproape de Nizam. De aceea putu să-l vadă pe lordul William stând în fața lui sir Archibald şi a fiicei acestuia, Anne.

Falsul indian rămase întins până ce caleaşca se depărtă. Apoi se ridică şi îşi reluă goana spre castel.

Turnulețele strălucitoare, cu ferestrele încadrate în cărămidă, se şi zăreau printre copaci, iar statuile albe, răspândite pe peluză, contrastau cu verdele-închis al frunzişului; Nizam se opri. Un tânăr sta pe o bancă în fața castelului, cu o carte în mână şi citea.

Nizam o porni într-acolo cu pas târşâit, ca un bătrân copleşit de povara anilor şi îşi ridică încet capul.

— Miluiți-mă, dacă vă lasă inima… ceru el, întinzând mâna.

Sir Evandale îi aruncă o coroană. Nizam se uită atent în jur.

— Crezi că suntem singuri? întrebă el încet.

— Da, toată lumea de la castel îşi face siesta.

— Atunci putem sta de vorbă.

Şi falsul cerşetor continuă să rămână în picioare, umil, în fața tânărului gentilom.

— Ce veşti îmi aduci? întrebă sir Evandale.

— Totul este pregătit.

Sir Evandale tresări.

— Ocnaşii au sosit… Şi vipera… a sosit şi ea.

Spunând acestea, îşi desfăcu puțin mantia zdrențuită şi-i arătă cutia de tablă agățată de gât.

— Sir George, spuse emoționat sir Evandale, mai jurați-mi o dată!

— Poftim? făcu Nizam.

— Mai juraţi-mi că muşcătura viperei nu este mortală.

— Ţi-o jur, dar dacă jurământul meu nu îţi ajunge, du-te mâine în orăşelul Pembleton şi caută să vezi ocnaşii. Ei ţi-l vor arăta şi pe cel muşcat de vipera albastră şi ai să îţi dai seama de starea lui…

— Vă cred…

— Acum, reluă Nizam, e cazul să ne aducem aminte proverbul care spune: „Ajută-te singur şi cerul te va ajuta!”

— Vreţi să spuneţi infernul, rânji sir Evandale.

— Fie şi infernul, acceptă Nizam.

— Ce trebuie să fac?

— Ascultă, fratele tău a plecat să-l conducă pe sir Archibald şi pe miss Anne. Când se întoarce?

— Va lua cina la ei. Nu se întoarce decât foarte târziu…

— Ai putea să treci din camera ta într-a lui fără să fii văzut de cineva?

— Da, prin bibliotecă.

— Atunci aşteaptă-mă diseară în camera ta.

— La ce oră?

— La opt fix, când va fi întuneric.

— Şi veţi veni pe acelaşi drum?

— Da, prin copacul care este mai bun decât o scară.

Sir Evandale făcu un semn de învoire şi Nizam se depărtă.

. . . . . .

Seara, într-adevăr, sir Evandale stătea în camera lui, cu fereastra larg deschisă. Frunzişul crengilor se mişcă şi Nizam sări sprinten direct pe pervazul ferestrei, iar de aici în cameră.

— William nu s-a întors? întrebă el.

— Nu.

— Atunci, să mergem!

Sir Evandale era palid şi vocea îi tremura.

— Nu, nu mai vreau!… murmură el.

— Nerodule! îl apostrofă Nizam. Înseamnă că nu o mai iubeşti pe miss Anne?

— Să mergem! spuse el cu vocea înăbuşită, auzind aceste cuvinte.

Deschise o uşă care dădea într-o galerie transformată în bibliotecă. La capătul galeriei se vedea altă uşă; era a camerei tânărului lord.

Cei doi ticăloşi se strecurară cu paşi de pisică în această

cameră. Apoi sir Evandale ridică puțin un colț al aşternutului. Nizam apropie cutia de tablă şi o deschise. Imediat se auzi o şuierătură scurtă. Vipera alunecase în pat şi cuvertura o şi acoperise. Câteva minute după aceea, indianul plecă grăbit, spunând:

— Pe mâine!

Sir Evandale, cu fruntea plină de sudoare, şopti:

— Voi fi lord!…

Capitolul XXX

La mai puțin de două ore după plecarea lui Nizam, lordul William se întorcea la New Pembleton. Sir Evandale îl aştepta în salonul mare de la parter. William radia de fericire.

— Ah, dragul meu frate, spuse el îmbrățişându-l, sunt într-adevăr cel mai fericit dintre oameni!

— Sunt încântat să te aud vorbind astfel, frate, îi răspunse sir Evandale cu o uşoară ironic în glas.

— Miss Anne mă iubeşte…

Sir Evandale tăcu. Tânărul lord continuă plin de entuziasm:

— Mă iubeşte şi în seara aceasta mi-a făcut mărturisiri…

— Serios? se miră sir Evandale.

— Sir Archibald ne-a lăsat la un moment dat singuri; miss Anne şi-a aşezat mâna ei mică într-a mea şi mi-a spus:

— „William, vreau să-ți vorbesc.”

Şi cum o priveam mirat, aproape îngrijorat, ea a continuat:

— „Dragul meu, nu vreau să devin soția dumitale fără să cunoşti ce e în inima mea. Milord, te iubesc nu pentru că eşti un gentilom, descendent dintr-o străveche familie, şi nu pentru că vei face parte din Parlament. Te iubesc pentru dumneata, numai pentru dumneata, pentru că eşti bun, pentru că vocea dumitale îmi umple sufletul de extaz şi admirație…”

Şi pe când îi acopeream mâna cu sărutări, miss Anne continua:

— „Vreau să-ți mai spun că nu am luat parte niciodată la vreunul din micile calcule jenante ale tatălui meu…”

— „Ce calcule?” am întrebat-o eu puțin mirat.

— „Tatăl meu este foarte bogat, dar de obârşie neînsemnată,

abia esquire[5].”

— „Dar ce importanță are?!” m-am mirat eu din nou.

— „El este flatat din cale-afară, milord, de această onoare a căsătoriei fiicei lui cu dumneata, în timp ce eu…”

Şi s-a oprit, roşindu-se.

— „Nu vă înțeleg, miss Anne”, am încercat s-o întrerup.

— „Oh, eu aş vrea ca dumneata să fii sărac şi de origine obscură!”

Am strâns-o în brațe. Mă simțeam atât de fericit! Vai, scumpul meu frate, cât de lungi îmi vor părea cele cincisprezece zile care mă mai despart de fericirea mea…

Sir Evandale asculta tăcut.

— Iartă-mă, zise iarăşi lord William. Oamenii fericiți sunt egoişti; nu ştiu să vorbească decât despre ei. Dar şi dumneata, dragul meu, vei fi fericit, şi dacă trebuie să-l cred pe sir Archibald, soția pe care ți-am hărăzit-o…

— Să nu vorbim de asta! spuse tăios sir Evandale. Între noi doi nu poate fi vorba de nicio comparație…

— Cum asta? se miră sir William.

— După toate aparențele, dumneata o iubeşti pe miss Anne.

— Din tot sufletul!

— Dar pot eu să ştiu, oricât de frumoasă ar fi ea, că o voi putea iubi vreodată pe fiica acelui nabab?

Lordul William se simți jenat că îi vorbise atâta despre fericirea lui.

— Dragul meu frate, îi spuse el, mă duc să mă culc. Plăcutele emoții ale zilei m-au obosit. Bună seara şi, încă o dată, iartă-mă.

— Te însoțesc până la dumneata, spuse sir Evandale.

Ferestrele camerei tânărului lord erau larg deschise. Sir Evandale vru să le închidă.

— Te rog, lasă-le aşa, interveni sir William.

— Nu te temi de răceala din timpul nopții?

— Dimpotrivă, îmi e mereu prea cald. Avem o vară fierbinte, frate!

— Noapte bună, îi spuse sir Evandale şi se retrase.

Mergând spre uşă, aruncă o privire furişă spre pat. Totul era în ordine şi nimic nu trăda prezența reptilei, care fără îndoială

---

[5] Esquire – termen onorific ce se pune de obicei în Anglia alături de numele oricărui bărbat fără titlu nobiliar

adormise în vreo cută a aşternutului.

. . . . . .

La vreo oră după aceea, valetul lordului William, care dormea într-o cameră alăturată, se trezi într-un ţipăt disperat. Un ţipăt de spaimă, un ţipăt de durere, care se auzea dinspre camera lordului.

Valetul sări din pat şi alergă într-acolo. Îl găsi pe tânărul lord în picioare, în mijlocul camerei, ţinând în mâna crispată vipera pe care o sugrumase. Dar, reptila apucase să-l muşte de obraz, şi câteva picături de sânge i se scurgeau în bărbie.

Lordul William părea înnebunit. O aruncă, în sfârşit, iar valetul puse piciorul pe ea şi o strivi. Apoi strigă după ajutor. Servitorii veniră în grabă şi împreună cu ei şi sir Evandale.

Lordul William continua să ţipe şi să spună:

— Sunt un om pierdut!

Plecară imediat să aducă medicul din orăşel. Acesta veni şi declară că muşcătura viperei era veninoasă, dar nu mortală. Îi spălă rana, o cauterizâ şi îl culcă din nou în pat.

În acest timp, sir Evandale se lamenta şi atribuia nefericita întâmplare imprudenţei lordului, care se suise în pat lăsând ferestrele deschise. Lordul începu să fie cuprins de febră mare. Curând, febrei i se adăugă un acces de nebunie şi nu mai articula decât vorbe de neînţeles, fără şir. Faţa i se umfla văzând cu ochii şi se înnegrea. Avu totuşi o sclipire de raţiune şi pronunţă numele lui miss Anne.

— Să fie înştiinţaţi miss Anne şi sir Archibald! porunci sir Evandale.

Un servitor o porni călare. În zori sir Archibald şi miss Anne sosiră. Tânăra fată era îngrozită. Lord William nu mai putea fi recunoscut. Capul desfigurat: pielea obrazului plesnită, limba tumefiată, buzele vinele, ochii stinşi şi ficşi. Medicul clătină din cap şi declară că lordul William putea fi socotit pierdut.

. . . . . .

Sir Evandale părăsise camera bolnavului. Stăpânit poate de remuşcări, alerga prin parc de colo-colo, la întâmplare, când deodată îi ieşi în cale Nizam, rânjindu-i hidos:

— Ei, cum e? făcu el.

— M-ai înşelat, spuse sir Evandale.

— Cum aşa? se miră Nizam.

— Lord William are să moară.

— Şi eu îţi jur încă o dată că nu va muri.

— Totuşi… medicul…

— Medicul este un tâmpit! i-o tăie scurt Nizam. Acum, ai grijă să nu te trădezi, fiindcă eşti destul de tulburat. Ascultă-mă, dacă vrei să fii lord, dacă vrei să te căsătoreşti cu miss Anne…

Auzind numele lui miss Anne, sir Evandale îşi recăpătă sângele rece.

— Ce trebuie să fac?

Nizam scoase din buzunar o lumânare.

— Ia asta! îi spuse. La noapte o vei pune într-un sfeşnic, apoi te vei duce să ţii companie lui sir Archibald şi fiicei sale, care vor dori fără îndoială să-şi petreacă timpul în camera lordului William. Tu vei aşeza sfeşnicul cu această lumânare aprinsă pe şemineu.

— Nu înţeleg…

— Nici nu e nevoie să înţelegi, spuse Nizam râzând. Vei vedea… La revedere…

Şi Nizam se pierdu în întuneric printre copaci.

Capitolul XXXI

Ziua următoare fu cumplită.

Lordul William se zbătu mai întâi cuprins de febră mare, apoi febra făcu loc unei depresiuni profunde. Îşi ţinea ochii închişi, abia respirând, iar când veni seara, era de nerecunoscut.

Se telegrafiase la Londra pentru a fi chemaţi cei mai celebri medici din Anglia. Dar vor sosi ei oare la timp?

Sir Archibald şi fiica lui se instalaseră la căpătâiul bolnavului. Miss Anne plângea în hohote. Sir Evandale îşi jucase perfect rolul. Manifestase o nemărginită durere şi refuzase să mănânce. Sir Archibald îi întinsese mâna de mai multe ori, iar miss Anne se aruncase în braţele lui, spunându-i „scumpul meu frate”.

Către seară, lordul William păru să iasă o clipă din toropeală. Pronunţă chiar câteva cuvinte; părea că îi revenea judecata, în inima lui miss Anne se înfiripă speranţa. Sir Evandale însă se încruntă de mai multe ori. Nu îşi dădea seama cum şi-ar mai ţine Nizam făgăduiala dacă lordul William îşi recăpăta memoria.

În sfârşit, după o cină luată în grabă şi fără poftă, sir Archibald şi fiica lui se întoarseră în camera lordului William. Puţin timp după aceea, sir Evandale li se alătură. Tânărul gentilom aduse cu el un sfeşnic, pe care îl aşeză pe şemineu.

Nici nu trecuse o oră, şi sir Evandale începu să înțeleagă planurile lui Nizam. O duhoare pestilențială umplu camera. Oare lordul William exala acel miros fiind încă în viață? gândeau sir Archibald şi miss Anne. Rămaseră totuşi neclintiți în camera bolnavului. Numai sir Evandale înțelese că lumânarea din sfeşnic îşi făcea datoria. Curând nu-şi mai putu ține capul drept. Luptă disperat împotriva somnului şi abia reuşi să-i vadă pe sir Archibald şi pe miss Anne cum îşi închid ochii, înfrânți de somn, şi, odată cu ei, valetul lordului William, care veghea la căpătâiul stăpânului pentru a-i administra medicamentele prescrise.

Sir Evandale închise şi el ochii. Dar aproape imediat se simți luat pe sus cu bruschețe, apoi o senzație plăcută, de răcoare, îi limpezea parcă mintea. Deschise ochii şi îşi dădu seama că nu se mai afla în camera lordului William, ci în patul din dormitorul lui, îmbrăcat cum fusese mai devreme. Lângă el un om. Omul nu era altul decât Nizam, care îi tot ştergea fruntea cu un burete îmbibat cu oțet.

— Ce s-a întâmplat? întrebă sir Evandale.

— Hai, trezeşte-te, îl îndemnă Nizam.

Sir Evandale se ridică, apoi sări sprinten din pat. Simțea doar o uşoară greutate în cap.

— Vino cu mine, îi spuse Nizam.

Şi deschizând uşa care dădea înspre galeria transformată în bibliotecă, o luă înainte şi îl conduse spre camera lui William.

— Priveşte! îi spuse.

Miss Anne, sir Archibald şi valetul dormeau adânc. Lordul William zăcea nemişcat, fără să dea vreun semn de viață.

— Acum, începu Nizam, putem să vorbim, dar cât mai repede. Dacă rămânem mult aici, ai să adormi din nou. Fii fără grijă, nici bubuitul tunului nu i-ar putea trezi…

— Vai, se sperie sir Evandale, m-ai înşelat! Fratele meu e mort.

— Nu, doarme.

— Nu mă minți?

— Apropie-te de el şi te vei convinge singur.

Sir Evandale se îndreptă spre pat şi, prinzând între degete încheietura mâinii lui William, îi simți pulsul.

— Nu înțeleg… spuse derulat.

— Acum, priveşte atent, zise indianul arătându-i spre un colț al camerei.

Sir Evandale se uită, şi lângă fereastră, pe jos, văzu ceva învelit într-o draperie.

Nizam se aplecă, ridică draperia şi, în clipa aceea, sir Evandale scoase un ţipăt de groază. În faţa lui era un cadavru hidos, al cărui chip desfigurat semăna cu al lordului William.

— Ce mai zici acum, pot fi luaţi unul drept celălalt? întrebă Nizam rânjind.

— Cred că, puşi alături, n-aş fi în stare să-l recunosc pe fratele meu.

— Vezi…

— Bine, dar acela e mort!

— Acela e ocnaşul adus pe un catâr, despre care ţi-am vorbit…

— Dar e mort! repetă sir Evandale.

— Da.

— Asta înseamnă că muşcătura viperei albastre este mortală, spuse emoţionat sir Evandale.

— Te înşeli. Percy şi cu mine l-am omorât. Au fost de-ajuns două picături de acid prusic turnate într-un pahar cu apă.

Sir Evandale continua să privească atent când pe fratele său adormit, când pe ocnaşul mort.

— Hai, îl îndemnă Nizam, dă-mi o mână de autor.

Se apropie de pat, îl dezveli pe lordul William, îl apucă de mijloc şi, adormit cum era, îl aşeză jos, pe podea. Apoi, împreună cu Evandale, luară cadavrul ocnaşului şi-l suiră în pat.

— Şi cu fratele meu ce vei face acum?

— Ai să mă ajuţi să-l transportăm afară din castel.

— Dar nu văd cum…

— Mai întâi îl vom duce în dormitorul tău. Doi oameni au rezemat o scară exact sub fereastră.

— Cine sunt oamenii aceştia?

— Locotenentul Percy şi gardianul ocnaşilor, unul John.

— Ascultă, odată ieşit din atmosfera aceasta, nu se va trezi? întrebă sir Evandale, îngrijorat.

— Fără îndoială că se va trezi. Nu ţi-am spus că timp de mai multe săptămâni rămâne într-o stare de nebunie? Dar în acest timp el va fi departe de Anglia, iar când îi va reveni judecata normală şi va putea raţiona, se va afla în drum spre Australia.

— Şi eu voi fi lord?… se bucură sir Evandale, uşor tulburat.

— Vei fi lord! zise Nizam sentenţios.

Spunând aceste cuvinte, îl luă pe lordul William, care continua să doarmă adânc, şi cu el pe umăr porni prin galeria-bibliotecă. Sir Evandale îl urmă. Lumânarea, consumată pe trei sferturi, continua să ardă şi să împrăştie în cameră acel miros greu, cu

efect de narcotic.

Capitolul XXXII

Sir Evandale reveni în dormitorul lordului William. Lumânarea pâlpâia încă. Tânărul gentilom se aşeză în acelaşi fotoliu în care adormise cu câteva ore mai înainte. „Acuma, se gândi el, puțin îmi pasă! Puțin îmi pasă dacă mă cuprinde somnul din nou... Poate ar fi bine să dorm cât mai mult... Aş prefera ca sir Archibald şi fiica lui să se trezească înaintea mea.”

Cu toate asigurările falsului indian, tânărul Evandale se temea totuşi de clipa când ceilalți se vor trezi. Care va fi oare reacția lor când se va constata că lordul William, adică omul aflat acolo în pat, murise în timp ce ei toți dormeau?

Sir Evandale adormi din nou.

Când lumânarea se consumă, atmosfera se limpezi puțin câte puțin, şi sir Archibald fu primul care începu să dea semne de viață. Se sufoca, îi lipsea aerul. Mirosul greu dăinuia încă. Făcu un efort violent şi, clătinându-se pe picioare, se ridică, se târî spre una din ferestre şi izbi cu pumnul în geam. Sticla sări în țăndări. Aerul curat năvăli în încăpere. Miss Anne se trezi imediat, apoi valetul. Prin cameră de-abia se putea vedea. Primele licăriri ale zorilor luptau cu lumina unei candele protejate de un mic abajur mat.

Uluită, miss Anne se uită la tatăl ei, care tocmai deschidea larg amândouă ferestrele. Se ridică din fotoliu şi se îndreptă spre patul bolnavului. Dar în clipa următoare scoase un țipăt de groază. Văzând că din aşternut atârna o mână, ea o luase încet, vrând să o aşeze cu grijă sub cearceaf. Mâna însă era ca gheața.

Sir Archibald se aplecă asupra trupului încremenit.

— E mort, spuse el înspăimântat.

Țipătul fetei îl trezise şi pe sir Evandale, care sări din fotoliu, îşi întinse brațele, vrând parcă să se dezmorțească, şi, privind buimac în jur, întrebă:

— Ce se petrece aici?

— Fratele dumneavoastră este mort! zise sir Archibald. A murit în timp ce noi toți dormeam...

. . . . . .

Şi cum totdeauna există un medic care să găsească explicația

cea mai plauzibilă chiar pentru întâmplările ieşite din comun, la mai puțin de o oră după ciudata trezire din somn a oaspeților, sosi una din celebrităţile medicale, chemată telegrafic de la Londra.

Acest prinț al ştiinței nu şovăi să tragă concluzia că tânărul lord Pembleton sucombase în urma unei otrăviri curioase căreia îi şi dădu o denumire în latineşte. Şi mai susținu că somnul profund în care căzuseră persoanele aflate în aceeaşi cameră cu lordul William se datora mirosului pe care îl degaja muribundul, această descompunere precedând în mod frecvent fatalul sfârşit.

Sir Evandale părea foarte îndurerat. Îşi lovea capul de pereți; striga, susținea că vrea să moară şi el... Cu mare greutate reuşiră să-l calmeze.

În seara următoare, plimbându-se pe câmp, copleşit de pierderea suferită – cel puțin în aparență – ajunse pe o moviliță care mărginea şoseaua. Un spectacol straniu îl țintui locului. Un grup de oameni în lanțuri urcau colina, de-abia târându-şi picioarele. În fruntea lor mergeau locotenentul Percy şi gardianul de ocnaşi John. Coloana o încheia un catâr, iar pe spinarea lui, ca un balot, fusese culcat un om. Sir Evandale tresări. Un cioban, care stătea la câțiva paşi de el, se apropie să vadă mai de aproape jalnica procesiune.

— Nişte nenorociți, zise el, dar cel de pe catâr e cel mai amărât, pare că-şi dă duhul...

Sir Evandale aruncă ciobanului o monedă de aur şi o luă la fugă.

Dar pe când cobora colina, auzi deodată:

— Milord, mi-am ținut o parte din făgăduială...

Sir Evandale întoarse capul. Ghemuit după o tufă de mărăcini, indianul îi făcea semne complice. Adăpostit astfel, văzuse şi el coloana ocnaşilor.

Cum tânărul rămăsese încremenit, parcă țintuit de pământ, Nizam veni grăbit spre el.

— Astăzi eşti lord, îi spuse, iar în şase luni te vei căsători cu miss Anne.

Şi aşa cum apăruse, dispăru ca o nălucă.

. . . . . .

Într-adevăr, după şase luni, miss Anne, la insistențele lui sir Archibald, părăsi doliul după logodnicul ei. Şi pentru că dorea ca fiica lui să fie măritată cu un lord, ea deveni lady Evandale Pembleton.

Ajungând prea târziu pentru a lua parte la funeraliile stăpânului său, Tom ceru să-şi părăsească serviciul chiar în ziua când se întorsese. El nu concepea să rămână în slujba lordului Evandale.

Chiar în seara cununiei, după ce îşi condusese tânăra soție în camera nupțială, lordul Evandale coborâse pe furiş în parc.

Falsul indian, care altădată se numea sir George Pembleton, îi dăduse întâlnire fiului său pentru a-l felicita. Întâlnirea fusese fixată în seara cununiei, sub acelaşi copac unde Nizam îl aşteptase de atâtea ori.

Apropriindu-se, lordul Evandale îl zări. Dar în loc să stea în picioare, aşa cum se obişnuise să-l vadă în ultima vreme, Nizam stătea lungit în iarbă şi părea că doarme. Lordul Evandale îl strigă; el nu răspunse. Speriat, tânărul se apropie, dar scoase un țipăt de groază: Nizam zăcea mort, întins pe spate, cu un cuțit înfipt drept în inimă.

Smulgând arma ucigaşă din rana larg deschisă, lordul Evandale recunoscu fără greutate cuțitul de vânătoare al lui Tom, bărbatul lui Betsy.

Capitolul XXXIII

Ce se întâmplase cu Tom?

Chiar în dimineața zilei în care lordul Evandale se căsători cu miss Anne, fiica lui sir Archibald, el îi aduse la cunoştință tânărului stăpân că înțelege să părăsească serviciul. După cum se ştie, el era la Londra când s-au petrecut toate cele întâmplate la castel şi pe care tocmai le-am povestit. Deci, la întoarcerea sa de la Londra, îşi plânsese amarnic stăpânul, crezând într-adevăr că lordul William murise. Lordul Evandale părea la rândul său atât de îndurerat, încât Tom nu bănui nicio clipă adevărul.

Dar într-o seară, la puțin timp după înmormântare, fără voia lui, Tom fu martorul unei scene foarte stranii. Stătea la o fereastră şi se uita prin parc; deodată văzu un om strecurându-se printre copaci. Privi mai atent şi îşi dădu seama că era indianul Nizam. Tocmai se gândea să coboare şi să-l alunge pe îndrăznețul cerşetor, când observă că de la parterul castelului se deschide o uşă şi un om se furişează în parc. Acesta nu era altul decât lordul Evandale. Îl urmări încordat. Dar iată că tânărul se opri chiar lângă indian. Apoi îl luă de braț cu familiaritate.

Pentru credinciosul servitor scena aceasta fu o adevărată revelație. Nu bănui întregul adevăr, dar ghici o parte din el.

Îşi făcu următorul raționament: cerşetorul era indian; înseamnă că el făcuse rost de vipera albastră. Fără îndoială, deci, era complicele tânărului Evandale.

Înseamnă că sir Evandale îşi asasinase fratele.

Din seara aceea Tom nu încetă să-l urmărească pe indian. Nu voia altceva decât dovada crimei. Dacă va obține această dovadă, îl va putea răzbuna pe nefericitul lord William.

Fratele de lapte al lui lady Eveline nu bănuia însă adevărata identitate a lui Nizam indianul. De altfel, niciodată nu îl preocupase persoana cerşetorului.

Neobosit, Tom stătea la pândă. În seara celei de-a opta zi, îl văzu din nou pe sir Evandale strecurându-se pe furiş din castel. Ascuns după o tufă, Tom îl auzi vorbind cu Nizam. De-abia acum înțelese adevărata identitate a indianului: era chiar tatăl lordului Evandale, cu alte cuvinte, sir George Pembleton, acelaşi golan care cu ani în urmă dăduse târcoale parcului şi apoi îl răpise pe micul William şi-l vânduse saltimbancilor. Ah, de ce îl iertase el atunci?

Nu mai avea nicio îndoială în privința complicității lor…

Chiar în ziua când lordul Evandale urma să se cunune cu miss Anne, Tom şi soția sa Betsy se urcară într-un brec de vânătoare şi părăsiră castelul Pembleton îndreptându-se spre stația din apropiere de unde trebuiau să ia trenul de Londra.

Servitorul care mânase caii îi ajutase să se urce în tren şi să-şi ocupe locurile în vagon. Lordul Evandale avea deci asigurarea că scăpase de ei. Tom însă coborâse la stația următoare, o lăsase pe Betsy în tren să-şi continue drumul până la Londra, iar el se ascunsese într-un şanț unde aşteptase până la căderea nopții. Când se întunecase bine, se strecurase în parc şi se ghemuise într-un tufiş lângă copacul sub care aşa-zisul indian îl aştepta în ultima vreme pe lordul Evandale. Orele treceau încet. Castelul era încă scăldat în lumină şi ecourile veseliei şi ale muzicii ajungeau până la el, căci numeroşii invitați nu plecaseră încă de la petrecere. În sfârşit, Nizam îşi făcu apariția. După neastâmpărul şi nerăbdarea cu care privea spre castel, părea grăbit să-şi vadă fiul. Iată însă că un om sări asupra lui. Omul ținea în mână un cuțit. Nizam venise la întâlnire neînarmat. Tom îl apucă de gât. Falsul indian încercă să strige.

— Dacă țipi, te omor! îl amenință Tom.

Indianul începu să se zbată.

— Ştiu cine eşti, nu te mai zbate! Eşti George Pembleton!

— Ah, m-ai recunoscut! rânji falsul indian.

— Da, te-am recunoscut, criminalule! Ştiu că l-ai ucis pe lordul William.

— Nu! spuse sir George, sufocat de strânsoarea din ce în ce mai sălbatică a lui Tom.

— Ticălosule, încerci să-ți negi crima?!

— Nu neg nimic, răspunse Nizam. Ăsta e adevărul! Nu l-am omorât pe lordul William.

— Tu ai adus vipera albastră!

— Da, eu am adus-o.

— Tu ai strecurat-o în patul lordului William?

— Da, eu, spuse Nizam.

— Şi îndrăzneşti să te aperi?

— Eu nu l-am omorât pe lord William.

— Nemernicule!

— Lordul William nu a murit.

Tom scoase un strigăt şi emoția fu atât de puternică, încât era gata să-i dea drumul falsului indian.

— Lordul William nu e mort, repetă acesta sufocat de strânsoare. Dar când vei afla ce s-a întâmplat cu el, vei regreta că mai este printre cei vii.

Tom îl răsturnă la pământ şi, apăsându-şi genunchii pe piept, cu vârful cuțitului îndreptat spre gât, îi porunci:

— Vorbeşte, mizerabile!

— Vrei neapărat să ştii?

— Vorbeşte!

— Şi dacă îți spun unde este lordul William, ai să mă ierți?

— Nu.

— Ei bine, îți voi spune ce s-a întâmplat cu el şi asta să fie răzbunarea mea!

Rânjind, îi povesti pe scurt cum fusese înlocuit ocnaşul mort cu nobilul lord care trăia. Şi apoi, într-un hohot de râs diabolic, adăugă:

— Nu îți serveşte însă la nimic să ştii că lordul William trăieşte, fiindcă tot nu îl vei găsi. Pierdut printre criminalii deportați în lumea nouă, de aici înainte el îşi târăşte cu greu o viață nenorocită, sub numele acelui ocnaş căruia i-a luat locul în convoi.

— Care e numele lui? întrebă înnebunit Tom.

— N-ai să-l afli!

— Vorbeşte, sau te ucid!

— Nu, spuse sir George Pembleton, căutând să câştige timp.

— Spune, care e numele acela?

— Nu vreau să ți-l spun!

— Ei bine, atunci mori! spuse Tom.

Şi în clipa următoare îi înfipse adânc cuțitul în piept.

Falsul indian muri fără să mai scoată o vorbă.

„Eu nu ştiu ce nume poartă acum nefericitul meu stăpân, murmură Tom, dar ce importanță are? Cât ar fi pământul de mare, Dumnezeu mă va ajuta şi tot îl voi găsi!”

Şi, lăsându-şi cuțitul în pieptul lui sir George Pembleton, o luă la fugă.

Capitolul XXXIV

Tom porni în căutarea lordului William. Să găseşti însă un om prin lume, când nu ştii sub ce nume se ascunde, este o treabă grea, dacă nu imposibilă.

Se întâlni cu soția lui la Londra şi îi împărtăşi ceea ce aflase de la falsul indian. Betsy era o femeie inteligentă şi cumpătată. Îl ascultă atentă până la capăt, apoi îi spuse:

— Dragul meu, există două lucruri pe care ar trebui în primul rând să le ştii.

— Care anume? întrebă Tom.

— Mai întâi să afli numele locotenentului care conduce convoiul de ocnaşi. Şi după aceea, din ce oraş din Scoția venea acel nefericit care acum este înmormântat în cimitirul orăşelului Pembleton sub numele lordului William.

— Ai dreptate, încuviință el.

La Londra, Tom avea multe cunoştințe. Printre acestea şi un renumit detectiv, căruia Prefectura poliției din oraş îi încredința totdeauna cele mai dificile misiuni.

Tom porni în căutarea lui.

În cele din urmă îl găsi, îi încredință secretul existenței lordului William şi îi puse în mână un cec de 300 de lire. Detectivul ceru răgaz opt zile. După ce trecu termenul convenit, Tom primi din partea lui următoarea notă:

„Un locotenent a trecut acum şapte luni prin orăşelul Pembleton. El se numea Percy şi se ducea la Liverpool, unde însoțea un convoi de ocnaşi. Este posibil să se fi îmbarcat împreună cu ei.”

Tom luă trenul şi plecă la Liverpool. Cercetând registrele marinei de aici, găsi într-adevăr numele Percy, de meserie locotenent. Se îmbarcase împreună cu deținuții lui pentru Noua Zeelandă.

Credinciosul servitor şovăi: să se îmbarce şi el sau, mai întâi, să caute şi să afle numele acelui condamnat care fusese substituit lordului William?

Înclină în cele din urmă pentru cea de-a doua alternativă şi porni spre Scoția. Se duse la Edinburgh, apoi la Glasgow, luă informații cu o pricepere şi o prudență demne de toată lauda. În sfârşit, ajunse în micul oraş Perth. Acolo cineva îi povesti o întâmplare ciudată, dar revelatoare... Un tânăr, pe nume Walter Bruce, fusese condamnat la cinci ani de deportare pentru furt prin efracție. Deținut în închisoarea din Perth, omul se culcase seara sănătos şi plin de voie bună. A doua zi însă se trezise în chinuri şi urlete îngrozitoare. Părea nebun furios, iar chipul, umflat şi desfigurat, i se şi înnegrise.

Pe măsură ce asculta toate acestea, Tom îşi dădea seama că nu putea fi altul decât nefericitul al cărui nume căuta să-l afle.

Nu mai avu niciun fel de îndoială când i se mai povesti că gardianul de ocnaşi, în trecere prin Perth, îl ridicase şi pe acest deținut, cu toate că era atât de bolnav. Şi cum acesta nu putea să meargă, fusese aşezat în spinarea catârului rezervat pentru căratul bagajelor.

Tom verifică datele şi constată că plecarea lui Walter Bruce din oraşul Perth se petrecuse exact cu 5 zile înaintea morții lordului William.

Nu rămânea decât să-l caute şi să-l găsească pe Walter Bruce.

Se întoarse la Londra. Credinciosul servitor nu era bogat. Câteva sute de lire sterline, adunate cu trudă în serviciul familiei Pembleton, constituiau toată averea lui.

Betsy îi spuse:

— Eu sunt încă tânără şi sunt în putere. Am să muncesc. Ia banii cu tine, mie nu-mi trebuie.

Astfel, după opt zile, Tom se îmbarca pentru Noua Zeelandă. Avea asupra lui 1.200 de lire în cecuri şi bancnote, pe care îi ținea într-un fel de chimir încins direct pe piele.

Primele luni ale traversării trecură cu bine. Nava care îl ducea depăşi fără incidente limba de pământ meridional a Americii şi intră în apele Pacificului. După o lună, însă, nava naufragie. Într-o

noapte întunecoasă şi ceţoasă, se lovise de o stâncă. Apa năvăli în interiorul ei şi pompele se dovediră neputincioase să o salveze. Chiar în momentul scufundării, căpitanul coborî în apă toate mijloacele de salvare, şi pasagerii, laolaltă cu personalul naval, se înghesuiră în ele cum putură.

Atunci începu pentru bietul Tom o serie de întâmplări care mai de care mai îngrozitoare. Timp de 17 zile pluta rătăci la voia întâmplării pe imensitatea apelor. În cea de-a douăzecea zi zăriră pământul. Oamenii, cu eforturi disperate ajunseră la ţărmul unei insule. Locuitorii acestei insule, însă, erau negri antropofagi. Canibalii îi duseră în interiorul insulei. Tom era atât de slab, încât tocmai această stare jalnică îi salvă viaţa. Toţi ceilalţi fură devoraţi. Pe el încercară să-l îngraşe, dar cum nu izbutiră acest lucru, nu îl mai băgară în seamă şi îl lăsară să trăiască liniştit. Rămase astfel cinci ani în mijlocul acelor sălbatici.

Într-o bună zi, însă, un vas englez opri tocmai în acea insulă blestemată, ca să-şi completeze rezervele de apă. Negrii care urcară pe punte cu fructe, peşte şi ulei de focă se lăudară că printre ei trăia un alb. Căpitanul trimise oameni înarmaţi pe uscat şi îl luară pe Tom. Vasul naviga spre Australia şi trebuia să ajungă şi în Noua Zeelandă.

Tom îşi recăpătă curajul. Negrii nu se atinseseră de brâul care îl purta pe piele şi de care nu se despărţise nicio clipă. Mai avea deci bani. După o lună de zile ajunse la Auckland. De aici îi scrise soţiei sale, care, fără îndoială, îl credea mort.

Apoi o porni mai departe, în căutarea lordului William, sau, mai bine zis, în căutarea fostului ocnaş Walter Bruce.

După mai multe zile de cercetări zadarnice, află că vreo sută de deportaţi care îşi terminaseră detenţia fuseseră îndrumaţi spre Australia.

Walter Bruce să fie oare printre ei? Tom nu avea cum să ştie.

De aceea porni la drum şi se îmbarcă pentru Melbourne. Acolo începu din nou investigaţiile. Colindă tavernele, întrebă toţi mateloţii întâlniţi în cale, intră în vorbă cu toţi foştii condamnaţi.

Nimeni însă nu îi putu da vreo lămurire despre Walter Bruce.

Fără să-şi piardă curajul, părăsi oraşul Melbourne şi se opri la Sidney; aici se instală într-o pensiune modestă. Continuându-şi cercetările, cunoscu pe un oarecare Franz Hauser. Bănuind că Tom are bani, Franz îl rugă să îl ajute cu ceva, adăugând că fusese condamnat pe nedrept în urmă cu şapte ani şi transportat în Noua Zeelandă.

— Nu cumva ai cunoscut un deportat pe nume Walter Bruce? întrebă Tom.

— Ba da, sigur că l-am cunoscut, răspunse Franz, toți îi spuneam „Milord”…

Tom chiui de bucurie şi, strângând fericit mâinile lui Franz, îl rugă:

— Vorbeşte! Vorbeşte, te rog, spune-mi tot ce ştii despre el!

Capitolul XXXV

Franz Hauser îl privi pe Tom foarte uimit:

— Da, spuse el, am cunoscut un condamnat care se numea sau, mai bine zis, căruia i se spunea Walter Bruce.

— El nu îşi cunoştea această identitate, nu-i aşa?

— Nu, sigur că nu, el pretindea că este lord; de aceea toți îi spuneam… milord, dar în bătaie de joc, fiindcă noi ştiam bine…

— Nu ştiați nimic! i-o reteză scurt Tom.

Franz Hauser se uită şi mai nedumerit la interlocutorul său.

— Cel pe care voi îl credeați a fi Walter Bruce era chiar lord, îi spuse Tom; lord veritabil, dar asta nu te interesează pe dumneata! Spune-mi, unde l-ai întâlnit?

— Am executat împreună patru ani de muncă silnică.

— Unde anume?

— În Noua Zeelandă, doar v-am mai spus.

— Şi de ce v-ați despărțit? întrebă Tom din ce în ce mai curios.

— Condamnarea mea se încheiase. M-au pus în libertate şi m-au lăsat să aleg; ori să mă întorc în Europa, ori să vin aici.

— Şi Walter Bruce?…

— Pesemne şi-a terminat şi el condamnarea.

— Înseamnă că s-a întors în Europa.

— Nu cred… În fine, eu nu sunt sigur, zise Franz, nu pot să răspund de exactitatea absolută a informațiilor pe care vi le dau. Totuşi, gândiți-vă şi dumneavoastră… Există foarte puțini deportați care să mai dorească să se întoarcă în Europa; majoritatea cer să rămână în Australia. Unii se ocupă cu păstoritul, alții lucrează în mine şi, vă spun drept, sunt destui care până la urmă chiar se îmbogățesc.

— Hai, spune mai departe tot ce ştii, îl îndemnă Tom.

— Acum şase luni, continuă Franz, mă aflam la Melbourne tocmai când era mare târg de vite. Cirezi întregi de animale soseau

cu sutele şi tot oraşul clocotea de fermieri. Sunt sigur că atunci, în forfota aceea de oameni şi animale, am văzut un om care semăna leit cu Walter Bruce; am încercat chiar să-l ajung din urmă; dar era atâta înghesuială, încât foarte repede l-am pierdut din vedere.

— Ei bine, zise Tom, admițând că acel om era chiar Walter Bruce, ce concluzie tragi dumneata?

— Nu încape îndoială că Walter Bruce este cioban la vreun fermier din Australia.

— Dar unde anume? Australia este mare cât un continent.

— Aveți dreptate, însă trebuie să ştiți că la Melbourne nu vin de obicei decât turmele din vest.

— Ei, atunci într-acolo am să cercetez.

— Walter Bruce era prietenul dumneavoastră? întrebă Franz.

— A fost stăpânul meu.

— Cum? se miră el.

— Da, stăpânul meu, un nobil lord din libera Anglie, spuse Tom oftând.

— Dar cum s-a putut ca un lord să fie deportat?

— E o poveste prea lungă, pe care nu ți-o pot spune astăzi. Dar aş îndrăzni să-ți fac o propunere.

— Vă rog…

— Dumneata pari a fi om nevoiaş…

— Mor de foame, domnule.

— Ei bine, vrei să câştigi zece lire pe lună?

— Ce trebuie să fac pentru asta? întrebă fostul ocnaş.

— Să mă însoțeşti şi să-l căutăm împreună pe Walter Bruce.

— Sunt omul dumneavoastră, domnule, spuse Franz.

— Şi dacă îl vom găsi, urmă Tom, vei căpăta o pungă cu cincizeci de lire.

— În condițiile astea, vă urmez până la capătul lumii, zise neamțul fericit.

. . . . . .

Chiar a doua zi se îmbarcară pentru Melbourne. Ajunşi aici, aflară că nu peste mult timp se va ține un târg de vite. Rămaseră deci în oraş, aşteptând nerăbdători ziua când avea să înceapă târgul. Tom intra în toate hanurile, se uita prin toate curțile. Dar nicăieri nu îl văzu pe Walter Bruce. Franz însă găsi un fost deportat care se făcuse cioban şi care îl cunoscuse pe Walter Bruce. Îl întrebă dacă mai ştia ceva despre el.

— Ei, ce să-i faci, mai există şi oameni norocoşi pe lumea asta,

zise omul.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că Walter Bruce face parte dintre aceştia.

Tom, care asista la această discuție, de-abia îşi putea stăpâni bătăile inimii.

— Va să zică, Walter Bruce e fericit?

— Foarte fericit, răspunse omul.

— Şi unde locuieşte?

— La o sută de leghe de aici, în nord-vest.

— L-ai mai văzut?

— Cum să nu! Acum şase luni.

— Cu ce se ocupă?

— Se făcuse cioban, ca şi mine, când a venit din Noua Zeelandă. Dar acum este mare fermier şi are turmele lui.

— Cum a ajuns el la situația asta? întrebă destul de mirat Franz.

— L-a plăcut fata unui fermier bogat şi s-a căsătorit cu el. Fermierul a murit la puțin timp după nuntă, şi Walter Bruce e acum un om bogat, pentru că nevasta lui era singura fiică a răposatului fermier.

— Spune-mi, te rog, dumneata ai putea să ne arăți exact locul unde l-am putea găsi? întrebă Franz.

— Pot chiar mai mult, spuse omul. Eu slujesc la o fermă care nu e decât la câteva mile de a lui. Mâine mă întorc acasă, pentru că vitele noastre s-au vândut. Mergem împreună, dacă vreți.

— Bineînțeles, răspunse Tom, care ar fi vrut să pornească la drum chiar în acea clipă.

A doua zi, în zori, plecară toți trei. În Australia se călătoreşte greu. Drumurile, prost trasate, sunt străbătute de la un capăt la altul de căruțe trase de boi. Călătorilor noştri le trebuiră zece zile pentru cele o sută de leghe care despărțeau Melbourne de ferma unde se stabilise Walter Bruce.

Când ajunseră în satul respectiv, ciobanul îi conduse pe Tom şi pe Franz la ferma stăpânului său.

— De-abia mâine putem să mergem la ferma lui Walter Bruce, pentru că nu mai avem timp să ajungem pe lumină. Regiunea noastră e bântuită de tot felul de hoți.

A doua zi, fără să mai aştepte răsăritul soarelui, o porniră din nou. După ce merseră o bună bucată de drum, fostul ocnaş le spuse:

— Suntem destul de departe de locuința omului pe care îl

căutați, dar am ajuns de mult pe pământurile lui.

În sfârşit, către prânz zăriră o casă frumoasă, străjuită de copaci bătrâni.

— Priviți, acolo e casa fermei, le spuse călăuza.

Tom simți că nu-şi mai poate stăpâni lacrimile. Dar deodată se întrebă: „În situația asta, o să mai vrea el oare să se întoarcă în Anglia?…”

Şi clătinându-se pe picioare, plângând în hohote ca un copil, Tom îşi continuă drumul spre casa ce părea un cuib de îndrăgostiți.

Capitolul XXXVI

După atâtea peregrinări, lui Tom i se păru că nimic nu putea fi mai cochet şi mai curat ca această locuință, pierdută parcă într-un ocean de verdeață. Toate dependințele fuseseră izolate de casă prin ziduri înalte, albe.

Tom şi ceilalți ajunseră în curtea principală. Aici întâlniră un tânăr mulatru. Fostul ocnaş îl salută:

— Bună ziua Nathan.

— Bună ziua, Tobby, răspunse micul mulatru.

— Sunt cu doi prieteni care vor să-i facă o vizită domnului Bruce, spuse ciobanul.

— Domnul Bruce nu e acasă, răspunse Nathan.

— Dar unde este? întrebă Franz Hauser.

— Oh, nu vă speriați, nu e plecat în vreo călătorie. S-a dus să inspecteze una din cirezile dumnealui, care e la o milă de aici.

— Şi v-a spus că se întoarce curând?

— Desigur, nu poate să întârzie…

— Îl vom aştepta aici, se resemnă Tom.

— Dar doamna Bruce este acasă, le spuse tânărul mulatru. Şi văzând că Tom şovăie, îi îndemnă: Hai, veniți…

Şi, însoțiți de micul mulatru, trecură prin curți şi ajunseră în grădină. Uşa principală a casei era larg deschisă. Se vedea un hol spațios, plin cu flori, iar la capătul opus se desfăşura voluta unei scări interioare.

Când se apropiară, se deschise o uşă din interiorul holului şi îşi făcu apariția o tânără femeie cu un copil în brațe. În spatele ei îşi arătă capul o fetiță frumoasă, care se uita mirată la vizitatori.

— Ei, bună ziua, Tobby, zise doamna Bruce, ce vânt te aduce?

— Bună ziua, doamnă…

— Voiai să-l vezi pe domnul Walter?

Şi în timp ce punea această întrebare, aruncă o privire curioasă spre Franz Hauser şi spre Tom.

— Doamnă, îi răspunse Tobby, arătându-l cu mâna pe Tom, iată un gentleman care îl cunoaşte de mult pe soțul dumneavoastră…

Tânăra femeie tresări şi, stăpânindu-şi emoția, murmură:

— Unde l-ai cunoscut pe soțul meu?

— În Anglia, doamnă, spuse Tom cuviincios.

Emoția tinerei femei creştea vădit.

— În Anglia? se miră ca.

— Da, doamnă.

— …la Perth? Acolo l-ai cunoscut?

— Oh, nu, doamnă… la castelul Pembleton, răspunse Tom şi ochii i se umplură de lacrimi.

— Cine eşti dumneata? întrebă femeia, nelăsându-l din priviri.

— Numele meu este Tom.

Tânăra femeie nu-şi putu înăbuşi un strigăt de uimire:

— Tom! Tom! spuse ca. Numele dumitale e Tom?

— Da, doamnă.

— Ah, Dumnezeule! exclamă doamna Bruce şi un tremur nervos îi cuprinse tot trupul.

Tom continuă:

— Da, doamnă, mă numesc Tom şi, după tulburarea dumneavoastră, îmi dau seama că sir Walter v-a vorbit deseori despre mine.

— Oh, da, în fiecare zi, răspunse ea.

Şi în acest timp, în curtea principală se auzi tropăitul unui cal. Tom nu mai avu răbdare şi se repezi afară.

Într-adevăr, era domnul Bruce. Tom se apropie. Tremura şi picioarele parcă nu mai voiau să-l asculte, încât fu nevoie ca ocnaşul Tobby, care venise după ei, să-l susțină.

Walter Bruce era un tânăr frumos, până-n 30 de ani, iar chipul bronzat de soare nu mai păstra nicio urmă a cumplitei muşcături veninoase.

La început se uită mirat la Tom, pe care nu îl recunoscu. Credinciosul servitor avea acum părul complet alb.

— Cine este acest om? întrebă el descălecând.

— Stăpâne, bunul meu stăpân! izbucni Tom. Nu mă mai recunoaşteți?

Domnul Bruce scoase un strigăt de bucurie, apoi, veni spre el.

— Tom! Tom!

— Milord! bâlbâi Tom, vlăguit de puteri. Ştiam eu bine că până la urmă am să vă găsesc…

Stăpânul îl îmbrățișă şi îl ținu mult timp strâns la piept. Apoi, zărindu-l pe Franz Hauser şi pe Tobby, le întinse mâna pe rând. Şi cu un surâs trist, abia schițat pe buze, le spuse…

— Când vă spuneam că sunt lord, nu voiați deloc să mă credeți! Apoi, adresându-se soției sale: Dragă Lucy, condu-i pe aceşti oameni de treabă în sufragerie şi dă ordin să li se servească băuturi răcoritoare şi nişte gustări. Eu de-abia aştept să rămân singur cu scumpul meu Tom.

Şi luându-l pe bătrânul servitor de braț, intrară în casă. Tom continua să tremure şi, ajungând în casă, nu-şi mai putu stăpâni plânsul. Îl îmbrățișă din nou şi îi spuse:

— Va să zică m-ai căutat tot timpul?

— Se împlinesc şase ani, stăpâne, de când am părăsit Anglia, îi răspunse Tom, şi dacă n-ar fi fost sălbaticii aceia blestemați…

— Care sălbatici?

— Oh, milord, suferințele mele nu sunt nimic pe lângă cele pe care le-ați îndurat dumneavoastră, răspunse Tom.

— Bunul meu Tom, înainte de a-ți povesti necazurile şi întâmplările prin care am trecut, vreau să te ascult pe dumneata.

Îşi păstrase acel ton al stăpânului care nu trebuie contrazis.

Tom îi povesti pe scurt cum părăsise Anglia pentru a porni în căutarea nefericitului lui stăpân, lord William.

— Tom, îl întrerupse domnul Bruce, mă frământă un lucru pe care nu mi l-am putut explica niciodată până acum.

— Ce anume, milord?

— Eu mi-am pierdut memoria timp de mai bine de un an şi toți din jurul meu pretindeau că nu eram în toate mințile. Ultima amintire din fosta mea viață se opreşte la momentul când m-am suit în pat, în dormitorul meu de la New Pembleton. Imediat după aceea am simțit că ceva rece îmi umbla pe față şi o durere cumplită m-a făcut să scot un țipăt de groază.

— Şi apoi?

— De la acest punct nu îmi mai amintesc nimic… Într-o dimineață m-am trezit ca dintr-un somn greu, ca dintr-un coşmar: De gleznă îmi atârna un lanț, prins într-o brățară nituită. Lucram într-o mină de argint. În jurul meu – oameni respingători. Am început să te strig!

— Oh, Dumnezeule! oftă bătrânul servitor, ridicând privirile spre cerul neîndurător.

— Tovarăşii de muncă au început să râdă.

— „Voi nu ştiți cine sunt eu?” m-am mirat.

— „Eşti Walter Bruce”, mi s-a răspuns în cor.

— „Dar nu e adevărat, eu sunt lordul William Pembleton.”

Ei au râs cu mai multă poftă şi, cum mă copleşise indignarea, un supraveghetor s-a apropiat de mine şi mi-a spus:

— „Ascultă, nu cumva din întâmplare înnebuneşti din nou?”

— „Să înnebunesc din nou?” m-am mirat cu auzindu-l.

Supraveghetorul mi-a întors spatele, oamenii din jur continuau să râdă de mine, iar seara, pentru că am întrerupt lucrul, am primit şase lovituri de frânghie. Timp de opt zile am strigat, m-am indignat, am făcut apel la dreptatea oamenilor şi a lui Dumnezeu. Eforturi zadarnice însă. Cei în fața cărora susțineam că sunt lord îmi răspundeau cu toată convingerea că sunt Walter Bruce, de fel din Perth, orăşel din Scoția, şi că fusesem condamnat la cinci ani muncă silnică.

Spunând aceste cuvinte, lordul William se opri o clipă, zdrobit parcă de povara amintirilor.

Tom continua să plângă…

Capitolul XXXVII

— Eram totuşi foarte sigur de identitatea mea, reluă povestirea domnul Bruce. Amintirile tinereții îmi reveneau din zi în zi mai clare şi, la un moment dat, inima a început să-mi bată altfel şi m-am trezit spunând în şoaptă un nume: „Miss Anne”. După nenumărate încercări şi depunând eforturi supraomeneşti, am ajuns la comandantul militar al coloniei noastre penitenciare şi l-am implorat să mă asculte. Acesta a consimțit. Am început să-i povestesc trista mea odisee, încercând să-l conving că eu sunt de fapt lordul William şi nu Walter Bruce. Comandantul m-a ascultat cu indiferență, fără să mă întrerupă. Apoi a căutat printre dosare, a scos unul, l-a citit şi mi-a spus:

— „Dumneata te numeşti Walter Bruce, eşti în vârstă de douăzeci de ani, şi Curtea criminală din Perth te-a condamnat la deportare. În timp ce te aflai în închisoarea din Perth, ai fost victima unei boli foarte ciudate, şi chipul ți se desfigurase în aşa hal, încât s-a crezut că eşti pierdut, mai cu seamă că şi

înnebuniseşi. Nebunia dumitale a ținut mai multe luni. A fost nevoie să fii transportat de la Perth la Liverpool pe spinarea unui catâr, căci de umblat pe propriile dumitale picioare nici nu putea fi vorba. Îmbarcat apoi pe un vas al Marinei regale, nebunia dumitale a continuat să-ți întunece mintea. Abia după ce ai ajuns aici, plaga oribilă care te desfigurase şi care îți acoperea complet chipul s-a desprins ca o coajă şi a căzut. Din ziua aceea te-ai mai calmat şi s-a putut crede că te-ai însănătoşit."

Pe măsură ce îl ascultam, nedumerirea îmi paraliza rațiunea şi rămăsesem încremenit. Dar probabil că în felul cum îi vorbisem pusesem atâta elan şi atâta sinceritate, povestindu-i firesc despre relațiile mele cu lumea în care trăisem, încât i-am zdruncinat convingerea în privința identității mele. Şi în încheierea întrevederii noastre comandantul mi-a spus:

— „Bine, domnule, am să scriu în Anglia, şi am să cer noi informații".

Timp de un an am nutrit mari speranțe. Dumneata probabil mă căutai, simțeam acest lucru. Şi nu se poate, îmi ziceam, ca fratele meu să nu fie îngrijorat de această dispariție.

Tom nu răspunse nimic.

— Şi iată că peste un an am fost chemat la comandant.

— „Ei, m-a întâmpinat comandantul când m-a văzut, ai devenit mai rezonabil?!"

Întrebarea lui m-a înghețat.

— „Am scris în Anglia", continuă el şi îmi întinse o scrisoare.

Era semnată de lord Evandale Pembleton, da, era chiar semnătura fratelui meu. El îi scria guvernatorului Noii Zeelande:

„Domnule guvernator,

Am avut într-adevăr un frate mai mare. Acest frate, lordul William, a murit la New Pembleton acum doi ani. Moartea lui a fost provocată de muşcătura unei reptile veninoase.

Vă trimit actul său de deces, întocmit de şeful comitatului şi semnat de oameni cu nume prea onorabile pentru ca autenticitatea acestui document să poată fi pusă la îndoială.

Socrul meu, sir Archibald M… m-a sfătuit să adresez o plângere ministrului justiției pentru ca ticălosul care îndrăzneşte să uzurpe numele răposatului meu frate să fie pedepsit."

— „Ce ai de spus? m-a întrebat comandantul. Mai stărui în afirmațiile dumitale?"

Nu i-am răspuns nimic şi bărbia mi-a căzut în piept, înțelesesem. Fratele meu îmi luase titlul, averea şi logodnica. Prin ce mijloace îşi atinsese scopul? Iată întrebarea care mă frământă şi acum şi la care poate nu voi afla niciodată răspuns, încheie domnul Bruce oftând.

— Răspunsul vi-l dau eu, spuse simplu Tom.

— Nu se poate!

— Ba da, stăpâne, continuă Tom ştergându-şi lacrimile. Vă aduceți aminte de cerşetorul Nizam?

— Bătrânul indian?

— Da, nemernicul acela... Ei bine, Nizam a fost complicele fratelui dumneavoastră.

— Dar ce îi făcusem eu acelui nenorocit?

Tom râse cu amărăciune:

— Ştiți dumneavoastră cine era el în realitate?

— De unde vrei să ştiu?

— Era sir George Pembleton, ticălosul care l-a trădat pe nobilul dumneavoastră tată şi a dezonorat-o pe lady Eveline.

— Ah! oftă domnul Bruce, sufocat de amărăciune şi indignare.

— Aşchia nu sare departe de trunchi, continuă Tom. Sir Evandale este demnul său fiu.

Tom îi povesti stăpânului său tot ce se petrecuse cu ani în urmă.

— Dar, se interesă domnul Bruce, după ce l-ai omorât pe ticălos, de ce nu i-ai spus nimic fratelui meu?

— Pentru că voiam mai întâi să vă regăsesc.

— Şi Evandale s-a căsătorit cu miss Anne?

— Aşa cum v-am spus, eu am plecat de la New Pembleton chiar în ziua căsătoriei lor, şi Tom începu să îi povestească de ce întârziase atâta şi ce pățise în insula canibalilor.

— Deci, când guvernatorul Noii Zeelande a scris în Anglia, tu plecaseşi de la New Pembleton?

— Da, plecasem de mult.

Domnul Bruce rămase un timp pe gânduri, apoi reluă firul povestirii:

— Din ziua în care guvernatorul mi-a comunicat scrisoarea „Lordului" Evandale, m-am resemnat. Tovarăşii mei de muncă şi de nenorocire continuau să-mi spună în bătaie de joc milord, iar eu încetasem să mai fiu mândru că făceam parte din înalta aristocrație engleză. Şi anii au trecut... Într-o bună zi mi s-a adus la cunoştință că s-a împlinit ispăşirea pedepsei şi că sunt liber.

— „Bruce, mi s-a adresat comandantul, înmânându-mi o mică sumă de bani, rodul muncii mele cumplite pe timp de cinci ani, Bruce, omule, ai de ales: să fii repatriat în Anglia, sau să te îndrepți spre Australia, unde vei găsi de lucru. Poți însă tot atât de bine să rămâi aici…”

Am optat pentru a doua soluție. M-am îmbarcat şi am pornit spre Melbourne. Am ajuns acolo într-o zi de târg. Un fermier din nord-vest m-a angajat să-i păzesc turmele şi m-a luat cu el. Fermierul acela era tatăl lui miss Lucy. Suferințele, viața aspră pe care o dusesem, contactul cu oamenii aceia corupți, în mijlocul cărora trăisem atâta amar de vreme, nu reuşiseră să-mi altereze educația şi să uit bunele maniere. Aici, prietene, începe un roman de dragoste prea lung ca să ți-l pot povesti. Cert este că o uitasem cu desăvârşire pe miss Anne. Începeam să oftez după miss Lucy. După doi ani am câştigat încrederea şi bunăvoința fermierului. Într-o zi m-a luat de o parte şi mi-a spus:

— „Domnule o iubeşti pe fiica mea şi fiica mea te iubeşte pe dumneata. În Anglia o asemenea căsătorie ar fi ceva monstruos. Dar în Australia lumea gândeşte altfel. Şi, apoi, mi-ai povestit viața dumitale şi cred absolut tot ceea ce mi-ai spus.”

Astfel, încheie domnul Bruce, am devenit soțul fiicei sale, miss Lucy; şi nu după mult timp am rămas moştenitorul lui, iar astăzi pot spune că sunt fericit.

— Dar, milord, izbucni Tom, sper că acuma, după ce ați aflat adevărul, nu vă mai gândiți să rămâneți aici?

— Ba da, prietene.

— Cum, renunțați să vă revendicați drepturile?

— La ce bun? zise cel care purtase titlul de lord şi care acum se mulțumea să fie domnul Bruce, fermier australian.

— Dar este cu neputință, milord!

— Sunt fericit, repetă tânărul lui stăpân.

Tocmai atunci intră frumoasa lui soție, ținând de mână un copil, iar altul în brațe.

— Priveşte şi tu… zise domnul Bruce. Ce îmi mai pot dori?

Capitolul XXXVIII

Tom petrecu mai multe luni la ferma domnului Bruce, implorându-l în fiecare zi să nu îşi uite adevărata sa identitate.

— Întoarceți-vă în Anglia, milord, îl ruga el, trebuie să vă reluați

numele şi să reintraţi în posesia castelului şi a averii strămoşilor dumneavoastră.

— Nu, prietene, eu sunt fericit aici şi aici voi rămâne. Mai bine scrie-i soţiei tale să vină şi ea să stea cu noi, îi spunea domnul Bruce când îl vedea pe Tom în prada disperării.

Tom însă nu renunţa la ideea de a-l convinge pe fostul său stăpân.

— Nu se poate, trebuie să vă întoarceţi, trebuie să mergem înapoi în Anglia, milord.

— Ascultă-mă bine, sărmanul meu Tom, îi spuse într-o zi domnul Bruce.

— Sunt numai urechi, stăpâne.

— Să presupunem prin absurd că îţi voi urma sfaturile.

— Doamne, ce fericire!

— Şi ne întoarcem în Anglia…

— Exact.

— Şi ne prezentăm la castel, unde voi da ochii cu fratele meu.

— Va trebui fără discuţie să vă recunoască!

— Ascultă ce-ţi spun: nu numai că va refuza acest lucru, dar mă va şi acuza că sunt un impostor.

— Bine, dar îi dovedim…

— Ce să-i dovedesc? Eu am acum o stare civilă: sunt Walter Bruce, un ocnaş eliberat, şi nimic altceva.

— Ah, insistă iarăşi Tom, care nu voia să accepte acest raţionament, dacă sir Evandale va refuza să vă recunoască, există totuşi cineva care în mod sigur nu va fi de aceeaşi părere cu el.

— Cine anume?

— Miss Anne!

Lordul William îşi încruntă uşor sprâncenele.

— Nu. Eu nu o mai iubesc de mult pe miss Anne; de altfel, îmi iubesc foarte mult soţia…

Tom păru înfrânt şi nu mai insistă. A doua zi o luă de la capăt.

Dar o întâmplare neprevăzută şi neaşteptată îi aduse câştig de cauză. În Australia averile se fac repede. Însă deseori ele sunt distruse şi mai repede. Lumea veche a creat acolo un popor cu totul nou – foşti aventurieri, foşti criminali care şi-au ispăşit pedepsele, unii mai grăbiţi decât alţii să-şi croiască un drum, iar îndeletnicirile lor nu cunosc limite. Mai întâi ocnaş, apoi deportat şi în cele din urmă eliberat, omul munceşte în mine şi adună avere foarte repede; sau, angajat pentru început să păzească turmele, trece cu uşurinţă peste bariera care îi desparte pe muncitor de

patron, pe cioban de fermierul care îl plăteşte. Averea acestuia din urmă este însă nesigură, pradă oricăror răsturnări neaşteptate. În ajun, să zicem, fermierul s-a culcat bogat. E stăpânul a o sută de mii de oi care pasc ierburile grase; proprietatea lui se întinde pe 18 leghe pătrate de pământ pe care şi le-a ales să-i fie moşie, fiindcă legea îngăduie oricărui om să stăpânească atâta pământ cât poate să muncească.

A doua zi acelaşi fermier se trezeşte ruinat.

Cum s-a putut întâmpla acest fenomen? Australia este împânzită de negri fugiți de prin coloniile în care au fost sclavi. Ajunşi aici, trăiesc din furturi, din tâlhării şi din incendii. În această insulă mare cât un continent, autoritățile au organizat împotriva răufăcătorilor o legiune de negri disciplinați, numită Jandarmeria neagră. Această trupă, cu toate că este foarte temută şi aduce mari servicii țării, nu poate totuşi să-i apere pe coloniştii albi din interior.

Negrii fugari, cum se numesc nesupuşii, de obicei se mulțumesc să fure câteva vite. Dacă bănuiesc însă că reacția vreunui fermier le va aduce necazuri serioase, atunci organizează împotriva lui o adevărată expediție. Într-o noapte dinainte hotărâtă îi împresoară locuința, care e apărată de ziduri înalte şi şanțuri adânci. Paza o asigură sutele de servitori devotați celui care le este stăpân. O haită de câini zdraveni, pe jumătate sălbatici, sunt mereu treji prin curți şi pe la intrările saivanelor.

Dar negrii din expediție vin cu sutele, ba chiar cu miile. Iar dacă locuința este izolată de toate celelalte şi nu sosesc ajutoare în mare grabă, fermierul respectiv se poate socoti pierdut. Este adevărat că uneori îi vor cruța viața, însă dau foc casei şi construcțiilor, culcă la pământ copacii, otrăvesc fântânile, iar vitele pe care nu le pot lua cu ei le căsăpesc.

Atunci totul va trebui să fie luat de la început.

Pământul în Australia nu are valoare decât datorită brațelor care îl cultivă şi turmelor care îi pasc iarba grasă şi sărată. Odată dispăruți servitorii şi odată împrăştiate turmele, fermierul nu mai este altceva decât un sărăntoc.

O asemenea nenorocire avea să i se întâmple şi lui Walter Bruce.

Trăise întotdeauna în bună înțelegere cu toți fugarii. Când dădeau târcoale locuinței, el le trimitea pâine, carne şi rachiu. Iar aceştia îi respectau turmele şi îi spuneau *albul cel bun*.

Un roman de dragoste veni însă să strice toată această

orânduială. Se întâmplă ca şeful unei bande de temut, pe nume Kukuren, să se îndrăgostească de o tânără mulatră care slujea la ferma domnului Bruce. Atât de tare îi plăcea fata, încât îndrăzni într-o bună zi să vină şi să o ceară în căsătorie domnului Bruce. Acesta îi răspunse:

— Adresează-te ei. Dacă vrea să te urmeze, eu nu am nimic împotrivă.

Kukuren însă fu refuzat. Mulatra nici nu voia să audă de el. Atunci banditul jură să se răzbune. La câteva zile, într-o noapte fără lună, pătrunse pe furiş în locuinţă, sărind peste ziduri, ajunse în camera mulatrei şi o răpi. Fata începu să ţipe. Unul dintre ciobanii fermierului luă puşca, se aşeză la fereastră şi, când cu greu văzu prin întuneric o siluetă care fugea, ochi şi trase. Omul căzu, lovit de moarte. Dar cum acesta era chiar Kukuren, şeful puternic şi temut, domnul Bruce înţelese imediat că este pierdut.

Într-adevăr, începând din noaptea următoare, ferma lui fu asediată de un mare număr de tâlhari, pe care fermierii australieni îi porecliseră demonii lumii.

A fost un asediu şi o luptă îndârjită. Domnul Bruce se apără cu îndrăzneală. Servitorii lui căzură pe rând, doborâţi de săgeţile otrăvite ale sălbaticilor, care până la urmă dădură foc fermei.

Baricadat cu soţia, copiii şi câţiva servitori, domnul Bruce încă se mai lupta când, în sfârşit, sosi Jandarmeria neagră. Demonii dezlănţuiţi o luară la fugă şi se făcură nevăzuţi. Domnul Bruce scăpă cu viaţa. Dar de aici înainte se putea socoti ruinat.

Din fericire mai exista chimirul lui Tom, în care rămăseseră vreo opt sute de lire. Însemna că aveau mai mult decât le trebuia pentru a se întoarce cu toţii în Europa.

— Acum, îi spuse Tom cu un uşor ton de izbândă, acum într-adevăr nu mai aveţi motive să nu redeveniţi lordul Pembleton!

— Din păcate! îi răspunse domnul Bruce. Dacă aş fi singur, aş rămâne pe loc şi aş încerca să-mi refac averea; am însă o soţie şi doi copii şi numai când mă gândesc la ei mă înspăimântă sărăcia.

— În sfârşit! exclamă fericit Tom.

. . . . . .

După o lună, Walter Bruce, împreună cu familia şi credinciosul lui servitor se îmbarcau la Melbourne pe un vas care naviga spre Anglia. Cu opt zile înaintea plecării, Tom îi scrisese lui Betsy:

„În sfârşit, sosim. În şase luni lordul William va fi la Londra!”

Şi pe când Tom părăsea Australia cu sufletul plin de nădejde, Walter Bruce se despărțea de această țară cu lacrimi în ochi, gândindu-se la ferma pierdută, la minunatele păşuni şi la casa în care trăise atât de fericit…

Capitolul XXXIX

Să ne întoarcem pentru o clipă la Londra.

Vara e în toi. Cu alte cuvinte, suntem în plin sezon. Londra, atât de cețoasă iarna, îşi are zilele ei de vară scăldate în soare şi aer curat. Atunci cupolele edificiilor strălucesc, străzile sunt pline de veselie, parcurile şi piețele sunt asaltate de oameni care par fericiți că trăiesc.

Hyde-Park merită cu deosebire să fie vizitat în acele zile. Echipaje, călăreți, pietoni se încrucişează în toate sensurile. Târziu, după asfințitul soarelui, în Hyde-Park dăinuie animația. Logodnici îndrăgostiți, copii zgomotoşi jucându-se pe malul Serpentinei, bătrâni întineriți de soare şi femei vaporoase visând cerul Italiei şi îndepărtatul azur care scaldă Mediterana. Tot acest du-te-vino respiră din plin briza înserării care ia locul căldurii moleşitoare de peste zi.

Este ora 8 şi o ultimă geană de lumină a zilei mai dăinuie în coroanele bogate ale falnicilor copaci.

O tânără femeie, ținând de mână un copil şi urmată de doi lachei spătoşi, se plimba pe malul râului. Nu demult acestei tinere i se spunea miss Anne. Astăzi toată lumea ştie că este lady Evandale Pembleton. Copilul pe care îl ține de mână este fiul ei. De câteva minute, însă, tânăra pare neliniştită. A observat că de la distanță o urmărea un bărbat. Cine să fie acest îndrăzneț? Nu îşi dădea seama, pentru că nu l-a putut vedea mai de aproape. Totuşi, ținuta şi înfățişarea lui sunt ale unui gentleman. În plus, are părul complet alb.

Îndârjirea cu care o seconda sfârşi prin a o speria. La un moment dat gentlemanul se hotărî. O luă înaintea celor doi lachei şi se apropie cu pălăria în mână.

Lady Pembleton avu mai întâi un gest de spaimă. Gentlemanul însă i se adresă:

— Milady, nu mă mai cunoaşteți?

Lady Pembleton scoase un țipăt:

— Tom! spuse ca.

— Da, milady.

— Tom, credinciosul servitor al bietului lord William? Te credeam mort!

— După cum vedeți, milady, sunt viu, într-adevăr viu, spuse Tom.

Lady Pembleton nu-şi putu stăpâni uimirea şi se uita la el ca la o ființă venită de pe tărâmul celălalt.

— Milady, continuă Tom, de-abia am sosit din Australia. Şi sunt aici anume ca să vă văd.

— Pe mine?

— Pe dumneavoastră, milady.

— Deci nu întâmplarea te aduce în calea mea.

— Nu, milady, v-am mai spus; iată, se împlinesc opt zile de când mă învârtesc în jurul casei dumneavoastră…

— De ce nu ai intrat?

— Pentru că eu voiam să vă văd numai pe dumneavoastră.

— Ah! tresări lady Pembleton speriată.

— Milady, nimeni nu trebuie să audă ceea ce vreau să vă spun.

— Tonul dumitale misterios mă umple de uimire, Tom.

— Neapărat trebuie să vorbesc cu dumneavoastră, acordați-mi doar câteva minute, milady, vă rog…

— Ei bine, mergi alături de mine şi vorbeşte. În acest moment suntem aproape singuri. În orice caz, nimeni nu ne va auzi.

— Trebuie să vă dezvălui un secret… un secret care v-ar fi adus multă fericire acum câțiva ani…

— Ah!

— Şi care acum vă va umple inima de chinuitoare tristețe.

— Tom, într-adevăr mă sperii.

— Milady, v-am mai spus adineauri că vin din Australia. Am întâlnit acolo un om care îşi amintea de dumneavoastră, care se gândea ades la dumneavoastră…

— Cine oare poate să se gândească la mine tocmai din Australia? întrebă nepăsătoare lady Pembleton.

— Walter Bruce.

— Numele acesta nu-mi spune nimic, Tom.

— Bine, fie, dar înainte de a purta acest nume, îl chema altfel.

— Cum?

— Lord William Pembleton.

Lady Anne Pembleton scoase un țipăt. Apoi, uitându-se stupefiată la Tom, îi spuse:

— Dumneata eşti nebun! Dumneata ştii bine că lordul William a

murit…

— Aşa am crezut şi eu, milady.

— Dar eu l-am văzut mort, Tom.

— Nu pe adevăratul lord William l-aţi văzut dumneavoastră mort, milady.

— Ah!

— Era un ocnaş pe nume Walter Bruce.

— Sărmanul meu Tom, spuse plină de compasiune lady Pembleton, îmi dau seama că durerea pricinuită de moartea nefericitului dumitale stăpân ţi-a zdruncinat mintea…

— Nu, milady, nu am mintea zdruncinată; nu, nu sunt câtuşi de puţin nebun.

— Totuşi…

— Vă implor să mă ascultaţi până la capăt.

Lady Pembleton îşi stăpâni cu greu un gest de nerăbdare. Apoi se uită în jurul ei. Erau singuri. Cei doi lachei, văzând-o pe nobila stăpână vorbind nestingherită cu un gentleman, rămăseseră respectuoşi la distanţă.

— Fie, spuse ea în cele din urmă. Te ascult.

— Milady, vă repet, lordul William nu este mort. Oh, este greu de imaginat câte nenorociri s-au abătut asupra stăpânului meu…

Şi Tom îi povesti tot ceea ce ştia, tot ceea ce văzuse şi tot ceea ce făcuse. Lady Pembleton părea neîncrezătoare.

— Ah, spuse atunci Tom cu un accent de triumf, când îl veţi vedea, va fi imposibil să nu-l recunoaşteţi.

— Când îl voi vedea? se miră lady Pembleton. Cum, nu este în Australia?

— Nu, locuieşte la Londra.

Tânăra femeie simţi că ameţeşte.

— La Londra! Omul acela este la Londra?

— Omul acela pe care l-aţi iubit şi pe care l-aţi plâns!

— Şi spui că îl voi vedea?

— Da, îl veţi vedea!

Vorbind, ajunseseră la o cotitură a râului. Pe o bancă, la umbra unei sălcii stătea un om, încă tânăr, cu toate că faţa lui păstra urmele unor grele suferinţe. Văzând că cei doi se apropie, omul se ridică.

— Miss Anne, spuse el înclinându-se.

Lady Pembleton tresări.

— Iată-l, spuse Tom.

Lady Pembleton îl privi îndelung şi cu nepăsare pe Walter

Bruce. Apoi, întorcându-se spre Tom:

— Bietul meu prieten, omul acesta într-adevăr seamănă puțin cu lordul William, dar nu este el. Lordul William a murit.

Walter Bruce nemaiputând suporta această înfruntare, o luă la fugă.

Tom îl auzi strigând:

— Pentru ce oare mai trăiesc? Ştiam eu bine că nu mă va recunoaşte!

Capitolul XL

În oraş, în apropiere de Saint-Paul, există o stradă numită Pater-Noster. Este strada librarilor. Totuşi, nu numai a librarilor; locuiesc aici şi muncitori şi negustori şi mici rentieri şi slujbaşi modeşti. Ba, pe această stradă, la numărul 17, se afla şi un solicitor. Solicitor în vremurile noastre înseamnă un avocat consultant şi pledant. Solicitorul câştigă mulți bani. Mai întâi pentru că e plătit scump şi apoi pentru că amână procesele de la un termen la altul. Clientul care a intrat bogat în biroul unui solicitor iese din mâna lui în mod frecvent în sapă de lemn. Ruinat, dar cu procesul câştigat.

Deci, la numărul 17, pe strada Pater-Noster, era biroul unui solicitor. El se numea domnul Simonus şi printre colegii de breaslă se bucura de multă considerație pentru că era într-adevăr foarte talentat. Fiecare cuvânt de-al lui valora pe puțin o guinee, iar ca solicitor se dovedea expeditiv. Om încă tânăr, înalt, cu uşoară tendință de obezitate, cu părul rărit pe la tâmple şi chelia pe creştet, cu fața încadrată de favoriți frumoşi, castanii, roz în obraji, cu ochii albaştri şi buze subțiri, cu bărbia crestată de o gropiță caracteristică oamenilor energici – acesta era portretul domnului Simonus.

Fiind de o bonomie rar întâlnită, dublată de multă generozitate şi modestie, orăşelul lui natal îl împinsese spre Camera Comunelor, dar domnul Simonus nu acceptase această cinste. „Nu am încă destulă avere ca să-mi pot închina tot timpul măruntelor treburi publice”, motivase el.

Domnul Simonus îți rezolva uneori foarte repede cauza care te aducea la el. Ecourile patetice, dar şi violente, ale elocinței sale mai răsunau încă în sala Curții de Apel de la Drury Lane, unde domnul Simonus apărase un irlandez compromis în ultimele

evenimente ale fenianismului şi reuşise să îl achite. Dar ceea ce impresionase şi chiar fascinase populaţia londoneză fusese faptul că irlandezul împricinat nu avusese în buzunar nici măcar zece pence, iar domnul Simonus îi pledase cauza numai de amorul artei. E drept că şi el, ca oricare englez care se respectă, ştia bine cât valorează reclama.

Deci, într-o dimineaţă domnul Simonus sosi în Pater-Noster.

La Londra orice om de afaceri sau om de legi care se respectă îşi are birourile, cabinetul de avocatură sau de notariat într-o stradă foarte frecventată şi cu vad comercial, dar locuieşte în altă parte, la două sau trei leghe de centru, într-una din acele case frumoase, înconjurate de grădini.

Domnul Simonus venea de obicei în Pater-Noster în jurul orei 11 şi totdeauna se întorcea acasă pentru a lua masa.

Într-o seară, când tocmai cobora din cabrioletă şi voia să intre în aleea destul de întunecoasă şi umedă care ducea spre locuinţa sa, văzu un om care părea că îl aştepta acolo de mult, căci imediat îi sări în cale şi, scoţându-şi pălăria, îi spuse politicos:

— Iertaţi-mă, domnule Simonus…

Omul era îmbrăcat corect. Domnul Simonus îl măsură. Parcă îl mai văzuse undeva. Dar unde?

— Îmi dau seama că nu mă recunoaşteţi, domnule Simonus, zise omul.

— Într-adevăr… totuşi… mi se pare…

— Sunt aproape zece ani de când nu ne-am mai văzut.

— Oh, atunci e explicabil…

Necunoscutul continuă:

— Sunt clientul biroului încă de pe când eraţi prim-secretar…

— Da? se miră domnul Simonus.

— Da, veneam la dumneavoastră din partea lordului Pembleton, numele meu e Tom. Eu vă aduceam pe atunci actele nobilului meu stăpân.

— Exact! Acum îmi amintesc, desigur, vă recunosc, spuse domnul Simonus.

— Domnule, aş dori să îmi acordaţi numai câteva minute, să vă vorbesc despre o chestiune extrem de delicată şi tot atât de importantă.

— În cazul acesta, poftiţi în cabinetul meu, şi domnul Simonus îl conduse în casă, într-un birou mai izolat. Tot în serviciul nobilei familii sunteţi? întrebă domnul Simonus.

— Da şi nu, răspunse Tom.

Avocatul îl privi mirat.

— Am plecat din serviciul lui sir Evandale, continuă Tom, dar am rămas servitorul credincios al lordului William.

Cum aproape în tot Regatul Unit se auzise că lordul William murise şi că sir Evandale îşi moştenise fratele, domnul Simonus îl privi şi mai mirat, gândindu-se dacă nu cumva are de-a face cu un nebun.

Tom însă vorbea plin de convingere şi nimic din atitudinea, privirea sau formularea frazelor sale nu trădau vreun simptom de nebunie.

— Scuzați-mă, zise domnul Simonus, dar poate ar trebui să fiți mai explicit.

— Este exact ce doresc şi eu, dacă binevoiți să mă ascultați.

— Poftim, vă ascult!

Avocatul Simonus era de felul lui calm şi, datorită meseriei pe care o practica, devenise şi mai tolerant. Spirit practic înainte de orice, el ştia că în relatarea cea mai dezlânată sau cea mai încâlcită a clientului exista întotdeauna o latură care putea fi utilă apărării şi că cele mai interesante spețe nu sunt niciodată cele simple.

— Domnule Simonus, reluă Tom, domnul Goldery, stimatul dumneavoastră predecesor, a fost foarte devotat lordului Evandale Pembleton, tatăl stăpânului meu. Domnul Goldery a fost în primul rând un om foarte cinstit.

— La rândul meu, sunt mândru că mă bucur de aceeaşi faimă, spuse liniştit domnul Simonus.

— Tocmai pentru că sunt convins de acest lucru am venit să vă văd, zise Tom.

— Vă ascult, îl îndemnă domnul Simonus.

Un om care cunoaşte şi tălmăceşte legile este un fel de duhovnic; lui îi spui tot ce ai pe suflet, iar el trebuie să te asculte cu multă răbdare şi înțelegere.

Tom îi povesti întâmplarea cu sir George Pembleton, crima mârşavă de care se făcuse vinovat față de fratele său şi cum din acea crimă venise pe lume sir Evandale. Nu ascunse absolut nimic: nici spaimele tinerei lady Eveline, nici copilăria lordului William alături de a fratelui său, sir Evandale; în cele din urmă ajunse la drama cumplită care se petrecuse la New Pembleton, acea crimă a înlocuirii celor două trupuri: al lordului William, care delira cuprins de veninul otrăvitor, cu al ocnaşului Walter Bruce, omorât de aceleaşi iscoade tocmai în acest scop.

După ce termină ce avea de spus, Tom se uită la domnul Simonus şi aşteptă.

— Tot ceea ce mi-ai povestit, zise avocatul, este fără îndoială adevărat, însă absolut neverosimil. Acum, admițând că iau cazul acesta, cum crezi dumneata că aş putea să îl apăr?

— Susținând revendicările lordului William!

— Ce revendicări?

Şi domnul Simonus avu un surâs care îl nelinişti pe Tom.

— Dar este cum nu se poate mai simplu, zise bietul om. Lordul William, nefiind mort, înțelege să îşi recapete vechea identitate, să reintre în posesia titlurilor şi a averii sale.

— Toate acestea sunt absolut imposibile.

— Nu înțeleg.

— Pentru că în fața legii lordul William este mort, iar actul său de deces este perfect legal.

— Dar dacă dovedim substituirea?...

— Cum o puteți dovedi?

— Povestind tot ceea ce s-a întâmplat, aşa cum v-am povestit şi dumneavoastră.

— Nu vă va crede nimeni, spuse domnul Simonus ridicând din umeri.

— Totuşi...

— Un singur om ar putea să depună o mărturie care să aibă într-un fel valoare în această afacere, zise domnul Simonus.

— Cine?

— Locotenentul care escorta ocnaşii şi care a fost, după spusele dumitale, complice cu sir George Pembleton.

— Bine, îl vom găsi! spuse Tom, plin de elan.

— Nu mă îndoiesc că îl vei găsi, dar mărturia nu ți-o va da.

— Va fi obligat să vorbească!

Domnul Simonus ridică din umeri! Apoi, după o clipă de gândire, spuse:

— Uite ce este. Înainte de toate, trebuie să fii practic. Acum, e rândul dumitale să mă asculți, domnule Tom.

— Vorbiți, domnule Simonus, sunt numai urechi, spuse Tom plin de încredere în dreptatea cauzei sale.

Capitolul XLI

Domnul Simonus continuă:

— Cel pe care îl numeşti stăpânul dumitale şi care, la urma urmelor, poate foarte bine să fie într-adevăr lordul William, zici că a fost ocnaş?

— Da, domnule, răspunse Tom.

— Sunt aproape zece ani de când a părăsit Anglia, nu-i aşa?

— Da, aproape zece ani.

— În consecință, fizicul lui este de nerecunoscut pentru orice persoană care nu ar avea interes să îl recunoască?

— Din păcate…

— Stăpânul dumitale, deci, se va prezenta în fața lordului Evandale, iar lordul Evandale poate ridica din umeri. Şi în acelaşi fel poate fi primit şi de către soția lordului.

— Dacă tot trebuie să cunoaşteți adevărul, domnule, zise Tom, ei bine, atunci aflați că stăpânul meu a şi văzut-o pe lady Pembleton.

— Da?

— Şi ea nu l-a recunoscut.

— Motiv în plus, urmă domnul Simonus, ca să accepți propunerile mele.

— Care anume?

— E foarte uşor de ghicit că atât dumneata, cât şi stăpânul dumitale, de altfel, v-ați întors din Australia fără prea mari resurse de trai.

Tom nu răspunse nimic.

— Ştii tot atât de bine ca şi mine, continuă domnul Simonus, că lordul Evandale este peste măsură de bogat. Sunt sigur că l-am putea determina să accepte o tranzacție.

— La o tranzacție vă gândiți? întrebă Tom plin de vioiciune.

— Să zicem, la o tranzacție cam în felul acesta: lordul William, să consimtă să-şi mențină numele de Walter Bruce şi să se întoarcă în Australia.

— Dar…

— Iar lordul Evandale să-i dea, în schimb, treizeci, patruzeci sau cincizeci de mii de lire.

— Sunteți nebun! spuse Tom fără să se mai controleze.

— Crezi?

— Stăpânul meu nici nu se gândeşte să renunțe la vreunul din drepturile sale.

— Vrea să redevină lord?

— Da.

— Şi să reintre în deplina şi întreaga posesiune a averii sale?

— Desigur!

— Ei bine, dumneata eşti nebun, iar el şi mai nebun decât dumneata, domnule Tom! spuse avocatul.

— Oh, domnule!

— Şi am să-ți demonstrez acest lucru, continuă domnul Simonus. Aşa cum ți-am spus, un singur om, locotenentul de ocnaşi Percy, ar putea să depună o mărturie demnă de luat în seamă.

— Dar vă repet, îl voi găsi pe acest om, vă jur!

— Şi eu îți repet că se va feri să divulge adevărul…

— Va trebui…

— Şi chiar de-ar face-o, continuă domnul Simonus, aceasta nu ne-ar servi prea mult.

— Cum aşa?

— Pentru că mărturia unui paznic de ocnaşi, adică a unui om atât de neînsemnat în ierarhia socială, nu va inspira prea multă încredere; şi ți-o repet, adăugă domnul Simonus, acel om este singurul care ar putea ceva, la nevoie.

— Îl voi găsi, domnule Simonus! repetă Tom.

— Acum, presupunând că îl vei găsi pe acest locotenent Percy şi că va accepta să vorbească, dumneata, nu-i aşa, începi să îți faci iluzii că totul se termină aici?

— Păi cum altfel?

— Eşti cu totul greşit. Ministrul de justiție nu se va amesteca în ruptul capului în această afacere. Lordul Evandale este membru al Camerei Lorzilor; el face parte din Parlament; trebuie, pentru a-l acționa în justiție, o autorizație a înaltei Camere. Camera va consimți oare? Este puțin probabil. Deci, împotriva lordului Evandale nu vei avea de ales decât calea unui proces. Şi dumneata ştii, domnule Tom, procesele costă scump în Anglia. În ceea ce mă priveşte, nu aş porni această acțiune decât dacă mi s-ar plăti o cauțiune de zece mii de lire.

— Zece mii de lire? exclamă Tom.

— Cel puțin.

— Două sute cincizeci de mii de franci francezi!

— Şi încă nu aş acoperi toate cheltuielile procedurii, spuse domnul Simonus.

— E de necrezut să-ți trebuiască atâția bani numai pentru a-ți lua înapoi ceea ce îți aparține! se miră Tom.

— Eu nu spun că dumneata nu ai dreptate, însă aşa este.

— Dar atunci…

— Atunci, crede-mă, stăpânii dumitale ar fi mai înțelepți dacă s-ar resemna la o tranzacție.

— Niciodată! spuse Tom.

— Cum ți-e voia… Dar e bine totuşi să fii atent… îl preveni domnul Simonus.

Tom îl privi cu interes.

— Lordul Evandale, continuă domnul Simonus, are o situație pe care eu, unul, o consider inexpugnabilă. Deci, ia seama, dacă tot ce mi-ai spus este adevărat, înseamnă că este un om fără scrupule.

— Şi atunci?

— Ei bine, dacă ai de gând să faci scandal, el nu se va da în lături de la nimic.

— Suntem pe pământul Angliei libere! spuse Tom cu mândrie.

Domnul Simonus ridică pentru a nu ştiu câta oară din umeri. Tom se pregăti de plecare şi, întinzându-i mâna, îi spuse:

— Văd, domnule avocat, că mi-am făcut iluzii contând pe sprijinul dumneavoastră.

— Domnule Tom, zise ferm avocatul, eu vă stau la dispoziție, atât dumitale cât şi lordului William pentru a-l determina pe fratele său să încheie o tranzacție.

— Noi nu vrem tranzacție, spuse Tom iritat. Rămâneți cu bine, domnule Simonus.

— La revedere, domnule Tom!

Şi avocatul îl conduse până la uşă, iar aici îi mai spuse:

— Ne vom revedea…

— Nu cred, domnule.

— Eu sunt convins…

Tom plecă grăbit. Coborî strada Pater-Noster, apoi Sermon Lane şi ajunse la malul Tamisei. De aici luă şalupa de Springfield şi trecu de cealaltă parte, în Borough. Odată ajuns pe malul drept al fluviului, o porni pe jos, străbătând Adam's Street, cunoscută bine de cititorii noştri. Aici locuia Betsy şi tot în această casă fusese găzduit şi lordul William, cu soția şi cei doi copii, când se întorsese din Australia.

Necăjit cum era, Tom intră direct în camera lui şi nu la lordul William.

— Ei, ce-ai făcut? îi întâmpină Betsy.

— Oamenii legii n-au pic de inimă, draga mea, spuse Tom, dând amărât din cap.

Şi îi povesti tot ce discutase cu domnul Simonus.

— Lasă, nu mai fi necăjit, zise Betsy, avocatul are dreptate, dar numai până la un oarecare punct. Totuşi, mai am o nădejde…

— Care?

— Puțin înainte de a veni tu, când am ieşit să fac piața, începu Betsy pe un ton misterios, m-am încrucişat cu o doamnă care purta o pălărie cu voal gros lăsat peste față; părea că vrea ceva, căuta ceva…

— Cine să fie? se miră Tom.

— Silueta şi mersul parcă ar fi fost ale lui miss Anne.

Tom tresări.

— Şi bănuiesc, mai zise Betsy, că vrea să-l vadă pe domnul nostru…

Spunând acestea, Betsy se apropie de fereastră şi se uită atentă în stradă. Apoi, deodată…

— Fii atent, uite-o acolo…

Tom se apropie şi privi curios spre locul unde îi arăta soția lui.

Capitolul XLII

Văzu într-adevăr o doamnă care tocmai îşi ridicase voaleta şi căuta cu privirile în dreapta şi în stânga străzii.

— Da, Betsy, ai dreptate, e chiar ea, zise Tom.

Apoi femeia traversă strada şi cu paşi siguri intră în aleea îngustă a casei.

— Stai aici, Betsy, îi spuse Tom, mă duc în întâmpinarea ei.

Şi se repezi pe scară.

Femeia care începuse să urce se încrucişă cu el la palierul etajului.

— Milady? întrebă încet Tom.

— Te căutam, spuse aceasta tremurând.

Părea uşor jenată că pătrunsese în acest loc sordid. Apoi, apucându-i brațul, îi şopti:

— Am venit fără ştirea soțului meu. Aş dori să-l revăd pe cel care spui că este lordul William.

— Este aici, răspunse Tom.

— Chiar în casa aceasta?

— Da, acolo e uşa apartamentului unde locuieşte.

— Şi… acuma e singur?

— Nu, spuse Tom. E cu soția şi copiii săi.

— Copiii… soția?…

Pronunță aceste cuvinte cu o intonație stranie. Emoția care până atunci o tulburase dispăruse subit.

— Vreau să-l văd între patru ochi, spuse ea.

— Poftiți, urcați-vă la mine. Eu şi Betsy vom ieşi, iar dumneavoastră veți putea vorbi cu lordul William nestingherită.

Lady Pembleton ezită o clipă; poate ar fi vrut să plece în acel moment, cine ştie, poate regreta îndrăznețul ei demers, dar era prea târziu. Tom o şi luase de braț, ajutând-o să urce.

Lordul William fu nespus de tulburat când auzi că lady Pembleton dorea să-l vadă.

— Zilele trecute nu m-a recunoscut, spuse el; astăzi sunt sigur că-şi va aminti de mine... Genunchii îi tremurau când deschise uşa camerei lui Tom. Lady Pembleton rămăsese în picioare, cu voalul tras pe față. Când Tom şi Betsy ieşiră, îşi ridică voalul. Lady Pembleton şi lordul William se priviră îndelung, în tăcere. Fiecare din ei ezita, neîndrăznind să vorbească. În sfârşit, lady Pembleton, cu un efort vădit, spuse:

— Domnule, am vrut neapărat să vă revăd.

— Mă recunoaşteți, milady, îmi dau bine seama, spuse lordul William.

Fără să răspundă la această întrebare, ea continuă:

— Suntem singuri aici, nu-i aşa, domnule?

— Absolut singuri!

— Nu ne poate auzi nimeni?

— Nimeni.

— Am vrut să vă văd ca să vă ofer tot sprijinul meu.

— Ah! tresări el.

— Domnule, continuă lady Pembleton, eu l-am văzut pe lordul William mort şi totuşi dumneavoastră susțineți că trăieşte.

— Sunt eu!

— Fie, să admitem!

— Nu vă înțeleg, milady!

— Vă implor, spuse ea cu deferență, să mă ascultați până la capăt.

— Vă ascult.

— V-am crezut deci mort, şi numai Dumnezeu ştie cât v-am plâns...

Vorbind, ochii i se umplură de lacrimi.

— V-am plâns, reluă ea, şi timp de câteva luni am refuzat cu îndârjire să mi se vorbească despre căsătorie. Doream să trăiesc şi să mor logodită cu un mort. Dar tatăl meu mă chinuia. Lordul

Evandale mă iubea… Am cedat, învinsă de insistențele lor, şi am dat astfel ascultare tatălui meu.

— După aceea? se miră lordul William.

— Am sfârşit prin a-l iubi pe acest om cu care mă căsătorisem din supunere. Am devenit mamă şi am fost cea mai fericită dintre femei până când, dintr-odată, ați apărut în viața mea, dumneavoastră pe care v-am crezut tot timpul mort. Sunt aici, la discreția dumneavoastră, domnule. Vin să vă implor să nu faceți scandal, să nu îmi tulburați liniştea, să nu angajați o luptă inutilă şi fără sens.

— Dar, milady, spuse sir William, soțul dumneavoastră m-a jefuit…

— Atât el, cât şi eu suntem dispuşi să facem sacrificii.

— Poftim? se miră lordul William.

— Va fi foarte greu, poate chiar imposibil să dovediți că lordul William nu a murit.

— Oh, o voi dovedi, o contrazise lordul William.

— Atunci, la rândul dumneavoastră, îl veți jefui pe fratele dumneavoastră şi veți acoperi de ruşine numele familiei Pembleton!

— Din moment ce gândiți astfel, de ce ați mai venit aici, milady?

— Ca să vă propun o tranzacție.

— Care anume?

— Să părăsiți Londra, să vă întoarceți în Australia, şi să vă păstrați numele de Walter Bruce, pe care de altfel îl şi purtați.

— Şi ce îmi veți oferi în schimb? întrebă ironic lordul William.

— Cât aur veți dori.

Lordul William începu să zâmbească.

— Ceea ce îmi cereți este cu neputință să accept.

Femeia nu păru deloc tulburată. Întrebă:

— Atunci ce pretindeți dumneavoastră?

— V-aş ruga la rândul dumneavoastră, să mă ascultați. Vreau să ştiți că mă preocupă în aceeaşi măsură onoarea numelui nostru, milady. Îmi propuneți o tranzacție, eu doresc alta.

— Să auzim! spuse ea.

— Un om a cărui identitate nu a fost stabilită, sir George, unchiul nostru, cunoscut nu demult sub numele de Nizam, a fost inițial cauza tuturor nenorocirilor mele. Pentru ce nu ar rămâne el şi numai el singurul vinovat?

— Nu înțeleg, spuse lady Pembleton.

— Pentru ce sir Evandale, fratele meu, nu ar recunoaşte că a

fost indus în eroare de acel om?

— Şi apoi?

— Şi nu înțeleg de ce nu m-ar recunoaşte pe mine ca frate al lui? L-ar costa mai puțin, am împărți numai averea. El şi-ar păstra titlul de lord; eu vreau să fiu Pembleton, şi nu Walter Bruce.

— Ceea ce pretindeți, domnule, este imposibil!

— Credeți?

— Da, spuse cu glas înăbuşit lady Pembleton. Drepturile întâiului născut sunt încă în vigoare.

Lordul William o întrerupse iritat:

— Milady, vă rog…

— Domnule, continuă lady Pembleton distantă, dumneavoastră susțineți că sunteți lordul William?

— Nu văd de ce mă mai întrebați!

— Va trebui să şi dovediți!

— Voi dovedi!

— Ei bine, atunci şi numai în ziua aceea lordul Evandale vă va înapoia titlurile, numele şi averea.

Şi în timp ce vorbea astfel, înaintă un pas spre ieşire. Lordul William încercă să o rețină. Ea însă deschise uşa şi spuse:

— Dacă ați fi cu adevărat William, cel care mă iubea şi pe care l-am iubit atât, mi-ați fi vorbit cu totul altfel. Adio, domnule, nu ne vom mai revedea decât eventual în fața justiției!

Şi ieşi demnă, cu fruntea sus.

Zdrobit, strângându-şi fruntea în mâini şi abia stăpânindu-şi mânia, lordul William gemu:

— Şi totuşi m-a recunoscut!

Capitolul XLIII

Chiar în seara aceleiaşi zile, în somptuoasa casă Pembleton, lordul Evandale cu soția sa, lady Anne, şi sir Archibald, socrul său, deliberau. Sir Archibald nu mai era gentilomul de altădată, generos, afectuos şi curtenitor, aşa cum îl ştim. Pe unii oameni prosperitatea îi face mai buni, iar pe alții mai răi. Sir Archibald făcea parte dintre aceştia din urmă. Mic gentilom, el se îmbogățise plecând în India. Revenind în Anglia, nu mai dorea decât un singur lucru: să-şi mărite fata cu un om important. Lordul William fusese prima țintă a ambițiilor sale. După dispariția acestuia, nimic nu l-a împiedicat să-şi îndrepte gândurile spre lordul

Evandale.

Tot ceea ce lady Anne îi spusese lordului William în timpul scurtei întrevederi din locuința lui Tom era numai adevărul. Ea îşi plânsese multă vreme logodnicul şi, în tot acest timp, rezistase asalturilor tatălui ei. În cele din urmă, cedase. Astfel, miss Anne devenise lady Pembleton, şi prin venirea pe lume a copilului îl uitase pe nefericitul lord William, pe care, de altfel, îl credea mort.

Trei ani după aceea, ne amintim, soarta ocnaşului Walter Bruce îl impresionase pe comandantul coloniei penitenciare de la Auckland. Acesta scrisese în Anglia. Lordul Evandale lipsea în acel timp din Londra şi lady Pembleton însăşi primise faimoasa scrisoare în care se revela existența lordului William.

Fusese o adevărată lovitură. Căutase refugiu în brațele tatălui său. Sir Archibald o dojenise:

— Lordul William este mort, iar omul acesta despre care scrie guvernatorul nu poate fi decât un impostor; te rog să fii foarte atentă la ceea ce îți spun: chiar dacă lordul William trăieşte, pentru tine trebuie să fie mort! Tu eşti lady Evandale Pembleton, iar soțul tău nu are, nu poate să mai aibă vreun frate!

Întors de la Londra, lordul Evandale începuse să țipe şi să se indigneze. Dar, în cele din urmă, lady Anne îl determinase să-i mărturisească odioasa crimă. Da, era adevărat, îşi suprimase fratele, nu din lăcomie pentru avere, ci din dragoste pentru ea, pentru miss Anne... Şi lady Pembleton îl iertă pe sir Evandale; tânăra iubitoare şi naivă de altădată deveni sub dubla influență – a tatălui şi a soțului ei – nepăsătoare şi sfidătoare, acea trufaşă doamnă pe care am văzut-o furişându-se în mizera locuință a lordului William.

În seara aceea, deci, sir Archibald şi lordul Evandale, care o aşteptaseră nerăbdători, nu mai conteneau cu întrebările:

— Este într-adevăr schimbat? o întrebă sir Archibald pe lady Anne.

— Aş putea să-mi petrec toată viața în preajma lui fără să-l recunosc, răspunse lady Pembleton.

— Şi nu vrea să accepte propunerile noastre? întrebă lordul Evandale.

— Refuză cu îndârjire.

Sir Archibald începu să surâdă.

— Va fi, spuse el, un proces de scandal; noi însă vom ieşi cu onoarea neştirbită.

— Mai întâi, zise lordul Evandale, este nevoie de mulți bani

pentru a susține un asemenea proces…

— Şi el nu numai că nu îi are, spuse lady Pembleton, dar mi-a făcut impresia că se zbate în cea mai cumplită mizerie.

— Suntem obligați să luăm o hotărâre, spuse sir Archibald.

— Care anume?

— Trebuie ca acest om să părăsească neîntârziat Londra.

— Cum să-l constrângem?

— Deocamdată nu ştiu, dar vom găsi noi un mijloc…

Pe când sir Archibald vorbea, intră un valet aducând pe o tavă de argint o carte de vizită şi i-o prezentă lordului Evandale.

Tânărul lord luă cartea de vizită şi citi:

REVERENDUL PATTERSON.

— Ce-ar putea să aibă cu mine un preot? se miră el.

— Milord, spuse lacheul, persoana insistă să vă vadă.

— Pofteşte-l să intre.

Imediat după aceea apăru reverendul Patterson.

Era într-adevăr duşmanul neînduplecat şi fanatic al clerului catolic din Londra, personajul calm şi distant cu care Omul Gri susținuse o luptă fără răgaz şi fără îndurare.

Reverendul Patterson îl salută pe lordul Evandale, şi cum sir Archibald şi fiica sa tocmai se pregăteau să-i lase singuri, li se adresă cu îndrăzneală:

— Oh, puteți rămâne, şi milady şi dumneavoastră, domnule. Este chiar necesar să fiți de față la convorbirea mea cu milord.

Evandale îl privea plin de curiozitate.

— Vă ascult, domnule, îl invită el.

— Milord, începu reverendul Patterson, eu sunt şeful Misiunii evanghelice din Noua Anglie…

— Ah, da? se miră lordul Evandale.

— Sunt şeful acelor misionari care vor duce lumina credinței până la sălbaticii din Noua Caledonie şi din Noua Zeelandă.

— Foarte bine, domnule, spuse lordul Evandale.

— O asemenea acțiune, însă, continuă reverendul, nu s-ar putea îndeplini fără imense sacrificii; şi oricât de bogată ar fi asociația al cărei şef sunt, ea are încă nevoie de concursul credincioşilor.

Ascultându-l, lordul Evandale se şi grăbise să tragă concluzii.

— Înțeleg despre ce este vorba, domnule reverend, spuse el, sunteți aici ca să îmi cereți o subscripție. Sunt fericit să mă înscriu cu cinci sute de lire.

— Cinci sute de lire, zise reverendul Patterson cu chipul luminat de un surâs, ar fi o sumă, dar pentru altcineva, nu pentru dumneavoastră, milord…

— Atunci, înscrieți-mă cu o mie.

— Când veți afla care este serviciul pe care vreau să vi-l fac…

Lordul Evandale tresări.

— Ce vreți să spuneți?

— V-am spus, milord, reluă reverendul, acțiunea pe care o prezidez are misionari peste tot în lume.

— Foarte bine!

— Avem misionari şi la Auckland.

— Ei bine?

— Şi unul dintre aceştia s-a întors în Anglia.

— Nu văd în ce măsură mă poate interesa pe mine acest misionar!

— În măsura în care acelaşi misionar a cunoscut bine un fost ocnaş, pe nume Walter Bruce.

Lordul Evandale păli. Lady Pembleton şi tatăl ei schimbară priviri îngrijorate.

— Într-adevăr? zise lordul Evandale.

— Pot chiar să adaug că, eliberat, acest Walter Bruce este în momentul de față la Londra.

— Da?

— Şi susține că de fapt el este lordul William Pembleton.

— Omul acela nu poate fi decât un impostor! izbucni lordul Evandale.

— Sunt întru totul de părerea dumneavoastră, spuse cu aceeaşi voce egală reverendul Patterson.

Dar privirea insistentă şi surâsul de-abia schițat puteau fi traduse cam aşa: „Cunosc tot atât de bine ca şi voi această problemă şi ați face bine să jucați cu cărțile pe față”.

Lordul Evandale tălmăci subînțelesul răspunsului lui şi aşteptă.

Reverendul continuă.

— Acest om, fie că este sau nu lordul William, vă poate pricinui totuşi destule şi chiar mari încurcături.

— Ei aş! făcu lordul Evandale.

— Şi aceste încurcături eu vreau şi pot să le previn.

— Într-adevăr?

— Dacă ajungem la o înțelegere…

— Vă ascultăm! spuse lordul Evandale.

Capitolul XLIV

Ce s-a întâmplat între reverendul Patterson, sir Archibald, lordul şi lady Pembleton? Nimeni nu ştie exact. Dar în ziua următoare Tom primi un mesaj ciudat. Un bilet fără semnătură, având următorul conținut:

„O persoană care nu-şi poate da numele, dar care cunoaşte imensul tău devotament față de lordul W… îl previne pe domnul Tom că Percy, locotenentul de escortă al ocnaşilor, s-a retras la Perth, în oraşul său natal din Scoția. Trăieşte modest din cele câteva guinee primite anual de la guvernul majestății sale regale. A rămas orb şi trăieşte din mila fiicei sale, care îl ajută din munca ei. Nu ar trebui prea mulți bani pentru a-l determina să vorbească”.

Tom îi arătă biletul lordului William. Acesta se încruntă.

— Prietene, spuse el, mă tem de o capcană.

— O capcană? se miră Tom.

— Uite ce este, eu mi-am dat bine seama că miss Anne m-a recunoscut.

— Ei bine?

— Şi pe lângă faptul că această femeie nu mă mai iubeşte, ea a devenit şi complicea soțului ei. A încercat, venind aici, să mă determine să plec. Eu am rezistat. Acum acționează.

— Dar în ce scop m-ar face pe mine să alerg la Perth, dacă într-adevăr n-ar trebui să-l găsesc acolo pe locotenentul Percy?

— Ca să ne despartă.

— S-ar putea să aveți dreptate, spuse Tom. În loc să mă duc, am să scriu…

Tom cunoştea destui oameni la Perth şi printre ei şi un bătrân gentilom care făcuse multă vreme comerț cu caii aduşi din insulele Shetland.

Îi trimise acestuia următoarea telegramă:

„Bunul meu prieten, Perth este un orăşel foarte mic şi toți oamenii se cunosc între ei. Te rog să-mi răspunzi dacă locuieşte la voi un fost locotenent de escortă de ocnaşi, pe nume Percy. Îți voi rămâne îndatorat.

Răspuns plătit.

Tom, fost intendent al lordului Pembleton,

17, Adam's Street, Spithfields, Londra.”

Rămase acasă toată ziua şi aşteptă. Către seară sosi răspunsul următor:

„Dragul meu Tom, locotenentul Percy locuieşte în Perth, dar este destul de grav bolnav. Devotatul dumitale John Murphy, esq.”

Îi arătă lordului William telegrama.

Acesta îi spuse:

— Oricât de puțini, dar tot ne vor trebui bani pentru a-l determina pe acest Percy să mărturisească adevărul.

— Ne-au mai rămas o sută de lire, spuse Tom.

— Nu ne ajung, dragul meu Tom…

— Voi pleca totuşi, milord, am prieteni la Perth, văd eu ce fac acolo, răspunse credinciosul servitor.

Şi Tom începu să se pregătească de drum.

În acest timp îşi făcu apariția un necunoscut care ceru să-i vorbească. Era mic de statură, mai în vârstă, îmbrăcat complet în negru, cu înfățişarea neplăcută a unui om de legi.

— Domnule, îi spuse salutându-l, mă numesc Edward Cokeries şi sunt sluga dumneavoastră.

— Eu sunt a dumneavoastră, răspunse Tom, dar vă mărturisesc că nu am avut onoarea să vă cunosc.

— Sunt secretar la domnul Simonus, avocatul din Pater-Noster.

— Ah, asta este cu totul altceva, spuse Tom, care se gândi că domnul Simonus reflectase şi găsise poate soluția ca lordul William să reintre în toate drepturile sale.

Edward Cokeries continuă:

— Eu lucrez într-o cămăruță lângă cabinetul domnului Simonus…

— Ah!

— Şi când uşa este întredeschisă, aud tot ce se vorbeşte dincolo…

— Bun! aprobă Tom.

— Ieri dimineață ați venit la domnul Simonus?…

— Într-adevăr!

— Iar eu am auzit toată conversația dumneavoastră!…

— Deci nu domnul Simonus este cel care vă trimite! izbucni Tom, cuprins de bănuială.

— Aveți răbdare, domnule, spuse secretarul, lăsați-mă să termin. Se împlinesc douăzeci de ani de când muncesc şi am ceva economii. Visul meu ar fi să cumpăr funcția domnului Simonus,

care este foarte bogat şi vrea să se retragă. Îmi lipsesc însă trei mii de lire, adică şaptezeci şi cinci de mii de franci în monedă franceză.

— Dacă aţi contat pe mine, spuse Tom zâmbind cu amărăciune, v-aţi înşelat, domnule.

— Nu atât cât presupuneţi, domnule Tom.

Secretarul avea un aer atât de misterios, încât Tom îl privi cu mai multă atenţie.

— V-am spus, continuă Edward Cokeries, am ceva economii…

— Foarte bine, treaba dumitale.

— Cam vreo zece-douăsprezece mii de lire sterline, pe care vi le-aş pune cu plăcere la dispoziţie.

— Chiar aşa? se miră Tom.

— În afară de aceasta, continuă misteriosul secretar, cunosc temeinic legile şi mă fac forte să câştig procesul.

— Ar fi oare cu putinţă?

— Ieri încă mai şovăiam să vin să vorbesc. Dar azi m-am hotărât şi, iată-mă, sunt la dispoziţia dumneavoastră.

Tom radia de fericire.

— Eu sunt cel care v-am scris…

— Acea scrisoare nesemnată?

— Da.

— Atunci este adevărat că fostul locotenent Percy locuieşte la Perth?

— Dumneavoastră va trebui să aduceţi dovada.

— Mi s-a şi răspuns de la Perth în acest sens.

— Şi veţi pleca?

— De îndată.

— Cu câţi bani în buzunar?

— Două sute de lire…

— Nu ajung.

— Păi, zise Tom plin de naivitate, iau cu mine tot ce am.

— Poftim un cec de o mie de lire, spuse secretarul: numai că eu pun o condiţie pentru avansurile mele.

— Spuneţi!

— După ce vom câştiga procesul, onorariul meu va fi de cincizeci de mii de lire.

— Le veţi avea, spuse Tom luând cecul.

— Domnule Tom, spuse atunci Edward Cokeries, nu mai pierdeţi timpul, duceţi-vă cât mai repede la Perth şi aduceţi-l aici pe locotenentul Percy. De rest răspund eu.

La toată această convorbire, mut de surprindere, asistase şi

lordul William.

— Domnule îi spuse Tom secretarului, pot să vă scriu de îndată ce ajung la Perth?

— Este absolut inutil.

Şi secretarul salută şi plecă.

— Ah, bunul meu stăpân, spuse Tom, vedeți bine că nu este departe clipa triumfului!

— Cine ştie? spuse lordul William cu îndoială.

Tom alergă la gară şi luă trenul spre Edinburgh. Ceasul arăta ora 8 seara. Doar un singur călător mai era în compartiment. Un gentilom cu înfățişarea unui om cinstit şi prietenos. Fuma liniştit. Îi oferi şi lui o țigară. Luând-o Tom începu să fumeze tacticos şi nu după mult timp, legănat de tren, căzu într-un somn profund.

Capitolul XLV

Țigara pe care gentlemanul i-o oferise fusese fără îndoială injectată cu un narcotic puternic, căci Tom dormi adânc timp de câteva ore. Când se trezi, era întuneric. Vru să se mişte, dar nu putu. Îşi dădu seama că e legat strâns de picioare şi cu mâinile la spate. Cum nu se auzea niciun fel de zgomot, înțelese că trenul nu mai mergea. Curând însă, obişnuindu-se cu întunericul, realiză că nu se mai afla în trenul în care adormise. Unde putea fi oare? se întreba. Începu să strige. Nimeni nu răspunse. Încercă să se ridice, dar căzu înapoi. Fusese aruncat în vreo temniță… Totuşi, pe jos nu simțea umezeala pământului.

Încercă să se liniştească. Nu încape îndoială, căzuse într-o îngrozitoare capcană, iar cei care îl surghiuniseră aici nu urmăreau altceva decât să-l îndepărteze, poate chiar să-l despartă de lordul William.

Tom era un om puternic, plin de energie. Nici în momentele cele mai critice nu îşi pierduse capul. Începu să judece calm şi renunță să mai strige. Tot cercetând cu privirea în întuneric, observă că un firicel de lumină se strecura printr-o crăpătură. Dar nu peste mult timp dispăru şi totodată simți o uşoară legănare. Se răsuci pe spate şi, cu mâinile legate cum era, pipăi podeaua. Răsucindu-se, la un moment dat simți un miros puternic de gudron. Apoi oscilațiile se întețiră. Atunci înțelese că răpitorii îl aruncaseră în cala unei ambarcațiuni oarecare, poate chiar a unui vapor.

Se scurseră câteva minute, după care auzi mişcare undeva

deasupra lui. Firicelul de lumină reapăru. Acum duduiau paşi grăbiți, în sfârşit un ultim zgomot îi spulberă orice îndoială: erau gâfâielile unui motor care se punea în mişcare.

Va să zică, el, care adormise liniştit într-un vagon de cale ferată, zăcea acum în cala unei nave cu aburi. Încotro se îndrepta această navă? Nu ştia. În mâinile cui căzuse? N-ar fi putut spune. Dar pe buze îi veni numele lordului Evandale. Începu din nou să strige... Mult timp nu i se răspunse. Poate nu îl auzea nimeni. Fără îndoială, vasul tocmai ridicase ancora, iar mateloții şi oamenii de la bord, ocupați cu manevrele de plecare, nu se gândeau la el.

Era un zgomot infernal. Dar Tom striga neobosit. În sfârşit, paşii răsunară din nou. De data aceasta se deschise o uşă şi un val de lumină îl lovi drept în față. În cadrul uşii apăru un om. Purta pălărie şi un bluzon de pânză groasă, albastră.

— Tu faci atâta hărmălaie aici?

— Unde mă aflu, domnule? întrebă Tom. De ce sunt legat ca un răufăcător?

Matelotul începu să râdă.

— Du-te şi întreabă-l pe comandant. Eu habar nu am. Să ştii, însă, dacă mai strigi, îți dau douăzeci şi cinci de lovituri de frânghie! Să nu zici că nu ți-am spus ce te aşteaptă...

Tom îşi domoli mânia care îl stăpânea.

— Prietene, spuse el cu blândețe, nu țin să primesc lovituri de frânghie şi îți promit că am să stau liniştit.

— Să fie într-un ceas bun! mormăi matelotul îmblânzindu-se la rândul său.

— Dar n-ai vrea totuşi să-mi spui şi mie unde sunt?

— În fundul calei.

— Pe ce navă?

— La bordul „Regentului”, navă cu aburi, transatlantic.

— Şi încotro mergem?

— În America.

— În sfârşit, zise Tom, dar cum am ajuns eu aici?

— Despre asta nu mai ştiu nimic.

Şi matelotul plecă, lăsându-l tot în întuneric.

După câteva ore, care i se părură o veşnicie, acelaşi matelot se întoarse şi îi aduse puțină mâncare şi un sfert de vin. Apoi îi dezlegă mâinile ca nefericitul prizonier să poată mânca.

Tom se zbătea în prada unei imense disperări. Nava luneca în viteză, depărtându-l de coastele engleze. Ziua trecu, trecu şi noaptea şi apoi încă o zi. De două ori în douăzeci şi patru de ore

acelaşi matelot îi adusese de mâncare, îi eliberase mâinile, pentru ca imediat ce termina de mâncat să i le lege strâns la loc.

În sfârşit, la capătul a trei zile, matelotul îi spuse:

— Am noi ordine de la comandant…

— Ah! se bucură Tom.

— Comandantul consideră că nu mai are rost să te țină în fundul calei.

— Adevărat?

— Aşa că am să te conduc pe punte. Acum a trecut pericolul.

— Ce vrei să spui? întrebă Tom.

— Suntem la o sută de leghe de coastele engleze, zise matelotul. Şi nu se mai teme nimeni că ai putea să te salvezi înot.

— Ah, asta era! se lămuri Tom.

Marinarul îi desfăcu legăturile de la mâini şi de la picioare. După ce se dezmorți puțin, îl conduse pe punte.

Tom îşi spuse: „Sunt la bordul unei nave a statului. Comandantul este ofițer şi trebuie să fie un om de lume. Lui am să mă adresez. Nu se poate să nu mă asculte, să nu admită că sunt victima fie a unei erori, fie a unei capcane. Şi dacă îl conving, o să mă trimită înapoi cu primul vas cu care ne vom încrucişa.”

Aşteptă răbdător o ocazie ca să se poată apropia de comandant. Oamenii din echipaj nu îi mai dădeau nicio atenție. După câteva ore, când începuse să se întunece, apăru pe punte şi comandantul. Cum îl văzu, Tom se îndreptă spre el şi îl salută respectuos. Însă de la primele cuvinte pe care i le adresă, acesta i-o tăie scurt:

— Nu stau de vorbă cu dumneata. Am primit ordine în ceea ce te priveşte şi nu fac decât să le execut!

Şi întorcându-i spatele, îşi continuă plimbarea pe punte.

Tom încercă să-i vorbească secundului. Dar acesta îl primi şi mai rău:

— Dacă încerci să te plângi, te pun în lanțuri!

Atunci Tom se gândi că nu se poate bizui decât pe propriile sale puteri. Şi cu calmul care îi caracterizează pe englezi, aşteptă ocazia prielnică pentru a-şi recăpăta libertatea. Această ocazie se lăsă aşteptată multe zile, dar, aşa cum vom vedea, el avusese dreptate să nu îşi piardă speranța.

Capitolul XLVI

„Regentul”, marele transatlantic cu aburi, se îndrepta spre Buenos Aires. În cea de a 15-a zi a traversării, luneca pe lângă coastele insulei Tenerife[6]. Pe cerul de un albastru intens soarele apusese într-o aureolă de purpură. Uşori, câţiva nori cenuşii alergau la orizont spre sud-vest şi dintr-odată vântul se răcise. Comandantul, vechi marinar, după ce îşi îndreptase succesiv luneta spre cele patru puncte cardinale, se încruntase uşor. Dar nu spusese niciun cuvânt.

Prin atitudinea sa, Tom reuşise să-i facă pe toţi să creadă că e un resemnat cu acest surghiun. De aceea se bucura de toată libertatea pe puntea vasului. Rămânea aici cât voia şi chiar i se îngăduia să stea de vorbă cu marinarii.

Nu mai încercase să-i înduplece să-l lase să plece de pe navă. Dar observa şi înregistra tot ce se întâmpla şi scruta fără încetare orizontul, nădăjduind să apară vreo pânză. Nici atitudinea îngrijorată a comandantului nu îi scăpa. Acesta examinase toată ziua vârful Tenerife, care se profila majestuos la orizont. Spre seară, comandantul dădu ordin de oprire. Tom simţi un fior de bucurie. Vântul slăbea din ce în ce, marea se învolbura, valurile agitate se spărgeau furioase în spume; norii mici şi răzleţi la început se adunaseră încetul cu încetul, acoperind tot cerul.

— O să avem o furtună straşnică… îşi spuneau marinarii.

Veni şi noaptea şi, odată cu ea, furtuna. O furtună violentă, înspăimântătoare. Vasul dansa pe coamele valurilor ca o coajă de nucă. Întunericul era de nepătruns. Dar Tom ştia precis că ţărmul nu putea fi la mai mult de două leghe.

Şi tocmai când furtuna se dezlănţuia mai sălbatic, când tot echipajul executa comenzile tunătoare ale comandantului, când catargele trosneau chinuite de forţa vântului, se auzi un strigăt:

— Om la apă!

Acest om căzuse peste bord din întâmplare? Fusese smuls cumva de vreun val? Se aruncase cu bună-ştiinţă?

Nimeni nu îşi dădea seama ce se petrecuse.

Dar cine era? Un matelot sau vreun pasager? Niciunul nu se interesă, toţi fiind preocupaţi de furtună şi urmările ei.

---

[6] Tenerife — cea mai mare dintre insulele Canare. Capitala Santa Cruz. Vârful Tenerife sau Teide = 3711 m (n.t.)

Abia dimineața, când se lumină şi furia valurilor se mai domoli, iar comandantul vasului putu să constate avariile suferite, i se raportă că omul căzut în mare era fostul lor prizonier.

Comandantul ridică din umeri şi gândi cu voce tare:

— Nefericitul! a vrut să se salveze! Dar suntem prea departe de uscat…

Şi ofițerul scrise în carnetul său de bord:

„Astă-noapte, în timpul furtunii, numitul Tom Justice, pe care îl transportam în America din ordinul şi pe socoteala Misiunii evanghelice, al cărei sediu este la Londra, a fost măturat de un val şi s-a înecat.”

Vaporul îşi continuă drumul după ce i se făcu revizia cuvenită. În privința lui Tom, comandantul se înşelase: el se luptase cu valurile nesfârşite şi înotase fără încetare. Aruncat când pe o coamă de val, când pe alta, se pomenise lângă resturile unei epave. Fusese salvarea lui. De fapt, era o scândură lungă de vreo patru picioare şi lată de vreo două. Se agățase de ea cu disperare şi continuase să plutească la voia întâmplării, până când, sleit de puteri, îşi pierduse cunoştința.

Răsăritul soarelui îl găsi leşinat la malul mării, nu departe de micul oraş Laguna. Un pescar, care venise să-şi controleze plasele, dădu peste el, îl îngriji şi îl readuse la viață.

Nici misteriosul gentleman care îi oferise în tren o țigară, nici cei care îl luaseră în primire adormit, îl legaseră şi îl transportaseră la bordul transatlanticului „Regent” nu observaseră brâul purtat pe piele în care vajnicul scoțian îşi ascunsese prețioasele lui economii. După ce îşi dădu seama că nu fusese prădat, Tom îi povesti binefăcătorului său că un val îl smulsese de pe puntea vaporului „Regent”.

Pescarul se oferi să îl însoțească în oraş. Laguna este locuită de foarte mulți englezi, ca şi Santa Cruz, capitala insulei. Tom îl mai rugă să-l conducă la consulat, unde ceru să i se facă formele de repatriere. După trei zile, o navă norvegiană cu trei catarge făcu escală la Santa Cruz. Tom se îmbarcă pe acest vas, dar nu pentru Anglia, ci pentru Scoția. După aproape treizeci de zile, vasul cu pânze reuşi să efectueze traversarea. Înainte de a pleca din Tenerife, Tom scrisese două scrisori – una soției sale şi alta lordului William. Le povesti pe larg în ce cursă mârşavă picase, îi îndemna să părăsească Adam’s Street, să se ascundă undeva în Londra şi să nu întreprindă nimic înainte de întoarcerea sa.

Totodată îi ruga să îi răspundă la Perth, la post-restant.

Din toată această neplăcută aventură, Tom nu dezlegase decât o parte a adevărului. El avea convingerea că secretarul Edward Cokeries fusese de bună-credință şi că gentlemanul care îi scrisese din Perth, confirmându-i existența locotenentului Percy, era chiar prietenul lui, John Murphy, omul pe care îl cunoscuse în tinerețe. Răpirea din tren o atribuia lordului Evandale.

Şi iată că Tom debarcă pe pământul Scoției şi nu se opri decât la Perth. Aici, alergă la poştă, unde nădăjduia să găsească scrisori de la lordul William şi de la Betsy. Niciunul, nici celălalt însă nu îi scriseseră. Atunci se grăbi spre locuința bătrânului gentleman. Dar, spre marea lui uimire, află că John Murphy nu mai locuia de foarte mulți ani în acest oraş. Însemna deci că nu el îi scrisese…

Nu se dădu bătut. O porni în căutarea locotenentului Percy. Dar în tot oraşul nu se auzise de el. Niciodată nu fusese văzut prin părțile locului. Nimeni nu îl cunoştea.

În clipa aceea de disperare, îşi aminti cum reacționase lordul William când îi arătase biletul fără semnătură, acel bilet în care i se aducea la cunoştință că locotenentul Percy locuieşte în Perth. Şi abătut, dar plin de nădejde, o porni înapoi spre Londra. Ajuns aici, se îndreptă grăbit spre Adam's Street. Îl aştepta o altă surpriză, şi mai cumplită decât celelalte. Lordul William şi familia sa dispăruseră de o lună. Betsy plecase odată cu el. Unde? Mister. Calculă cât timp trecuse de la plecarea lui de acasă. Erau aproape trei luni.

Cum ştim, nimic nu îl putea abale din drum şi, plin de speranță în izbânda adevărului, Tom îşi spuse: „Trebuie neapărat să-i regăsesc…"

Capitolul XLVII

Tom ajunsese la Londra pe seară.

La ora aceea ghişeele băncilor, ca şi birourile avocaților, erau închise. Se văzu obligat să aştepte.

A doua zi, înainte de ora 9.00, se prezentă la domnul Simonus. Avocatul rămase uimit.

— Domnule, dar eu nu am avut niciodată vreun secretar cu numele de Edward Cokeries, îi spuse acesta. Cât despre soția dumitale şi despre lordul William, de asemenea nu ştiu nimic. Tot ceea ce îmi povesteşti, de altfel, nu este atât de extraordinar pe cât

îți închipui…

Auzindu-l vorbind astfel, Tom îl privea uluit. Domnul Simonus continuă:

— Ar fi trebuit să-mi asculți sfaturile… Am fi ajuns la o tranzacție cu lordul Evandale.

— Dar dacă ticălosul a pus pe cineva să-l asasineze pe fratele său?

— Nu, nu se poate.

— Totuşi…

— Lordul William cu soția şi copiii săi au dispărut?

— Da, au dispărut fără urmă.

— Ei bine, nu e chiar atât de uşor să asasinezi cinci persoane!

— Atunci ce să se fi întâmplat cu ei?

Domnului Simonus i se făcu milă de el văzându-l atât de disperat.

— Ascultă, îi spuse el, de obicei nu mă amestec decât în treburile profesiei mele; dar din cuvintele dumitale străbate atâta adevăr, încât voi lua în mână cauza dumneavoastră. Sunt convins că lordul William este în viață. Nu vreau să vorbesc mai mult; revino diseară, şi vom vedea…

Tom îşi petrecu restul zilei rătăcind prin Londra, căutându-şi stăpânul, dar fără niciun rezultat. Să cauți în Londra un om dispărut e la fel cum ai căuta acul în carul cu fân.

Seara, pe la ora 6, reveni în strada Pater-Noster.

Secretarii plecaseră. Domnul Simonus îl aştepta.

— Nu i-ai găsit? îl întrebă.

— Din păcate, nu, răspunse Tom.

— Eu sunt ceva mai norocos decât dumneata.

Tom nu-şi mai putea stăpâni bucuria.

— Nu te grăbi să te bucuri atât de mult, bietul meu Tom.

— Sunt… morți?

— Nu, dar au fost victimele unei uneltiri infernale. Ştii unde este acum lordul William?

— Spuneți-mi, se rugă Tom îngrijorat.

— Este la Bedlam.

Tom scoase un țipăt. Domnul Simonus continuă:

— Există la Londra un detectiv foarte iscusit, pe nume Rogers. Îl folosesc uneori, şi am fost sigur şi de astă dată că adresându-mă lui voi afla ce s-a întâmplat cu lordul William, cu familia lui şi cu soția dumitale. L-am chemat deci azi-dimineață, după ce ai plecat de la mine. Şi el mi-a spus: „Afacerea de care îmi vorbiți mi-a

trecut prin mână. N-am vrut să o accept, dar vă pot spune tot ce ştiu” Şi iată ce mi-a povestit Rogers, urmă avocatul Simonus: A doua zi după ce ai plecat din Londra, stăpânul dumitale a primit o telegramă. O telegramă falsă, bineînțeles, în care, îi scriai lordului William următoarele: „Găsit Percy. Cokeries va veni să vă vadă, faceți ce vă spune el.” În aceeaşi zi Cokeries s-a prezentat. Şi, la îndemnul acestuia, lordul William a scris un lung memoriu foarte încurcat, în care din loc în loc au fost introduse fraze din diverse jurisprudențe, fără legătură cu cauza lui. Apoi l-a sfătuit să se ducă personal cu acel memoriu la preşedintele Curții Criminale. După două zile, lordul William a primit o scrisoare de la dumneata.

— Dar eu nu am putut să scriu! izbucni Tom.

— Nu ai scris, însă ți s-a imitat scrisul atât de bine, încât lordul William n-a avut nicio bănuială.

— Şi ce îi spuneam în acea scrisoare?

— Că locotenentul Percy este orb şi bolnav, că vei rămâne în preajma lui până se va mai înzdrăveni…

— Şi după aceea? întrebă Tom.

— După alte opt zile, lordul William a primit o invitație – sub numele de Walter Bruce, bineînțeles – să se prezinte în fața preşedintelui Curții Criminale. Şi plin de încredere, lordul William s-a dus. Seara, însă, nu s-a mai întors. Iar când soția lui şi a dumitale au început să dea semne de îngrijorare, a sosit o scrisoare. Purta semnătura lordului William. Se repeta jocul. Îi imitaseră scrisul cu atâta pricepere, încât şi soția lordului William s-a înşelat. În scrisoare îi spunea că preşedintele curții nu şovăise nicio clipă să-i recunoască identitatea, şi tocmai de aceea îl convocase în fața curții pe lordul Evandale. Că prezentându-se, fuseseră confruntați şi lordul Evandale făcuse mărturisiri complete. Totuşi, preşedintele curții se speriase de imensitatea scandalului, lui revenindu-i delicata misiune de a cita în fața judecății un membru al Parlamentului, şi că, de aceea, la stăruința sa, adică a preşedintelui, între cei doi frați intervenise o tranzacție. Tranzacție prin care lordul William trebuia să fie pus în posesia sumei de două sute cincizeci de mii de lire sterline, a casei pe care familia Pembleton o avea la Paris, în foburgul Saint-Honoré, urmând deci să locuiască în Franța. De aceea lordul William pleca la Folkestone şi acolo avea să-şi aştepte soția şi copiii. Totodată o ruga pe Betsy să se ducă imediat la Perth, să-l găsească pe Tom, să-i spună despre tranzacția intervenită şi să se întoarcă la

Londra, apoi să vină împreună în Franța, unde se vor întâlni cu toții. Lângă această scrisoare ataşase şi o bancnotă de o sută de lire. Doamna Walter Bruce nu se îndoi nicio clipă de autenticitatea acelei scrisori. Îşi plăti datoriile în Adam's Street, trimise după o cabrioletă şi o porni spre gara de sud. De atunci nu a mai fost văzută, nici ea, nici copiii.

— Dar cu lordul William ce s-a întâmplat? întrebă înnebunit Tom.

— Ei bine, preşedintele curții nu a citit niciun rând din acel memoriu. În schimb, a primit o reclamație din partea lordului Evandale, în care se plângea că este victima unui abominabil şantaj exercitat asupra lui de un fost ocnaş. Şi în timp ce doamna Bruce se îndrepta spre Folkestone, unde credea că se va întâlni cu soțul ei, el, lordul William, era supus unui examen de către doi medici de boli mintale, care nu au ezitat să declare că aveau de-a face cu un nebun.

— Şi… atunci? întrebă Tom cutremurându-se.

— Şi atunci l-au închis la Bedlam, unde este şi în prezent.

— Dar soția mea?…

— Cu soția dumitale e o altă poveste… Conform sfatului din scrisoare, a plecat chiar în aceeaşi zi spre Scoția. Călătorea în vagonul rezervat femeilor. După prima stație, însă, o doamnă foarte respectabilă a pretins că fusese jefuită şi niciuna dintre celelalte călătoare nu a protestat. Un inspector de poliție a apărut imediat. La percheziție în buzunarul lui Betsy s-a găsit portmoneul pretinsei păgubaşe. Aşa că, dragă domnule Tom, Betsy a fost reținută şi dusă la închisoare.

— Oh, suntem pierduți, spuse Tom, cuprins de un acces de panică şi disperare.

— Nu, nu încă! spuse domnul Simonus.

Tom nu mai înțelegea nimic.

Capitolul XLVIII

Domnul Simonus tăcu, părând că meditează. Tom, cu aceeaşi încordare, îl privea nerăbdător. În sfârşit, avocatul reluă:

— L-ai căutat peste tot pe locotenentul Percy?

— Din păcate, da; şi cred că nu mai trăieşte.

— Te înşeli…

— Cum? Dumneavoastră credeți…

— Am certitudinea că trăieşte. Şi ca dovadă…

Un val de căldură simți că-i cuprinde sufletul, şi Tom de-abia îşi mai putea stăpâni emoția.

— Fii atent, domnule Tom… În timp ce dumneata îl căutai, să ştii că nici eu nu am stat degeaba. Locotenentul Percy trăieşte şi nu e nici orb, nici bolnav; se bucură de toate facultățile mintale ale unui om sănătos tun.

— Şi este la Londra?

— Da.

Şi vorbind, domnul Simonus apăsă pe butonul de fildeş al unei sonerii electrice. De îndată apăru un secretar.

— Ia, te rog, trăsura mea, îi spuse domnul Simonus, aleargă la Dover Hill şi vino înapoi cu omul acela care a fost ieri aici…

Secretarul ieşi. Atunci domnul Simonus continuă…

— Adineauri erai în culmea disperării, scumpul meu Tom. Acum însă nu trebuie să exagerezi bucurându-te…

— Totuşi, domnule Simonus…

— Ascultă-mă cu atenție până la capăt. Locotenentul Percy este deci la Londra; el va vorbi în schimbul unei sume de bani pe care i-am făgăduit-o. Va face chiar mai mult.

— Ce anume?

— Îi va determina să vorbească şi pe ceilalți doi paznici cu care a fost părtaş la substituirea ocnaşului mort cu trupul cuprins de boală al lordului William.

— Oh! dar atunci… înseamnă… se bucură Tom.

— Nu înseamnă nimic deocamdată. Aşteaptă! Aceşti trei oameni au părăsit serviciul de mult şi acum au o oarecare poziție socială. Deci, în clipa când vor vorbi, ei nu numai că îşi vor pierde pensia, dar se vor da legați în mâna justiției…

— Ah, la asta nu m-am gândit, zise Tom.

— Şi ar urma să fie condamnați cel puțin la deportare.

— În cazul acesta, ei vor refuza să facă declarații, reflectă Tom, care treptat îşi recăpătase claritatea rațiunii.

— Eu, zise avocatul, am găsit un mijloc să-i determin să vorbească şi să-i feresc totuşi de urmările legii. Vom da fiecăruia dintre ei câte o mie cinci sute de lire; acesta este prețul stabilit pentru mărturisirile lor complete!

— Bun!

— Ei vor părăsi Anglia, vor trece strâmtoarea şi se vor duce în Franța. Pentru delictul comis nu există extrădare.

— Nu ştiu ce să mai cred… înseamnă că nu vor mai declara

nimic.

— Dimpotrivă, de-abia acolo vor vorbi.

Tom nu mai înțelegea.

— La Paris, continuă domnul Simonus, se vor prezenta la ambasadorul britanic şi îi vor dezvălui acestuia tot ceea ce s-a petrecut; vor adăuga chiar unele amănunte cu privire la temnicerul închisorii din Perth, care este şi azi în funcție şi care de fapt este cel mai vinovat în toată această afacere. Arestat şi luat pe neaşteptate temnicerul va mărturisi totul.

— În cazul acesta, zise Tom, omul va fi condamnat.

— O merită pe deplin, fiindcă, îți repet, el a fost cel mai vinovat, servind drept intermediar între paznicii ocnaşilor şi falsul indian Nizam.

— Atunci, domnule avocat, procesul este ca şi câştigat, se bucură Tom ca un copil.

— Oh, nu, nu încă! spuse domnul Simonus. Fii atent. Când este în joc un interes particular, justiția engleză nu acționează în mod direct.

— Ei bine, spuse Tom, vom porni noi urmărirea.

— Perfect, dar dumneata uiți că lordul Evandale este la ora actuală un om foarte influent, şi dacă această afacere va ieşi la lumină prin justiție, el va avea în număr egal şi duşmani, dar şi partizani.

— Ce importanță are, din moment ce noi vom fi înarmați cu dovezile autentice, zdrobitoare, ale ticăloşiei lui?

— Foarte mare importanță, domnule Tom, spuse calm domnul Simonus. Dacă se vor găsi avocați care să pledeze pentru, există destui care vor pleda contra. Şi cine te asigură pe dumneata că însuşi preşedintele curții, din ordinul căruia nu demult a fost arestat lordul William ca nebun, va fi dispus să revină asupra avizului său? Cine te asigură că justiția engleză va îndrăzni să dea curs unui asemenea scandal?

Tom căzu pe gânduri.

— Atunci, nu văd la ce ne mai folosesc declarațiile locotenentului Percy şi ale complicilor lui…

— Uite la ce, răspunse domnul Simonus. Vom obține categoric o tranzacție. Acea tranzacție pe care adversarii noştri o propuneau în scrisoarea falsă, scrisă chipurile de mâna lordului William.

— Două sute cincizeci de mii de lire?

— Da, plus palatul Pembleton din foburgul Saint-Honoré de la Paris.

— Şi cum vom ajunge noi la o astfel de tranzacţie?

— Înarmaţi cu acele hârtii, vom merge împreună să stăm de vorbă cu lordul Evandale.

— Bun! Şi pe urmă?

— Lordul Evandale se va teme de proces, de scandal… El nu va avea decât să spună un cuvânt pentru ca lordul William să fie pus în libertate. Deci lordul William va părăsi Londra, se va duce direct la Paris, iar acolo va avea loc schimbul.

— Care schimb?

— Înmânarea celor două sute cincizeci de mii de lire şi a titlurilor de proprietate ale imobilului Pembleton, în schimbul declaraţiilor lui Percy şi ale complicilor lui, legalizate de către Ambasada engleză de la Paris.

Neîmpăcându-se totuşi cu această soluţie, Tom îndrăzni să-i spună domnului Simonus că îi venea greu să renunţe la drepturile lordului William pentru o sumă de bani, oricât ar fi ea de mare. Domnul Simonus însă ţinu să adauge:

— Gândeşte-te bine la toate dificultăţile şi pe deasupra pune în balanţă tergiversările unui proces de amploarea celui pe care vrei să-l pornim.

— Este adevărat, dar…

— Se vor scurge mulţi ani înainte ca noi să fi epuizat toate etapele juridice.

— Ce importanţă mai are, dacă noi ne vom ajunge totuşi ţelul?

— Iar în tot acest timp soţia şi copiii lordului William, continuă avocatul, se vor zbate într-o considerabilă stare precară; lordul William, închis laolaltă cu nebunii, până la urmă el însuşi va înnebuni.

Ultimul argument, invocat de domnul Simonus, îi spulberă toate ezitările credinciosului servitor.

— În sfârşit, încheie domnul Simonus, pentru această afacere eu v-aş putea avansa opt mii de lire sterline, mai mult nu pot; iar pentru susţinerea procesului ne vor trebui cel puţin douăzeci şi cinci de mii de lire sterline.

— Ei bine, căzu de acord Tom, acţionaţi exact cum credeţi dumneavoastră de cuviinţă!

— Să fie într-un ceas bun! spuse mulţumit avocatul.

În acest timp uşa se deschise şi îşi făcu apariţia locotenentul Percy. Tom îl examină plin de curiozitate. Era un bărbat încă tânăr şi viguros, care părea dotat cu multă energie.

— Domnule Percy, totul este convenit cu domnul, zise avocatul

Simonus, arătându-l pe Tom.

Fostul ofițer salută.

— Plecați chiar în seara aceasta la Paris!

— Cum doriți, domnule avocat!

— Poftim cinci sute de lire pentru dumneata şi camarazii dumitale. Restul vi se va număra la Paris, la sediul Ambasadei.

Şi scoțând un carnet de cecuri, domnul Simonus îi dădu un înscris, pe care locotenentul Percy îl puse tacticos în buzunar.

Capitolul XLIX

— Duceți-vă şi vă pregătiți de plecare, îi spuse domnul Simonus fostului locotenent Percy. Imediat ce ajungeți la Paris, îmi trimiteți o telegramă cu adresa hotelului la care vă veți instala, dumneata şi camarazii dumitale.

— Va trebui să ne prezentăm în aceeaşi zi la Ambasadă?

— Nu, veți aştepta să vă întâlniți mai întâi cu domnul – şi îl arătă pe Tom – şi după aceea veți merge împreună la Ambasadă.

Percy salută şi plecă. Rămânând din nou singur, Tom îi spuse avocatului:

— Şi biata mea soție, care zace la închisoare…

— Nu va putea fi eliberată înainte de opt zile.

— Cum asta?

— Voi cere punerea ei în libertate pe cauțiune.

Tom respiră uşurat parcă de o mare povară. După un lung moment reluă parcă firul unui gând care nu îi dădea linişte.

— Domnule Simonus, dumneavoastră mi-ați spus că soția şi copiii lordului William au dispărut. Dar dacă, ferească Dumnezeu, li se va fi întâmplat o nenorocire?

— M-am temut şi eu ca şi dumneata. Dar acuma sunt liniştit. Acelaşi detectiv a fost trimis de mine în căutarea lor. Şi azi dimineață am primit din Brighton o telegramă. Poftim. Şi domnul Simonus luă de pe biroul său o hârtie şi i-o întinse.

Tom citi:

„Domnului Simonus,
Pater-Noster Street. Londra.
Fiți liniştit, sunt pe pista cea bună.
Rogers.”

— Oh, domnule avocat, şi dumneavoastră sunteți de părere că îi

va găsi?

— Sunt sigur, domnule Tom.

— Voi reveni mâine, spuse Tom, ridicându-se să plece.

— Nu, domnule Tom, aici nu e bine să mai revii. Pentru că adversarii noştri te cred mort, nu e bine să afle că eşti în viaţă decât în ziua în care vei fi înarmat cu declaraţia scrisă a martorilor noştri; or, revenind aici, cine ştie cine te-ar putea întâlni şi recunoaşte!... Unde te-ai instalat?

— Încă nicăieri.

— Trebuie să cauţi un cartier cât mai depărtat, în East End, spre Mail in Road, de exemplu.

— Bun; şi la Paris când va trebui să plec?

— Îndată ce vom avea ştiri pozitive despre doamna Bruce şi copiii ei.

— Şi pe lordul William n-aş putea să-l văd înaintea plecării mele la Paris?

— Cu neputinţă, domnule. Mai întâi de toate, să ştii că la Bedlam nu se pătrunde cu uşurinţă.

— Ştiu că se dau totuşi permise...

— Ai dreptate, dar când se va afla că un om l-a vizitat pe Walter Bruce, imediat vor bănui că e vorba de dumneata. Şi îţi repet, pentru lordul Evandale dumneata trebuie să fii mort. Până în momentul decisiv...

Tom se înclină.

— Totuşi, cum vom lua legătura? întrebă el.

— Mâine, între orele zece şi unsprezece, răspunse avocatul, voi trece cu cabrioleta mea prin Mail in Road. În dreptul casei de corecţie voi opri şi voi coborî. Să fii prin apropiere.

— Bine, domnule avocat, spuse Tom şi plecă.

Urmând sfatul domnului Simonus, îşi găsi o locuinţă pe lângă Mail in Road. A doua zi, la ora stabilită, măsura trotuarul în lung şi-n lat prin faţa casei de corecţie, trăgând cu coada ochiului la toate trăsurile care treceau. În sfârşit, o cabrioletă se opri şi din ea coborî un bărbat. Era avocatul.

— Doamna Bruce a fost găsită, îi spuse domnul Simonus. Poftim, citeşte! şi îi întinse o scrisoare.

„Domnule – scria detectivul Rogers – *prefer să vă fac să aşteptaţi câteva ore în plus, ca să vă trimit scrisoarea prin poştă. Vă scriu chiar de acasă, de la doamna Bruce. Locuieşte la Brighton, într-o mică vilă, la malul mării. Biata femeie nu ştie absolut nimic. Ea îşi*

crede soțul la Paris. Iată ce i s-a întâmplat.

După cum ştiți, acum trei luni a plecat de la Londra, ca să se întâlnească la Folkestone cu soțul ei. Scrisul lordului William fusese atât de perfect imitat, încât ea nu a avut nici cea mai mică bănuială. În gara Folkestone o aşteptă un bărbat. Acesta însă nu era domnul Bruce, cum de bună seamă ştiți şi dumneavoastră, ci un gentleman care pretindea că vine din partea soțului ei. Îi aducea o altă scrisoare, semnată de asemenea Walter Bruce, şi biata femeie a crezut că este din partea soțului ei. Domnul Bruce îi spunea că au intervenit unele schimbări; că pleca singur la Paris, unde ea va veni să-l întâlnească după câteva săptămâni. În acest sens, el o ruga să aibă toată încrederea în onorabilul gentleman, aducătorul mesajului. Doamna Bruce, neavând nici cea mai mică îndoială în privința autenticității scrisorii, îl urmă pe acel gentleman, care o conduse la Brighton şi care o instală aici, în mica vilă în care am găsit-o azi-dimineață. La fiecare 15 zile, primeşte o scrisoare, chipurile de la soțul ei, care îi amână plecarea la Paris, invocând diverse motive. Fiecare scrisoare este însoțită şi de bani. M-am gândit că aş fi lipsit de tact să o alarmez. I-am spus doar, că am venit din partea dumneavoastră, fiindcă ea ştie că v-ați ocupat de o tranzacție între soțul ei şi lordul Evandale. Şi eu sunt de părere că ar fi bine să nu-i comunicați nimic altceva înainte ca acea tranzacție să se fi perfectat, iar domnul Bruce să fi fost pus în libertate. De altfel, eu aştept aici instrucțiunile dumneavoastră. Cu respect, Rogers."

Tom citi pe nerăsuflate scrisoarea, apoi i-o înapoie domnului Simonus.

— Ce i-ați răspuns? întrebă el.

— Evident, i-am expediat o telegramă cu următorul conținut:

„Nu îi spune încă nimic".

— Şi acum ce avem de făcut, domnule Simonus?

— Dumneata vei pleca la Paris chiar astăzi. Ai aici o scrisoare de credit pentru casa „Shamphory et Co.", din strada La Victoire.

Tom luă înscrisul, îl puse bine în buzunar, apoi îl întrebă pe avocat:

— Nu vă supărați că insist, dar lordul William ştie ceva?

— Absolut nimic.

— Sărmanul de el! îl căină Tom. Este fără îndoială în prada celei mai cumplite disperări.

— Ai dreptate, dar deocamdată e bine să nu i se spună nimic.

— Nu înțeleg de ce…

— Pentru că, fără să vrem, l-am pune în gardă pe lordul Evandale. Va să zică, domnule Tom, spuse avocatul schimbând tonul, vei pleca astăzi, sper?

— Da, domnule.

— Vei fi acolo mâine dimineață şi numaidecât vei lua legătura cu Percy. Mi-a telegrafiat că el, împreună cu cei doi camarazi ai săi, au tras la hotelul „Champagne” din strada Montmartre. Veți merge împreună la Ambasada noastră. De îndată ce procesul-verbal va fi fost redactat şi legalizat, îmi vei scrie.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă eu voi lua legătura cu lordul Evandale.

Tom se înclină, îl salută, şi domnul Simonus se urcă în cabrioletă şi plecă. După o oră Tom se afla în expresul South-Railway, în drum spre Paris. Patruzeci şi opt de ore mai târziu, domnul Simonus primea următoarea telegramă din Franța:

„Declarația întocmită. Ambasadorul convins.
Actul legalizat. Paris, astă-seară.
La Londra, mâine.
Tom.”

— He-he! se bucură domnul Simonus. Încep să cred că lordul Evandale va fi foarte înțelept dacă va cădea la învoială!

Capitolul L

Trecuseră opt zile. Tom se întorsese de la Paris în dimineața convenită. Două persoane îl aşteptau la gară, buna lui soție, Betsy, care, eliberată pe cauțiune, revenise la Londra, şi domnul Simonus.

Tom era fericit. Aducea cu el declarația semnată de locotenentul Percy şi de ceilalți doi foşti gardieni de ocnaşi. Ambasadorul legalizase actul.

— Acuma, spuse domnul Simonus, putem să pornim la treabă! Îi voi scrie lordului Evandale şi îl voi ruga să ne primească.

Tom, care îşi petrecuse noaptea în tren, se odihni puțin, apoi, la ora 2, aşa cum convenise, luă o cabrioletă şi merse la birourile domnului Simonus. De aici, amândoi o porniră în West End.

— Cred că ar fi mai bine să nu intrăm împreună, îl sfătui domnul Simonus când ajunseră în fața casei lordului Evandale.

— De ce? se miră Tom.

— S-ar putea ca fără voie să comiți vreun gest de indignare care ar compromite totul. Dacă va fi nevoie de dumneata, stai pe aproape, te voi chema.

— Cum doriți, răspunse Tom.

Astfel că domnul Simonus intră singur la lordul Evandale. Nobilul personaj îl aştepta în cabinetul său de lucru. Nu bănuia ce avea să-i spună. Cum însă acesta, în calitate de solicitor, se ocupase multă vreme de afacerile familiei Pembleton, îşi închipuise că vreo chestiune de un oarecare interes îl aducea la el.

Domnul Simonus intră şi rămase în picioare.

— Despre ce este vorba, domnule Simonus? întrebă distant lordul Evandale.

— Milord, răspunse avocatul, mă aflu aici ca avocat al fratelui dumneavoastră.

— Care frate? se miră lordul şi începu să surâdă.

— Fratele dumneavoastră mai mare, lordul William Pembleton, răspunse imperturbabil domnul Simonus.

— Domnule, răspunse lordul Evandale, fratele meu a murit acum aproape zece ani.

— Aşa crede toată lumea.

— Dar acesta este adevărul, domnule!

— Milord, spuse cu aceeaşi rezervă domnul Simonus, mai există încă doi oameni pe care lumea îi crede morți, dar care totuşi sunt în viață.

— Într-adevăr?

— Primul dintre ei se numeşte Tom.

Lordul Evandale avu o uşoară tresărire.

— Şi… cel de-al doilea?

— Cel de-al doilea este locotenentul Percy.

— Nu am auzit de acest om.

— El este totuşi, spuse domnul Simonus, cel care l-a ajutat pe sir George Pembleton, tatăl dumneavoastră, să substituie corpul viu, torturat de boală, al lordului William cu cadavrul lui Walter Bruce.

— Domnule, îl întrerupse lordul Evandale, din moment ce sunteți atât de bine informat, hai să discutăm cu cărțile pe față.

— Este exact ceea ce doresc şi eu, milord.

— Există un bandit iscusit care se numeşte într-adevăr Walter Bruce; omul acesta a născocit o întreagă poveste, pentru a mă şantaja; el pretinde că nu ar fi altcineva decât lordul William în

persoană, nefericitul meu frate, mort din pricina muşcăturii unei reptile.

— Şi ce s-a întâmplat cu acest om? întrebă avocatul.

— Ei bine, m-am văzut silit să îl denunț justiției.

— Cunosc, cunosc acest lucru.

— Şi cred că, apelând la indulgență, justiția a dispus ca acest individ să fie închis la Bedlam.

— Deci credeți, nu sunteți sigur, milord?

— Oh, la urma urmei, nu sunt sigur că ar fi închis…

— Dar ştiați că acest om avea soție şi copii?

— Tot ce se poate, nu mă interesează…

— Dar ceea ce i s-a întâmplat a fost din ordinul dumneavoastră, milord…

— Ah, îmi pare rău, domnule, zise lordul cu aroganță, dar am impresia că vă permiteți să-mi luați un fel de interogatoriu…

— Milord, răspunse domnul Simonus, îmi cer iertare, dar trebuie neapărat să vorbim, aşa cum ați spus, cu cărțile pe față; de aceea trebuie să vă spun că sunt informat în această problemă mai mult decât presupuneți…

— Fie, vă ascult.

— Într-o zi, cu trei luni în urmă, soția lui Walter Bruce, ca să-l numim astfel, a primit o scrisoare semnată de soțul ei, o scrisoare falsă de altfel, în care era vorba de o tranzacție.

— Tranzacție cu cine?

— Cu dumneavoastră, milord…

— Ce vorbeşti, domnule?

— Lordul William consimțea în acea scrisoare să nu îşi mai revendice nici numele, nici titlul, să părăsească Anglia, urmând să primească în schimb suma de două sute cincizeci de mii de lire şi casa de la Paris.

— Foarte bine…

— Această tranzacție era într-un fel rezonabilă. Şi, la rândul meu, acum vin eu să v-o propun, milord.

Şi spunând acestea, domnul Simonus îi întinse o hârtie şi adăugă:

— După ce înălțimea-voastră va fi luat cunoştință de acest document, sunt sigur că nu va mai şovăi…

Lordul Evandale luă hârtia şi începu să citească. Privindu-l cu coada ochiului, domnul Simonus îl văzu cum păleşte pe măsură ce înainta cu lectura.

Dar, deodată lordul Evandale, cu un gest plin de mânie,

mototoli hârtia în pumn.

— Oh, spuse liniştit domnul Simonus, puteți să o aruncați în foc, milord, dacă aşa credeți de cuviință. Nu este decât o simplă copie. Documentul autentic, legalizat de Ambasada britanică, se află sub cheie, în biroul meu.

Lordul Evandale păru că reflectează. Apoi spuse:

— Ei bine, dacă aş consimți la ceea ce îmi cereți, ce garanții mi s-ar da?

— Vi s-ar înapoia acest document de care tocmai ați luat cunoştință şi care constituie de fapt singura piesă ce poate fi luată în considerație la proces.

— Foarte bine. Dar Walter Bruce este la Bedlam…

— Oh, înălțimii voastre îi este foarte uşor să-l facă să iasă de acolo…

— Credeți?

— Desigur! Înălțimea voastră să scrie doar două rânduri preşedintelui Înaltei Curți, şi Walter Bruce va fi imediat liber.

— Şi va părăsi Londra?

— Pe loc!

— Şi în schimbul casei de la Paris şi a celor două sute cincizeci de mii de lire mi se va da acest document original?

— Milord, spuse avocatul Simonus, eu sunt un om cunoscut la Londra pentru probitatea mea. Niciodată nu mi-am dat cuvântul fără să mi-l respect.

— Foarte bine, spuse lordul Evandale. Mâine, cam la aceeaşi oră, voi fi la dumneavoastră şi va fi aşa cum ați propus.

Domnul Simonus îl salută şi ieşi. Tom rămăsese în cabrioletă, aşteptând nerăbdător.

— Ei bine, îi spuse domnul Simonus, dragă domnule Tom, cauza noastră este câştigată.

— A acceptat toate condițiile?

— Fără rezerve.

— Şi stăpânul meu va fi eliberat de la Bedlam?

— Chiar mâine. Aşa că mâine să veniți la mine pe la ora două şi totul se va termina.

Porniră, şi când cabrioleta ajunse la Leicester Square, se despărțiră. Domnul Simonus se întoarse la biroul său, iar Tom se întâlni cu Betsy, care găsise să închirieze o locuință modestă, mobilată, în Drury Lane.

Oricare englez cumsecade şi cu cugetul împăcat îi mulțumeşte providenței cu paharul în mână pentru noroc sau reuşită.

Eforturile lui Tom fuseseră până la urmă încununate de succes. De aceea îşi petrecu restul zilei cu Betsy şi împreună rătăciră din cârciumă în tavernă până la miezul nopții, cinstindu-se cu bere, cherry, gin şi rachiu. Ajunşi acasă, se culcară beți turtă.

Cu toate acestea, a doua zi Tom se trezi la ora lui obişnuită, stăpân pe sine şi cu judecata limpede. Aşteptă nerăbdător să se facă ora 2. Când auzi ceasul bătând, sări într-o cabrioletă.

Dar când dădură colțul să intre în Pater-Noster, care este de obicei o stradă destul de liniştită, văzu o mulțime de oameni care se înghesuiau, stânjenind intrarea în casa domnului Simonus.

Coborî din trăsură şi, grăbit, se apropie. Mulțimea tăcută părea consternată. Vru să ajungă până la uşa casei, strigând şi dând din coate: „Loc! faceți-mi loc!…” Însă nu izbuti. Atunci întrebă pe unul din mulțime ce se petrece acolo?

— O mare nenorocire, domnule, s-a întâmplat o mare nenorocire, îi răspunse omul.

Tom tresări. Broboane mari de sudoare îi umplură fruntea şi tâmplele.

Capitolul LI

— Dar ce anume s-a întâmplat? întrebă el disperat.

— O mare nenorocire, domnule, nu auzi?

— Ce nenorocire?

— A murit domnul Simonus… Domnul avocat Simonus a murit…

Chiar atunci, Tom văzu un tânăr croindu-şi cu greu drum prin mulțime şi făcându-i semne cu mâna. Îl recunoscu; era secretarul domnului Simonus, cel pe care cu câteva zile înainte îl trimisese după locotenentul Percy.

— Ah, domnule Tom, îi spuse el cu ochii în lacrimi, domnule Tom, ce nenorocire, ce nenorocire!

Tom încremenise. De-abia putu să bâlbâie:

— Dar nu se poate, nu-mi vine să cred…

— Domnule Tom, ca şi dumneavoastră, nu voiam să cred acum o oră, când am auzit. Dar l-am văzut mort, l-am văzut cu ochii mei…

Secretarul îi povesti cum domnul Simonus se întorsese acasă în seara trecută sănătos şi bine dispus, ca de obicei.

— Îşi luase cina şi se retrăsese la el în dormitor, puțin înainte

de miezul nopții. A doua zi de dimineață, doamna Simonus, văzând că se face ora opt şi că soțul ei nu îşi sună valetul, îngrijorată puțin, i-a bătut în uşă. Neprimind niciun răspuns, a intrat. Domnul Simonus era în patul lui, mort. Chemat în mare grabă, medicul a constatat că sucombase de congestie cerebrală determinată de o cauză necunoscută.

În timp ce secretarul îi povestea, Tom făcea apel la tot curajul şi la toată stăpânirea de sine.

— Spune-mi, te rog, domnule secretar, aici a murit?

— Nu, domnule, a murit la el acasă, în afara Londrei.

— Atunci ce caută toată lumea asta?

— Păi aici au venit oamenii justiției…

— Ce să caute justiția în birourile domnului Simonus?

— Sunt de azi dimineață, domnule Tom. Nu trecuse nici măcar o oră de când se aflase despre moartea bietului meu patron, că judecătorii au şi descins aici, la birourile sale.

— Bine, şi ce vor? Nu înțeleg.

— Sigilează toate hârtiile şi dosarele domnului Simonus.

Răspunsul acesta veni ca o lovitură de măciucă în capul lui Tom.

Printre hârtiile domnului Simonus era de bună seamă şi prețioasa declarație a locotenentului Percy şi a celor doi foşti gardieni, vizată de Ambasada Angliei de la Paris, singura dovadă, singurul act care l-ar fi determinat pe lordul Evandale să cadă la o învoială…

Tom cunoştea încetineala justiției engleze. Când se pun sigiliile pe ceva, rămân sigilate mult timp.

Cu greu, împreună cu secretarul, reuşiră până la urmă să-şi croiască drum prin mulțime şi să intre în casă. Uşile biroului erau închise şi deasupra văzură pecețile mari de ceară ale justiției. Şi cu toate că trecuse de ora 2, lordul Evandale nu veni la întâlnire. Tom rătăci toată ziua prin Pater-Noster, aşteptându-l. Dar acesta nu apăru. Nevenirea lui la întâlnire îl lămuri pe deplin. Domnul Simonus nu murise de moarte bună. Aici era aceeaşi mână criminală care ticluise toate scrisorile false.

De acum înainte, Tom se vedea singur în fața altor duşmani de temut.

Cum niciodată nu-şi pierdea încrederea şi curajul, aşteptă răbdător, ca vânătorii cu capcane. Rămase ascuns împreună cu Betsy într-o suburbie din Londra. După două săptămâni, biroul domnului Simonus îşi reluă activitatea. Acelaşi secretar care îi

relatase toate amănuntele cu privire la moartea patronului său fusese numit avocat în locul domnului Simonus prin ordonanță regală.

Tom veni la el. Secretarul, acum patron, cunoştea toată afacerea.

— Domnul Simonus a murit, domnule Tom; iată-mă pe mine avocat în locul lui, îi spuse el. Voi continua deci toate procesele. Voi obține în curând ridicarea sigiliilor şi imediat ce vom găsi prețiosul document îl vom soma pe lordul Evandale să se execute.

După opt zile, noul avocat obținu ridicarea sigiliilor. Dar, din păcate, pe Tom îl aştepta o nouă dezamăgire, mai teribilă decât celelalte. Scotociră în zadar prin toate hârtiile domnului Simonus. Documentul dispăruse fără urmă.

O mână criminală îl subtilizase fără îndoială chiar în ziua când justiția se deplasase în biroul din Pater-Noster. Dar noul avocat nu se descurajă. El îi spuse lui Tom:

— Ascultă, domnule, locotenentul Percy a rămas la Paris?

— Cred…

— Ei bine, trebuie să mergi urgent la Paris şi să obții cu orice preț o nouă declarație.

Neobosit şi cu acelaşi elan, Tom porni la drum. A doua zi era la Paris şi alergă la domiciliul locotenentului. Acolo însă îl aştepta o nouă surpriză. În urmă cu opt zile, locotenentul murise… Interesându-se, află că, pe când se întorcea spre casă, fusese surprins şi strivit de o căruță a serviciului de salubritate.

Tom porni în căutarea celorlalți doi foşti gardieni de ocnaşi; dar şi aceştia dispăruseră fără urmă.

Aproape nebun de furie şi de durere, cuprins de deznădejde, îşi spuse: „Ei bine, eu voi fi acela care va face dreptate!”

Şi porni înapoi spre Londra.

. . . . . .

În seara zilei în care Tom se întorsese de la Paris, lordul Evandale ieşea de la Parlament, unde luase parte la o şedință. Era pe la miezul nopții. În loc să se urce în trăsura care îl aştepta, lordul Evandale îşi expedie servitorii şi o porni pe jos până în Pall Mall, la clubul său.

Sir Evandale petrecu o parte din noapte jucând faraon, un joc de cărți foarte la modă. Abia către ora 3, spre ziuă, se hotărî să se retragă.

— O, milord, se miră baronetul sir Charles M… plecați pe jos?

— Bineînțeles! răspunse lordul Evandale.

— Nu vă temeți de sugrumători?

— Câtuşi de puțin. La Londra nu au existat niciodată sugrumători.

— Poate nu ați auzit…

— Eu nu mă tem de nimic, spuse lordul Evandale şi ieşi.

Pe când se depărta grăbit de club, îndreptându-se spre casă, auzi paşi în urma lui. Se întoarse şi văzu că un om se ținea după el. Lordul Evandale iuți pasul. Omul procedă la fel. Lordul Evandale ajunse în Trafalgar Square. La piciorul statuii lui Nelson se opri. Atunci omul i se postă în față, la mică distanță, tăindu-i calea.

— Două vorbe, milord… spuse acesta.

Lordul Evandale tresări.

— Ce vrei de la mine? strigă el.

Necunoscutul mai făcu un pas.

— Cum, nu mă recunoaşteți, milord? De ce vă speriați?

— Nu te cunosc! spuse tăios lordul Evandale.

— Cum aşa? Numele meu e Tom!

— Ah! Ce doreşti?

— Să vă întreb dacă n-ați vrea să-i redați până la urmă libertatea lordului William.

Evandale începu să râdă în hohote:

— Văd că şi dumneata ai înnebunit!

— Milord, i-o tăie Tom, sugrumat de furie, luați seama!

— Înapoi! porunci lordul.

Şi zărind în depărtare nişte polițişti, începu să-i strige în ajutor.

— Polițiştii vor ajunge prea târziu, fiară! spuse Tom.

Şi scoțând de sub manta un cuțit lung, îl implântă adânc în pieptul lordului Evandale, care căzu, scoțând un strigăt disperat.

Polițiştii alergară şi reuşiră să pună mâna pe Tom.

Răstignit de-a lungul trotuarului, neînfricatul lord Evandale zăcea într-o baltă de sânge.

Tom era acum împăcat: lordul William, nefericitul lui stăpân, fusese răzbunat.

Capitolul LII

Fără îndoială, Betsy cunoştea planurile lui Tom şi nu se împotrivise hotărârii lui, fiindcă nu se nelinişti că în seara aceea

bărbatul ei nu se întorsese acasă.

A doua zi, plecă să vadă ce se întâmplă pe la locuința lordului Evandale. Aici toată curtea era plină de lume. Se amestecă prin mulțime, hotărâtă să tragă cu urechea la tot ce se vorbea. Care mai de care pretindea a fi informat că nobilul lord fusese răpus cu o lovitură de cuțit pe când traversa Trafalgar Square, la ora 4 dimineața.

După unii, crima o înfăptuise un fenian. Căci numai cu două zile înainte lordul Evandale ținuse la Cameră un discurs foarte violent împotriva Irlandei.

După alții, crima avusese drept mobil furtul…

Nimeni, dar absolut nimeni nu pronunță numele lui Tom. Dar cum toată lumea căzuse de acord că asasinul fusese arestat, Betsy se lămuri.

Plină de curaj, îşi spuse: „Va să zică, Tom al meu este la închisoare; ei bine, am să continui cu acțiunea începută de el.”

Numai că Betsy îşi făcea iluzii. Credea că după moartea lordului Evandale, lady Pembleton îşi va aminti că îl iubise pe bunul ei stăpân, pe lordul William, şi de aceea ea se va grăbi să cadă la o înțelegere.

Aşteptă să treacă deci câteva zile. Funeraliile defunctului se făcură cu mare pompă. Ziarele vorbiră despre ele pe larg, la fel cum vorbiseră şi despre moartea lui. Dar niciunul nu pomeni nimic despre vechile legături dintre asasin şi victimă.

După opt zile, Betsy se prezentă la casa Pembleton. Lady Anne acceptă să o primească. Betsy îi spuse:

— Milady, ticălosul care a abuzat de bună-credința dumneavoastră şi-a luat pedeapsa… Veți refuza oare acum să îl recunoaşteți pe lordul William?

Lady Pembleton nu răspunse. Se mulțumi doar să agite un ciucure de sonerie. Doi oameni îşi făcură apariția: sir Archibald şi un necunoscut. Necunoscutul nu era altul decât reverendul Patterson.

— Tată, spuse lady Pembleton, dă ordin să fie alungată nebuna asta nenorocită!

Betsy strigă, într-un acces de indignare:

— Vai, milady, v-am crezut victima lordului Evandale, dar acum văd bine că i-ați fost complice!

Sir Archibald chemă valeții. Aceştia puseră mâna pe Betsy şi o azvârliră în stradă. Femeia continua să strige. Doi polițişti din cartier o înhățară şi o duseră direct la postul de poliție cel mai

apropiat. Acolo ea vru să-i povestească totul funcționarului care o interoga. Dar acesta îi închise gura, dând ordin să fie trimisă la închisoare.

Atunci Betsy înțelese că era pierdută. Fiind înzestrată, însă, ca şi bunul ei Tom, cu o energie aprigă şi sălbatică, îşi spuse: „Din moment ce trebuie să stau la închisoare, atunci măcar să-l văd pe lordul William!”

Petrecu trei zile în carcera secției de poliție. În acest timp dădu atâtea semne de alienare mintală – ba râdea în hohote, ba cânta de dimineață până seara – încât anchetatorul declară că era nebună şi dădu ordin să fie transportată la Bedlam.

Exact ceea ce dorise Betsy.

Walter Bruce, adică William Pembleton, se afla tot acolo. Administrația de la Bedlam primise instrucțiuni secrete să-l păzească şi să-l considere nebun furios. Dar cei care le dăduseră socotiseră probabil inutil să îi pună la curent şi cu motivele pentru care Betsy ajunsese la aceeaşi închisoare.

De aceea, nefiind supravegheată, putu să-l vadă pe lordul William şi să stea de vorbă cu el nestingherită. Bunul ei stăpân nu-şi pierduse câtuşi de puțin judecata; dar zi de zi era chinuit de mâhnire. Desigur, nu se mai gândea să-şi recapete nici averea, nici numele. Nu mai avea decât o singură dorință: să fie lăsat să se întoarcă lângă familie, la soția şi copiii lui, şi împreună cu ei să plece în Australia.

El redactase un lung memoriu în care relata tot ceea ce ştia despre această lamentabilă poveste a vieții sale. Destăinuirile pe care i le făcu Betsy întregiră acest document.

Or, întâmplarea, care nu o dată zădărniceşte planurile cele mai chibzuite ale oamenilor, veni pe neaşteptate în ajutorul lordului William şi al nefericitei Betsy.

Într-o zi fu adus la Bedlam un nou pensionar. Imediat ce dădu cu ochii de el, Betsy îl recunoscu. Era omul acela scund şi bătrânicios, care, în urmă doar cu câteva luni, venise la ei acasă, sub numele de Edward Cokeries, dându-se drept secretar al domnului Simonus.

Deci acest om fusese instrumentul lordului Evandale sau, mai degrabă, al reverendului Patterson; şi nu încape îndoială că el şi nimeni altul imitase atât de bine scrisul lordului William şi îi transmisese lui Tom falsa depeşă a lui John Murphy, datată din orăşelul Perth, din Scoția.

Dar iată că Edward Cokeries era nebun cu adevărat, şi nebunia

lui se datora unei stranii şi, pentru mulţi, de neînţeles cauze.

A doua zi după ce Tom îl înjunghiase pe lordul Evandale, Cokeries se prezentase la locuinţa familiei Pembleton. Acolo, spre stupoarea lui, află că lordul murise. Şi pe loc Edward Cokeries înnebunise. El venise aici la data stabilită de nobilul lord pentru a-i plăti suma de 2.000 de lire, preţul trădării.

Fusese dus acasă. Omul avea soţie şi copii. Timp de câteva zile îl ţinuseră sub pază. Dar într-atâta dăduse dovadă de demenţă furioasă, încât, înspăimântaţi, vecinii ceruseră să fie internat. Aşa se face că ajunsese la Bedlam.

Deci, o emoţie violentă îl făcuse să-şi piardă minţile. În urma altei emoţii, nu mai puţin violente, îşi revenise.

Când o văzuse pe Betsy şi pe lordul William, scoase un ţipăt. Atât. Şi din clipa aceea Cokeries se trezi parcă dintr-un coşmar, şi începând să raţioneze ca un om normal, îi năvăliră în minte amintirile şi odată cu ele remuşcările.

Într-o seară, aflându-se în curtea interioară, Cokeries se aruncă la picioarele lordului William şi îi ceru iertare, acuzându-se de toate crimele şi mărturisind că el fusese instrumentul lordului Evandale şi al reverendului Patterson. El şi nimeni altul aranjase răpirea lui Tom. El făcuse să dispară locotenentul Percy. Tot el furase din biroul domnului Simonus, în timp ce se puneau sigiliile, declaraţia acelui locotenent; numai că nu apucase să înmâneze lordului Evandale preţiosul document. Convenise să-l păstreze drept zălog, până când i se va achita în trei rate, suma de 8.000 de lire, preţul convenit între ei. Când i s-a adus la cunoştinţă că lordul murise, mintea lui fusese cuprinsă de panică şi probabil, sugrumat de disperare, înnebunise.

După ce îi destăinuise întreaga lui complicitate, Edward Cokeries adăugă:

— Acum, milord, dacă voi putea vreodată să ies de aici, vă declar cu mâna pe suflet că voi face totul să repar răul ce vi l-am pricinuit!

Plin de amărăciune, lordul William dădu din cap:

— De aici, de la Bedlam, nu se mai iese, domnule…

Dar Betsy îl contrazise:

— Cine ştie?

Găsise ea oare o portiţă de scăpare?

Capitolul LIII

Lordul William şi Edward Cokeries o priviră pe Betsy foarte miraţi.

— Nu vă uitaţi aşa la mine. Am găsit mijlocul cel mai potrivit ca să ieşim de aici.

— Cum adică să ieşim? întrebă lordul William cu destulă îndoială.

— Oh, nu dumneavoastră, spuse ea, ci eu... Şi numai să ies, că totul va merge de minune... spuse curajoasa femeie.

— Ce ai de gând să faci? întrebă iarăşi lordul William.

— Mai întâi, domnul îmi va spune unde a ascuns preţioasa hârtie.

— De acord! consimţi Edward Cokeries.

— Când voi fi afară, în primul rând mă duc să caut documentul.

— Şi apoi?

— Apoi, îl voi preda succesorului domnului Simonus.

— Dar cum vei reuşi să ieşi de aici, Betsy? o întrebă lordul William, plin de admiraţie.

— Oh, foarte uşor, veţi vedea.

— Te rog, spune odată...

— Dumneavoastră ştiţi că la Londra există o asociaţie a doamnelor caritabile şi lor li se spune „Doamnele închisorilor”?

— Da, ştiu, am auzit.

— Ei bine, doamnele astea nu numai că îi asistă pe condamnaţii la moarte, încercând să le uşureze greul sfârşit, dar vin să-i ajute şi pe deţinuţii bolnavi.

— Le-am văzut şi pe aici zilnic, spuse lordul William.

— Umblă mascate, cum aţi văzut, poartă adică pe cap un fel de glugă şi nu li se văd decât ochii.

— Ei bine?

— Una din aceste doamne a venit ieri să vadă un biet nebun care este şi foarte bolnav. Traversând închisoarea şi trecând pe lângă mine, m-a privit lung şi apoi mi-a spus:

— „Bună ziua, Betsy!”

Eu am avut un gest de surprindere. Am întrebat-o:

— „Mă cunoaşteţi, doamnă?”

— „Nu eşti dumneata soţia lui Tom?” m-a întrebat la rândul ei.

Şi cum surprinderea mea creştea, ea a adăugat:

— „Şi slavă Domnului, nu eşti nebună, cum nu sunt nici eu.”

— „Dar, m-am bâlbâit eu, cum de ştiţi dumneavoastră?...”

— „L-am vizitat pe soțul dumitale, la Newgate şi el mi-a povestit tot.”

— „Ah!” m-am mirat eu atunci.

Şi ea a adăugat:

— „Din păcate, nu pot mare lucru pentru dumneata, Betsy, dar tot ce va fi posibil voi face”.

Plină de uimire, încremenită, o priveam şi ascultam.

— „Ascultă, mi-a spus, ai vrea mult să ieşi de aici, nu-i aşa?”

— „Oh, da, doamnă.”

— „Ei, atunci, fii atentă, eu pot să te ajut să scapi.”

— „Cum?”

— „Stai cumva singură în cameră?”

— „Da”, i-am răspuns eu.

— „Uite ce faci. Chiar din seara aceasta, te sui în pat, refuzi să mănânci şi începi să te plângi că eşti bolnavă.”

— „Aşa am să fac, doamnă.”

— „În două zile, a continuat ea, voi veni să te văd. Nu voi fi singură, mă va însoți o altă doamnă a închisorilor; fii fără teamă, de rest am eu grijă.”

Şi s-a depărtat.

— Toate acestea nu-mi spun cum vei ieşi de aici, Betsy, zise lordul William.

— Eu bănuiesc, milord. Iată cum: una din cele două doamne îmi va împrumuta îmbrăcămintea ei.

— Înseamnă că acea doamnă va rămâne în locul dumitale?

— Bineînțeles.

— Şi, la rândul ei, cum va ieşi?

— Recunoscută de celelalte doamne, probabil…

— Betsy, dar procedând aşa, ea va compromite opera acestor doamne ale închisorilor.

Betsy avu un gest care se putea traduce cam astfel: „Vă asigur că mă interesează prea puțin”…

— Acum, spuse ea, adresându-se lui Edward Cokeries, spune-mi unde este hârtia?

— Fiți atentă, zise Cokeries, eu locuiesc în Old Grand Lane.

— Foarte bine până aici, cunosc locurile acelea.

— Ei bine, la numărul 7, la etajul al treilea. Veți spune soției că veniți din partea mea, iar dacă ea nu vrea să vă creadă, o să recunoască acest inel.

Edward Cokeries îşi scoase verigheta de aur şi i-o întinse lui Betsy.

Betsy şi-o puse pe deget.

— După aceea? întrebă ca.

Locuința noastră este destul de modestă, cu mobile puține. Pe şemineul din dormitor, este un bust de ghips al ducelui de Wellington. Pe dinăuntru bustul acesta este gol.

— Şi probabil acolo ați ascuns documentul?

— Exact.

— Foarte bine, aprobă Betsy. De altfel, n-am nicio îndoială că soția dumneavoastră mă va crede, mai ales când îi voi spune că nu mai sunteți… nebun.

Hotărâtă să-şi pună în aplicare planurile, Betsy execută întocmai prima parte a programului stabilit. Simulă perfect că este bolnavă şi seara nu vru să mănânce. Se sui devreme în pat. A doua zi refuză iarăşi orice fel de hrană. Lordul William îi încredințase manuscrisul, acel manuscris în care îşi povestea nefericita viață şi Betsy îl ținea ascuns sub pernă.

Timp de două zile nu vru să înghită decât câteva linguri de fiertură. În a treia, veniră în sfârşit doamnele închisorilor. Era spre seară. Una din ele ținea sub braț un mic pachet. După ce intrară, doamna cu pachetul închise uşa celulei cu zăvorul. Apoi cea care îi mai vorbise şi care îi făgăduise că o va ajuta desfăcu pachetul, scoase o rochie şi o glugă la fel ca cele pe care le purtau şi ele şi îi spuse lui Betsy:

— Nu avem timp de pierdut, ridică-te şi îmbracă-te repede!

Betsy o ascultă.

Bedlam este de fapt o întreagă lume. Nebuni, gardieni, infirmieri, medici se duc, vin, se încrucişează, trecând unii pe lângă alții prin numeroasele culoare.

În celula lui Betsy intraseră două femei. Ieşiseră trei. Cine lua seama?

— Vino după mine, spuse misterioasa binefăcătoare.

Una din doamne porni singură, cu pas mărunt, pe un culoar. Betsy şi protectoarea ei merseră de-a lungul altui culoar, coborâră de la etaj la parter, traversară vreo douăzeci de săli diferite şi ajunseră în cele din urmă la poartă.

Portarul şef le deschise şi le salută în momentul trecerii.

Când se văzură în stradă, doamna închisorilor strecură o pungă în mâna lui Betsy.

— Acum, îi spuse ea, eşti liberă. Adio!

Betsy îi luă mâna, i-o strânse cu căldură şi recunoştință şi o imploră să-i spună numele. Doamna repetă:

— Adio! şi cu paşi grăbiți se depărtă.

Betsy nu pierdu nicio clipă. Porni direct spre Old Grand Lane, îmbrăcată cum era, în costumul de doamnă a închisorilor. O găsi pe soția lui Edward Cokeries, care, văzând inelul soțului ei, nu şovăi să-i încredințeze hârtiile ascunse în bustul de ghips. De aici, Betsy se îndreptă spre casa din Adam's Street, să se odihnească şi să îşi schimbe hainele. A doua zi, cum se lumină, alergă într-un suflet la succesorul domnului Simonus.

Se aştepta, cum e şi normal, să fie primită cu cordialitate. Dar, spre marea ei surprindere, nu se întâmplă aşa.

— Draga mea, îi spuse tânărul avocat, de când nu ne-am văzut, s-au întâmplat o mulțime de lucruri.

— Ce vreți să spuneți, domnule avocat? se miră Betsy.

— Mai întâi, soțul dumneavoastră l-a asasinat pe lordul Evandale.

— Ei şi? Un ticălos mai puțin! spuse Betsy.

— De acord. Însă acuma avem de-a face cu nişte adversari mult mai de temut decât lordul Evandale.

— Cu cine oare?

— Cu întreaga organizație a Misiunii evanghelice.

— Ei, şi ce e cu asta?

— Nu trebuie să te ciocneşti cu asemenea oameni.

— Pentru ce? întrebă şi mai nedumerită Betsy.

— Pentru că te-ai sparge ca sticla.

Şi tânărul avocat, coborând vocea, adăugă:

— Am să vă dau un sfat bun. Dacă vreți – şi bineînțeles că vreți! — să vă salvați soțul de pedeapsa care îl aşteaptă, duceți aceste hârtii soției lordului Pembleton. În schimbul lor, poate va cere grațierea lui…

— Oh, spuse Betsy, ei îl pot executa pe bietul meu Tom, dar dovezile zdrobitoare ale infamiei lordului Evandale nu le vor avea niciodată! Poate că se va găsi într-o zi un om curajos care să ia în mână cauza oprimaților şi să angajeze lupta cu întreaga şleahtă a asupritorilor!

Betsy plecă de la avocat cu moartea în suflet.

Atunci îi veni în gând să ascundă hârtiile într-un loc atât de ferit, încât puternicii prieteni ai casei Pembleton să nu le poată găsi niciodată!

Capitolul LIV

La Londra se trăieşte o intensă viaţă de noapte. Nu o dată Betsy se întorcea acasă după miezul nopţii. Şi tot atât de des, trecând prin faţa bisericii Rotherhithe, i se păruse că vede nişte umbre care se agită de colo-colo prin cimitirul din jurul capelei. De felul ei nu era câtuşi de puţin superstiţioasă. Nu credea în strigoi sau în duhuri care nu-şi găsesc liniştea şi rătăcesc pe la miezul nopţii… Ştia sigur că umbrele acelea sunt ale unor oameni vii şi nu ale unor fantome. Nu, bineînţeles, nu erau nici spirite, nici spiriduşi, nici suflete chinuite, ieşite din morminte. Erau oameni. Oameni care aveau un scop anume şi de aceea se aflau acolo şi nu într-altă parte.

Într-o noapte Betsy se chircise lângă grilaj şi rămăsese acolo, nemişcată. Întunericul şi ceaţa o protejau perfect. Doi bărbaţi trecură foarte aproape de ea, dar fără să o zărească. Oamenii vorbeau, şi Betsy putu să îi audă:

— Nu te înşeli cumva? Poate n-o fi ăla mormântul…

— Nu, nu mă înşel câtuşi de puţin! îi răspunse celălalt.

— Problema e alta, zise primul. Bietul nostru prieten, care a fost un bun catolic în timpul vieţii, n-ar trebui să mai odihnească multă vreme printre eretici, într-un mormânt protestant.

— Nu, nu trebuie, ai dreptate, fu de acord cel care îl însoţea; vino să-ţi arăt unde e mormântul lui…

Betsy înţelese că se punea la cale o exhumare; şi atunci îşi dădu seama ale cui erau umbrele acelea care se mişcau noaptea în cimitirul Rotherhithe; ale fenianilor.

Deci, unul de-al lor, din cartier murise şi fusese îngropat aici. Prietenii lui însă, de aceeaşi credinţă cu el, voiau ca în timpul nopţii să-l dezgroape, să-i ia trupul neînsufleţit şi să-l ducă, fără îndoială, în cimitirul Saint George, care este, după cum ştie toată lumea, cimitir catolic. Betsy era scoţiană, deci anglicană. Şi totuşi îi stârnise curiozitatea şi de aceea îşi concentra toată atenţia asupra mişcărilor acelor oameni. Rămase acolo, lângă grilaj, scrutând ceaţa şi întunericul. Zări cum deschid un mormânt şi cum scot de acolo un cadavru.

De-abia după ce oamenii se depărtară, încovoiaţi de trista lor povară, Betsy se întoarse acasă, în Adam's Street. Somnul nu se lipi de ea şi, plină de nerăbdare, aşteptă să se facă ziuă.

Cum se iviră primele raze ale dimineţii, veni la capelă şi de aici intră în cimitir. Îmbrăcată cum era în negru, oricine ar fi putut

crede că mergea să-şi plângă mortul drag la căpătâiul vreunui mormânt.

Bineînțeles, nu acesta era motivul care o aducea aici. Ea voia să vadă fără întârziere mormântul văduvit de cadavrul lui. Se ținu după urmele paşilor celor doi oameni, lăsate prin iarba deasă şi înaltă. Fără greutate, găsi ce căuta. Se uită la crucea care îl străjuia şi atentă, cercetă de jur împrejur. Se linişti: putea lucra în voie, era singură în tot cimitirul. Cântări din ochi piatra care acoperea groapa, o apucă zdravăn cu amândouă mâinile; piatra se lăsă însă ridicată cu destulă uşurință. O trase puțin într-o parte. Într-adevăr mormântul era gol.

. . . . . .

Lordul William, cu ajutorul amănuntelor pe care i le dăduse Betsy, îşi povestise viața şi tot ce se mai întâmplase de la încarcerarea lui la Bedlam. Dar după ce Betsy luase manuscrisul cu ea, îl completase cu toate peripețiile prin care trecuse de când reuşise să evadeze din închisoare.

Aşa se explică de ce ultimele pagini erau scrise de o altă mână, care nota în final:

„La noapte mă duc să ascund jurnalul în mormânt... Că doar nu vor veni ei să-l caute tocmai acolo.”

Aici se termina *Jurnalul unui nebun de la Bedlam*, manuscrisul propriu zis. Declarația Locotenentului Percy fusese ataşată, prinsă cu un ac.

. . . . . .

În timp ce Vanda strângea cu grijă foile jurnalului, întrebă ca pentru sine:

— Ce s-o mai fi întâmplat după aceea?

— Mai mult nu ştim, dar putem spune că ştim destul, zise Marmouset.

— Tom este mort, Betsy a murit şi ea...

— Da, însă lordul William trăieşte, şi familia lui de asemenea.

Abatele Samuel tăcuse până atunci.

— Ceea ce nu aflăm din manuscris, zise el în cele din urmă, am să vă spun eu...

— Da? se miră Marmouset.

— Da, începu el. Să tot fie şase luni de când Betsy a ascuns

hârtiile în mormântul unde le-ați găsit voi. Deci şase luni din existența ei, ultimele din nefericire, pe care am să vi le povestesc.

— Vă ascultăm, domnule abate, se rugă Vanda.

Şi toți trei – Marmouset, Vanda şi Shoking – îl priviră nerăbdători.

Acesta continuă:

— Cât timp a avut hârtiile la ea, Betsy s-a ascuns grijulie. Au căutat-o, răscolind toate ungherele Londrei, doar o vor găsi, ca să o ducă înapoi la Bedlam; şi dacă ea s-a dus direct la Adam's Street, a făcut-o anume ca să-i deruteze pe cei care o urmăreau şi care, fără îndoială, nu-şi puteau închipui că se întorsese liniştită chiar la ea acasă. Trei luni au căutat-o deci peste tot, numai în Adam's Street nu. Betsy nu ieşea decât seara, şi atunci bătea străzile Londrei şi se lăsa arestată sub alt nume decât al ei, pentru vagabondaj sau beție. Nopțile şi le petrecea la diferite secții de poliție, dar cu un scop precis: nădăjduia să cunoască vreun delincvent care a doua zi urma să fie trimis la Newgate, iar acesta să-i comunice lui Tom – al cărui proces se tot tărăgăna – că găsise hârtiile. Aşa l-a întâlnit ea pe Omul Gri. Din clipa aceea Betsy s-a liniştit. Tom fusese deci înştiințat: Hârtiile puse în siguranță... Cine putea garanta că Tom nu va reuşi la rândul lui să evadeze?

— Din păcate, îl întrerupse Vanda, bietul Tom a fost spânzurat.

— Da, zise abatele, dar dumneavoastră veți continua acțiunea lui.

— Care nu este deloc uşoară, reflectă Vanda.

— Evident, spuse Marmouset, dar nu avem oare declarația locotenentului Percy?

— Ai dreptate, fu de acord Vanda.

— Şi nu avem noi oare destui bani ca să susținem procesul?

— Avem, spuse Shoking, şi, slavă Domnului, în libera Anglie cu bani faci tot ce pofteşti...

— Dar, îl întrerupse abatele, în primul rând trebuie să acționăm ca lordul William să fie pus în libertate.

— Nici asta nu este o treabă prea uşoară, observă Vanda.

— Nu-i uşoară, dar nici imposibilă, zise Marmouset. Mâine mă voi duce la succesorul domnului Simonus; căci, aşa cum spune Shoking, cu bani faci multe în libera Anglie.

— Chiar atunci când ai de luptat cu societatea Misiunii evanghelice, adăugă abatele Samuel.

. . . . . .

Tot vorbind şi făcând planuri, o rază anemică de soare pătrunsese în mansardă şi-şi juca lumina pe chipul palid, lipsit de viaţă, al nefericitei Betsy.

Vanda îngenunche şi începu să spună cu voce tare rugăciunile morţilor.

Cuprins

Capitolul I..... 5
Capitolul II..... 9
Capitolul III..... 13
Capitolul IV..... 16
Capitolul V..... 20
Capitolul VI..... 24
Capitolul VII..... 28
Capitolul VIII..... 32
Capitolul IX..... 37
Capitolul X..... 40
Capitolul XI..... 44
Capitolul XII..... 48
Capitolul XIII 52
Capitolul XIV 56
Capitolul XV 59
Capitolul XVI 63
Capitolul XVII 66
Capitolul XVIII 69
Capitolul XIX 72
Capitolul XX 76
Capitolul XXI 79
Capitolul XXII 83
Capitolul XXIII 86
Capitolul XXIV 89
Capitolul XXV 92
Capitolul XXVI 95
Capitolul XXVII 98

Capitolul XXVIII 102
Capitolul XXIX 105
Capitolul XXX 109
Capitolul XXXI 112
Capitolul XXXII 115
Capitolul XXXIII 117
Capitolul XXXIV 120
Capitolul XXXV 123
Capitolul XXXVI 126
Capitolul XXXVII 129
Capitolul XXXVIII 132
Capitolul XXXIX 136
Capitolul XL 139
Capitolul XLI 142
Capitolul XLII 146
Capitolul XLIII 149
Capitolul XLIV 153
Capitolul XLV 156
Capitolul XLVI 159
Capitolul XLVII 161
Capitolul XLVIII 164
Capitolul XLIX 168
Capitolul L 171
Capitolul LI 175
Capitolul LII 178
Capitolul LIII 182
Capitolul LIV 186

Structura seriei

„Frânghia spânzuratului”

(La Corde du Pendu)

Publicată în La Petite Presse – 112 episoade,
29 martie – 18 iulie 1870

Volumul 1

a. Nebunul din Bedlam
(Le Fou de Bedlam)

Volumul 2

b. Omul Gri
(L’Homme Gris)

Ponson du Terrail – Rocambole